

Alte Drucke

**ANTO. DE BVTRIO || IN QVINQVE LIBROS DECRE=||TALIVM
COMMENTARIA ... Summarijs ... Flori || de Sura Lugdunen[sis]
... || ... ||**

... || SVPER SECVNDA PARTE SECVNDI || DECRETALIVM. || CLARISSIMI IVRIS ||
VTRIVSQVE DOCTORIS DOMINI || Antonij de Butrio perutilis Lectura super
secunda || parte Secundi Decretalium accuratissime ...

Antonius <de Butrio>

Lugduni, 1532

De sententiae: et re iudicata. Rubrica.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150682

illis tollit actionem: non tollit equitatem illam qua equum est mihi
 hi feruari actionem cuius sum dominus de iure gen. lato sumpto domino. ut
 no. in. l. si quis vi. §. differentia. ff. de acquir. pos. que fuerunt verba
 Suid. de suza. ut recitat Cy. in. l. si. C. si contra ius vel uti. pu. q. aliud
 est tollere datam aliud ab initio dare sic limitata: quia ultra tempus
 non tollit sed non dat. Si autem actio temporaliter a lege producere
 tur ex facto partium ex quo equum esset actione dari ultra remane
 te naturali equitate obligationis idem quod in casu sequenti. Si autem
 actio originaliter est perpetua: tunc si lex decurrat vitam actoris ipso
 iure: sic tollit effectus naturalem: et ipso iure civilem hic dicit Bar.
 quod currit prescriptio: et preiudicat in vtroque foro vel saltem in ci
 vili: quia hoc non est correctum puto quod non procedat prescriptio in
 vtroque foro: et hec etiam sic correcte per l. canonicam. quia hec actio
 finitur contra naturalem equitatem: et fingitur annexo negligentia
 non facto ipsius debitoris: et quod lex civilis in morte actoris non fun
 det se ex terminis ipsius qui liberatur cum commodum quod ei applica
 tur liberationis occasionatur a peccato: nec hoc ex fide est quod ipse
 sciens se debitorem propter suum etiam non soluere liberetur. deus enim
 sic arctat debitorem ad soluendum: et satisfaciendum de conscientia
 sicut et arctat creditorem ad petendum leg. civilis nec ponderat lex ca
 nonica possessionem ex parte prescribentis: sed solum hoc quod non
 sit ex fide sed cum peccato ut hic de hoc est casus in au. ut. c. ro. c.
 an. gan. prescrip. vbi cum mala fide. nam currunt prescriptiones con
 tra ecclesiam: et cum mala fide currere debent: quando prescribit a de
 bitore sciente exceptio. contra actorem. Si autem lex ipso iure non
 finit vitam actoris: sed creat exceptionem contra ius agendi: et sic tol
 lit civilem et elidit actorem. Bar. dicit quod hec prescriptio adhuc cur
 rit de iure civili: nec est correcte a iure canonico unde auditur quo
 ad metas fori contentiosi opponens in civili foro: quod non est hec corre
 cta eisdem rationibus: sed dicit quod cum remaneat naturalis equi
 tas cuius effectus non est omnino sublati a lege civilis audit con
 tra hanc exceptionem replicans per viam denuntiationis euange
 lice per no. de iudi. nouit. puto quod et hec repellatur etiam in foro
 civili et contentioso et repelli debeat: nam oportet hic prescribentem
 aliquid querere. f. exceptionem ad confingendum ius agendi ex na
 turali que habuit concomitantiam civilis tale autem est questum cum
 annexione peccati: vel saltem non cum extremo bonafidei quod exigi
 tur in prescriptionibus ut hic: quia quod non est ex bona est ex ma
 la: et quia ammixta sua negligentia et inscientia mala acquisiuit: et sic
 stat ratio legis canonice in vtroque foro repellitur: et hoc etiam Jo.
 and. de except. c. si. lib. vi. vbi dicit statuta non valere: ex quibus in
 ducitur prescriptio quoniam quoniam contra creditores que no. propter
 9 ista statuta que quotidie fiunt. ¶ Querit glo. an hec constitutio
 trabatur ad prescriptiones preteritas. dicit glo. quod non: quia de pre
 teritis nihil dicit gloss. tenet Alin. Hoffr. et Phr. et Vinc. quod is qui
 iam prescripserat ante istam constitutionem consuevit si habeat
 propositum non faciendi nec taliter prescribendi: de preterita mala
 fide contristatur prescriptiones tamen inchoate: sed nondum perfec
 te interruptuntur ex hac constitutione non placet mihi hoc: quod hec
 constitutio est declaratoria: et declarans irrationabilitatem legis tra
 bitur ergo ad preterita. ut no. de postula prela. c. i. lib. vi. per glo. nec
 leg. civilis potuit in hoc contra deum prebere iustam causam prescri
 bendi quo ad deum: licet quo ad finem suum sic qui concedere debet
 deo: et hoc etiam Jo. and. per ea que no. in. d. c. vult. et de vsu. cur. tu.
 10 ¶ Oppo. quod licet aliquo tempore habuerit malafidem secundum glo. to
 to tempore durantis prescriptionis: sed ea finita fides mala non no
 cet. ut. §. eo. vigilanti. et no. ple. in regula possessor. de reg. iur. lib. vi.
 11 ¶ Querit glo. si a principio prescriptionis habuit conscientiam le
 sam postea incipit habere non lesam. dicit glo. quod videtur quod non
 impediatur prescriptio: quia erronea fuit: ideo deponere de eam.
 de si. per tuas. xi. q. iij. cui. puto quod si habuerit lesam conscientiam
 ex legitima informatione concurrente veritate: et postea eam aliter
 erronee informauit quod non prescribat si habuerit conscientiam lesam:
 ex leui iudicio et eam postea aliter informauerit ex alijs: vel antea
 dentibus in dictis legitimis. glo. bene dicat. In dubio si prima con
 scientia concurrat cum veritate presumitur quod eam primo bene in
 12 formauerit: sed male nisi aliud appeat vide hic de hoc. ¶ Que
 rit glo. quid si dubitat an sit sua an ex hoc habeat malafidem ita quod
 non prescribat. gl. dicit quod licet habeat iustam causam dubitandi:
 vel dubitationis adhuc prescribit: quod adhuc dicitur bonafidei pos
 sessor quo ad usufructus. ff. de vsu. qui scit. §. bonafidei. nam dato
 quod habeat dubitationem vel conscientiam dubiam nescit adhuc an sit
 aliena: unde inquirere de ab alijs de re illa ut sic veniat ad veritatem.
 xxxv. di. §. vlti. Idem glo. §. eo. si diligenti. Idem Inno. hic. et Bar.
 xxxv. di. §. vlti. Idem glo. §. eo. si diligenti. Idem Inno. hic. et Bar.
 in. l. naturaliter. ff. de acquir. pos. quia iura canonica corrigunt in ma
 lefidei possessore. bonafidei. ergo possessor: et nec bone nec male est pre
 scribit Inno. sentit gloss. in verbo referuata. in pn. in. c. qm. §. quod si sa
 per. ut lite non conte. Et aduertendum bene quod iura canonica loquun
 tur: nam aliqua dicunt malefidei possessorem non prescribere. §. eo.
 vigilanti. et c. si diligenti. aliqua exigunt bonafidem: quia omne

quod non est ex fide peccatum est: ut hic: hoc iure attentor: et verbis hu
 ius decre. ad prescribendum non sufficeret deficere extremum malefidei:
 dubitas autem in medio est non bonus: nec bonam: nec malam. ergo non
 prescribit. Puto quod si dubitatio est momentanea: et non fixa: et firma: sed
 vacillans: quod hec non interruptat: sicut non est hereticus qui dubi
 tat: sed non fixa: et firma: ut in. c. j. de hereti. et quod ibi no. Si autem est
 perseverans firma et fixa: ad merito dubitandum: ad hoc quod no. C. de acq.
 pos. l. i. ¶ Querit glo. quid si prelati habent lesam conscientiam alicuius
 rei: quam possidet: et ecclesia habeat bonafidem: nunquid prelati debeant
 dimittere illam. respondit gl. quod non: sed significabit illi cuius est: sic pur
 gabit conscientiam suam: nec in hoc videtur facere fraudem: ut. l. at qui natura.
 §. cum me absente. ff. de neg. gest. Jo. an. remittit. l. iij. di. generalis:
 et de postu. prela. bone. et pro glo. all. no. xxij. q. ij. si vir. et dicit Inno.
 quod cauere debet prelati ne aliquid contra conscientiam faciat: vel face
 14 re peccet. ¶ Querit quid si veniat in iudicio: et petat si prelati con
 fiteatur rem esse petentis: ut habet in conscientia: et debet confessio
 preiudicare ecclesie: que habet bonam fidem. dicit glo. quod non: nisi prelati
 constitutus a capitulo in iudicio deferendo confiteretur: quod tunc suffi
 ciat et personam totius conventus: alio non preiudicat confessio: nisi co
 fiteatur de eo quod ipsemet fecisset: de quo remittit de elec. dudum. et ibi
 dicit: de hoc die de testi. presentium. lib. vi. et per Cy. in. l. i. C. de con
 fess. in. xv. q. per Bart. ibi. et in. l. certum. §. sed an ipsos. de confes. die
 si confiteatur prelati in his in quibus habet diuissam administrationem
 nem ab ecclesia: preiudicat confessio: quia illa potest solus in iudicio de
 ducere: nisi sint ardua. Si confiteatur in his in quibus non habet di
 uissam administrationem: sed coniunctam preiudicat glo. ut preiudicat de
 mum cum consensu capituli. Nec video quod aliquid operetur quod gesse
 rit: solum actus in quo confitetur: cum in hoc etiam ei ut testi semper
 non crederetur: ut no. de testi. a nobis.

De sententia: et re iudicata.

Rubrica.

- 1 Sententia an differat aliquo casu a re iudicata.
- 2 Sententie oēs an transeant in rem iudicatam.
- 3 Sententia quotuplex est.

¶ Viso qualiter res acquiratur per prescriptionem: videndum qualiter
 acquiratur per iustas iudicii: vel expedito tractatu processu iudiciorum
 ad finem est recurrendum quibus processus ipsi concludunt et finiuntur:
 et quia lata sententia: si non appellatur: illa transit in rem iudicatam. Ideo sub
 mittit. de re iudi. et ex hoc datur stricte differentia inter sententiam et re
 iudicatam. quod sententia est ante quam transierit in rem iudi. res iudi. post: licet in ge
 nere etiam appellatur res iudi. in sententia: qua appellare potest: ut not. ff. e.
 super Rubrica sen in. l. i. et C. de appell. l. i. litigatoribus: dicit prope et
 stricte sententia non est res iudi. sed res iudicans: materia et questio super qua
 bene est res iudicata: cum alterius respectu sententia appellatur iudicata.
 Si enim ponderas sententiam: putamus quod sententia est res iudicans: si putamus pla
 tate transiit in rem iudi. quod irrationabiliter et perfecte iudicata: cum non
 pendeat in aliquo ex futuro: effectus eius. i. e. quod ad consultationem: si
 putatur adhuc non transiit in rem iudi. aliqui quod non est tunc res iudi.
 sed incontra. est. l. illa litigatoribus: sed certe attrita sententia: vel questione
 faz decisa: potest dici res iudi. licet non irrevocabiliter iudicata: sed
 Bar. in dicta. l. i. Si autem ponderetur quo ad effectus executionis
 sententia: in quantum statim trabat executionem: ut sententia infamie: vel ab
 solutoria: adhuc statim est res iudi. quod habet secum executionem pro
 ptam: ad quod no. de ap. pastoralis. §. i. ff. de penis. qui vltro. ff. de
 his qui no. in fa. l. furti. cum si. Si autem attendis effectus executionis
 facti: quem expectat de futuro: potest dici res iudicans: etiam illa: que
 non transiit in rem iudi. qui non semper incontinenti potest exequi:
 nec est executiva: ut. §. de offi. dele. querentis: quod ibi no. et fortius illa que
 non transiit in rem iudi. que interim non potest exequi. ff. nil. no.
 ap. pen. de ap. non sol. lib. vi. Sic dicit Bar. in. d. l. i. et vide archidi.
 si. q. vi. §. diffinitiva. ¶ De materia Rubricae. si. q. vi. §. diffinitiva
 cum ver. sequentibus. xxxv. q. v. per totum. xi. q. iij. quod sacerdos cum
 2 c. se. xxx. q. vlt. §. his ita vsq. ad h. et repetitur in. vi. et cle. ¶ Sed an
 oēs sententie transeant in rem iudi. Dicitur dicitur quod sic regulariter. §. de elec.
 cum dilecti. Alique tamen sunt que nunquam transeunt: quoniam eis servatur est
 periculum a se. i. e. tenor. et c. lator. et c. consanguinei. de frigi. fraterni
 tatis: cum idem sit in consuetudine et prescriptione. de consue. c. fin.
 de prescrip. c. si. idem no. xxxv. q. ix. in summa. et §. quia ergo. idem
 glo. de re iudi. inter monasterium. in glo. fina. ver. itez vbi et idem no.
 Innocen. de re iudicata. cum Bertoldus. et idem dicit in sententia
 arbitri. in d. de. per tuas. §. de arbit. de sententia que transiunt in
 rem iudicatam. regulariter non transeunt ante. x. dies. et transiunt
 ppp iij

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

post: vt in. c. q. ad consultationes. i. e. fallit vbiq. a iure reijcitur appellatio: vt in sententia excommunicationis: quo ad vim suspensendi. de appel. pastoralis. de senten. excom. per tnas. An transeat quo ad aliquid. dicam. i. co. c. confanguinei. Item quando insignes latrones: vel seditionum incitatores: vel duces factionum: damnantur. ff. de appel. constitutiones. Item in raptoze virginis. C. de rap. vir. l. vna. §. quibus. Itē in homicidis: bñficiis: maleficiis: violentis: adulteris: si sponte confessi sunt: secus si coacti: vel conuicti. §. q. vi. c. ei q. §. sunt etiā quoz. C. quo. ap. non recip. l. ij. Item fm quosdam in ingenuitate et libertate. ff. de sta. ho. l. ingenuum. et de re iud. l. res iudi. Sed in libertate contrariū est. C. de li. cā. l. si ad quē. quedam hic per Inno. posita. ponam. i. c. i. ¶ Quotuplex est sententia. dic q. triplex. quedam diffinitiva: quedā interlocutoria: quedā mixta: que appellatur interlocutoria: hñs vim diffinitive. Interlocutoria rā qdā sunt interlocutorie stricte: iste sunt que solū intermedia cau se pferunt: et principale nō diffiniūt questionē: vt dicit glo. in cle. ad cōpescēdas de sequestra. pos. ad hoc. de Rescrip. ex parte decani. de offi. dele. significantibus. de testi. significauerunt. C. cōm. v. l. i. in terlocutio. Ad em̄ tales certis finibus cōcluduntur: et sic nō sunt diffi nitue. C. de sen. ex stipulatione: et l. post sniam. Quedā diffinitue et be tripliciter dicunt: rōne solēnitatis plenarie regite: de qua per to tū tit. C. de sen. ex pt. re. et de sen. prola. §. q. vi. §. diffinitua. vers. pro lata. §. q. i. p. totū. assistentia autem solēnitatis cōcludit diffinituā: sed defect? non: vt ptz in sumarijs: que tñ diffinitue sunt. de seqs. pos. cle. j. de ver. signi. cle. si. de iud. c. dispendiosam. Secūdo diffinitu ue dicunt qz totam sapiunt qdōez inter partes: et finit: vt. d. l. ex sti pulatione: et l. post sniaz. et l. ptes. hoc respectu pprie dī diffinitua vt dicit glo. in cle. ad compescēdas: de seqs. pos. i. spe. in ti. de sen. pla. §. i. in prin. et hos duos modos ponit Bar. in l. si cū exceptiōe. §. hec ast. ff. qd me. cā. nā dempto hoc qz qdōem ex toto non diffiniat: non est diffinitua: sed quasi diffinitua: vt dicit glo. de offi. dele. cōfultat iōnibus: et no. Inno. c. de insti. cum venissent: vñ non dī diffinitua: qñ accumulato petitorio: et possessorio ferī super solo possessorio: l. diffinitua dicat qñ solo accumulato possessorio profertur. de iud. c. si. et ibi dicit: et no. doc. in l. j. C. si de momē. pos. su. ap. dī etiam diffini tua: qz parit ius agendi: qd non faciunt interlocutorie. C. de re. cre. actori. et no. de elec. cum dilecti: et no. glo. in cle. cum a repulsiōe. de ap. et no. in l. j. C. de iudi. et l. pe. C. de arbi. dī etia diffinitua: qz parit partibus p iudiciū irrenocabile: et quo ad iudicē: et quo ad ptes: quod nō cōtingit in interlocutorijs. ff. de re iud. qd insit: de ap. cū cessante: hoc respectu snia ex cōdicationis dī interlocutoria: vt no. archidia. §. q. i. sup. summa. et no. in spe. loco palf. dī etia diffinitua: qz facit sentē tiantē suo officio fungi: et pfungi: et finit officium iudicis: quo ad cau se cognitionem: ex toto posita validitate snie. ff. de arbi. qd tñ: et d. l. post sniam. de offi. dele. in literis. Si oia signa diffinitue pvariant. de quibus dictū est: ista est stricte diffinitua: si fiat negocium: sed nō immediate: sed mediate: in ea ius non seruet: vel solēnitates ius. est interlocutoria: hñs vim diffinitue. Idē si parit partibus p iudiciū irrenocabile: et facit fungiofficio pñciatē: non tñ bz in se decisio nem totū negocij: et per hoc dicit sniam adiudicationis insolutum: non merā interlocutoriā: sed sapere vim diffinitue: qz finit officij: qz perimit qdōem: et p iudicat irrenocabiliter: de sententia pcepti. dicit in. c. dudum. §. j. de elec. et no. §. q. i. in summa: et in spec. de sentē. pla. §. j. ver. est quoqz sententia: et de appel. cordi. lib. vi. per archidia. in verbo interlocutoriā.

- 1 Sententia lata cōtra ius expresse errore in eadez quomodo nō valet. num. 5.
- 2 Appellare non licet a sententia nulla.
- 3 Nullum non pōt suspendi vel rumpi.
- 4 Sententia an possit ex ea instātia formari et quō contra eā qui desit possidere si cōtra eum agatur et contingit illi lite pendente cadere a possessione.
- 6 Sentētia si est nulla an possit fieri aliqua per appellationem.
- 7 Sentētia lata cū falso pcuratore ex quo dñō nō nocet si succedat dñō an possit procurator dicere illam nullam.

Sententia. ¶ Nō valet snia qz tra ius est la ta: expsso errore. i. snia. b. d. Ad diuidit. C. Mo. qd dicit in sumario. ¶ C. Mo. qz vbi snia est nulla: nō eget is cōtra quē est lata appellatio nis remedio. C. Mo. qz appellatio suspendit pñcia tū. nō extinguit. C. Mo. qz nullū est suspendi nō pōt vel rumpi. ¶ Formo aliqua dubia: vñ qz ponit Inno. sup. Rubrica. Alia hic. Primo si cōtra aliquē agis et cōtingit lite pē. cum cadere a possessione: an ex ea instātia possit cōdēnari: qz desit possidere: et ad qd: et quō sit sniandū. Ista. q. meli? ponere sup. c. aduersario. de ex cep. §. hic. Qd si cadit a possessiōe voluntate: et cā mutandi iudiciū: sic qz in illud icidat edictū: opz qz agatur cōtra eū: nouiter ex dicto. de ali. in. mu. vt. l. i. C. de ali. in. mu. causa fa. p. totū: et hoc siue an litez pte. siue post. Si nō icidat in edictū: s3 aliter dolo desit possidere: an lit. pte. vel erat malefidei possessor: et in mora restituēdi: adhuc pote rit cōdēnari. ff. si cer. pe. l. q. te. ff. de cōdi. fur. l. si p sure. §. si. Idē si se lio

ti obtulit: cum non possideret: quia tunc a seipso decipitur. ff. de rei vendi. l. is qui se obtulit: et l. is qui. ff. de peti. beredi. l. nisi. actor hoc sciret qz non possideret: quia tunc a seipso deciperetur. nam scient non inferitur dolus. Si autē ceciderit a possessione post litē cōtest. si agit psonali: non est vis: an culpa: an sine culpa desierit possidere: qz cum persona non res sit obligata condemnabitur et ad sententiam procedetur scōm Inno. An autē et qualiter fiet executio tunc nō dī cit Inno. sed satis credo recurrēdū ad l. cum res. ff. dele. j. Si agitur actione reali tunc dicit hic Inno. qd si sine culpa desierit possidere: non condemnabitur. Si cum culpa que psumit in dubio rē amittit vel alias promissionem facere nō potest procedatur contra eum: vt ad litis extimationem vel interesse cōdemnet. ff. ad exbi. l. de eo. §. si post iudiciū. ff. de euic. si seruus. §. si in prin. Si sine culpa desit pos sidere tunc actor inuito reo et reus inuito actor potest petere vt pro cedatur ad diffinituam sententiam propter fructus et expēsas: et in teresse: et alia accessoria: et propter stipulationem de euictione quātū autem ad rem qz nec dolo: nec culpa. desit possidere: absoluetur: al. ad hoc. ff. de rei ven. l. §. qui. ff. de euic. l. si seruus. ff. iudi. sol. l. si seru? Et erit forma sentētie qz inuenimus qd reus est in causa cōdēnatio nis si possideret ideo cōdēnamus eū ad fructus: et expēsas. Sed quia nec culpa nec dolo desit possidere quātū ad eum duximus ab soluēdum ante qz tamen absoluat faciet prestare cautionem actori: de restituenda sibi re: si ad eum puenit ff. de rei vend. l. si vero. ff. de euic. l. si seruus ad si. ff. de edil. edic. l. redhibere. §. si. et per hāc senten tiam licet reus non possidet: habebit regressum de euictione contra venditorē. ff. de emp. et ven. c. si. Recitat alios dicere qd sniabit etiam super re: nō qd dicat simpliciter cōdēnamus reū ad restitutionē rei: sed addet quando eaz habuerit vel pronūciabit rē petita esse actoris ar. ff. iudi. sol. l. si seruus. sed prius dictum placet Inno. dicit esse quod iudex ex causa potest deferre sententiam si speretur qd in proximo possit rem recuperare et absoluet eum tantū a termino assignato: et si reus postea recuperauerit ipsam. procedit in causa cepta mediante iustitia possit etiam reum nō ab impetitione sed ab instātia absol uere et tunc si postea recuperauerit rem poterit de nouo cōueniri: de excep. c. si. sed quando absoluitur ab impetitione rei: pronūciat ac tori per remedium cautionis: de restituenda: vt no. super eadez glo. et vide ac gl. in spe. de interro. ac. §. si. ver. verū qz spe: et si pro reo sit snia ferenda: dicit iudex absoluit reum ab impetitiōe actoris et cō demnam? ei actorem ad expēsas: et per hāc sententia habet actor: regressum de euictione contra eū qui vendidit sibi rem: in qua succu buit si sine culpa sua cecidit a possessione. ff. de euic. quidam ex par ter: l. euicta re. l. si rem. §. j. In quantum dicit. §. cum condemnanduz ad restituēdū fructuū noie fructuū intellige qd sibi obuēnit de repe tita vel occasione ipsius unde dicitur qd debet sibi cedere actiones ratione rei sue sibi competentes: sicut est actio. Laquiliana. inter dī ctum unde vi: et actio furti: et similes: de rei venditio. l. in l. si homines et trib. l. si. et l. si is qz p hīde cū se. et l. qz si in diē. §. in l. ff. de pet. he. de pig. ac. l. si pignore. ff. de edil. edic. bonē. §. si qz seruū. ff. ob. ff. de pe. bere. l. vtrū. et l. se. ff. loca. l. is qz re. C. de fur. l. manifestissime. §. pe. qz le ges loquunt qñ cōmode possessio ad aliquē ptinet: ideo si fraudat possessor rei: iustū est qz habeat penā furti et pñciū: nō autē sic est in terdicto: qz ex re tñ puenit. ar. ff. de peti. bere. l. qz si in diē. §. si. vel dī c qz si bonchdei possessor: an qz res ab eo euincere: pñcia obtinerit: eadē facit snia: id ipa restituere nō tenet: vt in ptrijs: sed si nō dū ob tinuit: tñ tenet cedere actiōes: vt in pmijs pcor. et bz locū i fructibz: et expēsis qz post lit. pte. ptingit: et id officio iudicis mercenario veniū s p cōdēnatiōe: sed de his qz an litē pte. accidit: qz in illis: nō sit p cōdē natio: nisi petite fuerint libello. ff. de edil. edic. l. ediles. §. itē sciēduz. ff. de vsur. l. part: fatet qz ex natura actiōis et stricte iuris pñcia in cō dēnatiōe veniūt: s3 nō nisi petāf. ff. de ac. emp. et vē. l. rō. et l. iul. §. ex vē ditor. C. de ac. emp. l. iij. et l. fruct: fm Inno. Post. remittit ad sum mā de dolo: sub cōditiōe de ptumacia. §. qua pena afficiat ptumar sub. §. pñciat etia ptumar vel dolo se: sequēter de interesse: no. plene i sum. et i. sub Rubrica de snia. §. si qz effect? sub. §. §. et qz aliquoties: et se. et spe. Rubr. bf. in spe. ad si. scōe ptis. Quādā gl. Inno. hic in qua tractat an iudex qz insauit: snia existēte nulla: vel vbi abb. puidit ex tra iudiciū: an iterato puidere possit decido: qz illā expeditio: de offi. dele. l. i. si. vbi melius cadit. C. Mo. qz glo. qz snia contra leges non sit nulla. i. eodem. cum inter. Solu. si est contra leges: vetantes nō iudicē sniare: et nulla qz ibi supponit defect? ptatis: sic pōt intelli gi hic: si est 3 leges qz ad iustitiā pñciat in snia: dī c si est 3 leges manife ste: qz expsso iuris errore in snia: snia est nulla: vt hic. Sed si est cōtra ius: s3 nō manifeste: qñ nō expmas error i snia: snia est aliqz: qz bz tūc 3 ius partis: et nō 3 ius legis: et facit ius inter ptes: vt ibi: et l. penul. ff. de iusti. et iure. et l. cū platis. C. de sen. Inquātū dicit sniam nō vale re 3 leges: intellige hic in foro ciuili. Idē inquātū est lata in foro ca nonico: 3 leges nō repugnātes canonibz. als inquātū est lata 3 le ges repugnātes canonibus. in foro canonico valet: fm canones. de pñti. c. i. Inquātū gl. dicit snia lata 3 leges: expsso iuris errore: i snia dī c hoc verū regulr: hec cā est: quia iuris error: expsso in snia est manifestus. Idem si alias: contra notoriū lata esset: sic cōprehēderet

ret in se notoria iniustitia: vt no. Inno. de frigi. fraternitatis. de con
ces. preben. cum nostris in addi. i. co. cum Bertoldus. de rescrip. cum
dilecta ad hoc tex. i. co. inter ceteras. ad hoc de ap. sollicitudinem. y.
si vero notorium ad hoc qd no. pau. de re iudi. in de. pastoralis: ma
gime hoc verum quando habet iniustitiam cum impossibilitate: vt
no. Jo. an. de sen. excom. romana. y. in vniuersitatem. lib. vi. no. glo.
in. l. diem proferre. y. si plures. ff. de arbi. que all. ff. de iudi. l. partes li
terarum. z. e. ti. venerabilibus: secus si tantum esset cōtra manifestu:
vt dicit gl. de sen. ex. per tuas. ad hoc quod de libello comprehendē
te notoriam iniustitiam. no. de offi. vica. c. si. z. de iudi. examinata. de
libel. ob. c. si. In quantum dixi sententia nullam expressio iuris erro
re in sententia. die hoc verum quando est error iuris indubitati: na
z ius super quo fuit opi. in eius intellectu valet sententia: quia non
est contra ius apertum legis. Mo. Jo. de are. z. alij. ff. de re iudi. l. cum
prolati: nam in tali potest cadere dubitatio probabilis: vt patet in
c. cum dilectus de consue. idem si esset contra legem in quantum nō
est scripta sed trahi posset ex similitudine rationis aut ex argumen
tis: vt no. j. de app. cum speciali per Inno. z. sentit etiam Jo. de are.
vbi. s. quando autem dicatur lex scripta dic vt per Ly. in. l. i. C. de le
gi. quando reperitur scripta in terminis eiusdem occurrentibus vel
omnino indifferentibus terminis quo ad illam materiā secus si tra
mini differant: licet propinqui sint z. habeant rationis paritatem.
Si tamen ratio esset scripta in genere licet ad terminos alios speci
ficos satis putarem cōtra leges si ferretur contra rationē legis. Ideo
dicit glo. sententiam latam contra equitatem non scriptam non esse
nullāz licet exprimat error equitatis vt no. glo. in. l. ius pluribus
s. pteor. ff. de iusti. z. iure in verbo decernit. Item hoc verum quādo
lex est certa: ad corpus iuris redacta secus si contra ius extranagan
tis quia de illa potest probabiliter dubitari vt de h. instru. pasto
lis. not. Bart. in dicta. l. cum prolati. Item hoc est verum quando
patenter patet error ex sententia secus si per media z. conclusiones:
sic intellectum aliter reducibilis ad conclusionem contra ius: vt not.
Innocen. de officio delega. p. z. g. in. q. quam tetigit glo. de testi. co.
cum super. vbi dixi. an si apparet error ex actis iuncta sententia vi
tietur: dicam. j. co. cum Bertoldus. dixi de proba. quoniam. C. Que
rit glo. an sententia fiat aliqua per appellationem quando est nulla
si appelletur. dicit qd si sententia est nulla funditus: simpliciter: quo
ad omnes non potest ex appellatiōe validari quia etiam dato quod
haberet in consensum: vt esset aliqua cōsensu non potest validare
sententiam: vt l. h. C. communia vtrius. iu. Sed si sententia esset ali
qua: quo ad aliquem: vt quando est lata contra falsum procuratorem
quia quo ad eum est aliqua. ff. de procura. l. platus. l. h. ff. de re iudi.
bene potest appellatione approbati: vt l. iij. s. falsus. ff. rem ra. ha.
glo. tenet. Jo. an. z. alij cautum protestari quod per beneficiū appel
lationis non recedere intendit a beneficio nullitatis: tenet glo. quic
quid no. Jo. an. h. q. i. statutus. z. hoc est verum. ¶ Anquid autem si
procura. falsus contra quem lata est sententia successerit domino: pos
sit ex iure domini dicere sententiam nullam: tangit Jo. an. in addi.
spe. in ti. de sen. prola. s. quoniam. ver. quid si procurator: cōcinit qd
nō qd cōueniri potest super validitate z. eius repellitur exceptio for
tis denegabitur actio z. sicut qd nō potest retractare actio pcedessio
ris ex persona sua ita nec sua z. sortis ex psona pcedessoris: de iud
dice autē qui pronūciat an si succedat parti cōtra quā est pronūcia
tum que appellauit possit prosequi appellationē: ibi tenet qd sic: cū
possit nō probatū probare z. ex hoc nō arguetur sua turpitudine secus
si ab aliqua appelletur interlocutoria: que habet iustificari ex eisde
causis quo casu questio est dubia cū psequendo dicat suam turpitu
dinem sed tenet qd possit cum potuerit ignoranter sic sententia asse
secus si sciēter fateat qd honestius est qd per alium appellationē pro
sequatur de materia Jo. an. remittit. in spe. de sen. prola. s. iuxta p
ponis. ver. sed quid si a sententia: z. se. vlg. ad h. verfi.

- 1 Questiones litium z. criminis debēt celeriter terminari z. cele
ri sententia.
- 2 Rigor quando cum equitate concurret z. sit in iure dabilis est rigor
et equitas.
- 3 Sententia nō debet ferri sine cause totius cognitione.

Urgantium. C. Mo. lites celeri sententia
debere terminari. C. Mo. ri
gonē aliqui debere concurrere cū equitate. C. Oppo. qd
non debeat accelerari qd excludatur cause cognitio. vnde
dicit Bar. qd si feratur z. ex temporis breuitate patet qd nimium sit
accelerata qd sententia est nulla si apparet qd de causa nō cognouit.
Ita dicit Bart. in. l. prolatam. C. de sen. prola. s. quoniam. ver.
in inte. cum ex literis. z. tenet spe. in ti. de sen. prola. s. quoniam. ver.
item oppone qd inder. all. vi. q. i. quero. C. de eden. is apud. de trans
fac. si causa cognita. C. de in. l. iudices. C. de appel. necessarias. C. de
penis qui sententiam: sic debet intelligi glo. C. Oppo. glof. qd non
celeriter procedatur. xi. q. iij. cum apud. gl. non respon. bene dicit nō
tardatur sententia sed executio.

- 1 Ad sententię validitatē duo specialiter requiruntur.
- 2 Iudicum plurium concordia quo casu requiratur vt nec stetur ma
iori parti. nume. 4.
- 3 Ad deponendū sacerdotem quot z. qui requirantur sacerdotes.

Non potest. Est breuis. C. Mo. primo ad vali
ditatem sententię duo requiri: in
stia sententię potestatem iudicis: seu iudicantiū. C. Mo.
casum in quo iudicūz pluriū exigitur cōcordia: nec statur
maiori parti. C. Mo. querit de numero sacerdotum: qui requirun
tur ad deponendū: glo. ponit numerum: z. est clara. C. Oppo. q
sufficiat maior pars iudicum. j. de re iudica. duo. Sol. fatetur glof.
qd satis concors dicitur quādo maior pars concordat. vnde quo ad
sacerdotes inferiores sufficit maior pars: quo ad episcopum autem
oportet qd omnes concordent. vi. q. iij. si quis episcopus criminalis
ter: est speciale in causa episcopi. glo. alle. alium casum. Inquātum
glo. exigit numerum episcoporum. vi. in presbytero: intellige etiam
non pputato proprio epo: fm Jo. z. Spe. in ti. de accu. s. iij. in prin.
fallit in casu de hereti. c. j. lib. vi. Si autē reperiunt tot epi in provin
tia vocabunt vicini. no. iij. q. viij. suggero: vel consuleret papa: qd alij
sententia posset: de quo. h. q. iij. nullā. Inquātum dicit qd sententia
est nulla intelligit Jo. an. etiā absolendo: de quo. xi. di. preceptis.
ij. q. vi. accusatus: quādo papa delegat causā: videtur qd debitus
numerus debeat obseruari: vt nota. iij. q. viij. in fine summe vbi per
Joannem. Antonius de Butrio.

- 1 Sententia quelibet iusta potest a papa confirmari.
- 2 Pro sententia a papa cōfirmata presumitur.
- 3 Sententię confirmatę qualis sit effectus.

Que. Omnis sententia iusta pōt a Papa cōfir
mari. h. d. C. Mo. argu. qd pro sententia a
Papa confirmata presumitur. z. de iustitia: z. processus re
stitutionis: videtur hic iudicatio: ibi iuste z. rationabiliter.
Sol. verbum iuste refertur ad ius scriptum: qd non est contra ius scri
ptum: verbūz rationabiliter refertur ad ius partis: quasi dicat quod
illa est confirmanda: que non est cōtra ius partis: nec cōtra ius legis.
C. Oppo. talia diffinita non semper sunt cōfirmāda: vt patet de con
firma. vti. vel inuti. bone. Sol. sunt cōfirmāda: si non sunt aliquo re
medio rescissio retractata: vel retractari petita: vt appellatiōis: vel
restitutionis in integrū: qd itelligit an iustificata snia: cōtra talia res
mediā illa iustificata tōc pcederet adhuc litera: sic itelligit Joan.
an. hic. C. Mo. tangit effectum confirmationis. z. est clara.

- 1 Executor merus sententię contra quem excipitur de fraude non
cognoscit sed remittit. nu. 3.
- 2 Sententię executor non cognoscit de exceptionibus nullitatis sen
tentie sed admittit z. remittit. nu. seq.
- 3 Executor sententię mixtus quomodo cognoscit de exceptionibus
sententię.
- 4 Sententia per Papam cōfirmata an possit inferior cognoscere de
pauitate confirmationis.
- 5 De nullitate sue sententię an inder ordinarius cognoscat.

Cetero. Merus executor sententię: cōtra que
excipit de fraude: nō cognoscit sed re
mittit. h. d. C. Mo. purū executorē delegatū ad actū exe
cutionis sententię pcedēte snia ab illo qui de cā cognouit
nō posse cognoscere de exceptionib⁹ cōcludentib⁹ nullitatē: vel inu
stia snie. Secō no. qd illas d3 admittere: nō ad finem vt cognoscat
sed vt superiori referat. C. Oppo. qd debeat cognoscere executor. l. z
si nō cognitio. C. si cōtra ius vel vti. pu. xxv. q. h. c. dicēti. s. z. si cog
nitio. Glo. dicit qd quidā sunt meri executores: quidā mixti: meri non
possunt cognoscere de exceptionib⁹ ppositis cōcernētib⁹ negotiūz
principale: illas tñ debēt admittere: nō vt cognoscat: sed vt referat: z
ex hoc debēt differre executionē. dicit tñ Mo. hic qd l3 nō possint bi
meri cognoscere plenarie: ad finē aliqd decernēdi: possunt tñ cogno
scere nō tanq̄ iudices. Itā si pponat exceptio falsi: poterunt summa
tim audire exceptionē: nō vt pñcient: sed vt cām instructā referant:
de re iudi. a diuo pio. j. de ap. constitutus. Quidā sunt mixti: z. tales
possunt admittēre z. cognoscere de pñciū qualitate: si mixti: vt d. l.
et si nō cognitio. Inno. recitat quosdā facere differentia iter execu
tionem Pape z. alterius. Primus nō admittit exceptionē cōtra tā
gentes sententiā: qd inferior a Papa de eo qd cū cause cognitione
fecit: nisi specificē cōmittat nō cognoscit: vt in. c. cum venissent. de in
di sed bene has exceptiones admittit inferioris executor. Nec obst.
scdm hoc quilibet poterit impedire executionē. f. eo qd opponit ta
les exceptiones: qd non deficiat punitio eius: hoc cōparato qd mali
tiose opposuerit. alle. j. si longius. ff. de iudi. z. de penis. calumniam.
ff. de iudi. cum quem tamen: cum si. Recitat alios dicere indistincte
etiā ab executoribus inferiorum tales executiones non admittē

das qz nihil impedit executionem nisi appellatio. in aut. vt iudi. in me. lit. nō expō. la. i. i. ff. de offi. i. per quā corrigi. l. i. si nō cognitio vel sit exponenda est. ne obstat ad hoc. C. de fal. l. ij. Recitat tertio distinguere inter merū et mixtū: vt dicit glo. Sed declarat latius: qz merum dicitur qui nullū habet cognitionē admittit: vt executor qui est delegatus specificē ab illo qui de causa cognouit et sententiauit qz non est verisimile qd cognitionē committat qui iam de causa cognouit: qui certus est de facto suo. de rescrip. ab exco. munito. Itē cū scribat de facto suo non est presumendum qd falso sit illi suggestum: ideo super hoc falso non est aliqua admittenda cognitio vel indagatio sic debet intelligi hic con. cor. ad hoc quod nō. de primile. cūz oliz. in glo. i. curiozem. et de offi. deleg. cum in iure. post glo. mixtum autē appellat quando non is qui tulit delegat executionem sed alius: si cur in committente executionē sententia a se delegat: et in iudice committente executionem sententia per arbitrum late hic potest admittit exceptionem cum committens possit decipi in facto alieno. ff. pro soci. l. i. h. quod intelligit ad finē vt retardet executionē. vt. in. l. et si cognitio hic ait. ¶ Ultimo residet hic Inno. qd quedā est suggestio exceptio falsitatis respiciens actū commissionis: de tal. li poterit cognoscere cum distinctione precedente an sit datus ab illo qui de causa cognouit an ab alio. Et primo non cognoscat. Secūdo sic quedam est exceptio falsitatis que respicit merita negotij principalis: vt si dicitur sententiam latam per falsos testes vel falsas probationes: illa cognitio quo ad finem cognoscendi: super ea pronūciandi reseruatur deleganti: quia quo ad hoc non intendebat causam delegare: vt hic et. C. quomodo et quando. in. l. i. si vt proponis: et quia executor debet recipere probationem super principali: quo ad hoc vt pronūciat causam fore exequendam: vel non exequendam: quia si talis sententia ferretur preiudicaret in principali quia postea sententia esset inutilis: cum nō posset mādari executioni obstat exceptio rei iudicate quo ad finē autē cognoscendi vt superiori referat et magis instructum superiores reddat et interim suspēdat si aliquid inueniat qd cum moneat bene pōt probationes recipere sed nūquā iudicare debet: et sic debet intelligi. l. i. si pretor. §. marcellus. ff. de iudi. dicit qd quidā sunt stricte meri executores et puri facti: nūc qui delegantur ad actum executionis et tales nullā admittunt exceptionem. l. executor. et. l. i. si vt proponit. C. de excep. rei iudi. qz in hoc precessit omnis cognitio: et respectu sententia et executionis: merito nullam potest exceptionem admittit. Quidam sunt executores mixti principaliter quo ad cognitionem cause et quo ad executionem vt delegati quibus mandatur vt cognoscant de causa: et tales possunt admittit: et sententia super onus exceptione: et concernente merita: et etiam modum exequendi: vt de officio. delegati. ex parte pos sunt etiam cognoscere de veritate precum. an suggesta sit falsitas vel tacita veritas est actu delegationis: vt. l. i. si non cognitio: et. §. de rescriptis. super literis. Quidam sunt executores mixti: qui recipiunt principaliter executionem: secundario cognitionem non super negotio principali sed super ipsa executione vt sunt qui delegantur ab homine vel a iure ad actum executionis sententia lata sententia: et tales si sunt delegati particulares: simpliciter ad executionem: et ab eo qui de causa non cognouit possunt cognoscere de veritate precum: an aliquid falsi sit: vel non sit suggestum deleganti et quo ad hoc an sint executores possunt pronūciare vt dicta. l. i. si nō cognitio: quia committētes committere censentur si est ita. Itē possunt cognoscere de modo exequendi: de quibus rebus: et quomodo facienda sit executio et admittit possunt exceptiones modificātes executionē: vt. l. a. diuo §. si super rebus. ff. de re iudi. l. i. pe. ff. de confessis. exceptiones autem concernentes merita negotij principalis an admittit possunt exceptiones defectus potestatis committentis: dicit qd si sunt delegati ab his: qui ad eunt super executione: in defectu eorum qui sententiauerant: qui non possunt exequi tales possunt admittit exceptiones: et cognoscere et pronūciare super eis: sicut illi qui delegauerunt vt statim dicam. Quidam sunt executores mixti tales: vt supra primo: qui sunt delegati ab eo qui de causa cognouit: et tales non cognoscent. de suggestionē falsitatis: circa actum commissionis: quia certus esse debet qui cognouit possunt tamē admittit exceptiones defectus potestatis committentis: vt de officio. delegati. cūz in iure non vt cognoscant vt indices: vel aliquid pronūciant: sed bene: vt super sedent: et possunt se informare non vt indices: sed vt boni viri extra iudicium: vt est casus supra de rescrip. cum contingat: de exceptionibus etiam concernentibus executionem possunt: vt in. l. pe. multi. ff. de confessio. de exceptionibus autem concernentibus merita: si reddunt iniquam tantum sententiam illam admittit non possunt: de offi. dele. pastoralis. §. preterea. Si reddant nullam vel retractandam vt exceptio falsitatis testium: vel instrumentorum: si sit retractanda per restitutionem planum qd non possunt alias inferior retractaret sententiam superioris. Si nullā possunt et etia: quādo venit retractanda non ad finem vt finient sed vt se informēt: super sedent: et superiori referāt possunt: et sic intelligitur hic cū hac cōclu. concordat Bart. in. l. a. diuo. in princip. ff. de re iudi. Quidam sunt executores mixti recipiētes principaliter executionē secundario cogni-

tionem in defectum sententia: qui non valet exequi defectum potestatis in habitu: et tales possunt cognoscere: et sententia de executione: et tales possunt retractationē sententia: vt. l. a. diuo pio. ff. de re iudi. et ibi Bar. et idē puto si nō posset exequi: qz nō habet rem sub territorio: qz nec par arctat exequi sententia: nullā alterius territorij: vt nō. Inno. de offi. or. c. i. Quidā sunt executores mixti: qui ad eunt in iurisdictionis auxiliū: et sunt vniuersales executores ex statutis ad eunt: vt sine ordinarie potestatis: et nō in defectu sententia: qz nō valēt exequi ex defectu potestatis: et tūc Bar. dicit qd se informant: et admittit: vt referāt nō vt sententia: et sic intelligit. §. marcellus: qd hoc est verū: qz executio est faciēda per inferiorē. vel parē sententia. Si autē est illius superior: vt si lata est sententia per delegatum ordinariū: ordinariū exequi: vel est lata per Archiep. et episcop. exequi: tūc bene pōt cognoscere ad finē sententiandū: et renouandū: et dicit Specu. in tit. de execu. sententia. §. nūc vidēdū. ver. vt autē qd est bene notandū: qd tūc nō cōtingit absurdū: de quo dixit Barto. in. l. a. diuo qd inferior: vel par renouet qd superior suus fecit: quod puto etiam si inferior posset exequi: de quo superior illius aditur per executionem: nam et inferior pōt exequi: per iurisdictionem quam habet: vt nō. de offi. ordi. cum ab ecclesiariis: et dixi de fo. cōpe. si quis cōtra clericum. pōt etiā talis cognoscere de retractatione: per viam restitutionis: vt ibi not. Spe. per que puto idē in quātum sententia exequi tur iudex ordinariū ubi lata est ab arbitro: vt. §. de arbi. in cap. per tuas. vbi est expressum: et. c. i. vnum tamē attēde qd si perpēdit executionem: pōt etiā talis cognoscere de retractatione: per viam actionis. C. de fal. l. vbi. et punitur opponens. C. de execu. rei iudi. l. i. si longius: fm. Boff. qui tangit hic superflue: an executio de iure civili sit delegabilis: tanqz que sit mixti imperij de quo dixi de offi. or. qd sedē: de executionibus autē ad beneficia aliquid tangit hic Inno. qd recitauit. in. c. si. de presump. dicit vt ibi plene dixi: et posui. in. c. i. de offi. dele. ¶ Ex his deciditur si Papa sententiauit cōfirmando aliquid in prelaturā an pōt inferior cognoscere de prauitate huius confirmationis: vt si dicatur symoniace facta ex peccato: vel etiam per pecuniam alicui ex familiaribus pape datā. dicit hic Jo. an. qd refert qualiter agat: an ad penam depositionis immediate: ex vi delicti symonie: ita qd non disceptatur de iuribus confirmationis: sed disceptatur tantum de pena ex symonia: et cognoscere potest suus ordinariū et deponere ex hoc: qz in illa causa ordinariū est iudex: vsqz ad sententiā depositionis. Si autem principaliter disceptetur de iuribus confirmationis: an sit nulla: vel aliqua: vel iniusta. de hoc non potest se intromittere ordinariū: qz retractanda est coram illo qui confirmauit. de cōfirm. ma. vti. vel inuti. c. i. ¶ Tractat etiam hic an iudex ordinariū cognoscat de nullitate sue sententia de qua plene dixi. §. de offi. deleg. in literis. ideo non insisto.

1. Pignus pretorij non sufficit reo condēnato reddere pro ipsa possessione nisi actualiter fiat missio. Fallit si sit cōuentionale qz tūc sola conuentione constitui potest. nu. 3.
2. Sententia super possessione lata nō transfertur possessio nisi actualiter fiat missio.

¶ In aliquibus. ¶ Nō sufficit ad pretorij pignus: vt verbaliter datur nisi actualiter fiat missio. b. d. Vel nō implet quis sententiam adiudicationis possessionis si sit paratus dare pignus hoc dicit. ¶ Nō. primo quod sola adiudicatione possessionis non transfertur possessio nisi actualiter mittatur ad hoc. q. i. §. sed notandum. ¶ Nō. secūdo qd non est sufficienter impleta sententia adiudicationis rei nisi actualiter detur possessio: qz parat fit is contra quem est facta missio: vel adiudicatio dare pignus alterius rei vel eiusdem. ¶ Nota tertio argu. pro opinio. quod sit dare speciem corporalis possessionis. ¶ Oppono quod sola conuentione constituitur pignus: vt. l. i. ff. de pignoratitia actione. Sol. illud procedit in conuentionali hic in pretoria: et quo habes differentia inter cōuentionale et pretorium: et hoc scdm vñ intellectū qd hic nō sufficit iudici adiudicare: nec parti in pignus assignare: donec tradatur possessio: quia sola adiudicatio vel pignoris assignatio non transfert possessionem: et non sufficit dare pignus parti alterius rei quam petite: qz est adiudicata alia res respectu dñij l. vbi assignata foret respectu pignoris sufficeret dare pignus illius rei: licet non alterius. Et causa horū scdm glo. ne contingat vt lites ex litibus oriuntur: nam oportet iterato ad executionem agi: propter que dicit hic Hostien. quod ex quo constat de sententia non requiritur in executione libellus. Joannes. and. remittit ad remissiones quas dedit de restit. spoliato. cum ad sedem. in. si. super glo. ff. ad finē. et ad hoc vltimum dixi. §. de libel. obla. capitū. j. dicit vt ibi. secundum hoc ergo sola sententia vel decreto non transfertur possessio: nec pignus constituitur: donec actualiter sit in possessione ventū: hoc placet Specula. in titulo de primo decreto. §. pri. vers. butus quidem decreti et alie.

z alle. ff. de pig. ac. l. non est mirum: hoc sequitur Jo. an. ibi in addi. allegat ex psum. ff. de dā. infec. l. cū postulat in fi. i. respon. qd t3 in Spe. de scdo decre. §. videndū ver. hoc quoq; notandū. Jo. an. ibi in addi. plus dicit Spe. qd per missionem in possessionem vnius rei pro altera vel pro pluribus aliarū in quibus nō est facta missio: non transfertur possessio vt ipse ponit in Spe. de primo decre. §. iam de effectu in principio. plus dicit qd dato qd esset in conspectu aliarum rerum in quibus fienda est missio per missionem in vna nō trāferet etia; possessio in illas que sunt in p̄spectu z quas videre potest: quia inuitus non est in possessione illarū. ad. l. qd meo. §. si per veditore. ff. de acquir. pos. que dicit ex tali aspectu trāferri possessionē. dicit illud verum in traditione que fit pro possessore. nuncius autem non possidet qd est bene notandum. in q̄tū dixit pignus non cōstitui p̄toriam: nisi sit ventū in possessione quando stat per potētiā vel dolum eius contra quē est facta missio. vt. l. cum vnu. §. si. cum. l. seq. ff. de bo. auc. iudi. pos. z de dolo. c. j.

- 1 Sentētia lata p̄tra matrimoniu qm nō trāsit in rē iudi. vt videatur peccatū nutrire. nu. 8. Et quin possit dicens matrimoniu illud probare in. c. tenor. nu. 5.
- 2 Matrimoniu nullitas cōcluditur quādo contractū dicitur ab inuita z quādo ab existente in etate non legitima.
- 3 Sentētia cōtra vinculu matrimoniu non trāsit in rem iudica. quādo vtriusq; studio est separatū.
- 4 Presumitur pro sententia eo qd est lata nisi contrarium probetur.
- 5 Negatiua cōcludens nullitate sententie super vinculo matrimoniu ex quibus potest probari.
- 6 Turpitudinē suam allegans non auditur quis directe accusando s; bene denunciando propter periculum anime.
- 7 Matrimoniu contractū ab inuita vel cū non legitima etate valīdatur copula subsequente post legitimam etatem.

Ato: presentium. [†] Sentētia lata contra matrimoniu nō trāsit in rem iudi. Ideo cōstitutio de errore renouatur: quādo cōtr. In prima facti narratio. In scda iudicis datio. ibi. nolentes. [†] Mo. h. que cōcludunt nullitatē matrimoniu: qm matrimoniu est cōtractum ab inuita z qm ab existente in etate nō legitima. [†] Mo. iij. sententia sup matrimoniu cōtra vinculu nō trāsit in rē iudi. maxime quādo vtriusq; studio matrimoniu est separatū. [†] Mo. practica sententia cōtra sententia lata super sententia dinortij min⁹ legitime matrimoniu separato. [†] Mo. qd psumit pro sententia dinortij eo qd est lata eo nisi cōtrariū p̄betur. Ad hoc de renū. in preta. vide Jnn. de elec. bone. i. z de proba. quoniam falsaz. z de sen. ex. sacro. [†] Mo. qd negatiua hic qd nō fuerint legitime separati est p̄babilis. z dic qd probabit per acta per que patet qd ad solā p̄fessio nē coniugū separatū est matrimoniu. de eo qui cog. consang. super eo. vel constabit eo qd negabit p̄fessus de quo non apparet. de resti. spo. cum ad sedē. in h. de proba. quoniam cōtra falsam. [†] Mo. qd nō audiat petens retractari sententia dinortij cuius studio lata fuit qz non audit allegas turpitudinem suam. de dona. inter dilectos. gl. dicit speciale propter periculum anime quo casu auditur allegans turpitudinē suā. Dicit tamen Ala. qd auditur denunciādo allegas turpitudinē sed nō directe accusando. qd nō. de hoc. de p̄sump. ter tio. [†] Mo. qd nō debuerit integrari si in vita z renitēs p̄tragit. de spon. cum locum. Sol. hec voluntas coacta trāsiuit in liberum consensum per copulam subsequentem. de spon. cum locum. [†] Mo. qd quod si nō fuit etatis nō habuit copulā: sic litera habet cōtrarietate. dic qd habuit copulā. z qd de etate dicebat erat falsum. [†] Mo. qd sententia matrimonialis transeat in rē iudi. vt patet in. c. qd ad cōsultationem. de re iudi. qz partes possunt quiescere sententie. Alij igit si sit lata snia sup matrimonio nullo subsistente impedimento quod p̄terint: nam qd cōtragerint z p̄trahere possint p̄det a cōsensu partiū. glo. dicit qz vbiq; in causa matrimoniali partes possunt acquiescere snie vt qz vtiq; snie est a partibus r. missibile snia trāsit in rē iudi. qz hec est cā a qua p̄det trāsit ex acquiescere posse. vt dicto. c. qd ad cōsultationē. neq. vbi autē partes nō possunt acquiescere z sic vitii iniquitatis snie nō per p̄tes remissibile snia nō trāsit in rē iudi. z hoc qz trāsit p̄det ex acquiescere vel requiescere posse. Ideo vbi stāte vinculo fert p̄tra matrimoniu snia nō trāsit in rem iudi. qz nō pendet a potestate partium solvere matrimoniu p̄tractum per illud quos deus coniungit zc. Si lata est snia pro matrimonio subsistente impedimēto adhuc nō trāsit in rē iudi. qz dispēfare sup impedimēto cōsanguinitatis nō pendet a partibus. Si autē est lata pro matrimonio vbi disputatur tantum: an sit cōtractum vel nō: nō p̄tendit aliud impedimētum tunc sententia trāsit in rē iudica. quia p̄trahere pendet a partibus nullo subsistente impedimento. plus dicit hic Jnnocē. quod vbiq; sententia nutrit peccatū illa non trāsit in rē iudi. cū lex p̄scriptio. vel cōsuetudo in talibus operetur. de consuetu. ca. si. de p̄scrip. ca. si. Ad hoc qd nō. super rubrica. z quod no. j. eo. cōsanguinei

super si. glo. z quod no. j. eo. inter monasterium. in glo. si. ver. itez vbi xxv. q. ix. in summa. z. §. qz ergo. qd intellige qm peccatū nō purgat: vel remittit ex acquiescere snie. de quo dixi. de iudi. nouit. de immu. eccle. qz pleriq;. Ad hoc qd not. de elec. cū dilecti. de accu. ad petitiōnem. aduerte tū in q̄tum ista iura dicūt sniam nō trāfire in rem iudi. in matrimoniali. hoc intellige verū: quo ad finē rescindendi. z retractandi: qz semp pōt retractari: vbi cōstat quo ad finē autē deuoluendi est secus: qz non deuoluit ad superiorem: qz sola via appellationis pōt adiri. nisi infra. tps appelle. vt dicit glo. de offi. or. ad reprimendū: vel vbi tertia vice appelle. vt no. glo. in. c. fraternitatis. de frigi. itē trāsit in rem iudi. si scdo est cōfirmata sententia in causa matrimoniali: vt postea nō possit retractari: sic etiā pōt intelligi glo. in. d. c. fraternitatis: quāsi illud qd dixi ipsaz nō trāfire: nō excludat alia remedia p̄ter q̄ tertia vice appelle. ad illud qd dī in cle. cum a repulsione. de ap. sed puto illud restringēdum: vt p̄oxi. dixi: quo ad finē deuoluendi: modū: vt trina excludat appellatio. sed nō retractandi: si coram cōpetenti iudice agat. vel via nullitatis: vel querele: vel restitutionis in integrū. de quib⁹ modis retractadi sniaz dixi. §. de resti. spo. ex parte. z de rescrip. ad audientiā. dic vt ibi. idē trāsit in rem iudi. per lapsum decēdū: quo ad vim. vt pro ea p̄sumat. vt not. Jnnocē. de elec. bone. i. z de pb. qm p̄tra falsam. z de sen. ex. sacro. Ad hoc qd no. h. q. vi. in summa. p̄ Arch. bec vera: vt in cā matrimoniali non trāsit sententia in rem iudi. in q̄tum agit de substantia vinculi matrimonialis. inquantū autē agit ad separationē thori adhuc nō trāsit in rem iudi. donec alter coniugum religionē ingrediatur: cum semper se possint reconciliare. vt no. Jo. an. j. de dimor. ex literis.

- 1 Snia lata p̄ eccleiaz p̄tegetu inique p̄suetudinis retractat. nu. 8.
- 2 Ad cōtractus rescissionem super re ecclesiastica sp̄reta solēnitare canonica cōtra laicum clericus agit coram iudice ecclesiastico.
- 3 Appellatō nō relenās infra tēpus deserit appellatiōē etiam si releuauerit nō autē p̄sequat dictā appellatiōē p̄cedi pōt cōtra ipm tāq; cōtumacē z ad sententiam diffinitiuā absq; alia citatione. nume. 8.
- 4 Appellare qz pōt a diffinitiuā ēt deserta appellatiōe interlocutoria.
- 5 Consuetudo laicorum quomodo non detrahāt solēnitati requisitē in alienationibus rerum ecclesiasticarum. nu. 7. z 9.
- 6 Sentētia lata p̄tegetu consuetudinis inique est valida.

In causa. [†] Retractat snia p̄tegetu inique consuetudinis lata cōtra ecclesiam. Prima pars ponit factū. Scda diffinit. ibi. nos autem. [†] Mo. primo: qd ad rescissionē cōtractū sup re ecclesiastica sp̄reta solēnitare canonica cōtra laicum clericus agit coram iudice ecclesiastico. Ad qd no. de fo. cōpe. cū sicut. [†] Mo. scdo: iudicem a quo posse statuere terminū ad iter arripiedū. Et not. qd nō arripies infra terminū deserit appellatiōē: amplius illā p̄sequi nō potest. Tercio no. cōtra nō p̄sequētem appellatiōē infra terminū etiā laico p̄termino: vt cōtra cōtumacē pōt p̄cedi ad sniaz diffinitiuā absq; alia citatione. [†] Mo. iij. que posse appellare a snia diffinitiuā: etiā deserta appellatiōe ab interlocutoria: sic deserte appellatiōis ab interlocutoria: quis nō cōcludit verus cōtumax: vt repellatur ab appellatiōe: siue appellādo a diffinitiuā. de hoc dixi. de ap. directe. [†] Mo. quinto no. cōsuetudinē maxime laicorū nō posse detrahi solēnitati alienationis rerū ecclesiasticarū: sic nō pōt cōfirmari cōsuetudinē: vel validari alienatio occasione rei nō interdicte solēnitare ecclesiastica. [†] Mo. ar. qd snia lata p̄tegetu cōsuetudinis inique est valida: nisi ab ipsa appelle. trāsit in rem iudicatam. [†] Mo. qd snia eodem errore lata: quo prima eodē renouat errore pro actore quādo obtinuit cōtra se sniam: obtinet postea in cā appellatiōis: qz nō d3 esse simplex p̄firmatoria: v̄l p̄firmatoria s3 etiā d3 esse adiudicato ria petiti. [†] Mo. quomodo cōtinebit cōsuetudo. dic fm Jnnocē. forte: vt valeret alienatio rei ecclesiasticę: sine consensu episcopi: vel forte qd ex veditiōe sine traditione trāsseret dominū sicut cōtrario. C. de sacro. san. eccle. l. si. vel forte erat cōsuetudo qd infra annū z diem arctaret ecclesia viderē possessionē sibi relictā. p̄tra id qd loqui turz no. de re. eccle. nō alie. c. si. vel qd posset res alienata in ecclesia li te pen. absq; cause cognitione renouari: vt lit. pen. ecclesia. z de cōsue. ecclesia. [†] Mo. qd sufficiat snia p̄firmatoria vel informatoria appellatiōis causa. vt p̄t3. C. de ap. eos. Sol. dic si intelligatur qd ecclesia egit: nō sufficit qd infirmet snia: s3 oportet qd adiudicet. Si intelligatur qd ecclesia fuit cōnēta: qd notauit verba snie in principio: qz rea fuit adiudicata ipsi laico: tūc dic qd ecclesia possidēs vltro se obtulit probare de iure suo: et probauit dominū adiudicari. vel dic qd delegatus executus fuit sententiam contra ecclesiam: et laicus tradiderat possessionem: merito exigitur qd adiudicetur in causa appellatiōis: vt reponatur in pristinum statum per viam attēcati. Ad hoc qd no. de resti. spo. ex cōquestione: fm Jnnocē. [†] Mo. qd nō debeat retractari sententia: qz processit ad sniam cōtra appellatētem z non p̄sequentē: qz si appellatiōē non p̄sequitur: potest iudex ad sententia p̄cedere: ac si esset p̄ceptorie citat⁹. de dolo. cū qui Sol. gl. dicit: z bene qd mala iura alle. qd pōt p̄cedere ad sniam cōtra citat⁹:

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

- vel nō prosequētē appellationē: ac si esset citatus: nec p hoc hic retra-
ctatur snia: sed ex altero capite q: erat snia iniqua: ex iniqua cōsuetu-
dine lata. bene dicit gl. sed male allegat. c. sepe. q: illud loquit de pro-
cessu iudicis: a quo melius facit. de dolo c. qui. lib. vi. dicit hic Inn.
q: snia fuit retractata: q: iniqua: z q: est nulla: etiā retractaret: etiā
si fuisset appellatū: q: cōtra ius scriptū est: q: teneat venditio facta a
solo prelato absq: cōsensu capli: z hoc de iure cōsili error fuisset ex pres-
sus: vel per viā appellationis vel restitutionis: si nō fuisset expressus
in snia. q: nō. q: snia ex iniqua cōsuetudine lata nō est illegitima: s:z
retractāda per viā restitutionis: vel appellationis nisi error expressus
in snia. de quo per Ly. in l. prescriptione. C. si contra ius: vel vti. pu.
9 **¶** Opp. q: debuerit cōsuetudo: q: cōtradictio iudicio obtēta. ff. de
legi. de cōsue. z ptz de verb. si. Abbate. illud pcedit quādo cōsuetudo
est rationabilis: z nō cōtra publicā vtilitatē: vel in dāni ecclesiarum
vt erat ista: vt ponit gl. que ponit exēplū quid cōprehēdebat cōsuetu-
dine: ex quo nō. vñ casum: in quo opz q: probet versio in vtilitatē
quādo contractus est gestus ppter solū platū. de quo dicit vt de deposi-
tione. in dubio tñ cōsuetudines z statuta rationabilia censentur:
nisi cōtrariū probet. Mo. lapus sua alle. viij. q: puto quādo cōsuetu-
do nō est cōtra ius. als secus infra de eo qui mī. in pos. cū venissent.
1 **¶** Sententia continens in se manifestam iniquitatē retractatur
licet sit prolata a delegato appellatione remota z sic nō dicitur ipso
iure nulla.
2 **¶** Clausula appellatione remota quomodo non aufert ius appellādi.
1 **¶** Inter ceteras. **¶** Sententia in se cōtinēs ma-
nifestā iniquitatē retractatur
que tamē fuerit appellatione remota cōmissa. h. d. q: pōt
multipliciter intelligi. **¶** Op. q: nō possit retractari inia
qua snia: q: trāsit in rem iudi. i. e. cū inter. Sol. decre. dupliciter intel-
ligi: vno modo q: retractatur p viā nullitatis: tñc pōt subdiuidi in
retractatū. Primo q: fuit sententia nulla: q: manifestā cōprehēdebat
iniquitatē: vt q: lata erat iuris errore expresso in snia: tñc pōt retra-
ctari per viā nullitatis: nō obstat q: causa sit appellatione remota
cōmissa: q: remotio appellationis non tollit remediū nullitatis: vt
separatū. Secūdo modo pot intelligi q: snia est lata: z notoria est inia-
stia: in snia aliter patēs quā expressione erroris in snia: tñc adhuc po-
tēst retractari: q: est verum: maxime q: iniqua est manifesta: z causa
est impossibilis: vel turpis de iure: vt nō. de ap. p. tuas. de sen. ex. fo-
let. z. c. venerabilis. **¶** Alrb. q. ij. nemo idēz si nō sit incōpassibilis.
vt hic. Ad hoc q: nō. Inno. de frigi. fraternitatis. de cōf. pte. cum
in nostris. in addi. **¶** Paul. in cle. pastoralis. de re iudi. in cle. Ad q:
de ap. sollicitudine. s. si vero notorius. Ad hoc: ratio q: snia sustinet
propter presumptionē iustitie: que cadit sub dubio. vbi autē iniusti-
tia est notoria: hic cessat. Ad hoc. l. pe. ff. de insti. z iu. ff. de iudi. l. p.
literari. ff. de pec. l. si eo tpe. **¶** Aduerte. q: notatē dīgi notoriū exi-
git: sit hic manifesta causa sup notoria: q: nō sufficit q: sit manifeste
iniusta: vt dicit doc. j. de ap. p. tuas. sup glo. magna: hic plus ope-
ratur notoriū quā manifestū sicut z als: vt d. c. per tuas. z potest esse
causa quare snia cōtra sniam nō valet. dato etiā q: lata sit in diuersa
instātia: vt. l. j. ff. que sen. sine app. rescin. de quo dicā. j. e. monasteriū
quicqd dicāt legisse. in. l. ij. C. q: pūo. nō est neces. in. l. j. ff. que sen.
sine app. rescin. z in. l. nam z postea. s. si damnes. ff. de iureiu. de quo
dicam in. d. c. inter monasteriū. j. eo. **¶** Secūdo principaliter pōt intel-
ligi: q: retractetur appellationis viā: z tñc ad contrariū: dic q: ex ma-
nifesta iniustitia retractatur si appellet. **¶** **¶** Nec ob. q: causa sit appel-
latione remota cōmissa: q: illa nō tollit appellationes que interpo-
nuntur ex manifesta causa: vt dicit glo. s. de resti. spo. ex conquestio-
ne. in glo. si. z hoc pōt esse causa quare nō tollit appellationes que in-
terponuntur in casibus expressis a iure: q: tunc appellatur ex causa
notoria q: bene nō. q: extendit illud q: nō. in. c. pastoralis. j. de ap.
pel. etiā vbi aliter non est notoriū quā iuris dispositione: nā vbi cau-
sa est notoria in facto: z euidenter iniusta plus est notorium: quā q:
casus adaptatur ad casum expressum in iure: q: de facto potest esse
dubium: an sic sit vt appellando presupponitur. deinde glo. ponit
penam iudicis male pronuntiantis. de quo. de emp. z vendi. c. h. su-
per vlti. glo. z de re iudi. cum eterni. lib. vi.
1 **¶** Sententia lata contra absentē nō cōtumaciter in causa matris
moniali non valet. nume. ii.
2 **¶** Contumacia quomodo excusatur infirmitate. nu. 9.
3 **¶** Preterita presumuntur ex his que incontinenti secuta sunt.
4 **¶** Attentatum quid sit.
5 **¶** Presumitur pro sententia.
6 **¶** Quorū pōt lite pendēte sup nullitate matrimonij sequestrari donec
causa fuerit decisa nec interim licite petit vel exigit debitum. nu. 13.
7 **¶** Matrimonium an probetur per pactum subarrationis anuli z cō-
trahitur. nume. 10.
8 **¶** Rescriptum ad lites quomodo valet non facta mētiōe de processu
etiam alias noto.
9 **¶** Infirmitatis excusatio per actū subsequētē cum infirmitate incō-
passibilem non releuat a contumacia.
10 **¶** Sententiā petēs reuocari ratione nullitatis vel iniquitatis q: z quo

- casu non audiatur licet appellauerit vel nō ex quo est contumax.
12 **¶** Sententiā an presumatur in dubio lata in presentem.
1 **¶** Enor. **¶** Idem dicit q: c. latoz. s. e. ti. vel senten-
tia lata cōtra absentē nō contumaciter in cā
matrimoniali nō valet. h. d. c. s. diuisio. scda. ibi ideo q:
2 **¶** Mo. infirmitatē excusare cōtumacia. **¶** Mo. q: ex cū-
satio infirmitatis probata tollit per actū subsequētē incōpassibile
cū infirmitate: z tollitur effectus excusate cōtumacie: vbi actus sub-
sequens immediate ostendit contractum excusationis. **¶** Mo. actū
ductionis iugis ex quo tollit excusatio cōtumacie super infirmita-
te fundata. **¶** Mo. ex his que in cōtinenti secuta sunt presumi de
3 **¶** preteritis. **¶** Mo. attentatum lite pen. retractandum z dicitur at-
tentatum lata sententiā super qua pendet dubitatio nullitatis: vel
4 **¶** infirmationis. Nec dicitur aliquid attentari: si illud attentatum in
pistinum statum retractetur. **¶** Mo. q: pro sententiā in causa
matrimoniali contra matrimonij lata presumi. Ideo dicēs matris
monij contra sententiā arctat probare. Et nō. q: sententiā lata in
causa matrimoniali: cōtra matrimonium nō transit in re iudi. quin
5 **¶** possit dicēs matrimonij illud pbare z obtinere. **¶** Mo. q: lite pē.
superindicta dicit a viro sequestrari: donec causa fuerit decisa: nec in-
7 **¶** terim illicite petit vel exigit debitū. **¶** Mo. q: per pactum subarra-
tionis anuli probatur matrimonium: z cōtrahitur. vide q: dīgi. de
8 **¶** despon. impube. c. si. **¶** Mo. q: valeant litere impetrare per mu-
liercm super matrimonio: non facta mentione de processu. j. eo. in-
ter monasterium. dic quando processus primus ob. secūdo: quia tñc
litteras non habuisset non valet in contrario si non fiat mentio de
matrimonio sed quando processus repugnat impetrationi vel cō-
9 **¶** cessione vel agitando secundas litteras tunc valet impetratio: licet
non fiat mentio de processu: vt hic. nam hic processus primus non
obstat secundo quia sententia non ob. cum non transeat in re iudi-
catam. vel q: fuit nulla vt dicam cum glo. merito valet impetratio
q: nihilominus papa litteras esset cōcessurus. vt in. c. super literis.
de rescrip. **¶** Mo. q: nō debuerit excōdicari: q: contragat q: factū nō
potest haberi pro infecto. vt. l. in libello. s. facte. ff. de cap. possi. re. z
quia sententiā excōmunicationis fertur propter contumaciā. vt patet
10 **¶** ex. q. iij. nemo. Sol. dic q: excōdicauit nō quia cōtraxit: sed quia mo-
nachus superinductū nō dimisit. **¶** Ad glo. op. q: iusta fuit excu-
satio infirmitatis quia in infirmum sententiā promulgari nō debet.
Slo. j. dicit q: si fuisset verū iusta fuisset excusatio sed falsum erat vt
patuit per sequentem ductionē vxoris: alias sententia lata in infir-
mum est nulla. Slo. alle. concor. z bec satis placet quando certum iu-
dici de infirmitate z sic loquuntur iura predicta. de quo. de procura.
quereiam. vnde tantum est quod si dubitetur de infirmitate mittan-
tur medici ad egrotū. C. de re mili. l. semel. lib. xij. secundum Sof. z
11 **¶** Hostien. **¶** Mo. q: probatio subarrationis nō impediret con-
tractum cum alia: quia ex tali probantur solum sponsalia. glo. dicit
q: an subarratione inducatur matrimonium sunt opi. si teneatur:
q: nō. Respondit q: hic non fuit subarratio sed contractus de pre-
senti z sic subarratio sumitur pro contractu de presenti: sola sponsa-
lia de futuro hoc non operantur. z ad hoc alle. glo. q: vulgare loci.
ex. q. ij. q. si quis vxorem. **¶** Vel secūdo potest dici tenendo opi. quod
subarratio inducat matrimonium quia talis fuit subarratio que ex
tanto consensu inducat matrimonium seu presumit: quia tali subar-
rationi statim vt concludenti matrimonium donec probetur contra-
rium. ex. q. di. quod interrogasti nisi probetur: ergo indicabitur pro
matrimonio quia nihil interest an verbo vel facto zc. de hac subarra-
tione. dic. vt de spon. tue. de pu. ser. ca. pe. z vlti. z vide. de psump. il-
lud. z de despon. impu. c. si. **¶** Mo. q: nō audiatur mulier cōtra
sententiā: tum q: mulier fuit cōtumax: z cōtumax nō audif appel-
lans. ij. q. vi. sunt quorū: tum q: ptra sententiā ex quo nō est appella-
tus: quis nō audif. j. e. cū inter. Slo. intelligit primo q: snia lata fuit
hic cōtra mulierē z sic snia est vnde illa nō obstat circa appellationē
audif. ij. q. ix. caueāt. idem dicit si citata z legitima causa impedi-
ta q: retractaretur adhuc sententia. de re iudi. c. Bertoldus. alias si
fuisset cōtumax nō reuocaretur snia. ex. q. iij. q. iij. de illicita. cum cor-
tenendo cum glo. cessant omnia dīa. Alij intelligūt. decre. procede-
re etiam si fuisset sententia lata cōtra mulierē citatā: vere cōtuma-
cem: q: in talibus sententiis: que non transeunt in rem iudi. cōperta
veritate: tamen retractatur: z pōt agi pro retractatione etiā per ve-
rum contumacē. z plus sentit hic Inn. q: audiat per viā appella-
tionis in talibus nō obstat cōtumacia. in q: tñz dicit q: audiat per
viā appellationis nō placet q: illa trāsit in rem iudi. quo ad modum
deuolucndi. vt dīgi. s. e. latoz. z nō. glo. de offi. or. ad reprimendaz: s:z
non dicit hic. dicit enī q: audif sine appellatione sed in quantum dī-
cit eum audiendum alia via puto quod bene: sic vera contumacia
non excludit facultatem reuocandi sententiā que nūtrunt peccā-
tum: z que ex hoc non transeunt in rem iudica. Ideo si sententia fuit
lata in contumacem sententia erat iusta ex ordine: sed ex causa ini-
sta: vel q: falsa causa lata: vel q: non plene discussa z veritate inq:ta:
ideo retractatur si nō fuit cōtumax: ideo retractatur ex triplici causa: q:
sententiā nulla ex ordine q: iniusta ex causa z q: lata non plene inq:si-
ta veritate

ita veritate. Adverte tamen qd qd sententie iste que non trahunt in re indi. possunt retractari passim tamen in differenter no admitti tur quis nisi aliqui color allegat vel causa in retractanda sententia nam hic cu monit snia mulieris na si plens fuisset aliud no dixisset no videt audieda als eade rone audiret scdo tertio zin ininitu qd esset absurdum. Mo. ergo qd no semp audit contradicere z reuocare sniaz z satis videt equu qd no debeat audiri vltra ter. vt dicit glo. in c. fraternita tis. de frigi. ar. eius qd dicim de interlocutoria. vt in c. cu a repulso ne. de app. in de. z no. ff. de re iudic. l. qd iussit. Sed dic. vt dixi. s. eo. latoz. in decre. semonit iudicem: quia illa z eadem pars pro qua erat sententia lata petebat infringi. z qd sine causa non auditur. dicit ex pressam. de resti. in inte. ex literis. Summarie tamet z no vocata par te poterit fieri hec animatio cause na de iure est qd vtqz coniug con tra sententia in causa matrimoniali audiat. scdm Jmo. vnde ad sui instructione querat cam quare petit admitti sniam. scdm hosti. immo scdm hosti. qlibet de populo admittit. z maxime p sanguinei j. c. qui ma. ac. no pos. in de. z no. j. e. c. consanguinei. super vltima glo. Iudex tamet no debet esse nimis facilis ad audiendu. secundum Jmo. vnde ad sui instructione de plano querat cam quare petit ad mitti sniam. contra hosti. sine quia modo pbare pot qd prius non potuit. ff. de ede. argutaris. s. si. de excep. pia. li. vi. s. pe. sine qd cam ignorauit agit tunc absens. qui ma. ac. no pos. c. si. sine quacumqz alia qua semp ad sui reducat arbitriu. de trasac. c. si. i. dubio potius ad mittat. ar. eius. qd no. de ap. cum speciali. s. si. vers. excessus quosqz scdm hosti. ¶ An quid aut in dubio presumat snia lata in presen tem remittit. Jo. an. ad spe. in titu. de sen. prola. s. vt autes. ver. z no. ¶ scdm quosda. ¶ Oppo. glo. qd mulier super inducta lite pen. non debeat priuari iure suo vt lite pen. per totuz. Sol. si acquisitu est ius in facie ecclesie ante litem pendetiam illo qd lite pen. priuari no pot. vt ibi. sed si acquisitum est lite pedente illo priuari debet. id est si contra prohibitionem ecclesie ex mandato iuris vel hominis: qd equu est: vt attentatu lite pen. etiam ipsa pedente retractet. alias si permitteretur attentatu. hec esset attentare merito retractat. Non ob. si dicat litem no pendere qd iam erat finita post sententia qua no fuerit appella to. vt in principio qd hoc inducit citatio vri facta ante qd illam de sponsaret. Ideo dicitur lis pendere qd quasi litigiosa facta est res. de ap. suggestum. de offi. dele. licet. Non ob. sententia que hoc casu non trahit in rem iudi. vt est dictu sepins. Ad hoc. ele. vt lite pen. cum lite.

- 1 ¶ Matrimoniu consanguine contractum contra consanguinita tem spirituaalem possunt attentare consanguinei.
- 2 Matrimoniu non infringit compaternitas supernuens post co tractum. nume. 7.
- 3 Confessione soli coniugum pro matrimonio contra sententia z sepa rationis non creditur nisi aliter probetur.
- 4 Presumitur pro sententia que no trahit in rem indicatam donec contrarium probetur.
- 5 Negatiua que est causa intentionis arctatur quis probare. nume. 7.
- 6 Confessio in foro penitentiali non est publicanda.
- 7 Matrimoniu an possit contrahere mulier cu alio vbi succubuit.
- 8 Matrimoniu sententia separatum an possit quis denunciare illud per falsitatez separatum.
- 9 Sententia censure an transeat in rem indicatam.

Consanguinei. ¶ Idem dicit qd decre. latoz. s. e. ti. ¶ Mo. con sanguineos attentare posse matrimoniu consanguinee co tra panguinitate spirituale contractu. ¶ Mo. scdo qd compaternitas supernuens post contractum matrimoniu z se paratu no ifringit matrimoniu post contractu. ¶ Mo. iij. qd solui co fessione coniugum pro matrimonio z sententia separationis no credit: nisi aliter probetur. ¶ Mo. qd pro sententia que non transit in rem iudi. presumitur: donec tra probet. ¶ Mo. que arctari ad proban dam negatiua quando est causa sue intentionis vel quando alterius in tentio est fundata presumptione. ¶ Op. qd no debuerit eps publi care confessione mulieris. j. de penis. ois. dic qd confessa fuit in iudicia li foro vel in foro penitentie z facta fuit postea publicatio. ¶ Op. qd no debeat separari si legitime lata fuit sententia quia nulla erat. qd fuit legitime lata quo ad iuris ordinem: sed non quo ad veritatem. ¶ Oppo. qd no admittat mulier ad probandu no panguinitate. de testi. sicut. Sol. no admittitur ad probandum per illos testes per quos est probata copaternitas: qd sic concluderent per iuri z falsi sed p alios legitimos z idoneos testes nec ad confessionem mulieris reuoca tur sententia sicut nec ad eam confessione separat matrimoniu. de eo qui co gno. consang. vgo. sue. pro eo. scdm glo. dicunt tamen glo. qd mulier arctatur ad hoc probandu qd hec sit negatiua qd ex quo erat probatum ipsam esse matrem vel fuisse arctatur ipsa ad proba duz cotrariu probabit ante si primi testes dixerunt qd mulier leua nit filium petri no probari poterit qd no erat filius illius sed alteri qui si. sint legi. transmissi. z. c. causaz. j. ff. de sta. ho. l. filium. vel si testes primi deposuerunt diem z locu ipi pbabunt eam illa die iacuisse in armam nec egisse domum vel fuisse in alio loco remoto. de testib

8 ex tenore. ¶ Quid si hec mulier agit et succubuit an poterit cu alio contrahere. dic ea sue consciencie relinquenda. de iure iur. multi. ¶ An aut succubente hac muliere possit alius denunciare primu matrimo nium p falsitate separat. videt qd sic. j. q. ma. acc. pos. cum in tua. In contrariu: qd hec actio popularis sumit vno agere z succubente. ff. de popula. ac. l. iij. ad qd semp audit denunciare si valet facere fidez de errore: cuius fide facta reuocat male factu. ex quo non trahit in rem iudi. vt. s. e. latoz. z hoc qd nulla consuetudo: nullu vinculu videt posse tueri peccatore in peccato ppetrato. s. de prescrip. c. si. de quo. s. e. la. ¶ Mo. ¶ Quid de sententia censure: an transeat in rem iudi. qd videt qd trahit secundu executione. j. de ap. pastoralis. In contra. qd semp audit quatenus cotendat sniam iniusta. j. de offi. dele. cu cotingat: z qd ead dem subest ratio periculi animarum: qd est in istis latis in matrimonia li: ad hoc qd vinculu istaru sniaru no soluit morte. de sent. exco. a no bis. h3 ergo annexu in se periculu aiaru: z tñ vincula matrimonialia solunt morte in au. de nup. s. deinceps. vnde si volo pbare verita tem no obstat snia: videor admittendu: ne contra sniam illi cotet: l3 fuerit facta pnunciatio qd no fuerit excoicatu. ¶ Itet l3 hoc no sit iure expressu: tñ adest paritas ronis. de trasla. prela. c. h. ¶ Concludit hosti. qd tales snie quo ad priuata vtilitatem transeunt in rem iudica. et quo ad publicam tangentz animarum periculum no ar. de excep. pia. li. vi. ¶ Et dixi addendu: qd dixi sup rubri. vt. j. e. cu Bertoldus. in glo. no dicit. z in gl. numerabiles fm hosti. hoc declarat Jo. an. post Archi. de sen. exco. venerabilib: in ver. querimoniā. vt si excoicatus est quis qd fuit ptumaz in paredo termino trahit in rem iudi. quo ad expelas cotumacie: vt no possit retractare sniam expelaru: sed semp pot petere absolutione. id est si bz aliter annexu pceptu de soluendo z excoicet si non soluat: qd quo ad pceptu trahit. Ad hoc qd no. Jmo. in c. pterea. j. de ap. si tñ no precedere snia excoicatu: si non soluat: an illa in vim conditionis habeat vim snie: pot dici qd no qd est in dis positione no est in conditione: sic no transeat in rem iudi. ff. si qs ob. cau sa ref. l. si quis sub conditione. in qd dixi sniam no trahit in rem iudi. z in matrimoniali: in ista est veru: quo ad veritatez z sine retractadi veritate ppta quo ad illa transeat: vt ad illa no posset amplius reuerti: vt no. in c. ex literis. de in inte. resti. ite tranfit in rem iudi. quo ad finem aliter retractadi: qua per via veritatis comperte. vt ibi etia not. super glo. vlti. qd no. z vide qd dixi. s. eo. latoz.

- 1 ¶ Beneficium si Papa contra suam pronunciationem confert ta cito de sententia surreptitia dicitur collatio: fallit si reuocet ex certa scientia. nume. 12.
- 2 De beneficio prouideri potest actu nominationis.
- 3 Voces duas quomodo quis potest habere in actu electionis ratio ne duplicis dignitatis. nu. 10.
- 4 Appellari potest a graamine futuro preparato expressa causa de qua timetur.
- 5 Inuestitura aliquando sumitur pro collatione iuris z fit quandoqz per traditionem vel subarrationem anuli.
- 6 Collatio facta contra protestationem z determinationes ante facta non valet mentione de protestatione non facta. nu. 12.
- 7 Sententia potest in causa notoria formari in absentez de qua causa est ipse Papa informatus a proprio facto.
- 8 Clericus in minoribus constitutus non potest ad dignitatem pro moueri absqz dispensatione. nume. 11.
- 9 Consensus presbitus super facto per surreptionem non tollit facul tatem dicendi de surreptione.
- 10 Renocare nullus in dubio presumitur suam sententiam nisi ex certa scientia.
- 11 Rescriptum si impetretur etiam in preiudiciu tertij an sit vocandus in tali impetratione tertius etiam absens. nu. 15.
- 12 Sententia diffinitiva lite no contestata lata quo casu valeat etiam absqz citatione.

Amolim. ¶ Si papa contra pronunciationem suam beneficium confert hoc tacito sur reptitia dicitur collatio. h. d. Prima pars narrat factuz. Secunda diffinit. ibi. nos igitur. ¶ Mo. vnum modum prouidendi: vel prebendi ad prouidendu. scz per noiationis via. de quo. de postu. pre. bone. j. ¶ Mo. h. eandem psona rone duplicis dignita tis posse habere duas voces in actu electionis. ¶ Mo. qd in appel latione extraiudiciali pot appellari a graamine futuro preparato expressa causa graaminis. de quo timet. ¶ Mo. inuestituram ali quando sumi pcollatiōe iuris z aliquando fit p traditione vel subarra tionē anuli. ¶ Mo. qd collatio facta tra protestatione z determi nationem ante facta per papam ad comodum tertij no valet no fa cta mentione de illa. ¶ Mo. argu. qd non valent literē preiudiciales ad preiudiciam existens in curia absqz citatione illius. ¶ Mo. qd collatio facta per inferiorem ad confirmationem collatiōis pape nul lenon valet. ¶ Mo. argu. sententiam posse promulgari in absentez in causa notoria z de qua est papa informat a facto proprio. ¶ Mo. ar. qd cassatio actus nulli potest fieri absente parte quando liquet de nullitate eius. ¶ Nota. de verbo ordinare qd sine totali promissione.

- 3 ¶ Mo. ar. in minoribus no posse promoueri ad dignitate inferio

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

9 rem absq; dispensatione. ¶ **¶** Mo. scdm Inno. qd illud qd fit per surreptionem no valet etiam si aduersarius consensiat: sic consensus non tollit facultatem de surreptione dicendi. de quo dic vt remiss. 3. de causa pos. cum olim. ¶ **¶** Oppo. qd ppter pluralitatem dignitatu non habeat plures voces qz l3 dignitas augumetet voces in quantitate et pondere no augumetatur voce in numero. de test. in nostra. qz solus est vnus. ¶ **¶** Glo. intelligit duplr. Primo qd ex consuetudine ppter pluralitatem dignitatu habebat plures voces. sed no bebat ex hoc plures voces qd bebat dignitates nisi hoc bebat consuetudo. ¶ **¶** Vel scdm eode noie no pot beere plures voces sed noie suo vna z noie alieno alia. vt procura tor. sic. de elec. qd ppter. scdm glo. ¶ **¶** Ad qd. de elec. c. i. lib. vi. dic eadez persona respectu dignitatis vel beneficii no pot de iure beere duas voces nomine proprio nisi aliud dicit consuetudo vel statutum ecclesie: si habeat plures dignitates vel beneficia ex quibus solide in diuersis ille concurrentes non darent diuersas voces. id est nisi aliud habeat consuetudo. Si habeat quis plures dignitates a quibus solide in diuersis: a qualibet distributue insurgeret ins vocis pade: tunc qd equum fit qd no beant nisi vna voces qz no habet nisi vnu ronis dictam tamen de iure pot habere duas voces. ¶ **¶** Pro qz pcuratibus pluribus quas litatibus in persona eiusde faciunt illu loco plurum censeri. de elec. c. i. inter. j. z. ij. de elec. c. i. lib. vi. z. c. scriptu. e. ti. Tan. z hoc t3 Inno. z Jo. an. ¶ **¶** Ad hoc de deci. pastoralis. de cens. ele. j. ff. de contra. emp. l. alienatio. z. l. si aque ductus. ff. de serui. l. pe. de ac. emp. l. creditor. §. si mihl. ¶ **¶** Ad qd dicitur de duplici patronatu qui pot est haberi a filio: vt filio z vt herede de bo. l. l. si filius. ff. de fideic. l. l. si filius. z qz geminatio causarum geminat z multiplicat effectus. ff. de pecu. le. dominus. §. dominus. de sti. seruo. l. iij. z qz cause diuerse in origine diuerse sunt in prestatione z effectu. ff. de priua. del. l. nunqua. plura de excep. rei indi. si iuris. §. j. z. §. eadem. z sic in iure iurando. ff. de iure iur. l. duobus. §. exceptio. z. §. si quis iurauerit. z. §. qui iuravit. ¶ **¶** Ad hoc glo. de preben. qz in tantu item qz si dicit ipsum vnam voce habere no potest ostendi quare magis ex vna qualitate qd ex altera: cu3 ad vtraq; qualitas coludat ideo vtraq; attedif. ar. l. generalit. ff. de fidei. scdm Jo. an. per que dicit Jo. an. se consuluisse in ecclesia florentina qd thesaurarius qui ex statuto habet ibi certas distributiones z voces in capitulo: licet no sit ibi canonicus z similiter cano nici habet qd si concurrat quis habeat thesaurariam z canonicatum qd habebit duplicem vocem. z habebit duplicem distributione. dic etia qd cu in ecclesia boni. sit archidiaconus et archipresbyteratus q ratione illaru dignitatu no habent voce in capitulo si optingat qd sit canonicus z qd sit archipresbyter vel archidiaconus no habebit nisi vnam vocem. placet mibi qd dicitur de vocibus qz ille dantur ad co sequentiaz dignitatis ideo multiplicata dignitate multiplicantur sed no distributionibus in qtu sunt vere distributiones: quia datur ratione seruitij personalis interessendi in diuinis ipse autem ad seruitu non potest interesse vt plures cum non sit nisi vnus z seruiat pro vno licet habeat plures dignitates. nam si duo haberent z vnus interesset alter non interessenti no deberetur. Non ob. l. generaliter quia ibi perimitur ex quo non apparet de quaz non plus grauatur de vna quam de duabus vel de duabus qd de vna sed hinc preiudica retur ecclesie que vltra impensum seruitium grauaretur. ¶ **¶** Oppo. qd no sufficiat allegatio qd no esset in diaconatu qz sufficiebat qd esset subdiaconus etia si ad epatu pmoneret. de elec. cu in cunctis. §. eta. z qua. a multis dic qd hic assumit cam p no ca. scdm gl. Inno. plus t3 hic: l3 aliq dicat qtra. qd no exigif qd sit subdiaconatus. de eta. z qua. preterea. l3 hosti. intelligat qd no posset nisi ex dispensatione pmoue ri per illud. c. de quo dic vt digi. ibi. z no. de elec. duduz. j. de eta. z qua litate. c. i. lib. vi. z de insti. c. i. lib. i. Et ad reg. respondet Inno. qd voca batur qd hic non erat diaconus vel subdiaconus non quasi vitium adesset vel subesset: qz no promotus sed quando vitium subesset eo qd non poterat promoueri: qz forte habebat aliquod impedimentu3 irregularitatis vel vitij quo impediende non poterat promoueri se cunduz eu qd no. olim aut poterat procedere allegatio siue hec sub

12 auditu. p ea que hntur. l. c. di. c. ij. scdm Jo. an. ¶ **¶** Oppo. qd possit reuo care insam interlocutoria qua tulit. de ap. cu cessante. dicit glo. si reuocat ex certa scia pcedit qd hic si no ex certa scia tuc no valet reuoca tio qz presumit circumuetus z idem dicit in dubio qd stelligo in inter locutoria quando non cognouit alias psumit hoc fecisse ex certa scia ex quo inuenit insam. de quo dic. vt in dicto. c. cu cessante. §. in pces. rescripti quod non conceditur cu tanta maturitate presumitur circi uctio. ¶ **¶** Ad quod no. de costi. c. i. lib. vi. z de pscript. c. venies. ¶ **¶** Oppo. qd valeat impetratio literarum absq; citatioe actus partis qz talis actus expeditur extraiudicialiter z qz no exigif ptiu consensu in im petratoe rescripti qd no affuit consensus in primo rescripto. vt no. de rescrip. ceterum. Sol. dicit glo. secundum Jo. an. and. qz hoc qz fuit rit proproprator constitutus ad reuocandam cassatione. sed no placet glo. qz no videt rone quare debuerit citari. Secundo dicit gl. quod

inquantum rescriptum continet in se aliquam clausulam derogatiam et detractiuam iuris alterius etia illius pessione pars: si est presens in curia est vocada: vt hic. Si no cotinet alia clausula derogatua: t3 tñ dat indices non est necessarius consensus partis. ¶ **¶** Ultimo coludite qd no ex eo qd fuit reuocatus: sed ex eo qz surreptitie impetrat reuo catur cōcessio. ¶ **¶** Host. tenet media qd ideo debuerit citari qz cotinebat preiudiciu partis pcludes qd litere pjudiciales no debet trahere: nec sufficit generalis citatio in audiencia si pcurator est presens: sed d3 sic

14 ri ad hospitium. ¶ **¶** Oppo. qd no debuerit pcedi ad diffinitiu lite no cote. vt vt lite no cote. c. i. qd dicit qd hic lis fuit cote. hoc ex litera no colligit: vel hic potuit. pcedi in absente cotumace lite no cote. qz de electione agebat: vt lite no cote. qm. §. ij. Sed tunc ob. qz si absens erat: nec erat cotumax. vñ no debuit in eu no citatu ferri snia. glo. in telligit scdm quosda qd fuit citat: vt ideo qz costabat de surreptio: ne: ferf snia in no citatu. id est no. xv. q. ix. mena. vñ fm ¶ **¶** Host. hic aper te colligit: qd in notorijs ferf snia in absente no citatur. alle. de accu. si costiterit. de ap. cu sit romana. de do. z cotu. cu olim. §. volentes. ¶ **¶** Dicit vbanu pronuissasse veru: vbi agit de rebus que male notorie te nentur ab aliquib: vt z ipse pronuissauit cotra spoliatos tenentes quada terra que appellat ¶ **¶** Quert: qd aliqui dixerut qd locus erat precepto no snie. ¶ **¶** Alij no faciut differentia inter ista. de verbo. sig. in bis. ¶ **¶** Ad hoc. de fer. fugi. l. diuus. de offi. pcura. cesa. l. si. notoriu autē poterat: nam hic interfuerat Inno. papa: tuc cardinalis cum alijs. ¶ **¶** Mo. ergo casum in quafi notorijs procedit ad sniam absq; citatione: licet alias. scdm cōm opi. exigat citatio vt in materia: puto qd pro cessus pape in notorijs valeat absq; citatioe: qz no subicif forme: et maxime qñ notoriu surgit ex his que acta sunt corā eo. ¶ **¶** Ab alijs pot dici: qd l3 debeat citari obmissio citationis no vitiet processum con stito de notorio si nil allegat: qz ratione circuit vitadi remanere d3 sententia cu als ea reuocata esset in eode statu reducda ex altera ma

15 nu. ¶ **¶** Ad qd not. de testa. ex parte ade. ¶ **¶** Oppo. qd absentes vocadi sunt. de elec. qd sicut. z. c. qz ppter. dic absentes vocados: nisi cōsue tudo aliud habeat. ¶ **¶** Ideo hic forte erat consuetudo. ¶ **¶** Ad hoc. de prebe. cum in ecclesijs. l. i. vi. de dic qd collatio erat deuoluta ad papā. ideo sine preiudicio aliaru poterat hac vice dare facultate soli pntibus vt alijs pnt conqueri. l. in re madata. C. man. ¶ **¶** Ad qd. §. de elec. bone. ad fi. ¶ **¶** Als coludens solt presentes qui essent in ciuitate: l3 quidam qd etia absentes dūmodo sint in prouincia: sic intelligit madataz vt minus preiudicat iuri quam possit: qd placet.

- 1 ¶ **¶** Sententia lata cotra ius litigatoris valet si ab ea infra. x. dies non fuerit appellatum.
- 2 Subiectio plena ex quibus arguitur.
- 3 Ecclesie vnus subiectionez pot episcopus alteri ecclesie plenouue concedere cum debita solenitate. nu. 13. z. 24.
- 4 Testis esse potest prelatus in ptractu facto ad vtilitate sue ecclesie.
- 5 Prescribere potest Abbas iura episcopalia cum tit.
- 6 Sententia lata per prelatum super iure ecclesie etiam inter alios li tigators preiudicat ecclesie.
- 7 Sententia lata cum subiecto super iure subiectionis sciente z patie te an preiudicat domino scienti z patienti.
- 8 Judicandum licet non sit exemplis in qtu in alios est indicatum in tantum inter eosdem inter quos sententia facit ius illis exemplis potest preiudicari. nu. 27.
- 9 Nullitate data ad vnum cassantur omnia ex eo descendencia.
- 10 Sententia quando lata dicatur ius litigatoris vt transire possit in rem iudicatam.
- 11 Sententia alternative z conditionaliter prolata valet.
- 12 Libellus generalis pcedit in actionibus generalib: vt in iure subie ctionis tamē debet postea in prosecutione ius specificari z probari.
- 13 Ecclesia quando dicatur exempta a iuribus episcopalibus.
- 14 Ordines possunt suis monachis conferre ipsi abbates.
- 15 Consuram primam non possunt clerici non subditi abbati recipe re ab ipso abbate, licet abbas illam possit suis monachis conferre. numero. 14.
- 16 Episcopalia iura quo ad confectionez crismatis sunt imprescripti non tamen quo ad illius colationem.
- 17 Consensus tacitus an preiudicat in alienationibus.
- 18 Falsum committit qui sibi alterius nomen ascribit.
- 19 Testis quare esse pot prelatus vel prior in causa sue ecclesie.
- 20 Subscribi quomodo potest quis se facere per alium sua vice subscri bentem.
- 21 Suffraganeus vt possit iurib: episcopalibus vti in archiepiscopas tu quorum consensus requiratur.
- 22 Privilegia confirmatoria z confirmationes quo inter se differant.
- 23 Confirmatio an valdet cōcessionem alias nullam.
- 25 Sententia in qua exprimitur error respectu vnus cause expresse res pectu alterius non valet.
- 26 Sententia lata super vno articulo libelli ptingetis plura capita alijs tacitis an videatur reus ab illis absolutus an vero possit pro cisdem iurare.

Exemplis

27 Exemplis quomodo possit quandoq; indicari.
28 Obedientia manualis que dicatur.

29 Sententia contra sententiam licet non valeat valet tamen pro sententia.

- 1** **Aminternos.** Ins litigatoris si ab ea. j. r. dies non fuerit appellatus. b. d. Prima pars narrat pro-
fessum z iura huius partis. Secunda diffinit diffinitio cau-
sas premittit. ibi. Quis forte. C. Mo. primo qd de iure subiectionis
2 dat libellus contra subiectum vel qui subiectus est. dic vt de ma. z obe-
3 inter quatuor. de p. r. auditis. C. Mo. hic capla. ex quibus argui-
4 tur plena subiectio z qd habes ecclesiam pleno iure subiectam h3 omnia
5 hic cōtēta. C. Mo. epim posse cū debita solēnitare cōcedere subie-
6 ctionē vnus ecclesie pleno iure alteri ecclesie. C. Mo. ar. qd prelat⁹
7 pōtē describi in testē sup cōtractu vel donatiōe que celebrat ad vtilitā
8 tes ecclesie sicut pōt esse testis insuper. C. Mo. abbātē cū titulo posse
9 prescribere epalia. de quo. s. ti. j. auditis. z. c. cū olim. C. Mo. j. qd pōt
10 quis facere subscribi p aliu sua vice subscribētē. C. Mo. i. j. sniaz sup
11 iure ecclesie lata per prelatū ecclesie inter alios litigatores preiudi-
12 care ecclesie. C. Mo. qd snia lata cum subiecto sup iure subiectionis
13 scientē z patientē olim dno pūdicat dno scienti z patienti z fortius
14 si sup illo pūntiat. S3 hoc nō pbat qz hic nū dē de iure epī. preiudi-
15 cat tū subiecto. ad hoc quod nō. de resti. spo. oli. j. c. cum sup. C. Mo.
16 i. j. qd licet exēplis nō sit iudicādū in qd tū in alio est iudicādū in quā-
17 tū inter eosdē inter quos snia facit ins illis exēplis pōt preiudicari
18 que eis pūdicat. C. Mo. qd data nullitate cōcessionis cassant oia
19 accessoria z cōsecutua ad illud instm z ab illo originem trahentia.
20 C. Mo. sententia z ins litigatoris transire in rē iudicatā non lata s
21 ius legis z dē ptra ins litigatoris qū non est expressus error: qz tunc
22 aparte leditur ius. C. Mo. preponendā veritatez sermonib⁹. C. Et
23 no. qd pro solēnitare snie z pcessus psumit qd in s. allegat nisi aliē
24 probet. C. Mo. sniaz valere alternatiue z pditionalē platā: vt aut
25 dimittat: aut obediētia pset. C. Expedio p partes primo vsq; ad
26 ver. ad qd. C. Op. qd libellus sit nūmū generalis peto subiectionē
27 ecclesie vel clericorū cōtra de libel. ob. c. j. r. j. Sol. in istis generalib⁹
28 actionib⁹ vt est in iure subiectionis pcedit libellus generalis: scōm.
29 Inn. cū postea in psecutione d3 inspecificari z pbari: sup eo qd in
30 specie pbat p mulgat snia vt p3 bic. in fi. z. s. de off. or. qz querētē fm
31 Inn. C. Op. qd nō oia hic arguāt plenariā subiectionē z i letantib⁹
32 z similib⁹. Sol. dicit Inn. qd hic plura enumerauerat q simul con-
33 cludūt plenā subiectionē cū nō oia z singula distributua pcludūt qz
34 nō letantē z quedā aliā: nā qd nō p sunt singula zc. de testi. pteca. Di-
35 cit tū Inn. hic aliq ex his fore sufficiētia: vt institutio in spialibus
36 z fidelitas in tpalibus nō sic de alio nā lz abbas hēat epalia tamē in
37 ordinatiōe visitatione iudicio psecratiōe altariū z sibi⁹ recurrit de
38 bet ad epim. ar. r. q. i. j. per singulas. qz tale ius retinere censet donā-
39 dor: hoc quādo bētur pcessione epī: lz alius qd altero iure qd ab epō
40 habeat ius institutiōis z destitutiōis fidelitatis cā vī habet pleno iure
41 xvi. q. j. c. j. z. j. Plus dicit aliq qd etiā si singulariter epō omnia epā-
42 lia pcederet nō videt ecclesia exēpta z nec pl. no iure videt subiecta
43 recipiēt quādo singularitē concedit nisi dicat eximo te vel pñtia vel
44 nisi vnuerfaliter pcedat omnia lz facta concessione z exēptione pos-
45 set aliqua excipere. de quibus de priuile. accedētibus. z. c. cū capella.
46 z. c. cū z plantare. C. Op. abbates de iure posse pferre ordines:
47 saltē primam tonsuram. de eta. z qua. cum cōtingat. Sol. monachis
48 suis possunt vt ibi. z illis de quibus de priuile. abbates. lib. vi. f. Alij
49 clerici etiā primā tonsuram recipere debent ab epō. de quo. s. ti. j. ve-
50 niens. C. Op. qd abbas nō acquirit ius quo ad crisma: qz hoc ordi-
51 ne episcopalis est imprescriptibile. vt in. c. quanto. de consue. de pri-
52 uile. accedētibus. l. vi. j. di. Quis. Sol. dic qd nō cōficiet abbas: sed
53 episcopus z eo recepto ab episcopo per abbātē ecclesia suscipiet ab
54 abbate z non ab episcopo. C. Quero de qua inuestitura loquitur hic:
55 qd de illa ex qua transfertur possessio que spectat ad officium archi.
56 de offi. archi. ad hoc. z. c. cū satis. C. Quero qd similia sint episcopa-
57 lia hic expressis: dicit Inn. qd loquitur de his. de quibus. s. de offi.
58 or. conuenerente. dico Inn. puto. qd de tēporalibus rationē reddat.
59 xvi. q. j. c. j. de priuile. cum z plantare. s. cum in ecclesiis. Ad quod ex-
60 pedio hic verū. vsq; ad ver. adiecit: vbi est secunda allegatio senten-
61 tie hic prima priuilegiarum. C. Op. qd ex subscriptione debue-
62 rit pūdicari quā si cōcesserit. ff. de pigno. si fideiusor. dic qd pars ad
63 hunc sensum allegabat sed non profuit quia in alienationibus nō
64 profuit tacitus consensus. ff. de pigno. l. gatus. immo nec expressum
65 sine consensu capituli. de dona. pastoralis. sibi tamen magis videba-
66 tur credendū eo quod fuerat episcopus vtriusq; ecclesie. C. Op. qd
67 quod superfluant illa ver. factum fuerat z cōpletum. dic quod forte
68 tangitur hic illud quod habetur in l. contractus. C. de fi. instr. quod
69 contractus. de quo actum est vt fiat scriptura non aliter est perfect⁹:
70 vt in scriptis antequam fiat inde scriptura: et sic ex verbis dicitur:
71 factus z completus ex scriptura. Mo. Inn. C. Op. qd non potue-
72 rit se subscribere episcopus nūc tūc prior: absq; pena falsi: qz sibi ascri-
73 bit. C. de his qui sibi ascri. l. i. j. C. de pba. instrumēta. z. l. rōnes. respō-
74 dit qd talis non dicitur sibi ascribere scōm Mo. Inn. qz bona ecclesie nō

sunt prelati. de preben. ca. i. j. de dona. c. j. xvi. q. j. c. h. vnde z prior in
causa ecclesie subscribere potest vt hic z testificari. de testi. insuper. z
c. cum nuntius. x. j. q. j. qui manumittuntur. z arbitrari. s. ti. j. cū off.
20 ibi. vide. s. glo. in causis. C. Op. cum glo. qd. quis nō pōt se sub-
scribere per aliū. C. de testa. hac cōsultissima. glo. dicit illud. qd scit
scribere: hic quādo nescit: qui facit subscribere alteri nomine suo: sic
alieno sigillo pōt quis sigillare. de quo dic. vt. xvi. di. nobilissimus.
et in specu. de proba. y. videndū. ver. x. ad fi. vbi dicit apud leges. idē
esse anulū qd apud nos sigillū. de quo in Spe. de cita. y. iam. de cita-
tione. ver. literis. de quo. s. de fi. instr. c. j. i. gl. mag. ver. epō autē. z de
21 hoc. j. ti. j. c. vt nostrū. z. c. significauit. sup. i. gl. C. Quero quare hec
subscriptio fuit facta ab epō. dic qd patriarcha vel epō alio cōfirmare
non potuisset in dioce. suffraganei: qz nō habet potestates ibi: nisi in
causis a iure cōcessis inter quos hic nō est. vt in. c. pastoralis. z in. c.
romana. lib. vi. de hoc. xvi. q. j. placuit. in vlti. gl. vbi glo. videt velle
consensum exigi omnium episcoporum vt possit cōcedere priuilegia in
22 dioce. suffraganei. alle. ix. q. i. j. archieps. C. Quero que est differen-
tia inter priuilegia cōfirmatoria z cōfirmationes. dicit hic Inn. qd
in priuilegiis ponit canonicorū subscriptio: in cōfirmationib⁹ nō. idē
Inno. addēs qd in priuilegiis ponitur multa preter cōfirmata: in scōis
sola cōfirmata. C. Venio ad ver. adiecit que expedio vsq; ad ver. quā-
uis. C. Op. qd ex iurib⁹ snie epī sup fidelitate non debeat papa pro-
nūciare qz in snia cardinalis quā secur⁹ est epō nihil cōprehēdebatur
super fidelitate: sed de obediētia tantū p3 ibi: aut obediētia repro-
mitteret zc. Sol. dicit Inn. qd vt registro p3 cardinalis pñcia
uerat sup obediētia tantū alternatiue. vt in tex. d3: z dixerat de fide-
litate se credere eē pbatum p testes: z secutus cardinalis sniam epō
pñtiauit tā sup obediētia ex iuribus snie qd sup fidelitate ex dictis
testib⁹. ideo papa ex iuribus vltime snie pñciauit sup vtroq; z be-
23 ne. C. Op. qd ex cōfirmationibus se non potuerit fūdarē: pñci-
palis cōcessio fuerit nulla. i. j. di. priuilegia. C. de thesa. l. vna. lib. x. de
dona. cū dilectus. de elec. ecclesia. fi. Sol. in priuilegiis forte dicebatur
cōcedimus id qd talis epō pcessit sicut iuste pcessit: vñ pēdebat a pri-
mo. Si em fuisent priuilegia noue pcessiōis cōcessa ab illo q habuit
prātē pcedendi ne initeret priuilegio qd nō valebat bene valuisse
cōcessio. i. j. di. priuilegia. C. de thesa. l. vna. z i. s. de quo dic. vt
24 in. c. inter dilectos. s. de fide instr. f3 hostiē. C. Op. qd epō nō pōt
a se eximere ecclesiā. vt no. de dona. pastoralis. z de cens. venerabilis.
Sol. quidā dicūt illā nō posse a se eximere: z sup hac decre. in opposi-
tum nullū pōt fieri fundamētū ex eo qd hic papa nō se fundat ex cō-
25 firmatiōe sed ex snia. C. Op. qd valeat snia: lz in ea exprimat error
vt p3 in. c. p tuas. j. qui fi. sint le. Sol. si exprimit error respectu vni⁹
causē respectu alterius causē exprisse nō bñ valet snia vt ibi: no. s.
de renū. in pñtia secus si in sola vnica expssa apparet error expssus
26 vt hic. z in. c. ex parte. z. c. dilect⁹. de cōcel. pñbē. C. Op. qd nō va-
leat snia quāsi nō sit pñciatū sup toto in libello petito s illud. ff. de
arbi. l. qualē. de iudi. de qua re. cōi. di. l. vt fundus. de symo. l3 bely.
de accu. qualiter z qñ. Inn. dicit qd si dat petitio generalis apta plu-
ra capla cōprehēdere: z ferat snia sup certo articulo: de alio nñbū dī-
catur: censet pars absoluta que in certo articulo est cōdēnata. Si da-
tur petitio specialis z specifica z distributua sup quolibet articulo:
tunc valet snia sup vno articulo: in alijs nō vñ nec cōdēnat⁹ nec ab-
solutus z valebit snia: quo ad articulū decusum: z postea poterit ista
re sup articulo nō decisorio si nō istet: postea peribit instācia scōm ius
ciuile intellige quo ad articulos sup quibus nō est petita. C. de iudi.
properādum. Si dat petitio sup vna magna summa vel vna magna
quātitate vel vna magna res: in pte tñ sit cōdēnatio: nō vñ in alia
parte absolut⁹ vñ cōdēnat⁹. ff. si cer. pe. l. nihil. dicit de validitate sen-
tentie sup illa pte: vel in validitate. z remittit ad not. p. l3o. in sum.
de arbi. vltra mediū: fm Inn. de hac materia etiā ponit. de elec. cum
inter. l3o. dicit qd glo. nō bñ dicit nec pbat p iura que alleg. z dicit
qd hic in duob⁹ tñ pñciat papa qz in his tñ lata erat prima snia
per epim z cardinalē. Pe. z l3b. dicit qd sup alijs sicut expresse iudi-
catū absolūdo dubio sunt duorū an si nō est pñciatū in totū valeat
snia sup parte z valeat an nō: an in eo sup quo oīno est pronūciatū: vñ
deatur facta absolutio psequēdo vtrūq; simul dico qd si corā ordina-
rio vel delegato est actū: vt sup omnib⁹ simul pñciat: qz forma vñ
ab omnib⁹ data in pcedēdo nō valerēt snia aliter lata: nec i totū nec
in parte. ff. de arbi. l. quid tñ. Si nō expsse actū: tñ si petitio est gene-
ralis in se cōprehēdens plures articulos: sup aliquib⁹ pñciatur.
Inno. tenet qd valerēt in specificis: in alijs videat absolutus ipse in
decre. cū inter. de elec. q3 sic nō d3 pñciari: qd tēcat snia. Idē
no. glo. i. j. c. cū. J. z. l3. dicit qd nō videt absoluisse i eo qd nō pro-
nūciat. sed poterit absoluerē: vel de eo iudicare. Idē hugo vt di-
cit l3cur. in. o. l. j. si aduer. rem in. pro quo facit illa. l3o. cōtra per
lin hoc iudicio fami. eris. Ja. de are. velle vñ qd hic sit vñū capitulū
et connexi: qz sub eodē genere petiti: qd lz plura comprehendantur
connexi nō poterit super vno articulo pronūciari: ita qd valeat sen-
tentia: immo erit nulla scōm eū per illā l. vt fundus puto valere sen-
tentiam in specificis: nec in alijs intelligi absolutum. vt not. C. de
iudi. l. licet. z de transactio. c. j. z de arbi. l. de rebus. et. l. j. C. si aduer.

rem iudi. loquitur quando actus est super certa specie et in parte secuta est sententia nisi forte saluet opi. *Ja. de are. procedere quando lata est sententia a delegato vel arbitro: q. tacite videtur actus: vt de omnib. pronunciet. Ad primum: quia repetitio illa generalis resoluitur ad distributa seu distributa adprehensa. ar. l. cum falsa. §. si. ff. de codi. et de modo procedunt nisi capta habeat conexitatem per infra dicenda. Sol. petitiō daf super plurib. capitulis tunc si illa capta deducunt in iudicio ex diuersa causa potest iudex super vno pronuntiare: nec videtur iniqua in tacito facta absolutio q. in ea eadem ceteris iure diuerso: q. sententia inducta ad diminuendum non debet operari fanore. l. legata. de leg. 1. et de adi. lega. l. legata. et q. non subaudi in sententia nisi q. expresse in verbis sententie prebendit. vt. l. i. c. si plures vna sententia. l. apud celsum. §. item querit. ff. de excep. doli. scdm Bar. in dicta. l. i. potest tamen postea ea articuli non decideret si non sit perempta in iudicio vel intersdictio: si plures articuli sunt et ex eadem causa sunt tamen separati: dic p omnia idē. Ad hoc. ff. fam. l. herci. l. quedā. de iurepa. l. carmelia pia. ff. de arbi. l. quid tamen. quoz ap. non resci. l. ab executione q. tot vi deant petitiones quot capitula. ff. de verbo. ob. l. scire debem. si habet conexitatem in sil. tunc Bar. *Ja. de are. et Jo. an. et communiter oēs dicunt sententia non valere respectu vnus: et absolutio non censeri factam in tacito ppter conexitatem. vt in l. i. etiam. ff. de mino. l. i. c. de reputa. Ad hoc. ff. de edi. edic. l. cum eiusdē. de preben. q. sepe. Ad hoc q. no. glo. de quer. cōm. placet si sup vno capto vel vna q. titate vel vna spē detur petitio bec est vnica et indiuidua ideo pronuntiatio super vna parte vel q. titatis vel capli vel spē nulla est nec valet in ex pressa: nec vt absolutoria in tacita per illa que iam dicta sunt. ad hoc reducenda sunt que no. spe. in ti. de sen. prola. §. qualiter. ver. q. si p. eo. cuius differētia inter iudicē et arbitrum potest verificari i p.rio casu. §. posito vbi feci differētia. *Aduerte tamen conexas non dico cās: l. claudant sub eodem genere actionis vel articulos. sed si habet aliam conexitatem. vt quia sunt plura capta eiusdē spē administrationis q. non possunt bene discerni vni ab alio nec etiā reputo causas conexas licet sint plures exceptiones ad vni ius agēdi ex hoc solo q. ordinē tur ad excludendū vnum ius agēdi vt patet. de elec. cum inter. Ideo si plures proponant exceptiones cōtra vni ius agēdi super vna. de qua prius cōstat potest pronuntiarī qui diuidi possunt exceptiones: licet nō sit principale petitio: et in vna exceptioe sup toto principali petito pronunciat. vt dicto. c. cum inter. R. sic intellige ibi. Inno. bec vera dicit Bar. vt non valeat sententia sup parte quando iudicio tenet super toto. secus si super parte et non super alia. ita q. veniat absolutio ab obseruatione iudicij. quia tunc sup reliqua poterat pronuntiare. vt. l. si constante. §. si. ff. so. ma. per que dicit se de facto obtinuisse q. si alia possideret ptem rei sit actus de toto postea pateat cum in iudicio non possedisse nisi partē q. super illa pte potest sequi valida sententia q. sup alia pte nō valet iudicij cum nō fuerit bene directum in alia parte in qua nō possidebat ex quo a principio nō fuit interrogat. an possi deret predicta vera scdm Hosti. in. c. placet. de quer. cōm. quādo sententia sic fert in principali. secus in causa appellationis q. potest pte confirmare et pro parte infirmare etiā in vno articulo. de testa. raiu eius. et c. rinaldus. et hoc ideo q. in alia parte remanet sententia in pnci pali et sic semper appet sup toto pronuntiat. ideo eadē causa puto in iudicio nullitatis vel restitutiois si daf aduersus sententia lata iam gene distine. §. posita in q. tū digi. etiā sententia absolutoria nō intel ligi in obmissis in sententia reiecta. distinguit Spe. in loco p.alle. an fue rit sententia lata a iudice et intelligat absoluisse: an ab arbitro. et non intel ligatur absoluisse. *Ex his deciditur q. si in vna petitioe petatur foris et pena et super pena tantum valet sententia. vt no. spe. in titu. de ac. et p. §. sequitur. §. sed si quis petit. alle. c. si aduer. rem iudi. l. i. et de testi. raiutius. vide archi. q. si quos. *¶ Oppo. q. nō sit exem plis iudicanduz. vt. l. nemo. c. de sen. Sol. nō est exēplis inter alios prolatus et actitas iudicandum q. illa nō preiudicant nec ad cōse quentiaz: vt lex trabēda sunt et sic nec in spē nec in genere preiudiciū inferant. Exēplis autē inter easdē personas que in spē eas preiudi cant iudicandū est vt hic quādo inter eosdē et sic eadē causa exēpla precesserūt nec illis obuiāt cōtrarie sententie. de quo. j. e. inter. nec res scriptum contrarium. c. sen rescin. nō pos. l. si. nec trāfactio. ff. de con di. indebi. l. elegāter. §. de quo. de lit. conte. c. j. li. vi. *¶ Quero que dicatur manualis obedientia. dic que premititur prestito iuramen to vel illa que promittitur iunctis manibus. et dicit Hostien. q. bec obedientia respicit solos fratres obedientia et fidelitas solum archi 29 presbyterum. *¶ Tenio ad glo. q. nō valeat sententia vt in. c. inter monasterium. Sol. dicit glo. q. forte a sententia cardinalis fuit ap pellatum: sed non est necesse. quia licet non valeat sententia contra sententia valet tū sententia pro sententia nō in eadē instācia sed diuersa 30 sa lata. Ad q. j. e. cū sup. *¶ Querit glo. quare nō valebāt cōfirmationes. glo. assignat rōnez. et est clara. Dicit tamen Hostien. quod ex iuribus priuilegiarum potuisset preiudici. de relig. do. constitutus. de iure pa. cura. sed de hoc non allegabatur vel forte non fuerat prescriptum quia tempus non erat completum. de can. pos. cum eccle sia. ad h. vel facta erat interruptio. §. ti. proxi. illud. vel nō fuerat vsus Abbas priuilegio. de priuile. si de terra secundum Hosti. hoc intelli********

go quando titulus concessus errore facti putabatur legitimus: secus si errore iuris. de dona. ad apostolicē. et quod ibi no. nec proficit confirmatio cum eius etiam error detegeretur patente etiam confirmatio ne et confirmato. *Sol. in verbo ad litigantes ponit aliquos casus in quibus sententia facit ius quo ad alios. vide qui filij sunt legitimi causam post Inno. et alios. *Sol. querit de litere intellectu ibi veritate gestorum. et dicit glo. q. forte alio narrabat res gesta quā fuisset in veritate: q. sermo donatiois nō cōcordabat fuit: talis sententia appel latur veritas gestorum: q. sententia habet p veritate. ff. de sta. bo. l. ingenuū. sermones hic appellant que allegabant. s. donatio et priuilegia que nihil valebāt. ideo veritas. i. sententia que habet p veritate illis: vt nullus preualet: sic Papa sententiat fm sententiam vel scdm veritate cōstitit de veritate donatiois. et aliter erat scripta q. in veritate esset scripta: hoc cōperto pualet veritas sermonib. scripturaz: sic scriptor errauit rat: vel forte partes dicebāt primā sententia nullā ex defectu cōstitu tionis litis: et ex actis apparebat cōtrariū: idē gesta sermonib. pualet runt. de re iudi. gesta. et de pba. qm cōtra falsam. vel gestorum veritas et actorū patebat presumptiue que pualet sermonib. q. de facto anti quo producebant instrumenta: quo casu presumit pro contestatione et processu. in sil. de fide. §. si. c. de p. trahē. emp. l. i. j. eo. sicut q. res iudi. pro veritate accipit. secus si factū est recēs et obijciat contra pcessum ante sententia: q. tūc locū h. decre. qm cōtra falsaz. de pba. et dicit factū antiquū: ex quo lapsus est biennium fm Hosti. qui remittit. §. de res nūn. in. presentia. et fm Inno. ista talia que contra sententiam allega bantur reputantur sermo. i. vanum.**

- 1 *¶ Sententia vt inde possit in causa appellationis cōfirmari suffi cit illam nil iniquum continere ex quo contra ipsam nil probatur.*
- 2 *¶ Pro sententia nō presumit in causa appellationis si nō apparet de pcessu.*
- 3 *¶ Sententia lata contra clausulā rescripti q. mādā iudici vt adiudicet si probauerit quō nō dē nulla quis pbet impetrās vbi pbatio nō est sufficiens. Et quō poterit probari lata cōtra formā mādātū. nu. 4.*
- 5 *¶ Sententia contra vel ppter formā mandati non valet.*
- 6 *¶ Appellati an incubat onus probandi sententie iniquitatem.*
- 7 *¶ Iudicē approbās an ipediat dicere et opponere de iniquitate sue sententie.*

Causam. *¶ Sufficit ad cōfirmationē sententie illaz nil probatur: hoc dicit. Prima pars ponit delegatorum processum et sententia et appellationē. Scdm ibi: licet ponit allegationē appellatis motiū suū et cōfirmationē sententie. *¶ Not. p. mo cum super instantia appellationis: de iure canonico quis posset psequi: etiā principaliter nullitatem: q. sententia nulla appellat ppter facti grauen de iure nostro. *¶ Mo. h. q. in cā appellationis pre sumitur ex sententia et processu: ex pcessu: producto a parte nō iniustitizatur: sic si non apparet pcessus: nō presumit pro sententia. §. de re. spo. cum ad sedez. si apparet pcessus et iustificat sententia idē si apparet pro cessus et a parte iniustificat sententia: tollitur presumptio sententie. vt no. in. d. c. cum ad sedem. et de pba. qm cōtra. Si apparet pcessus et aperte nō iustificat sententia ex processu iniustificat: nisi aliud probatur vt hic. *¶ Mo. hic q. vbi cōditionatur mandatū sententie ad merita processus: vt q. mandatur vt sententiet pro actore si probet: licet pro batur cōtra eum sententia ferat: nō ex hoc est sententia nulla immo nō est adhuc iniqua: q. nō semper precise allegat animus ad pbatorem et presumitur iudex motus ex alijs contra probationes: cū pbatones sint in eius arbitrio: ideo verba mādātū intelliguntur si probauerit ita q. tibi videatur probationes esse sufficētes cū probationes sint arbitrarie. vt. l. iij. §. tu magis scire potes. ff. de testi. *¶ Mo. arg. q. re quisitio iudicis: vt sententiet tollit vitiū pcessus precedētis vbi tolles re vitiū pendet a potestate partis requirētis sententiam. de quo dicam infra. *¶ Quero de intellectu litere quomodo niteretur pro bare per testes contra formā mādātū. dic forte mandatū erat senten tiari pro clerico si pbaret per maiore partē capli electuz cū probasset per testes forte viles vel subornatos iudex nō pro ipso: sed cōtra eum pronunciauit ex eo dicebat clericus cōtra formā pronuntiātū et hoc ex attestacionib. volebat ostendere: ex hoc nō cōcluditur sententia nul la: q. talis cōditio inerat: vnde expressa non dat formā mandato. vt dicit Inno. en. de offi. dele. prudentia. Item nec cōcludit sententiaz iniustitiz: q. licet testes forte pro clerico testificarent intentū: q. rece pit illos: cognosces subornatos illos: vel alio defectus nō fuit se cutus illos: dicta. ff. de testi. l. iij. ver. tu magis. iudex autē a quo in tali casu appellat: debet significari iudici motū animi sui. §. de testi. can. sam que. fm Inno. et idē no. de pba. qm cōtra. quo ad hoc vltimū vide si constaret et quod testes essent viles hoc esset expeditum. Vel si constaret quod iudex hoc significasset: vbi aliud non appareret: ex quo alia acta nō apparēt legitime facta: et ex se sententiam nō habet apparentem iniquitatem: q. l. apparcat probatū iudex nō artatur ap plicare animū ad vnā speciez probationis: ex hoc non retractaretur sententia quia acta nō cōcludūt aptam iniustitiam. Ideo iustificare censent. q. no. bene. de quo dixi. de proba. in. presentia. Evidentius autē apparēt iniustitia ex actis quando sententia ret q. probatum vbi non est quā vbi sententiet: q. non probatū vbi est cum an sit suffi ciens probatio eius arbitrio relinquatur: fateor: tamē quod iudex si haberet******

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

quadrimestri: ex quo etiam iustificabat appellationem a secunda. pa
pa consultus respondit qd post. x. dies non debet audiri appellans
qz snie acquirit nec potest contradicere executioni: qz tempus fuit
moderatum a iudice qui potest ex causa que in dubio presumitur. vt
hic probatur. Item quia tps suscepit sponte: sic beneficium termi
ni iure cōtemp. sic suscipiendo terminū hominis. Non ob. qd tpe cō
ditionis extantis currat tempus. qz vt dicit Innoc. illud pcedit in
tempore ordinato ad cōuincendā negligentia vel morā nō petētis:
vel agentis ex obligatione q negligentia dari non pōt in diem vel cō
ditionem cum ante agere nō possit. z sic non pōt esse negligentia vel
mora. ff. de xbo. ob. l. si pupillus. hoc de tempore dato ad cōuincē
dā negligentia appellandi a grauamine vel iniustitia. vñ merito cō
putari d3 a die ortus grauaminis vel iniustitie que oritur a tpe snie
vel grauaminis: ideo ab illo tpe qz potuit z debuit appellare currit
tempus: z sic in sententijs tps appellandi currit a tpe snie z non a tē
pore conditionis vel dici extantis. Ad qd. ff. q. vi. biduum. in princi
pio. l. biduum. ff. biduū. ff. quando app. sit qd procedit qñ simul pres
ceptum z dies apponitur. secus si separatim sup quo. vide qd nō. de
ap. pterea. ff. in pn. z sup vlti. glo. secundū hūc intellectū. quē etiā po
nit Inno. fuerūt due snie separte minime sese ptingētes vna induci
ua purgatiōis: z alia cōdēnatoria z pecuniaria. scdm ponit Inno. qd
fuerūt due sese cōtingētes: z secūda cōditionata fuit: ad nō imple
mentum prime: nam vna fuit interlocutoria quod se purgaret. xx.
dies. Alias diffinitua qd nisi se purgaret priuaret ecclesia a neutra
istar sniar appellat. ff. x. dies: qz si appellasset a secūda diffinitua
nō p iudicaret sibi interlocutoria: sed qz a neutra appellat. ff. x. dies
sed terminū snie pditione recepit mandaf snia executioni. Tertius
est intellectus qd hic tātum fuit vnica snia: z exemplificat. primo ff.
Inno. q. lata fuerit in causa ciuili mere sub conditione purgatiōis
qz faciente psumptione p actore fuit lata snia z cum quod nisi. ff. x.
dies innocētiam suā: z psumptionem purgauerit soluerit. x. quam
purgare poterat: z debebat per iuramentū. vt in. l. si. de iureiuran. ff.
Innocē. exemplificat scdo scdm eum qd agebat ciuilitate de crimine
furti vel vi bo. rap. ad psequēdum duplum vel quadruplū: vel age
bat inquisitionis z psumptione faciente z cū lata est snia nisi se purga
ret. ff. x. dies soluat duplū vel quadruplū. Tertio loquit qd snia hic
fuerit vnica: sed alternatiua qz fuit cōdemnatus quis ad soluendū.
x. titio. ff. x. dies aut ad iurandū qd nihil d3 sibi. ff. de re iudi. l. miles.
ff. j. nam pōt snia cōditionaliter z alternatiue pferri si pbaueris vel
nō pbaueris. de quo in Spe. de sen. pla. ff. iurta. ff. sed ecce. ff. q. vi. bi
duum. ff. qñ ap. l. j. Alij exemplificant aliter sequentes hunc intelle
ctum q cōdemnat fuit alternatiue. vt qd vel. x. solueret: vel qd cri
mine furti secum vitium tertij purgaret. arg. de iure canonico. c. 3.
p. de symo. cum hoc. z. c. in finem. de emptio. z vendi. c. pe. l. doct.
ponit casum in condemnato furti non manifesti nisi se purgaret q
terminū recipiens ad. xx. dies appellauit querebat de tribus an ap
pellatio valeret nūdef qd nō. an possit cōqueri de quadrimestri tpe
abbreviato: respōdit qd nō. an possit ab executore appellari: respon
dit qd nō nisi modum excedat. ¶ Opp. qd non sit necesse casuz
exprimi quia vbi appellat a diffinitua non est necessaria cause ex
pressio sed sufficit dicere appello ab iniqua snia. ff. q. vi. ff. forma. z. ff.
anteriorum. glo. fatetur quod vbi appellatur ab interlocutoria ne
cessaria est cause expressio vbi a diffinitua non. Sed dicit quod hec
diffinitio non est hic necessaria cum terminus appellationis esset iā
lapsus tenendo casum quod hic fuerit. it due snie in quantum appel
lauit a diffinitua non erat necessaria cause expressio in quantum ap
pellauit ab inditione purgationis est dubium an sit interlocutoria
vel diffinitua. Inno. hic in vna glo. dicit quod est interlocutoria: z
nō diffinitua super prestanda purgatione: qz in se non cōtinet con
demnationem vel absolutionem in alia glo. dicit qd snia super indi
tione purgationis est diffinitua. alleg. de pur. ca. quotiens. hic di
cit in glo. in verbo sententiam in fi. in pncip. dicit in verbo causam.
ab. tenet hic eam fore interlocutoriam quia expectat post se diffini
tiam cōdemnatoriam si deficit in purgatione vel absolutoria si ob
tinet. alleg. de pur. ca. cum. p. z. c. se. Jo. an. dicit formā distinguendā
an feratur sententia: nisi se purgauerit an simpliciter iudicat purga
tio vt primo casu sit diffinitua. secundo interlocutoria. vbi aut ap
pellatur snie causa exprimenda est: qz appellari non potest nisi mo
dum excedat: modū excedere non potest patere nisi causa expressa: z
hoc tenet spec. i. ti. de execu. sen. ff. nunc videndum. x. sed nunquid. si
cut etiā potest intelligi hic z ponit Jo. an. in addi. spec. in ti. de ap.
ff. in quibus super. x. quinto. ¶ Opp. qd per susceptionem termi
ni ad purgandū quis nō videtur appellationi renuntiasse. ar. iij. qd.
ij. offerat glo. nō soluit: sed per tex. quod renuntiasse videtur. alleg. qd
dam iura. Inno. dicit hic qd appellationi facte quis per susceptione
nem termini renuntiare videtur: sed non appellationi faciende. ideo
nō. l. do. in. c. significauerunt. de testi. z Inno. ff. de appel. sollicitudis
nem. in glo. pe. Jo. an. dicit hic quod aliud est petere: z aliud suscipe
re: z aliud recipere sponte: z aliud cōtradicere. dic si suscipitur termi
nus vel actus sit ad exclusionem iurisdictionis z consonationem ap
pellationis non renuntiat etiam si pendeat: vt nō. doct. de ap. solli

itudinem. z nō. glo. de ap. a indice. li. vi. in verbo tenoris. si suscipit
ad executionem snie vel grauaminis illat renuntiat absolutioni: vt
in. l. ad solutionem. Si terminus nō consonat fini grauaminis tunc
si appellatio nondum pendet quis renuntiare non videtur: vt dicit
hic Inno. z de testi. significauerunt. ideo suscipiendo terminū deli
beratorium appellatiōe non interposita illi non renuntiat. vt dicta
aut. afferatur. Si autem appellatione pendeat tunc in quantum ter
minus vel actus supponit iurisdictionem in iudice inducit renuntia
tio: alias non. vt. d. c. sollicitudinem. ad hoc quod nō. glo. de app. a
iudi. lib. vi. in verbo tenoris. z dñi de rota sua conclu. c. lxxi. ad hoc
potest adduci qd nō. Jo. an. de ap. c. si. li. vi. super glo. in verbo appel
lati in prima suppletione. glo. sequens prosequitur casum. ¶ Opp.
cum glo. pe. qd inde nō ardet terminū iuris. l. iij. ff. cōdemnatū
ff. de re iudi. glo. dicit qd cum cā ardeat pōt z si ardeat suppleat a le
ge hoc verum fm l. do. parte contradicente vel non sponte recipien
te. vbi aut non contradicit: sed sponte recipit etiā sine snia valet ar
ctatio. idem dicit hic Inno. si contra dicit z nō appellat: qz sponte
suscepisse censetur: qz non sufficit ddictio sine appellatione hoc ca
su: licet l. doct. ff. qz si cōtradixit vel inuita recepit non videtur spōte
fecisse cum iudicium reddatur in inuitam. vt. l. inter stip. ff. de xbo
rum obli. quo ad approbationem termini pl3 dictū l. doct. in quantum
dixit non in quantum inuita recepit quo ad recessum appellationis
15 nis: adhuc placet dictum l. doct. cum eadem limitatione. ¶ Opp.
quod ab executione non appellet: qz vel facit quod mādaf: z modū
non excedit: sic non appellat. vel facit aliud qz quod mādaf. z nō
valet quod agitur: z sic non est necessaria appellatio. de rescrip. cum
dilecta. de confir. vti. vel inuiti. examinata. ¶ Ante qz veniam ad so
lo. l. do. soluit dupliciter. Primo modo qd vbi facit aliud qz quid
mādaf. l3 nō sit necesse appellari: tamen appellari pōt z vtile est ne
grauet de facto: nā z de facto pōt fieri executio. alle. ff. de iudi. l. vi.
forte vult quod me. cā. cum a snia: que nulla est. appellat. ff. de ap. so
licitudinem: vel secūdo l3 faciat executor qd mādaf tñ possit man
datū esse iniustum vel nullū vel surreptitium: vñ posset appellari. pl3
so. in quantum mandatū esset nullū vel surreptitium: sed vbi est iniu
stum: est secus quasi grauamen non inferatur ab executore: sed a pfe
rente. Glo. sol. 3. rium capiēdo partem qz faciēdo qd mādaf pōt ex
cedere modū in modo exequendi alij exequendi aliter qz debeat: su
per quo nō habeat formā ab hoies: sed a iure: vel exequēdo: vbi nō d3
vel nō exequēdo aliter qz debeat: qz aggrauat partē in plus exequē
do forte debet executio fieri in quantum facere potest z exequi in soli
dum. l. fina. ff. de confes. vel debet exequi primo in mobilibus z exequi
tur in immobilibus z id de re iudi. a diuo pio. ff. vt lite non conte. qm.
ff. si. fm l. doct. sed de hoc dic. vt ibi dixi: qz ille ordo non est substanti
ficus secundū aliquos vel excedit modum aliter. de quo vt lite nō cō
testa. tue vel id de quo. ff. de offi. ordi. irrefragabili. ff. j. non exequen
do vbi d3 puta qz admittit exceptiones nō admittendas: z assumit
16 partes iudicis. C. de excep. rei iudi. l. si vt pponis. ff. Exequendo an
tem vbi nō d3 excedi modū qñ non admittit exceptiones admittē
das. Quas aut exceptiones admittere debeat: et qñ z qñ admittit
debeat variant hic doc. de quo dixi. ff. c. de cetero. vt p3 ex bis que ibi
dixi. qñqz executor tenet admittit exceptiones cū effectu z appella
ri potest si nō admittat. qñqz nō d3 admittit: z si admittat appella
ri potest: qñqz est in ei9 facultate an admittat vel qñ admittat: ap
pellari nō pōt. Sed que sunt exceptiones admittende z que nō ad
mittende: quo fuit in facultate sunt opi. glo. hic enumerat aliquas
admittendas demū qz inficiunt iurisdictionem: z alie vt si dicatur fa
cta cōmissio per falsas lras. de cri. fal. c. ij. Alio difficit si sit dat9 exe
cutor ab alio qz a pncipe tenetur exceptiones admittit: si a pnci
pe qui in pñtia partium cām examinauit z diffinit nō tenet execu
tor: suas admittit exceptiones. idem de executore delegati sui. de
offi. dele. ff. qñ. Si snia est ab alio lata z papa mandat vt executioni
mandent exceptiones admittit tenet. hanc opi. recitauit Inno. ff.
eo. de cetero. quā ibi multū restringit: vt ibi dixi. de quo etia3 aliqd
ponit. de offi. dele. cū in iure. z. c. pastoralis. ff. quia vero. Tertia est
opi. quod siue sit nulla snia siue annullanda de hoc nihil ad execu
torem qz corā eo nō est exceptio pponenda: z corā iudice. ff. de offi. de
leg. sup qd nūm. ff. i. pōt tñ si vult differre: z superiori referre. ff. de ce
tero. de cri. fal. c. ij. sed nullo iudice cogit: z sic habet locum. ff. de iud.
l. non qquid. Nec ob. si dicat secundum hoc esse in ptate executoris
exequi iniustā vel nullā sniam qz imputat sibi qui non opposuit co
ram superiore cōmittente tene hoc. mixti executores q sunt dati pñ
cipaliter ad cognoscendum scdo ad exequendū vt delegati tenentur
omnes exceptiones legitimas admittit: z si non admittant potest
appellari. de offi. deleg. ex parte. z de his nō loquitur hic secundum
hoc potest intelligi. l. z si pctor. ff. marcellus. ff. de iudi. l3 hic intelle
ctus sit vernus in se. ad illum tex. non est bonus secundum l. doct. hic
quia ibi loquitur de iudice. i. mero executore qui nihil habet se iros
mittere de sententia vt dicit. l. si pctor. in fi. cui continuatur senten
tia. Quidam mixti qui principaliter recipiunt executionem secun
dario cognitionem sed super executione. z isti tenentur cum effectu
admittere omnes exceptiones concernentes executionem quorum
aliquas

aliquas enumerat gloss. xvi. habes in specu. de sen. execu. §. fin. 7 de ap. §. in quibus. v. r. 2. v. se. has si non admittunt potest appellari. Exceptiones autem concernentes iniustitiam sine exequendo ubi talis non est iniustitia que reddat finiam nullam l. 3. hic docto. vacillent tene qd non tenetur nec potest eas admittere nisi ut superiori referat si vult et in istis si admittat id discutiendum potest appellari: ut dicit glo. si repellat non potest appellari. Si non admittat etiam ad referendum non potest appellari: qd hoc est in sua facultate: an admittat: hoc t3 hic docto. in duobus locis. alle. p. ratione. §. de offic. dele. si qñ. Quedam sunt exceptiones que concludunt nullitatem sine vel iniustitiam ex qua concluditur nullitas: tunc si petitur ut admittantur et summam examinetur ad finem repellendi iuste petitur: si non admittit potest appellari fm docto. alle. C. de fal. l. si petitur ut admittat ad finem plenarie discutiendi vel non exequendi: tunc si notorie constat de iniustitia exceptionis quod dicit liquido et notorie constare quando constat confessione partium tunc debet admitti: et non exequi: alio modo excederet: potest appellari fm docto. sic intelligit hic. 2. ff. de iudi. l. si ptor. §. marcellus. Si non constat notorie tunc ad finem discutiendi et non exequendi. si admittit tunc potest appellari ad finem superiori referendi potest: si hoc faciat non potest appellari. si hoc non faciat cum sit in eius facultate non potest appellari: nec sufficeret si pars opponens liquido offert se paratū pbare per testes de nullitate: et si testes sine interfuerint: qd licet executor habeat iurisdictionem contra rebelles de offic. delega. expertis literis. nullam habet quo ad indaginem in diciali et contentiosam. C. de excep. rei indi. si ut proponis. ad hoc optime. §. de rescrip. cum contingat. non ob. de excep. pia. lib. vi. §. p. qd ibi loquitur quando proponitur executio coram iudice qui finiam tulit: qui illam vult executioni mandare: ut patet ex precedenti. §. cui ille continet fm docto. ad hoc plenius in d. §. qd vero. de offi. dele. §. pastoralis. sed hic predicta limitantur ut executor exceptiones nullitatis: non possit nec teneatur admittere quando alius est executor a pronuntiante ipse autem pronuntians tenetur admittere quod est verum si opponantur ut debent parate. i. incōtinenti pbantur: qd iudicium executionis summarie expeditur: ut non admittatur exceptiones altioris indaginem requirentes: et sic procedit qd no. Bar. in l. iij. §. condemnati. ff. de re iudi. vbi tractat an exceptio nullitatis impediat executionem sine. Adverte tñ qd licet non appellet ab executione regulariter appellatur tñ a pronuntiatione de exp. p. sso exequendo vel sic exequendo: ut no. arg. C. quo. ap. no. re. l. ab exequutore. Odof. tenet cōtra. 2. l. y. 2. Barto. in l. ab exequutore. ff. de ap. 2. in d. l. ab exequutore. et hoc sequit Jo. an. in addi. spec. de app. §. in quibus. v. quinto. vbi plene ponitur materia: an et quando ab executione appelletur etiam ponitur in specu. de sen. execu. §. nunc videndum. v. sed nunquid. Et hoc sequitur qd cum finia super actioe in factum ex re iudi. debeat esse ut pronuntietur finiam exequenda qd ab ista appellari etiam poterit: licet petatur executio sine per actionē in factum vbi potest agi iudicis officio. vide Jo. an. in addi. spe. de execu. sen. §. videtur. v. sed secundum ad si. ¶ Nunquid autē si appelletur vbi modus exceditur solum suspendatur executio quo ad excessum an in totum. ponit spec. in titu. de sen. execu. §. videndum. v. sed nunquid: et concludit quod si in appellatioe exprimitur in quo modus exceditur in illo tātum suspendit si non exprimitur suspendit in totum ratione dubitationis. quod nota. per bec gloss. est expedita pro maiori parte inter casus in quibus potest excedere modum. ponit primo si opponatur executio. alleg. iura huius casus: ratio quia hic nedum concernit finiam sed et executionem: ut no. gloss. de excep. pio. significauerunt. 2. c. p. ad quod de excep. pia. lib. vi. ¶ Nunquid autem si contra executioem sit lata finia que sit nulla auctoritate executio sup nullitate impetrans tacita executio. l. do. tenuit qd sic qd non piz Jo. an. per decre. l. de rescrip. l. vj. de quo dicit de excep. significauerunt. de quo in d. c. i. de rescrip. super pe. glo. tenuit hic docto. qd coram ordinario qui tulit finiam nullam executioem nicas potest supplicare qd talem finiam renocet: si delegatus tulit poterit hoc peti coram delegante. de quo de accu. qualiter. super gl. i. hoc fatetur Jo. an. si non excipiat per decre. pia. l. i. vj. reliqua sunt clara. ¶ Ultimo glo. signat cōtra. ff. mada. l. si diligenter. vbi dicit qd qui madata fines excessit aliud quid fecisse vult sic not. Primum cōtra literā. So. si madata est limitatū in certo id in quo excedit nullus est ut si madata rem emi p. 2. et est empti p. pluri si madata est limitatū in incertor qd mittat in possessione bonorū valentis. c. vel here ditarioz quousq; possideat testator: et qd de his dubitari potest appellandū est ut in superiori parte glo. ad quod. §. e. cum inter in fine. fm 20 Jo. an. ¶ Ultimo docto. facit hic vnum dubiū. vtrū delegatus cui cā ecōmissa decidit infra mēsem si executioem reū ppter cōtumaciā eū absolueret possit p mēsem 2 vtrū qd sic. de offi. dele. querēt. itē quia actor nō negligit: ergo nō currit tps. de cōfess. p. bē. qd diversitate. de p. scri. vigilanti. et si nō currit actori nec reo. C. de tēpo. in inte. resti. l. si. de mu. pe. c. ij. de ecce. cum inter ad si. cōcludit eū absolueret nō posse: qd exprimit pās lapsu termini. de offi. dele. de causis: et dicit res currendū ad papā. de offi. dele. pastoralis. ad si. 2. damnetur in expēs sō et satisfaciatur de interesse hec placet: aliaprossequitur ad bec genes

ralia: et bec sufficient.

- 1 Snia sine expressione cause lata tenet.
- 2 Possessorio agi potest super iure personali annue pstationis.
- 3 Litis contestatio inducitur ex ppositione exceptionis.
- 4 Libellus super sententia promulgata quomodo formari debeat.
- 5 Testis quo super snia promulgata deponere debeat.
- 6 Snia potest per testes probari.
- 7 Snia nō d3 in se continere cām propter quā exprimat vbi copia peritorum habetur.
- 8 Sententians debet attendere mores curie et loci in quo sententiat.
- 9 Testis l3 arctetur ad assignandam causam sine sui dicti quomodo non arctatur ad reddendam causam dicti vel facti a se relati nec dicere arctatur mouentem factum vel dictū qd refert ut ex hoc dici nō possit eius testimonium nudum vti sine cā. nu. 4.
- 10 Obligatio vel pactum sine cā non valet.
- 11 Testis interrogatus de cā sui dicti arctat reddere cām alias nō valet eius dictum.
- 12 Sententia quibus casibus debeat in se continere causam propter quam exprimitur licet alias inde non arctetur ad causam exprimendam.
- 13 Confulendo are non semper arctantur iurisperiti allegare iura.
- 14 An presumatur pro instrumentis sicut p sententijs et p cā et p habilitate ac fundamento ptatis agentis. nu. seq.
- 15 Presumi an liceat pro his que aguntur extra iudicium per modum facultatis vel potestatis voluntarie quo ad solennitatem ut in actibus electionum et similibus vel presumatur pro gestis quasi iudicialiter.
- 16 Solennitas an presumatur in contractibus et alijs actibus interuenisse.
- 17 Testis an presumatur rogatus.
- 18 Notarius an presumatur rogatus.
- 19 Solennitas que in instrumēto deficit an ex eo presumatur et si nō presumatur an possit per testes probari.

Sicut. ¶ Sententia sine expressione cause lata t3 hic arg. qd super iure psonali annue pstationis potest agi possessorio de iure canonico et sic dat talis iure quasi possessorio. de quo per l. y. in l. si certis annis. C. de pactis. per Bart. in l. si vti possit. p. Inno. de elect. querelā. per Jo. an. de censu. peruenit. dicit in repeti. c. si. de causa. pos. ¶ Mo. practicum grosso modo pponendi exceptionem rei indi. t3 est cautela ut ex ppositione exceptionis inducatur litis contestatio qd procedit negatio petiti in iure vti in facto. ¶ Mo. iij. practicum deponendi a teste super snia promulgata: quia debet deponere sententiatum. et a tertio iudice et debet sic concludere quod concludat iurisdictionem in iudice ut si sit ordinarius. sufficit quod simpliciter nominetur: quia eius iurisditio notoria est: ut no. de offi. deleg. cum in iure. si sit delegatus debet dicere a quo sit delegatus: et pondera qd dicendo talis autoritate episcopi tulit sententiam dicere videtur quod autoritate delegata et t3 qd delegatus vel tanq; officialis ut dicit hic docto. Et no. qd non arctat dicere quod sententiauit in scriptis: qd talis solennitas presumitur. ut intrinseca etiam quando a teste profertur: nec oportet quod assignet cām qd causa presumitur: sic non oportet testem testificando exprimere que ex simplici dicto presumitur. Et sic no. qd licet testis arctetur ad assignandam causam scientie dicti sui non arctatur ad assignandam causam dicti vel facti a se relati: sic non arctatur dicere mouentem factum vel dictum quod refert. vide quod nota. de renuntiatio. super hoc. ¶ Mo. sententias posse probari per testes: et sic actus de quo egit scriptura pbari potest per testes. ad hoc de testa. aibit. 2. de privileg. cum olim essemus. vide. d. de rota sua conclusio. cccij. ¶ Mo. hic causam in sententia non exprimendam maxime vbi copia peritorum est: et est arg. consulentem in ciuitate vbi copia peritorum habetur non debet scribere consilium cum allegationibus: secus vbi non habetur copia peritorum. vide Jo. an. in spec. de sen. prola. §. qualiter. v. si. ceterum. 2. de consil. exhi. y. j. 2. no. quod consiliari. ¶ Mo. in sententijs et solennitatibus sententiarum attendi mores curie et loci vbi sententia promulgatur. ¶ Nota quod pro iniustitia et solennitate sententie presumitur. Et no. vnde surgit hec presumptio quia ex autoritate indicantis: et rei indi. quod no. ¶ Mo. qd nudum esset hic testimonium: ex quo erat sine causa. arg. de fide instrum. si cautio. et quod dicitur de pacto nudo quando est sine sufficienti causa obligandi. de pac. l. iurifgen. §. sed cum nulla. Solutio dicit hic docto. quod hoc testimonium non erat nudum: sed vestitum necessarijs vestimentis cum testis dixerit de iudicis commissione et iudicis sententia: causa in qua pro quo et contra que lata fuit sententia motiua vero iudicis in sententia pferenda plus vestiunt sententiam quā testimonium. glo. j. est clara in fi. dic hodie. libro. vj. ¶ Mo. §. opponit testem arctari dicere causam. de testi. cum causam cum si. glo. rñ dicit quod si interrogatus arctatur alias non. idem no. de testi. cum causam glo. procedit in causis scientie dicti a teste: et hic bas causas reddebat: quia interrogatus dicebat se vidisse et audi

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

- nisse: sed de ea mouente factum a se relatum non arcatur unde inter rogatus de ea quare iudex sic pronuntiaverat poterat dicere se nescire.
- 10 Si de renun. sup hoc dicitur ibi. **¶** Oppo. gl. iudicem arcari ad exprimen dam cam in snia. xxi. dist. in tantum. ff. de his qui no. inf. l. aut p. tor. ff. de iur. l. hoc iure. gl. dicit quod iudex potest debet exprimere causam sed non arcatur regulariter ideo regulariter vix snia sine expressione cause et hoc quod presumitur causa propter auctoritatem snie. de quo. xxi. dist. in tantum. Fallit primo fm glo. in ca appellacionis. et assignat glo. cam. Secundus fm Jo. an. vbi inepta actio exprimitur et absoluitur ab instatia iudicis: nam dicitur exprimere per quem fit. C. de iur. pperand. §. illo procul. Quartus vbi recedit a iure coi. ff. de ap. re. l. sciendū: unde si condemnat victum in expensis dicitur cam in auf. de iudi. §. opz. col. vi. Quintus qui absoluit reus qui non possidet. de excep. c. pe. Sextus in snia excoicationis. de sen. excō. cum medicina lis. li. vi. de quo in spec. de sen. prola. §. qualiter. v. verus alias. dicit Jo. an. cam non exprimentam in snia: imo videtur sibi factum exprime re: quod facile posset bona causa supprimi: mala exprimi: si non videret snia. de concess. preben. ex parte. z. c. dilectus. de excu. tu. l. qui te stamento. §. de in integ. resti. cum ex lris. v. nos igitur quod obtinet ne dum in diffinitina: sed etiam in interlocutoria ar. §. de offi. dele. cū su per. et refert Jo. indicatū fuisse p dñm clementem de consilio fratris. vide Butr. in. l. ij. §. qui ignominie. ff. de his qui no. inf. z. quod ple ne dicit. §. de renū. in pñtia: vbi declaro illud dictum: quod si nullus
- 11 Valida snia lata expressa falsa ca. **¶** Ultimo quo ad hoc dicitur hic Jo. an. quod illud quod de ea dicitur hic: servant iure periti in concilio: quia certa iura non allegant cum petuntur consilia per iudices causa rum: secus si petantur per partes: de hoc dicit et remittit per textum.
- 12 **¶** Querit glo. quod p sententiis iudicum presumitur quid in alijs ins trumentis. dicit glo. quod etiam in eis oia presumitur solenniter acta: sed in hoc est differentia: quia non presumitur nisi exprimat. de fi. in stru. si cautio. dicit si dubitatur an de habilitate et fundamento pñtis agentis presumatur dicit. de hoc. §. de offi. deleg. cum in iure. et spe cifice vide Inno. qui fur. or. rece. innotuit. et vide bonā glossellam. de pba. ab ea parte. **¶** Si presumat an dubitatur p his que agunt extra iudicium per modum facultatis vel potestatis voluntarie: quo ad solennitatem: vt in actibus electionum et similibus. dicit vt per Inno. de accu. super his. in glo. mag. v. qñ autem. et de dolo. cum olim. in sua glo. in. v. hec tñ est differentia per compo. de elec. quod sicut et ponit Jo. an. in nouella post glo. in. i. q. x. probato per excipientes vltra medium questionis. ponit. de elec. in geneti. super verbo colla tio. An presumat p gestis quasi iudicialiter: vide quod no. de testi. §. albius. In contractibus aut vel quasi glo. dicit hic presumi. **¶** Dic si solennitas est materialis: non presumitur. de emp. et ven. §. precii. Si solennitas est formalis et intrinseca: que dicitur intrinseca. an ex natura verborum necessario concluditur: et quod pferatur aliter esse non potest si dico talis stipulatus est intelligitur necessario in interrogatio ne et rñs de subsequente et tunc psumitur. de ver. obli. l. sciendū. insti. de fide. §. si. hic si per partes vel notariū: si a teste non presumi p. l. i. et quod ibi no. C. de vsu. et hoc quod testis hz attestari de his que facti sunt non de his que sunt iuris: vt no. de testi. c. z. causam. l. qui testa mento. §. si. de testa. et de testi. l. testium fm Barto. in. l. sciendum. de ver. obli. hoc puto quod deponendo de facto se refert ad verba iur. quod verbum est totaliter iuris: secus si verbum etiam adaptat ad quid facti: vt quod deponit talis testis talez iudicē sic sniasse: quod dictum non est iuris mere: quo casu presumi intrinseca: vt hic est notabilis casus: vt si dicat talis sniauit intelligit in scriptis. idem si solennitas non est oino intrinseca: quia natura verborum necessario non concludit: sed verba apta sunt comprehendere: quia si insti dicit talis promisit etiam intelli git p stipulationē: l. z. promissio possit referri ad pactum: vt insti. de iuri. stipu. §. si ita scriptum. l. iuris gentiū. §. quod fere. ff. de pac. cōiun. et l. sciendū. §. dictū. ff. de edi. edic. In solennitate extrinseca. i. que non includitur ex natura verborum necessario: vt si dicat pupillus pmi sit. hic verificatur etiam si auctoritas tutoris non intercesserit. dicit quod si il la non est enūtiata: non presumi: vt l. quecūq. ad fi. ff. de publi. nō ob. de his que fi. a prela. ea noscitur: quod solue vt ibi dicit. Si em enūtiata in insti presumi si potuit interuenire tpe actus gesti. vt l. optima de pben. et comit. stip. secus si non potest interuenire tpe actus gesti. vt l. i. C. de fi. instru. et iure haste rei si. l. i. q. quod non presumitur nisi talis sit solennitas cui possit renūtiari per ptes. vt d. l. optimam. inquantū dixi presumi hoc intellige verum quo ad pñdiciū partium pre sentiū: vt d. l. optimā. z. l. i. C. arbi. tuto. sed quo ad pñdiciū tertij non psumitur: vt in auf. si quis in aliquo documento. de edē. z. no. In no. de eo qui fur. or. re. et hoc quod refert Jo. an. tales presumptiones pñdicare pñtibz et alijs intellige de his quibz potest p partes pñdicari vt hereditibus et successoribz: alias no. **¶** Ex hoc decidit quod si in insti dicat talis testis deposuit: non presumitur rogatus: quod hec solennitas extrinseca nisi in insti dicatur rogatus fm Bar. ibi et l. y. in. l. hac consultiissima. C. de testi. et Dyn. in. l. heredes palam. ff. de testa. in. §. si. quicquid dicat spec. in ti. de teste. §. i. v. sed quid. z. v. si. se. **¶** Ex hoc deciditur quod de notario: an presumat rogatus. de quo per Inno.
- de fi. instru. c. ij. et spec. in titu. de instru. edi. §. i. verfic. z. no. dicit si dicit publicani presumitur rogatus: quia publicatio includit rogationē et sic est intrinseca. ad hoc. C. de rap. vir. l. i. Idem si dicit ego notariū scriptū dumtñ reperiat in instiis rogationum vel insti fm hec oia alia solēnia: quod ex talibus tunc surgit presumptio de rogatione: alias no. ad hoc. C. de fi. instru. aut. ad hoc. de bis et an p solēnitate relatio nis nuntij presumat: dicit per Bar. in. d. l. sciendū. vbi quid si actio reperiat tali die lis cōtestata est an presumat. vide quod scripsi. de pro ba. qm p falsam: dicit vt ibi plene. In quantum dicit solēnitate presu mi. hec vera intellige. fm Jo. an. hic. z. Inno. in prealle. c. innotuit. nisi ius dicat expresse formā pbandā. alle. de sen. excō. sacro in prin. de testi. in ol. Fallit secundo quod precepit interuenire scripturaz: quod de solēnitate: quod intelligitur pcepisse. ad hoc vt per scripturā pbe. de ap. cordi. de sen. exc. cum medicinalis. li. v. x. q. ij. hoc ius. v. item p diam ponit Inno. in. d. c. innotuit. z. d. c. super his. de accu. z. Jo. an. and. hic. sed hoc videt p hunc tex. nam ius de snia vult quod ex solēni tate appareat scriptura: et tñ valet dictū testis si dicat sniatum: licet non appareat scriptura. id quid dicunt testes adde debere in testi monio quod sniatum est in scriptis: vel hic solēnitate scripture pbat auctoritas rei iudica. pbat per testem: vel vbi de solēnitate exigitur scriptura pcedit dictum Inno. secus si de actus substantia exigitur scriptura: et non de solēnitate ad actum: nam non exigitur scriptura: quod sentētia fuerit lata in scriptis: sed exigit quod snia feratur in scriptis.
- 17 **¶** Querit glo. an solēnitas que deficit insti for: ex eo non presumi possit pbari p testes dicit glo. quod sic. C. de vsu. l. i. de testi. significauit z. c. albius. quod est verū etiam si testis habeat fieri in scriptis. vt. l. iur. ris gen. §. quod fere. ff. de pac. ad quod hic. z. no. i. de pñl. cum olim essem.
- ¶** Querit glo. an contra talem prescriptionē admittat probatio: te net quod sic. alleg. iura. idez Bar. in. d. l. sciendū. Sed dicit esse diffe rentiam an velim probare contra tenorem instrumenti: exigit scri ptura. l. generaliter. C. de non numerata pecunia. Sed illud intelli ge quando contractus est in scriptis: vt ibi no. alias no. Sed si volo probare contra solēnitate bene admitto ad probandum per tes tes. vt l. iuris gentiū. §. quod fere. ff. de pact. plus dicit Inno. in. d. c. innotuit. et hic Jo. an. q. cum probatio solēnitatis: pcedentibus casibus solum procedat ex presumptione instrumenti: cito p alias pbatōes tollitur: et iudex de facili inquit. de proba. q. verisimile. cū pluribus. c. illius. titu. de renun. super hoc. C. de fi. instru. l. pe. z. vlti. Est etiam notandum secundum Inno. in. d. c. innotuit quod in iudicijs etiam oportet probari factum: sed qui dicit factū p ius vel illud in solēnitate deficere. debet probare. ff. de probationi. ab ea parte: quia omnia licent nisi probentur inhibita. xi. questione. j. aliud. de spon. cum apud. cum concor. ibi vbi de hoc.

Appellare

- 17 Appellare an possit quandoq; vel quando tertius comparens p suo interesse vbi potest appellare aliquando pro sitq; sibi appellatio z aliquando non.
- 18 Publicatio testibus an cōparens tertius p suo interesse possit pro ducere testes cum principali non obstante publicatione.
- 19 Snia lata pro tertio cōparete pro suo interesse an pñt in aliquo reo principali.
- 20 Libelli z sententię practica que sit pro tertio comparente p suo interesse.
- 21 Appellatio emissa a tertio cōparente pro suo interesse qualis sit an iudicialis vel extra.
- 22 Snia inter alios lata qñ videatur posse nocere tertio.
- 23 Exceptio tua interest an possit opponi post litem contestatam.
- 24 Sniam si duo epi cōtendentes de subiectione pro se eadem die z hora obtineant cui obediet subditus.

Cum super. Et cōfirmatur snia quo ad reum appellatē si nil doceat cōtra eā differtur tñ ipsius executio: si terti⁹ doceat de suo interesse. Prima pars decise narrat factum. Scda quo ad reū pñcipalem cōfirmat sniam. ibi cu3 ex parte. Tertia quo ad tertium appellationem cōmittit cām executionis fiende vel nō z infra decidit fñm ldo. q. taz monasteriū. q. epi ab vltima snia appellavit ad papā: primo expe ditur appellatio monasterij: secūdo appellatio epi. C. No. j. 3 quem debeat dirigi libellus vbi agitur de subiectione ecclesie: q. dirigi potest ē ecclesiam quē subiectam pretendit. de quo de ma. z obe. inter quatuor. 3. de prescriptio. auditio. de relig. domi. cum venerabilis. C. No. j. q. in eadē cāz diuersa instantia valent plures snie cōfor nantes hodie victus 3 quem late sunt tres sententię nō auditur de nullitate nisi plene sit facta illarum executio: vt in cap. monasterij eo. titu. vt calūnijs: p quam tñ nō mutat quod bīc de tertio cuius interest dī. C. No. sniam a pluribus quoz interest appellatiōe suspē sam posse quo ad vnum cōfirmari quo ad aliū in suspensio ea rema nent: sic exclusio appellationis quo ad vnum non excludit quo ad reliquum. C. No. practica cōparendi ab eo cuius interest lata a sen tentia 3 subiectum: q. pot compare appellado pot z cōparere sim pliciter opponendo de suo interesse sed diuersus est effectus inquan tum comparet appellando: z proseguendo appellatiōe: l3 nō im pediat sniam 3 subiectum non proseguentem impedit executionē in quantum non comparet appellando: vel si appellat non prosegui tur: vel si nō legitime appellat non impedit snia contra subiectū nec executio. C. Nota sententiam latam contra subiectum non preiudicare dño etiam non appellante subiecto nec dño quo ad pñcipia tem: licet vtroq; non appellante vel non psequente preiudicat quo ad possessionem z executionem q. bene notabis ipñ tamen subie cto preiudicat vt ex senon habeat vocē contradictionis. ad q. text. glo. z doc. 3. de resti. spo. cum olim. C. No. bīc ar. appellante a diffi nitina granari onere pbandi. de iniuriis snie in cā appellationis. z nō nō sufficere aliquid contra sententiā proponere: nisi ostendat. ad hoc. 3. de renun. in presen tia. de quo dic. vbi. C. No. appellante arctari ad pbandum appellationem rationabiliter z rite interposi tam z etiam arctari ad probandum eā infra tempus legitimū pro secutam. non sufficit ergo docere de appellatione nisi ostendat eam rationabiliter z solenniter interpositam: debito tempore prosecu tam. C. No. sufficere infra tempus statutū ad proseguendum nun tium destinasse: l3 non sit contestatus litem nec obtulit libellum: et q. plus est se iudici non presentauit. ad q. j. ti. j. significante. de quo j. de ap. ex ratione. C. No. vltimo regulari vtriusq; iuris in fi. positā: pcedam hoc ordine. Expediā primo quedam textualia. Secundo glo. Tertio veniā ad materiam agentis p suo interesse. C. No. Opo. q. non proseguens cum effectu ante lapsum terminum ad psequen dum videatur deferere appellationem z sic non audiatur. C. de tem po. ap. auf. ci qui. nō sufficit ergo destinare nuntium nisi psequatur dicit dñs. quosdam dicere in hoc canones benignius agere quam leges. j. titu. j. oblate. sicut z in appellatione ante sniam. j. de ap. sup eo. j. alij intelligunt q. bīc destinavit cū effectu ita q. impetret vel saltem se pñtet iudici z legitimū quid pponeret. ff. de excu. tu. l. scire 3. sufficit z se. q. verba cum effectu sunt intelligēda. j. de de. non resti. relatum. z hoc videtur equius vt p3 in auf. de his qui ingre. ad ap pellatio. j. i. col. viij. Sed hic intelligo. j. ti. j. psonas: z. c. si sit roma na. z. c. ex ratione vbi patet oīno p impotentia excusaf 3. Jo. an. dictu si nullū impedimentū interuenit. Prima opi. pcedit in tera mino hoīs q. est ad psequendū z sic d3 intelligi bīc. Scda pcedit in termino iuris q. est ad finiendū. dato autem impedimento: serua q. habet. j. de ap. ex ratione. Ultimo Innoc. bīc attingit regulam hic positā an pñdicet res iter alios acta. q. examinabo. j. c. pe. C. Que ro quo iure afferbat onetē. ad se pertinere hanc ecclesiam. dic for te per priuilegium: vel prescriptionem. 3. ti. j. cum olim. vel dicebat onetē. quod iusta suam diocesim sicut erat monasterium. sepe emz talis est questio inter episcopos. de relig. do. c. j. de fo. compe. sane.

Expedio glo. ruditer. Prima ergo colligit notabile in tex. collectū z corroborat per simile. Et quo nō licere arguere de textu ad senten tiam. Secūda glo. opp. q. bīc non arctetur ad docendū se iuste ap pellasse. primo q. cum se opponat ad finem solius executionis impe diende cum alias snia preiudicat nō d3 arctari ad pbandum plene. item non est rationabile quod ita granetur appellando p interesse sicut granaretur appellando principaliter lata cōtra cum snia: hic autē eque granaretur. ergo glo. dno tangit que inculcat valde. Pri mum quid arctatur pbare hic appellās p suo interesse. Scdo quid obtinebit z q. erit effectus vbi obtineat z pbet pbandū. C. Ad primum dicit glo. q. non habet plene pbare cām appellationis seu appellandi: sed sufficit pbare q. aliquo modo sua interest q. summa rie probabit hoc pl3 hunc docere. Primo solēnter interpositā ap pellationem: z suo tpe psecutio. Secūdo rationabilitatem appella tionis: q. summarie pbabit q. monasteriū ad se spectat z hoc suffi cit ad impediendā executionē que summarie tractatur: et hoc ha bebūt primo secundum glo. vñ effectū. l. q. impediet executio: vbi appellavit: iustificavit vbi alio non impediret: l3 non pñdicaret snia in pñtate. fm habebit effectum: q. in hac instantia appella tionis postea disceptabitur plene stāte in suspensio executionē. de iuf onetē. z de snia lata 3 monasterium. ar. 3. de testi. c. venies. j. z sum marie pbando non obtinebit primo cassationem snie: sed solum vt impediatur executio. In secūdo autē pccsu principali obtinebit cas sationem snie z totum. Et quo concludit glo. q. etiā si nō appellat: quo ad pñtatem nō fiet pñdiciū nisi quale quale presumptio nis z quo ad executionem quos effectus habebit tollere appellatio 11 z legitima psecutio. C. No. p. j. glo. q. a snia inter alios lata nō ap pellatur. ff. de ap. a snia. soluit q. imo appellat vt ipediat executio. dic a tertio non appellatur cuius non interest z cui non preiudicat: sed bene a tertio appellatur: cui p sniam preiudicat z pondera quod sufficit pñdiciū possessionis z executionis: vt audiat appellans: imo solum pñdiciū acquisitionis possessionis vacantis: q. inter est pretendētis se ius habere q. sit res potius vacans q. quod nō. 12 C. Querit glo. pone q. non psecuta appellatione per onetē. snia exequatur 3 monasterium nūquid auriē. epi prestabit cautionem de restituenda ecclesia onetē. in casu quo obtinuerit. videf q. sic. ff. de rei ven. l. is a quo. de peti. heredi. l. pe. glo. decidit 3. dicens q. lex is a quo h3 locum quando duo agunt 3 vnum quo casu conuen tus 3 quem sit executio habet remediū illius legis. bīc primo ege rat auriē. z obtinuerat: vñ non h3 prestare cautionem petenti post sam sententiā latam qui non appellavit: vel nō est prosecutus z hoc satis pl3. z nō. q. limitat illam. l. vt procedat quando iudicia ambo pendunt: secus si vnum veniat agendo primo iudicio expedito. C. Opo. glo. is. q. litera habeat contradictionē: q. in vno loco di cit q. snia non preiudicat onetē. in alio q. executio sit 3 monaste rium z pñdicat sic. So. dic si appellat a psequitur nec in possessio ne nec in pñtate preiudicat: si non appellatur vel nō psequit pre iudicat quo ad possessionem: sed non quo ad pñtatem. glo. bene dicit. C. Nunc venio ad materiam. c. z expediā glo. valde intricatas. 13 Inno. hic per. vñ. quesita. C. No. primo quero que exigantur p suo interesse: quid habeat pbare vt admittat ad cōtradiciendū cū effe ctu. C. No. primo requirit q. interest: nā ad cōtradiciendū admittit fm Inno. bīc in verbo nuntius. in prin. si sua interest q. snia lata est ff. de ap. ab executione. 3. alio. z. l. si pñforio. ff. de pigno. l. si supera tus. nam z quilibet cuius interest quo ad principalem cām admitti tur z ante litem cōte. z post. ff. de inoffi. te. l. si suspecta. ff. de re iudi. l. sepe. vbi de hoc. vbi de liberto loquitur: z aduerte q. nēdum pot cō parereis cuius interest ad defensionē rei: sed etiā cum actorē sua i sit: vt si aliqua ecclesia puocet in libertatem: z dicat soli pape subesse non poterat ei papa assistere. de 2 firma. vti. vel inuti. cum dilecta. in fi. fm Inno. in glo. in verbo nunti⁹. in. 3. z eodem modo dicimus. Requiritur aliqui vt recitat Inno. in eadem glo. x. hoc quidā in telligunt q. interest ratione possessionis: vnde tertius scdm eos ita demum admittit: si sit in possessione iurium petitorū. recitat alios dicere quod idē nō sit in possessione: z si de iure competant sibi non ob. ff. de rei ven. l. si is a quo. z. l. se. z de peti. heredi. l. pe. quia ibi non intererat: nec poterat interesse quo ad principalez cām: l3 posset in teresse quo ad instantiam iudicij: quia ibi nō possidebat: z ideo sibi nō preiudicabat si in alium transferatur possessio quā non habebat item super pñtate sibi non fiebat pñdiciū: q. snia preiudicabat tantum se offerenti liti. ac si possideret. Nec ob. q. nec ipse condēnet quia dolo desit possidere. ff. de rei venditio. l. si autem: quia fuit in culpa si transulit possessionem in primum victorem sine cautione: que nulla lege continetur. ff. ad legem fal. l. dolo. si cui plus quas per legem fal. l. bec autem. 3. hic qui enim cautionem predictam habet rem habere videtur: in quantum ad hoc argumen. per alle. l. licet sit secus quando agitur noxaliter. ff. de noxali. actio. h. quis a multis: dic si comparens pro suo interesse non intendit impedire executio nem auditur qualitercūq; interest etiam si non possideat iura: z sic loquitur. l. si is a quo: z procedit secunda opi. si intēdit impedire exe cutionem tunc si res non est vacans: sed possessa per conuentum nō qqq iij

auditor nisi ipse possidens: vt dicta. l. si a quo si res est vacans: vt
q: reus non possidet: nec alius auditur: licet non possideat: quia sua
interest: vt res sit potius vacans q: non vt de testibus. veniens licet
aliqui dicant ibi speciale in beneficiis: alias oportet qd possideat: si
vult impedire executionem. vbi dixi ipm posse impedire executionem siue
possidendo siue nō itelligit hoc vtz si venit via appellatōis qñ scit
causam agi: alias non impedit executionem. vbi autem ignorauit
causam agi: licet fuerunt opi. residet Inno. quod impedit executio
nem propter ignorantiam etiam si non appellauit ex simplici con
traditione: intelligit hanc de re. alleg. ad hoc vltimum. C. si p vim
vel alio modo. l. si. et hoc ponit hic Inno. totum in verbo quod po
nit Jo. an. ad litteram: hoc satis placet mihi et idem etiam in effectu
sentit glo. sua in verbo quantum ad monasterium. v. sed si episcopus
obmissa causa. ¶ Aduerte quod triplex potest esse interesse ppter
quod admittitur. Primum quando ex processu sibi sit plenam pre
iudicium: vt in casibus. l. sepe. ff. de re iudi. j. eodem. c. pe. Secundus
quem comparenti preiudicatur in sola possessione vt hic: quia va
cans occupatur vel habita perditur vel molestatur. ff. de rei vendit.
si is a quo. §. de testibus. veniens. §. Tertium potest interesse ratio
nequalis qualis preiudicij ex presumptione. ff. de iur. iuran. si duo
patroni. §. j. ff. de app. a sententia. et no. glo. hic quomodo documq: sit
si inter sit admittitur. Secdo erigitur qd de hoc doceat interesse: qua
liter autem habet docere. dic si intendit finem tantum legitimandi
personas: vt admittatur de iure suorum: sufficit quod summarie doceat
de iure suo: et sufficit ostendere quasi possessionem vel aspectum ius
re nec est necesse quod doceat de proprietate: nam eo quod possidet
habet causam defendendi: ad quod no. de testi. veniens. §. Si inten
dit impedire executionem sententie: tunc dicit glo. hic et bene: dixi
§. quod adhuc sufficit quod summarie doceat et est causa: quia quate
nus impedire intendit executionem: se opponit iudicio summario
exceptio ergo summarie tractanda est ad hoc quod no. Barto. in. l.
si. §. condemnatum. ff. de re iudi. l. ij. §. ibidem. ff. ad exhib. l. §. can
sa. ff. ad carbo. cum si. Quatenus autem intendit cassari sententiam
et pro se pronuntiaripotet quod plene doceat: et seruet solennia se
cundum quod prosequitur. argumen. de testi. veniens. §. ad hoc gl.
hic. ¶ Secundo quero qualiter comparens pro suo interesse in se
litem suscipiet. ponam formaliter que dicit Inno. Dicit Inno. qd
quandoq: comparens pro suo interesse vult de nono causam incipe
re nec curat assistere vel assumere litem ceptam per reum principa
lem in casu in quo potest: vt quia processus contra reum ei non pre
iudicat propter ignorantiam vel aliter et tunc dicit Inno. quod po
test litem a capite incipere: et ordinabit causam ac si nunq: acti fuis
set et contestabitur litem: et alia faciet secundum naturam cause. hoc
ponit in glo. in verbo nuntius in si. et non impediatur processus: cum
reo principaliter si dirigant ambo ius agendi contra reum eodem te
pore: seruabitur forte practica. l. si is a quo. ff. de rei vendi. si iam ex
posito primo iudicio tunc non seruabitur quod ibi dicitur vt dixit
glo. et si facta sit executio pro primo aget iste tertius: ac si nunq: acti
esset contra primum reum si nō sit facta executio an ex hoc iure agē
di impediatur tunc executio eo principaliter agente: et nihil oppo
nente puto quod nō vt no. de testi. veniens. §. si opponit iterum exe
cutionem non faciendam tangit hic Inno. in glo. in verbo quantum
ad monasterium. in ver. si. sed si episcopus obmissa causa appellatio
nis: tangam. j. in questione. v. Si autem velit litem in se assumere:
vel liti assistere. dic ampliando Inno. Si venit a principio litis: vel
lite cepta ante sententiam tunc si est tale ius cuius primo loco spe
ctat ad eum defensio habet triplicem viam cōparendi. Primo assis
tendo et nō assumendo in se litem: sed tantum assistendo: nec collu
dat. ff. de inoffi. testa. si suspecta. ff. de appella. ab exco. de re ius
di. sepe. Potest secūdo assistere causę litem secum assumendo et pro
sequendo: et cum iuuando et omnes defensiones competentes huic ter
tio que competit reo principaliter eodem modo contra eum potest
tertio reum a lite remouere ceptam: in casu quo ad eum principaliter
spectet defensio: vel sit spectus vt in iuribus prealle. si est tale ius cui
us primo loco ad eum nō spectet defensio: sed eque principaliter ad
vtrunq: potest tunc duplici via venire vel assistendo ne colludat: vel
litem secum assumendo remouendo autem eum a prosecutione nō
potest venire ex quo eque principaliter spectat ad eum defensio: ni
si forte esset suspectus: nam sufficit quod sit suspectus vel quod ad re
mouere volentem spectat primo loco defensio: et alternative. dicit
Inno. hic in glo. mag. ver. et not. plus dicit in verbo rationabiliter
quod is ad quem secūdo loco spectat defensio remouere potest illū
ad quem spectat primo loco: si est suspectus. et alleg. ff. de ap. ab exco.
tore. §. alio. Si talis ad quem secundario demum spectet defensio:
tunc potest assistere: non litem in se assumere: saltem remouendo:
nisi sit suspectus: vt dixi patet hoc ex not. hic. et §. de refcriptis. audi
tis. vbi cumq: dixi tertium poss. assumere litem intellige etiam inui
to reo: adeo qd si ipse vellet desistere a lite et cōfiteri posset iste profe
qui. C. de libe. causa. l. principaliter. secundum Inno. hic in glo.
magna. v. sic. item not. quod etiam inuitis. hoc quando venit ante
sententiam contra principalem reum latam. idem per omnia. Si ve

niat post sententiam per appellationem a reo interpositam suspen
sam: immo et reo inuito illam psequi potest: q: per reum interpo
sitam: vt. §. dixi cum prosequi posse vt dicit hic Inno. in glo. magna
§. si. no. quod cum tertia poterit prosequi docendo de iure suo: et
respectu ppteris quam possessionis dummodo ius tertie persone
sit illud idem ius quod deductum erat in iudicio a primo reo. ff. de
re iudicata. l. sepe. §. sed si. ff. de appellatio. l. ab exco. §. alio. de
maio. et obe. intra quatuor. Nunquid autem cum dixi eum prosequi
vel remouendo vel secum psequendo exigitur aliqua libelli porre
ctio: vel contestatio litis cum isto tertio. Innocen. in quo prosequitur
litem ceptam et hoc verum siue prosequi velit principaliter ante sen
tentiam et appellationem siue in causa appellationis velit prosequi
interposito per reum principalem: nec exigitur alia litis cōtestatio:
vt ipse not. in glo. in princ. mag. glo. quia sufficit contestatio facta
a reo vt postea appellando vel prosequendo videatur approbare
quicquid factum est cum monasterio vel cum reo principali vsq: ad
appellationem. ff. rem. ra. ha. l. ij. §. falsus. Idem dicit quod est plus
si non prosequitur instantiam: sed a sententia contra reum lata ap
pellat: sed hoc vltimo casu sentire videtur in eadem glo. magna. v.
si autem appellationem obmissa: quod requiretur libellus: et quo
principaliter appellat non placet hoc Hostien. quia reus principa
lis non fuit in causa nomine ipsius tertij: et sic tertius ratificare non
potest nō suo nomine gestum. vnde si vult sententiam directo pro se
exigitur alia litis contestatio secundum eum puto distinguendum fi
nem ad quem venit. ad finem impediendi executionem sententie tā
tum non exigitur alia litis contestatio: hoc quia iudicium princ
pale summarie tractatur: vt no. glo. hic vbi tamen principaliter ap
pellat etiam psequitur exigitur qualis qualis petitio: vt dicit
Inno. hic in glo. mag. v. si autem formam autem petitionis ponaz
infra in vltimo membro vel questione. Si autem venit ad finem: vt
secum discutiatur negotium principale si ius suum separatim esset
a iure rei tunc exigeretur nona instantia et consequenter libellus et
contestatio vt sentit Innocen. Si autem esset illud idem: vel omi
no cōcerum opi. sunt inter Innocen. et Hostien. puto vtrūq: benedice
re. opi. Innocen. procedit quando deductum est ius tale in iudicio: et
talia interueniunt quod processus agitur cum eo principali etia
in proprietate iuris preiudicat tertio comparenti vt in casibus. l. se
pe. ff. de re iudi. §. eo. c. penulti. et hoc quia quicquid est agitur cum reo
sic agitur videtur cum tertio ita ad commodum sicut ad prei
udicium. Si autem tale est ius: sic agitur quod tertio non infer
tur planum preiudicium: sed quale quale presumptionis: preiudi
cat sibi soli respectu executionis vt in terminis. c. tunc procedit opi
nio Hostien. quia non suo nomine gestum non potest ad commo
dum suum ratificare et sicut ei non preiudicat: sic nec pdest et becess
pura veritas et tunc oportebit vel quod ius instantie cedatur: vel no
uet in se litem secundum formam. l. mutari. et l. mortui. ff. de pcura.
et quod nouiter fiat contestatio et libelli porrectio. per hoc dicit In
nocen. in glo. mag. v. et si querat quod sit principaliter conuentus pos
sedeat l3 tertius pretendat se ius habere: non poterit ipsum a defen
sione remouere. Nec etiam secum litem prosequi vel assumere eo in
uito: hoc ponit. v. alij dicunt. et v. dummodo. secus si alius in eo
possidebat illud ius sicut libertus non possidet in se ius patronat
sed patronus: et in clericis vel ecclesia: quia ecclesia non possidet ius
subiectionis vel clericis: sed prelatum superior cum nulla res sibi ipsi
seruat fidem. ff. si vfruct. pe. l. vtrius. in princ. nam eo casu tertij
cuius interest: dicens illam subiectam: potest assumere in se litem: et
principalem: et causam appellationis per reum ceptam prosequen
do. Sed nunquid possit assumere prelatum in se remouendo. sentit
hic Innocen. quod sic quando est suspectus: alias non quasi eque
principaliter ad vtrunq: spectet defensio. alibi tangit hoc. de pre
scripto. auditis. vbi primo dicit quod quidam dicunt quod primo
loco ad prelatum spectet defensio: cui dicitur subiecta quando agit
de ipsius libertate vel quod alij subit recitat alios dicere: et forte me
lius quod ad vtrunq: eque principaliter spectat defensio. C. de lib.
causa. l. principaliter. et in hoc residet vbi etiam tangit an sententia
contra vnum lata alteri preiudicet. de quo dicam infra et in. c. pe. i.
eodem. vnc opi. placet. quia negari potest: quoniam inter sit princ
paliter subiecti defendere se liberum vel se vni magis. quam alteri
subiecti

subiectum: quia interest sua ne dominos mutet. arg. C. de fur. l. an-
 15 cille. ¶ Per hoc decidit quid si duobus agentibus cōtra possessore:
 vnusq; obtineat an obtinens possit si velit in se assumere defen-
 sionem illius cōtra quem agitur et admittat. dicit Inno. quod sic: et p-
 feretur reo principali qui cepit causam sicut emptor: possessor p-
 ref venditori. ff. de re iudi. l. sepe. potest etiam appellare: si fertur sen-
 tentia cōtra reum a quo habuit possessionem: et cōtra quem obtinuit
 ff. de appel. ab executor. et l. seq. et si non offerat se defensionem: et p-
 rem reum permittat agere et feratur sententia contra ipsius rei suffi-
 cit reo si cedat actionem quam habet contra eum qui primo obti-
 nuit ex cautione quam exigere debet secundum formā. l. si is a quo:
 et per eam obtinebit quod restituat rem pro qua cauit: quia culpa
 rei si confidebat de iure suo si non assumpsit defensionem cause vel
 quod nō appellauit et qd non fuit prosecutus appellatio: nem nomi-
 ne condemnatur: si condemnatur ambobus anteq; fiat executio: et
 prefertur cautio tunc p-secutionem restituet rem ei qui primo ca-
 uet de indemnitate eius: et alij cedat actionem cōtra cauentē. Re-
 citat Inno. alios aliter dicere: nec ibi dicitur quod alter ipsorum se
 immisceret cause: sed vterq; principaliter agebat quia fateatur qd
 si vellet se immiscere ad adiudicandum reum contra alterum actorem
 quod nō admittit premissa ratione. hec sunt verba Inno. in glo.
 in verbo nuntius. v. credimus tū secundum hoc videtur Inno. cōtra
 dicere: sed dic inquantū dixi. s. obtinentem posse se immiscere: illud
 procedit quando obtinuit: iam facta est executio: qd modo p-
 paliter ad eum pertinet. vltimum dictum procedit quod nondū ob-
 tinuit: non est facta executio: per hoc dat doctrinam comparantē
 p suo interesse non posse reum principalem remouere a lite dūmo-
 do contra reum cōpetat actio et eodem modo dicit procedere in cau-
 sa matrimoniali: sicut dictum est: sicut procedit in. l. si is a quo qñ
 tres vel due persone sunt in causa: vt no. de spon. veniens. fm Inno.
 20 in glo. in verbo nuntius. v. et eodem modo. ¶ Quero tertio an et
 quando comparanti pro suo interesse obstat exceptio rei iudic. in
 quod dicit si tertius comparat ante sententiam: assumit litem eo re-
 moto vel cum eo non est dubium qd ei obstat exceptio rei iudic. quia
 lis agitur cum eo. Idem si assistat et defendat non assumendo in se
 litem et sic intellexit Jo. l. sepe vbi de me sciente vel interueniente ex-
 ponit: et defendente vñ si offert se defensionem debet probare: alias sit
 sibi p-udicium. h. d. in glo. magna. v. super proprietate autem: in
 eadem glo. v. si autem nolit proponere vbi dicit quod si assistet ter-
 tio p-udicium sibi processus et snia: qñ si non volebat sibi p-udicari
 non debebat assistere. nec in principio nec in medio nec in fi. ad hoc
 quod no. l. yn. in. l. i. C. de adu. diuer. iudi. quod si de iure meo cum
 alio iudicatur me assistente: vel vocato semper mihi p-udicium. Ad
 hoc glo. de simo. dilectus. et dicam. j. eo. quāvis. Qñq; nō est vocat:
 nec assistit: sed scit tantum causam suam agi: tunc prosequor hic tan-
 tam tres casus. latius dicā. j. eo. quāvis. Primus qñ cōuentus non
 possidet ius. de quo agitur nec detinet: sed ipse possidet: qd est ille
 in quo ius habetur: vt qñ vendicatur quis vt libertus ratione iuris
 patronatus: nā ipse in se non possidet ius patronatus: similiter qñ
 agitur contra ecclesiam que vendicatur vt subiecta vel contra recto-
 rem ecclesie ipse em in se ipso: vel ecclesia in se ipsa non possidet ius
 subiectionis vel superioritatis: qñ sibi ipsi res ipsa nō potest seruire
 vel ius subiectionis habere. ff. qui. mo. vsufru. amit. l. vti frui: cū ta-
 les p-sonae cōueniri possunt vt no. de ma. robe. iuter quatuor. de p-
 scrip. auditis. cum si. Inno. hic in glo. mag. ad medium. v. finantēz
 nolit p-ponere: tenet quod snia nō p-udicat in proprietate: sed be-
 ne in possessione ex quo scit agi causam suam et non defendit de quo
 dicit quod papa per hanc decre. videtur reprobare opi. Rōge. pos-
 tam in. l. sepe. de re iudi. qui dixit quod si aliquis petat aliquod ius
 in aliqua re quā ego possideo me sciente quod sententia lata contra
 illum mihi p-udicat et sic intelligit dictam. l. sepe. §. si libertus. me
 interueniente petat mihi p-udicat. glosat enim Rōge. idem et me
 sciente. arg. pro eo. C. de libe. cā. l. principaliter. licet Joā. afr. intelli-
 gat: bene fm Inno. qñ exigit non solum qd sciat vel quod interue-
 niat: sed vltra hoc vt p-udicetur exigit qd sciat interueniat defen-
 dat. vñ exponit ibi me interueniente: subaudiz defendente. si ergo se
 offerat defensionē debet p-bare de iure suo: alias sibi p-udicatur: hoc
 ponit Inno. in dicta glo. mag. vñ. et videtur hic papa reprobare. vbi
 Jo. tñ dixit et bene secundū hoc residet Inno. qd sola scientia mihi
 non p-udicat quo ad proprietatem nec etiā interuentus nisi assu-
 stat vel defendat vt dixi. s. idem si vocetur. idem sequitur Inno. de
 p-scrip. auditis. in glo. j. vñ. Alij dicunt vbi dicit quod sententia cō-
 tra subiectum lata non p-udicat superiori cum ad vtrūq; eque p-
 cipaliter spectat defensio nisi superior sciuerit et defenderit non suffi-
 cit ergo scientia cum copulat vtrūq; allegat dictam. l. sepe. et. j. eo. §.
 c. penulti. Barto. tamen et communiter legiste in dicta. l. sepe. in li-
 berto tenent opi. Rōge. vt sufficiat sola scientia absq; interuentio-
 ne vel defensione potest tamen dici aliud in liberto qui ius libertini-
 tatis habet facto patroni. vnde in eo causam habet a domino: et cō-
 sequenter licentiam illud defendendi: sed non sic in subiecto qui ius
 aliquod vel commodum non habet a superiore sibi collatum nisi qd

subiectus est in quo possit facto domini in eū habere cām et fuit hoc
 de mente Bart. si in ratione sui ponderetur. in. d. l. sepe. per que pōt
 dici quod si papa sciente exemptus litigaret de iure subiectionis pa-
 pe sententia sibi p-udicaret: quia exemptus aliquod commodū vltra
 subiectionem consequitur a papa in quo potest dici habere causam
 hinc est quod quando papa iudicat super exemptione excipit ex-
 p-esse p-udicium quia alias p-udicaret. j. eo. suborta. de quo di-
 cetur ibi. in possessione autem et quo ad executionem bene sibi p-
 dicat: si scit causam agi: alias iudicium contra reum conuentus esset
 elusorium si sententia non possit executioni mandari: hoc tenet in
 locis p-alle. et in glo. mag. ad fi. vñ. per istam autem decre. et in verbo
 appellatione in fi. et placet mihi per casus huius. c. qui intelligi de-
 bet secundum Inno. quando sententia lata fuit contra possessum:
 et subiectum domino sciente: hoc siue vacans sit possessio: siue ter-
 tius comparans possideat: vt aperte vult Inno. in verbo appellatio-
 nem. alleg. de re iudi. sepe. j. c. quia quando non est vacans: nec assu-
 sit nec scit causam agi et tunc in proprietate non est dubium qd sibi
 p-udicatur. alleg. ff. de rei ven. l. si is a quo. et l. se. non ob. de testi. ve-
 niens. quia illa loquitur quando super re vacante data est snia quo
 casu impedit executio vt ibi no. Inno. residet in glo. sua in verbo ap-
 pellatione in fi. qd quando est ignorans nō p-udicat etiam in pos-
 sessione seu in executione siue tertius possideat siue non possideat:
 et res vacans sit vel possessione subiectionis. ad hoc decre. veniens.
 et hoc dicit debere intelligi. qñ onetē. erat sciens et hoc placet et te-
 net idem Inno. in gloss. mag. ad medium. vñ. si vero nondam trās-
 latus. vbi dicit qd si possidet tertius ius. de quo agitur cum posses-
 sessor sententia non mandabitur executioni si lata sit eo ignorante
 quia poterit dicere tertius executoribus non mandetis sententiam
 executioni: quia non debetis mihi auferre possessionem siue cause co-
 gnitione. l. a diuo pio. §. si super rebus. ff. de re iudi. imo plus quod
 etiā si esset in possessione hic tertius comparans pro suo interesse pōt
 impedire executionem: vt de testibus. veniens. §. l. quidam dicat istū
 speciale quando snia proferri in beneficijs vacantibus vt ibi no. Secū-
 dus casus sic agitur cōtra reum possidentem: qñ ius non coheret per
 sone rei passive: sed ad aliā rem competit in qua pōt cadere posses-
 sio in reum si sumus in aliquo ex casibus decre. pe. et l. sepe. quia ha-
 bet possessor causam a tertio. serua quod dicā in. c. pe. Si non sumus
 in aliquo ex casibus illis: quia non habet possessor causam a tertio
 comparante tunc si assistat vel defendat vel vocetur p-udicatur si
 bi si tantum sciat non p-udicat sibi in p-rietate nec in possessione
 quam non habet: executionem tamen impedire non potest ex quo
 sciuit: et quo ab alio possidetur nullum sit sibi p-udicium: vt. l. si
 is a quo et non potest etiam impedire executionem in eum ex quo fuit
 sciens et ipse non possidet sed conuentus et hoc vult Inno. in gloss.
 mag. vñ. Alij dicunt et forte melius ibi. dūmodo primus reus: et i glo.
 in verbo mutuis. vñ. alij tamen intelligunt. alleg. ff. de rei vend. l. si is
 a quo. nā vt ibi dicit et quo nō possidet sua nō interest impedire exe-
 cutionem: quod in aliā transferat possessio sibi non p-udicat euz
 eque bene possit vendicare ab isto secundo sicut a primo vbi autem
 esset ignorans an tunc cōparens impediat executionem contra pos-
 sessorem videt quod: qñ sua non interest: vt dixi ex quo non possidet.
 ad quod. d. l. si is a quo que loquitur indistincte. ad hoc quod no. In-
 no. §. de testi. veniens vbi indistincte etia dicit quod si possessio nō
 est vacans: sed tenetur tertius comparans non potest impedire exe-
 cutionem sic et indistincte loquitur Inno. in. vñ. p-rog. alleg. in. vñ.
 alij tamen intelligunt. et in illo. vñ. dūmodo. et idem vult in. vñ. idem
 videtur. et si res aliqua ibi scis autem. hic in verbo appellationem
 in fi. vñ. vel dic et meli⁹ loquitur obscure: videt dicere qd etiā si pos-
 sessio nō vacat et nō possidetur a tertio cōparens qd ex quo est igno-
 rans ipse comparans impediet executionem exponendo glo. suam
 dum dicit: et tunc. i. quando res non est vacans: alias vitima opi. nō
 differt a prima si de re vacante non intelligitur mihi videtur qd
 tutius sit tenere quod sententia lata contra possessorem executioni
 mandetur siue eo ignorante siue sciente sit lata: habeat tamen indi-
 stincte quando ignorans est remedium. l. si is a quo siue comparat
 iam lata sententia siue ea pendente et quod dixi. s. in. j. questione. p-
 cedit quando fuit sciens. Tertius casus quando agitur contra deti-
 nentem tantum tertio possidente vbi assistat vel vocetur. idem qd
 supra si tantum sciat causam agi. Inno. hic in glo. magn. versicu.
 idem videtur et si res aliqua dicit quod vbi a detinente vendicatur
 res a me possessa me sciente debeo me offerre defensionem nisi offerā
 si scio mihi p-udicat quo ad possessionem. alleg. ff. de pos. l. bona
 fides. super proprietate autem dicit quod nō videtur aliquod p-
 iudicium fieri etiam si sciam causam agi. alleg. ff. de re iudi. l. sepe. §. vñ.
 timo. ad hoc. l. fina. C. si per vim vel alio modo per quam idem aper-
 te affirmat Barto. in. l. officium. ff. de rei vendi. ad hoc tex. hic: quia
 colonus non habet facultatē ad mei p-udicium deducēdi re iudiciū
 qd puto etiā si noie meo ageret vel defenderet licet Inno. sentiat s.
 in capitulo ex parte decani. de rescrip. et tetigit. de fide instrum. cūz
 inter. et quod dixi. tenet Barto. in. l. sepe. ff. eodem et Inno. in. c.
 penultimo. j. eodem. et l. in. l. si pecuniam. C. de neg. gest. nec ob. l.
 qqq iij

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

qui patitur: quia loquitur quando id quod agitur me sciente certum est geri ad utilitatem meam: secus si dubium est ut in iudicio. ad hoc. l. si filius. §. inuitus. ff. de pec. in dubio. si non apparet presumitur habere mandatum. et sic debet intelligi Inno. de offic. deleg. cum in iure quo ad possessionem vero eo sciente tenet hic Inno. qd sibi preiudicat. unde dicit hic in fi. glo. mag. x. per istam autem decre. qd se opponens quominus sententia executioni mandetur non auditur: licet dicat se esse in possessione tamen remanet ei saluum ius in proprietate: sed non in possessione quam amittit ut hic et est hoc instum scdm eum ex quo enim iura volunt qd contra detentorem hunc de iure actio volunt etiam qd fiat executio ne alias illusorie videat egisse: sed plus videtur qd etiam si in alijs rebus qua que adiudicate sunt mandetur sententia executioni non pertinet ad executorem cognoscere nisi de proprietate. ff. de re iud. a diuo pio. §. super. 2. ff. ad exhib. l. ij. §. sciendum. sed de hoc dic ut de testi. veniens. Non obstat si dicatur in istum detinentem transferendam solam detentionem: et sic remanet possessio possidenti sicut ante executionem et rem iud. possidebat: quia statim possessio: ut super detentione fundata amittit: cum detentio ab alio occupatur in eo ignorante. ff. de acquir. pos. l. peregre. §. pe. ad hoc. l. si cessus. §. iulia. ad exhib. Recitat alios dicere quod executio impeditur: si habet promptas probationes. ut dicta. l. a diuo. §. si super. 2. l. ij. §. sciendum. ff. ad exhib. cōtra. ponit in. l. quoniam frequenter. §. quod si super: ut lite non contest. ubi aperte dicit sententiam non preiudicare domino: quia non est de mente sententiantis preiudicari nisi detentori quod secus est in detentore tradente: vel expulso: quia agunt preiudicare possessori: sic dicit ad. l. peregre. §. qd. 2. ad. l. ij. §. qd seru. ff. de acquir. pos. puto qd siue possessor sit ignorans siue sciens nō possit ipse impedire executionem qd ad detentionem tñ: s3 bñ possit impedire qd ad pñdiciū possessoris qñ fuit ignorans: vel qñ fuit sciens: et vere negligēs. Si aut fuit sciens et negligēs adhuc non impedit quo ad executionem. Nunquid autem executio preiudicat qd ad possessionem puto qd ignoranti non. ad hoc qd no. domini de rota sua conclusio. c. c. ij. ubi sententia lata contra va fallum vel inter va fallos non nocet dominis ignorantibus: cum illi non habeant facultatem rem in iudicio deducendi: scienti autem et negligenti executio preiudicat etiam quo ad possessionem per. l. si de eo. §. i. ff. de acquir. pos. ad hoc quod no. Bar. in. l. a pio. ff. de re in. non ob. §. iulia. quia actor agens contra detentorem possessor est qñ dominus qui agit: non quando extraneus: ut dicit Bar. in. l. offm. ff. de rei vendi. Quartus casus quando agitur contra non possidentem nec detinentem etiam se liti offerenti. dic quod sententia lata cōtra istum non preiudicat in aliquo etiam domino scienti. unde dicit hic Inno. in glo. mag. verfi. si autem post litem quod poterit possidens se offerre: et obtinebit et qd se offerens cum non possideat condemnabitur: non ad rem: sed ad litem extinctionem ne fiat executio in re. ff. de peti. heredit. l. nec vllam. §. non solum. 2. §. item si quis. ff. de rei ven. l. si is. ideo non poterit ipsum defendere: nec prosequi instantiam eius: quia non fit ei preiudicium: et remittit ad not. ut lite non conte. quoniam. §. siua. 2. §. si autem. secundū Inno. in glo. magna. x. secus autem. ¶ Quero quarto cum tertius comparens pro suo interesse possit appellare et aliquando proficit appellatio: et aliquando non quero an possit quandoq3 appellare vel quando: quidam exiguunt quod ab omnibus sententijs appellet: si non vult sibi preiudicare: alias si non appellat sibi preiudicat. argu. quod de liberto dicitur. ff. de re iud. sepe. et hoc recitat Inno. in princ. prime glo. Secundo dicit quod hoc est tenendum. ad qd declarandū ponā aliquos casus. Primus quando ab omnibus sententijs appellauit tertius: et est casus planus quod tunc proficit appellatio ad releuandum omne preiudicium et proprietatis et possessionis: et qualisqualis preiudicij. Secundus quando non appellatur in pcessu: nec a prima sententia postea vult appellare. Tertius pendente appellati. prima vel secunda interposita prenz: et ad hoc dicit qd pōt et si opōt intelligi hic quod nondum sententia transiit in rem iudic. etiam si presens sit cuius interest: et causam suam agi permittit alleg. ff. de app. l. ab executore. §. alioribi enim constat quod sciebat: quia loquitur de domino et procuratore. C. de euic. si parentes. ff. quando appella. sit si procurator. ff. de appella. reci. l. prima. ff. de pigno. si superatus. et puto quod et tunc prodest appellatio quo ad omne preiudicium tollendum ut in precedenti casu. Quartus casus quando reus principalis appellauit bis et succubuit vel non appellauit vel appellationes deseruit: nūquid nūc tertius possit appellare. Primo dicit Inno. quod non et imputet sibi qui sciebat causam suam agi: et non remouit eum a prosecutione vel non appellauit. ff. de re iud. l. sepe. C. de euic. si parentes: et quia in vna causa nō licet tertio appellare. ad qd de app. c. sua. Secundo dicit distinguendum an ignorauit causam agi. vsq3 ad vltimam sententiam que transiit in rem iudic. et poterit appellare vsq3 ad. x. dies qualescunq3 inferat preiudicium etiam si quale quale. ff. de appellatio. a finam. in princip. Si autem ante vltimam sententiam sciuit causam suam agi debebat assistere reo. qd si non fecit post duas appellationes non auditur tertius. ¶ Ultimo residet quod in isto casu poterit appellari etiam si ante vltimam

sententiam sciuit causam suam agi: alias sine culpa sua possit sibi magnum preiudicium generari. fatetur quod per appellationem suam in nullo releuabitur: tam quo ad monasterium: si quo ad eum transiit in rem iudic. arg. ad hoc quod sine culpa sua non debet qd damnicari. de constitu. c. secundo. 2. in regula sine culpa. de regul. iuris libro. vi. puto quod sententia lata contra reum preiudicat tertio quo ad plenum preiudicium respectu proprietatis quod si sit vltimam sententiam et non certificatus est de alijs sententijs. adhuc puto quod possit appellare nunc forte tunc non preiudicat: et quo ante ignorauit: nam iura que volunt sententiam preiudicare tertio: exigunt patientiam in agendo vel excipiendo ut patet. §. c. penulti. 2. d. l. sepe. ubi agere vel excipiri non sufficit ergo quod solum patia tur et fiat sententia maxime quando est lata. sed si sciuerit proces sum et non appellauerit non puto quod tunc tertius possit appellare. Si sumus in casu in quo fit preiudicium respectu solius possessionis puto idem per omnia. ¶ Quero quinto an comparens pro suo interesse impediatur sententiam contra reum: vel impediatur executionem. Innocen. hic quo ad sententiam in sua gloss. in ver. nos credimus. dicit quod ubi primo loco ad eum qui comparere p inter esse spectat defensio sicut potest cum remouere a lite. ut. §. dixit poterit impedire sententiam. ar. ff. de appella. a sententia. §. ibidez. Si nō sit preiudicium: nisi quo ad qualem prescriptionem vel executionem tunc non impeditur sententia etiam si appellet: sed pñntiabitur sententiam: isti non preiudicare vel excipiet preiudiciuz ter tñ de sententia prima et fiet executio in quantum preiudicat tertio. In alijs autem que non tangūt tertium non differtur. fm Inno. c. Quo ad executionem autem non q3 tertius illam impedit. dic col ligendo dicta Inno. c. 2. de testi. veniens. 2. quod not. Barto. in. l. a diuo pio. §. super rebus prosequor aliquos casus. Primus quando petitur executio super alia re quam super qua est pronuntiatum: ut quia pro debito super quo lata est sententia: petitur executio in ali qua re: quia non assunt pecunie in satisfaciendo. et dicit Inno. quod tunc tertius comparens impedit executionem: quia in illis non d3 fieri executio sine cause cognitione: ut in. §. si super rebus. Secundus casus est quando petitur executio super re: super qua est pronuntiatum: et res est vacans ut quia agitur contra possessorium: et non contra possidentem: altero non possidente et tunc dicit hic Inno. et in. c. veniens: 3. dicant speciale ibi in beneficijs vacantibus: ut ibi plene no. ponit in glo. mag. x. alij dicunt melius. hoc videtur cōtra istū tex. quia nō impedit executionem nisi appellet. Alij ideo dicunt qd indistincte non impeditur executio siue appellet siue non residet. Inno. in glo. in verbo appellati de in. fi. quod si ignorat causam agi. non impeditur executio: nisi appellet: et hoc decre. debet intelligi quando sciebat causam agi et hoc satis placet. Tertius casus quando petitur executio super re: super qua est iudicatum et nō possidentem tertio possidente quod potest esse tripliciter. Primo qñ agit de sub iectione. vel de inrepatronatus contra subiectum. Secundo qñ agit tur contra liti se offerentem. Tertio quando agitur cōtra simplici ter detinentem tertio possidente. Primo casu cōparens pro suo interesse impedit executionem: quia sibi non debet auferri possessio: sine cause cognitione. ff. de re iud. a diuo. §. si super. C. si per vim vel alio modo. l. si. et hoc tenet Inno. in glo. mag. ver. sed si nōdum trans lata. hoc limitat verum in gl. in verbo appellationem qñ fuit ignorans cām agi. ubi aut sciens fuit nō impedit executionem nisi appellet. et §. legitimuz tempus: als non repellatur appellatio a iure. l. alle. l. vltima. C. si per vim vel alio modo. Secundo casu qñ agitur et liti se offerentem iste impedit executionem docendo de possessione: et quo ad cōdemnationē de restituendo: quo ad executionem ut comparatur ad restituendū: sed nō impedit quo ad executionem circa extinctionem. ff. de rei ven. l. si qui se obtulit ponit hoc Inno. in glo. mag. verfi. si autem post lit. contest. Tertio casu quando comparer tertius possidens lata snia contra detentorem an tunc impediatur executionem quidam dicūt qd indistincte impedit si parat? sit summarie probare de iure suo per. §. si super rebus. l. ij. §. sciendum. ff. ad exhib. et hoc ponit in glo. mag. ad fi. in. §. finant in eo. Gloss. recitat alios dicere quod si veniat appellando impedit executionem ut hic Si veniat nō appellando repellitur ex quo enim iura volunt qd contra bñm detentorem ferat snia illa esset illusoria nisi contra illū pos sit exequi hic tēperat vera in verbo appellatione quando sciuit cām agi ubi autem ignorauit indistincte impedit executionem qd puto si summarie pbauit: qd se opposuit summario iudicio. loquitur tñ in glo. in verbo appellationem quando agitur contra subiectum: et nō contra detinentem unde melius videtur qd nisi appellet non impediatur executio cōtra detinentem: quo ad detentionem. Quartus casus quando petitur executio super re: super qua est pronuntiatum cōtra possidente tertio nō possidente hic in glo. mag. ver. alij dicunt ibi dūmodo et. videt velle qd nō impediatur executio. tñ dicit comp: ret tertius per viam agendi nō impeditur executio: sed procedit practica. l. si a quo. ff. de rei vendi. ad hoc. l. penul. C. de pe. heredi. non enim impeditur executio: sed potest is qui est condemnatus petere ut caueat de re restituenda si secundus obtinuerit qd est verum: scdm glo. hic.

glo. hic quādo egit secundus. ¶ Primo iudicio pendente: secus si illo finito. si cōparet opponendo ne fiat executio: adhuc nō impeditur qd nō interest opponētis qd plus possideat primus quā secundus: cum equaliter cōtra utrūq; possit suū iudicium dirigere. vt. d. l. si a quo: nec ex tali possessione p̄iudicaf: nō quo ad p̄prietatē: qd nō habet p̄iudiciū huius facultatē rē deducendi in iudicio: nec quo ad possessionē: qd nō possidet hoc tene: s; sic possit intelligi Innocē. in ver. appellatōe. in fi. qd velut hoc habere locū: qñ scin̄t cām agi. se casu signorant: sed alio casu loqut. vnde puto qd hoc casu etiam si cōparet appellādo nō impediret executio: qd vt dixi isti nullū sūt p̄iudiciū vbiūq; dixi sn̄iam p̄iudicare quo ad executionem nō impediri: intellige verū vt exequat quo ad p̄iudiciū illius q̄ quem est lata: z nō quo ad p̄iudiciū tertiū vbi suū p̄iudiciū est quoquo modo separabile a p̄iudicio ipsius principalis rei. Et si dicat qd pōt exequi absq; p̄iudicio vnus: z cum alterius p̄iudicio. Quidā hoc facientes dicunt qd litera nō dicit qd sn̄ia exequat quo ad reum absq; p̄iudicio onetū. Sed dicit qd sn̄ia cōfirmat in p̄iudicio vnus z nō alterius. Sed stricte etiā litera dicit de executiōe ibi executioni mādetur absq; p̄iudicio. p̄dōt dici secundū qd vbi excipit p̄iudiciū p̄prietatis sed nō possessionis: vel etiā pōt exeg absq; p̄iudicio respectu diuersi articuli: vt si sn̄ia est lata super diuersis articulis: quorū aliqui nō tangunt reum comparētē pro suo interesse: et; aliqui sic exemplum pōt patere in subiectione in qua multi sunt articuli. de p̄script. auditis. s. de offi. ori. conuenienter: hoc qd non est de mente iudicantis p̄iudicare his qui nō sunt in cā. ff. de ap. si per lusorio. hoc dicit Inno. hic in glo. in versic. sed opponens. iuxta si. glo. posset etiam exemplificari quādo agitur cōtra detentorez quia fiet executio quo ad detentōē absq; p̄iudicio possessionis. Tercio possidente vt dixi. s. quicqd fenerit Inno. z hec sufficiant.

18 ¶ Quero quinto an cōparens pro suo interesse publicatis attestatōibus cum principali possit producere alios testes: nō obstante publicatione. Inno. dicit hic in glo. sua iura. ver. illud etiā bene videtur: tenet qd sicut principalis reus nō potest super eisdem articulis publicatis attestatōibus: testes producere. de testi. fraternitatis: sic nō possit cōparens pro suo interesse: ratio qd si p̄iudicet tertiē persone sententiā cōtra reum lata: nē dum in possessione: sed in p̄prietate eadem ratione debet p̄iudicare p̄cessus z quecūq; acta. Si enim nolebat sibi p̄iudicare nō debebat assistere: nec in principio: nec in medio: nec in fine: ex ratione sui patet hoc verū: quando sententia facit p̄iudiciū in p̄prietate: secus ergo si p̄iudicaret: et tū quo ad qualemquāle p̄sumptionē: vel quo ad actum executionis tantum qd sicut p̄ eo nō valet p̄cessus ad plenum p̄iudiciū: ita nec cōtra eum: z sic nō obstat publicatio: hoc verum nisi forte comparens ppter p̄iudiciū executionis velit retractari sententiā lata z cōtra reum: qd tunc nō poterit: z sic intelligo Inno. in glo. mag. ver. z si publicat: z hoc qd causa prime succedit. Item sunt predicta vera quādo verisimiliter potuit percontari dicta testium primi rei. alia secus. Item hoc verum qd eandem p̄sequi instantiam: secus puto si nouam p̄sequatur instantiā seu principiet: qd nō obstat publicatio.

19 ¶ Quero sexto an sententiā lata pro tertio comparente p suo interesse: profit in aliquo reo principali. Inno. hic citat practicum sn̄ie ponit duas opi. vna qd sic in tantum qd retractabitur sn̄ia lata cōtra reum: etiā si trāssit in rem iudi. Secunda qd proderit inquantū si nō pdeset hoc noceret cōparenti p suo interesse: sed nō retractabit per hoc sn̄ia contra reum lata. dic. p̄fesse quando aliquos casus. ¶ Primus qui p̄sequitur cōparens p interesse litem in se assumēdo z remanendo reum nō est dubium qd litem tūc cōis qd sn̄ia lata pro vno pderit alteri hoc verū fm Bar. in l. a sententia. ff. de ap. nisi expresse is qui remor? est: acquieuit z ratū habuerit: p̄ litem renūtiauerit: cōsistendo ius actoris: qd tunc nō releuabitur per p̄fectionē tertiū. ar. per locum a speciali. de ap. nō tantū qd credo quādo p̄iudiciū rei est quoquo modo separabile z inquantū est separabile a p̄iudicio tertiū: alio cō inuito sibi p̄deset vt dicit Inno. qd inuitis z cōsentientibus reis iura petita admittitur tertius ad defendendum. C. de libe. cau. l. principaliter: sed tunc ferat sn̄ia p eo vel eis qui cōparuerunt pro suo interesse nō nominato eo qui vicit? est ex cōfessionem nisi narrando factum: z tamen non proderit vel nō cebit. Secundus casus quādo p̄iudicio assumit litem cum reo principali reum nō remouendo: tunc dicit Bar. qd si vterq; p̄sequitur sn̄ia mul. z vnus obinet z alter succumbit: qd succumbit re? z obinet tertius: dicit qd nō pderit reo: qd reus p̄sequēdo renūtiavit beneficio l. si qui separatim. z similitum: hoc puto si p̄iudiciū rei est quoquo modo separabile a p̄iudicio tertiū. alio p̄cedit qd infra dicā. Si autē nō est p̄secutus nec sn̄ie acquieuit: sed p̄misit p̄sequi tertiū: tunc dicit Bar. qd proderit. vt. d. l. si qui separatim. etiā si p̄secutus fuerit ratione sui interesse: ex quo est eadem causa defensionis: nec ob. l. et per insurandū. s. legatorū. ff. de acceptil. z. l. si cum exceptione. §. labeo. ff. qd me. cā. z qd ibi no. in verbo decideris. In quibus dicitur qd l. effectus acq̄pilationis porrigat de reo ad fideiussores: si tamē agat qd nō extendat ad fideiussores ad eū nō porrigit effectū: qd alio

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

contra reum. Sed si comparet ante et ratione illius interesse ingreditur litem et consequitur a principio: quia tunc ex quo assistit fit sibi plenum preiudicium procederet practica: quia verba sententie dirigitur ad reum et sententia cum reo sibi proderit ut dicitur. In hoc poterit etiam addere pnuatido iniustitiam magis quo ad tertium comparent: hec vera quia reus prosequitur et constituitur per actorem: tunc adhuc procedet practica ut feratur sententia contra illum vel per eo quod lite contestatur est non noiato hoc tertio: cui tamen pderit et nocebit ut clare dicitur Inno. in glo. mag. ver. item no. qd etiam inuitis. Idem si prosequitur reus sed tertius coparuit iam lite cepta quod actum est ad se trahere non potest modo assistendo: et hoc verum in quantum cum eo non sit lite cote. et in quantum non noianit in se lite vel mutauit ubi alterum honi intercessisset verba sine poterit ad tertium dirigi: ex hoc vides practica. qd si super. ut lite no cote. c. qm: qd si coparet et lite in se suscipiat sic nonado ut dicit poterat snia ad eum dirigi In quantum dicit ali quo coparete p suo interesse cui plene pindicat sniam posse directo ferri absoluendo reu: hoc puto verum in casibus in quibus dicitur. s. sententia pro isto pdesse reo qd declarauit. s. in. vi. q. vbi aut sniam non prodesset reo principaliter: tunc melior est practica qd pnuatet sniam contra reum latam non preiudicare isti tertio vel fore iniustitiam quo ad istum tertium: hec vera quia venit lite psequendo vel appellando: aut venit litem noniter inchoado planum est verba dirigi debere ad tertium: et sniari debet scdm formam petitionis et si qua snia est lata contra reu pncipalem poterit declarari in ista primam sniam non afferre aliqd preiudicium isti tertio et retractabit executio si qua est facta: hec sufficit.

21. **¶** Quero. vij. q. i. tertius comparens p suo interesse appellat qualis est hec appellatio an extrajudicialis. dicit Inno. hic qd habet petere sniam sibi non preiudicare qd videt qd sit appellatio extrajudicialis: qd non psequitur antiquam cam sed nouam tñ qd petit pnuatari qd nullu fiat sibi preiudicium ex hac snia de qua nihil in primo iudicio actum est per que dicit qd tenet comparere nisi sit appellatus citatus. ut no. de ap. cum sit romana: immo cu principalis sit que tñ coram ordinario agendu non coram iudice appellationis decidit Inno. hac appellatione iudiciali: et superior appellabitur non ipse qui tulit sniam qd in iudicio sit et ab iniuria sibi facta in iudicio et per sniam latam ptra aliu dicit sibi iniurias factas: nisi appellatus infra annu coparuerit eodem modo pcedet in hac ca appellationis in lite cote. et parte absente sicut in ca appellationis emisse in iudicio et

22. que agitur inter partes. **¶** Ultimo psequitur hic Inno. regulam res inter alios acta et ponit quosda casus et sua theoricam ubi aliqui preiudicat hoc in sua si. glo. in si. vnu dicit glo. j. in ver. immo pl qd etiam si sit snia ex qua ius fit quo ad omnes ut in querela: non tñ preiudicabit absentib. ff. de inof. te. papi. s. ex ca. ff. de ap. si pisorio. et possunt agere absentes et psequendo. ff. de ap. a snia. s. si heres. et. s. se. hoc examinabo. in. c. pe. i. c. ti. **¶** Nunquid autem hec exceptio tua non interest possit opponi post litem contestata. habetur. de accu. super bis.

23. hec pro modo sufficiat. **¶** Tunc dubiu facit hic Hof. pone qd abbas in ppria persona se defendebat contra auriem. et contra Onetum. et alio iudicio se defendebat per iudicem: et eade die et hora vicit uterq epus cui obediunt. Rñ det qd ei qui melius pbauit. de pbat. l. j. vel erit locus gratificationi. de iure pa. cu aut. et. c. qm. vel alter alteru impediet ex concursu. ff. de vfruct. quoties. ut neutri obediat donec inter se agant vel per vi possi. vel per confessionem vel negationem do nec appareat quis sit potior in iure subiectiois quod procedit ubi prius neuter possidebat fm Hof. Anto. de But.

1. **¶** Sententia contra absentem renouatur probata legitima absentie causa ubi maxime apparet iudicem circumuentum. nu. 22.

2. Ius patronatus transit cum vniuersitate loci in vniuerso vel collectiue alienati deferturq in successione vniuersali hereditatis. nu. 25.

3. Archidiaconus licet instituere non possit in ecclesia absq consensu episcopi: pot tamen admittere pntatum tanq vicarius episcopi et possessionem tradere. nu. 4.

5. Ius patroni laici presentantis vel iuste presentati non tollit episcopus quatuorq repellat. et si presentatus reputet se habilem potest agere contra episcopum ut admittatur et quomodo non liceat ipsi patrono variare. nu. 9. et 18.

6. Legatus potest subdelegare causas sue legationis.

7. Iudex ad quem sit remissio in parte processus an possit super toto procedere.

8. Electio seu pntatio secunda quo casu valeat prima non cassata.

9. Presentatione sola quia queratur ius ipsi presentato ut non liceat ipsi patrono variare utq de alio prouidere nequeat epus.

10. Ad sententie prolationem debet pars citari nisi iudex statuerit terminum peremptorium. Citatio non dicitur in dubio peremptoria nisi in ea exprimatur vel fuerit trina.

11. Sententia est retractanda ubi processus non est plene institutus.

12. Relatio debet esse plena et fidelis.

13. Delegatus inferioris a principe potest merum et nudum articulum subdelegare.

14. Appellari quomodo licet a subdelegatis ad papam. nu. 17.

15. Sententia quomodo potest tribus casibus absq appellatione retractari.
16. Possessio iuris patronatus seu quasi non probatur propter receptionem alicuius particularis iuris consueti patrono presentari solutione pensionis aut alterius. nu. 23.
19. Electionem vel presentationem meam confirmari peto seu peto electionem aduersarij cassari an hec petitio sit indistincte admittenda tanquam civilis.
20. Libellus per quem petitur fundus non obstante aliqua venditione et traditioe facta aduersario vel petij ceti ex causa mutui non obstante pacto de non petendo vel sententia contra me lata an dicatur civilis et legitimus.
21. Sententia debet ius declarari et non adiudicari.
22. Sententia etiam iniusta a qua non fuit appellatum an transeat in rem iudicatam vel an aliquo remedio possit retractari ubi etiam ex eius tenore deprehendit iniquitas euident vel lata est dolo aduersarij.
23. Solutione pensionis an probetur dominium seu quasi possessio. numero. 25.
24. Pensio sensus quando possit queri patrono.
25. Ius patronatus an transeat in creditorem vel emptorem vniuersalis hereditatis.

¶ **Am bertoldus.** **¶** Probata legitima causa absentie renouatur sententia contra absentem lata maxime ubi apparet iudicem circumuentum. h. d. In prima ponitur processus narratio. In secunda. licet autem partis restitutio auditoris datio ipsius relatio: et pape diffinitio sui motiui continens. Prima subdividit in tres: nam in prima parte ponit edictum: vacatio ecclesie: presentatio creditoris: restitutio et inuestitura presentatura. Secundo ponit debitoris presentatio: presentati repulsi: mota per ipsos qd. et contra ipsum diffinitio. Tertia ubi postmodum. contra sniam petita restitutio: ipsius delegatio: delegatorum subdelegatio: victoris appellatio. **¶** Mo. i. qd ius patronatus transit cu vniuersitate loci in vniuerso vel collectiue alienati: et defert in successione vniuersali hereditatis. **¶** Secundo no. ad officium archidiaconi spectat tanq vicarij episcopi admissio presentati non tamen videt posse instituere absq consensu. ad qd no. de offi. archi. cu. s. de offi. archi. ea que. et. c. vt nrm. **¶** Mo. iij. qd actu institutionis in quantum ordinat ad ius tituli beneficij trasferendu nisi aliter iudicatur. vide glo. de insti. aut. **¶** In reg. i. de re. iur. lib. vi. Compo. de elec. transmissam. hic vult litera vsq ad versic. predictus.

4. **¶** Mo. expediat de re. per partes. **¶** Sol. ij. op. qd institutio spectat ad epum et non ad archi. de insti. c. iij. soluit optime. **¶** Tenio ad ver. predictus vero an sola presentatio patroni laici etiam presentato ab episcopo repulso iniuste queritur ius agendi quo psequi pot ius suu saltem iniuste presentatis per epum etiam admissis: sic non est in potestate episcopi tollere institutionem patroni laici etiam presentati quantumcumq presentatum repellat. **¶** Mo. legatum subdelegare posse causas sue legationis. **¶** Mo. ij. delegatum ad testium receptione posse per partes litigantes remittere attestaciones. Et no. iudicem ad quem sit remissio processus presentato processu alterius partis tantum posse procedere contumaciam partis ad sententiam super processu tantum presentato: et secundum illius instructiones ad sententiam procedere: non tamen de multum accelerare si perpedit negotium non transmissum totum. s. de elect. dudum. i. et co. titu. a nobis habes notabilia vsq ad ver. postmodum. **¶** Tpp. qd non valeat secunda presentatio prima non cassata. de elec. considerauimus. Sol. dicit Inno. si due fiant presentaciones. vna a ius non habete altera a ius habente quatuorq: hoc non constat valet secunda prima non cassata ut hic. si fiat secunda electio post prima facta ab illis qui habent ius sunt tamen illa vice priuati vel priuadi potestate eligendi ppter delictu suum non valet secunda prima non cassata. de elec. dudum. et. c. auditio. vel hic constabat presentati a creditore nullu ius habere cu credit in eligendo vel presentando nullu ius habere fm Inno. et hec est vera. dicitur de hoc. ut. d. c. auditio. no. et. d. c. considerauimus. et de postu. prela. grati. **¶** Tpp. gl. iij. qd non potuerit agere scdo presentatus adhibitor: qd sola presentatione nullu ius acqrit. Sed videt qd episcopus a gere possit ad interesse. de iurepa. pastoralis. glo. cludit qd nuda presentatione etiam laici acqrit ius presentati: non admittat ab episcopo si patronus presentatus sua voluntate non mutat alterum accumulando bñ pot agere contra superiorem ut sua presentatio admittat et contra presentatum agere ut sua electio confirmet: contra colectionem. c. pastoralis. loquitur qd accumulatio presentatorum fit ab eodem ius habete: hic quia a diuersis quorum vnu ius habet: alter non. Ad hoc. de elec. dudum. ij. **¶** Unde est aduertendu fm Inno. et Hosti. hic qd si agitur de iuribus plurium presentationu ab vno si patronus variare velit ante presentationem factam superiori pot quatuorq: vult: qd nullu ius firmum adhuc est constitutum post presentationem autem facta de vno superiori non habet ius vel presentem variandi sicut dicimus in postulatione. s. de postula. prela. bone. ij. versicu. nec nocebat quod dicit verum quantum ad preiudicium primo presentati: quoniam possit vacante ecclesia implorare iudicis officium

officium corā superiore vt admittatur: eo aut nō vacante per admī-
nistratiōe secundo presentati extinguit hoc ius in primo presenta-
to: nō habebit facultatē imploandi officiū vt admittatur: sed de in-
iuria pōt agere si est idoneus cōtra ordinariū admittentē scōm. vt
d. c. pastoralis: facta ergo secūda presentatiōe si nō est institut⁹: vel
minus canonice institutus semper durat primo officium iudicis vt
admittatur. Ad ob. si dicatur patronus pōt multare. ergo nō hz po-
testatem ius petēdi vel implorādi iudicis officiū: qz negare pōt qd
possit mutare ad preiudiciū primi sine superioris licetiā ex quo pre-
sentauit quam licetiā habere videt eo qd scōm admittit: immo nec
ipse licetiā hāc dare pōt admittendo quin peccet. Et si primus est
idone⁹: adeo qd de primo de iniuria cōuenit. vt d. c. pastoralis. Itē
nō sequitur patronus pōt presentare ergo primo pōtato tollitur
ius agendi instācia datur in veditore qui rem veditit vni pōt muta-
re veditendo alteri: tamē siue vedit tradēdo alteri siue nō tradēdo
alteri. C. de rei ven. quoties. per hoc nō tollit ius agēdi ipsi empto-
ri cōtra veditorem. ff. de ac. emp. 2 ven. ex empto. de quo de fide istrū-
mē. cum Joānes. in glo. ij. dicit Jo. an. dicēdum vt ipse not. de iure
pat. cū autē: qz si dicat qd patronus nō hz facultatē mutandi: sed ac-
cumulandi vt est verū cessant oēs difficultates. C. Restat ergo fm
dōstien. hic qd pōt accumulare tamē ex accumulatione nō tollitur
ius primo presentato ius dico agēdi vt instituat⁹: nō em̄ habet ius
administrādi sed si pōtatus secūdo admittit tollitur ius hoc pmo
agēdi pro institutione: agit pro iniuria cōtra ordinariū q illū
repulit. vt in. c. pastoralis. Quā plures pōtans a diuersis tunc po-
tior est patronus a secundo vero patrono adeo qd remouet institu-
tus a presentatiōe alterius vt hic. in si. nisi forsā ex quasi possessio-
ne putatini patroni ille inuenitur. de iure pa. cōsultationib⁹. Quā sit
presentatiō tantū ab vno pōnōr: de vno 2 eps aliū admittit 2 cas⁹
fabitur institutus ab epō. xvj. q. vij. decernimus. Ad ob. de iure pa.
pastoralis: qz ibi admissus fuerat pōtatus a vero patrono: lz post
primam presentatiōe de alio factā. Nec ob. de offi. deleg. dilectus.
vt ibi no. Quā nulla est facta presentatiō p patronū: 2 eps suo mo-
tu instituit 2 regulariter nō valet institutio. vt dicto. c. decernimus.
de iure pa. illud. Fallit in casibus: primo propter delictum patroni.
de quo. de supplē. neg. pla. c. ij. in si. vel ppter eiusdē negligentia qd
nō presentat infra quatuor mēses vel sex ad qd de iure pa. c. i. 2. c. c.
eaz te. 2. c. cū ppter discordias fm dōst. Alij secūdo soluūt cōtra gl.
10 suam qd nō placet. C. t. Oppo. glo. iij. qd absq allegatiōe absen-
tie sentētia vt nulla pōnerit retractari: qz lata parte non citata ad
sentētiā. ij. q. i. per totū. ff. que sen. si app. re. l. i. j. cum ex co. C. quō
2 quando in. ea que. Sol. dicit glo. qd referētes statuerūt terminūz
peremptoriū ad finem. afa nō tenuisset finia vt esset necessaria al-
legatiō absentiē. glo. tenet Jo. 2 ponderat qd opz qd in termino ex
primatur peremptoriū concludēs qd vbi vnica sit citatiō est neces-
saria exceptiō peremptoriū de quo. c. iij. q. iij. de illicita. i. de accus.
ad petitiōem. in spe. de accu. s. vifo. ver. qd si lata. nō sic est in casibus
in quibus summarie pceditur per cle. de verb. signi. sepe. circa si. fm
11 Jo. and. C. Venio ad ver. postmodum. C. t. Jo. i. qd sententia lata
in absentem iusta causa ex nō plene instructo processu pro parte ab-
12 sentis retractatur. 2 vide hoc qd ex capite nullitatis. C. t. Jo. qd re-
latiō debet esse plena 2 fidelis: ad qd de elec. dudum. C. t. Jo. qd de-
tectā nullitate sine ipsa pñitiāda est nulla 2 ex antiquo processu
13 iudiciū est de vno ex quo vitium nō cōcernit acta. C. t. Jo. de le-
gatum inferioris a principe posse subdelegare merū 2 nudū articu-
lum. Ad hoc. de offi. dele. super questionum. s. i. 2. c. ex literis. 2. c. si. 2.
14 in cle. i. e. ti. de dolo. c. si. de ap. cū causam. cū si. C. t. Jo. qd a subde-
legatō nō in totum pōt appellari ad papā. de quo in. d. c. sup. qd nūz.
C. t. Jo. ar. qd ex minus sufficēti pbatōne aliqñ pmulgatur senten-
15 tia. C. t. Jo. hic tres casus quibus finia absq appellatiōe retracta-
tur. Prima qñ lata est in absentē legitima cā quātūcūq citatum 2
lata est iniuste. Scōa qñ per relationē finie ad acta apparet manife-
stus error: finiantis vbi finiauit se ad acta referendo: dicēdo probatū
vbi nō erat vel dicēdo nō pbatum per testes vbi erat. Tercio qñ sen-
tentia lata est dolo presentis: nō plene instructo processu i absentē.
16 C. t. Jo. qd ppter receptionem alicuius particularitatis iuris con-
sueti: patrono p̄stari nō probatur quasi possessio iuris p̄sonatus.
17 quo ad alia. C. t. Opp. qd nō appelleat ad papā de subdelegato: non
in totū. ff. de offi. dele. super qd nūm. s. pōrro. dicit primo Jo. an. qd
firmata erat legatio: delegati forte subdelegauerāt in totū. Inno.
dicit qd appellatiō deuoluit ad papā: nisi per partē appellatā peti-
tur ad inferiores remitti. 2 hoc obtinuit si petiisset sed nō petijt.
vel hic recepit appellatiōe ex certa sciā: de plenitudine p̄tatis: qz
ps byter volebat p curia expediri. 2 sic nō ob. de offi. dele. sup. qd nūz
s. pōrro. vel illa loquit in subdelegatis a delegatis pape cum cā ap-
pellatiōe remota: sed hoc cōter nō tenetur vnde tene p̄cedentes.
18 C. t. Opp. qd finia nō p̄portionetur petito p̄tra id de simo. lz. ff. cōi-
diui. l. vt fundus. nā pponit sacerdotē a principio p̄tatiū 2 reiectū
2 clericū institutū egisse 2 possidentē. hic aut papā adiudicat ecclia 2
ps bytero ē nō cōfirmator: certū est nō cōfirmatū administrare nō

posse. de elec. qualiter. de prebē. cum iam dudum. Inno. dicit qd ps
byter primo petijt institui per dioecesanū repulsus petijt hoc a lega-
to qui legatus discrete agēs. vt no. de trasac. de cetero. vocauit pos-
sessorē qui excepit vocatiōe p̄f byteri repellendū propter suaz
canonicam p̄tatiōe 2 institutionē: 2 allegabat locū nō vacare. de
cōf. pben. c. i. ps byter ecōtra negabat illū canonice electū 2 p̄tatiū
qz nō p̄ patronū: 2 qz mota hac qōne ps byter finaliter p̄bauit inten-
tiōe suā: papa adiudicat illi eccliam per quam intendit illū confir-
masse vel instituisse cū nō sit vis in verbis. de verb. signi. in his: nam
vt dicit dōst. finia principis plenū ius cōfert nec alijs adminiculis
egēt. C. de sen. pal. l. i. 2 si. C. de testa. oīum. de manu apud. vel scōo di-
cit Inno. qd ps byter petijt electionē suam cōfirmari nō obstatē pre-
sentatiōe 2 cōfirmatiōe facta de possessore que nō tenebat. 2 i hoc
casu bene debuerūt admitti p̄batiōes istius ps byteri nō soluz sup
nō canonica p̄tatiōe clerici possessoris: sed 2 super sua canonica:
immo necessarium erat hoc p̄bare. aliqñ quātūcūq constaret pos-
sessorē minus canonice institutū nō p̄ adiudicaretur ecclesia petito-
ri nisi de suo iure p̄baret: sed potius esset possessor absolūdus. ff. si
vlsu fr. i. respō. ad hoc qd no. de p̄ba. ex literis. fm Inno. fatetur tñ
dōst. qd superior ex officio in bñcialibus poterit p̄bata mala in-
stitutiōe ipsū admonere. vt no. de offi. vic. c. i. s. de cler. pere. c.
si. de insti. c. iij. cum pro petitorē nō dabit finia: nisi de iure suo p̄bet.
vt no. s. de referip. olim. ad si. fm dōst. ad hoc qz p̄batiōes p̄f by-
teri nō sunt admisse super nō canonica institutiōe possessoris: nisi
ad si. probatū 2 cōcludēdi canonica institutiōe p̄f byteri: qua nō
probata nō proderunt ad cassandam electionem possessoris. ad qd
19 inducte nō fuerunt fm Inno. C. t. Quero an admittatur hec peti-
tio peto electionem vel presentatiōem meam cōfirmari: 2 peto ele-
ctionem vel presentatiōe aduersarij cassari: quidā dicūt has petiti-
ones nō admittēdas qz ex hoc sequi qd si p̄betur quid per qd electio
aduersarij sit cassanda: dato qd nihil p̄bet per qd sua sit cōfirmanda
cassabitur electio illius cōtra quē est p̄batū de nō canonica electiōe
de quo principaliter est petitiū: sic quāqz hic cuius non interest quā
alias nō est admittendus obtinebit cassatiōe electionis alterius: 2
sic multi inique repellerent. de accu. super his. Sic concludēdo In-
no. 2 dōst. psequēdo certos casus prius quam petētes suā electio-
nem cōfirmari 2 aduersarij infirmari vel similes dant petitiones vt
processu cōfirmari aduersarij infirmari: nō adiciūt aliquā causam
per quam oñdāt hoc sibi p̄desse qd dicūt de electione aduersarij infir-
māda: nec aliquid allegāt per qd eis aliquod accretat nec ab eis ali-
quid petitur vt exprimat nec allegat aliquid per qd oñdat interesse
hoc petēdi: tunc petitiō nō est admittenda: si tñ recipit restringet
finia vt caset electio aduersarij hoc tñ p̄bato qd aduersarij electio
nō sit canonica ad p̄iudiciū actoris si esse nō pōt: 2 inueniat electio
cassanda cassabitur. Imputet enim sibi reus qui nō repellat actorez
ante litem cōte. C. de excep. l. si. insti. de excep. s. si. 2 hoc tene. lz qdaz
dicāt talem petitionem nō admittendā. Si iudex nihil d3 pñuntia
te super nō canonica alterius nisi actor probet de iure suo. idem no.
de iure pa. dilectus. Scōcasus qñ dant tales petitiones nihil imo
petendi allegatur: per qd sibi accretat: nec ab aduersario petijt tamē
aliter p̄t3 suo interesse qd possit petere electionē cassari. 2 tñ s3 dōs-
tien. petitiō est admittēda: est satis de mēte Inno. nā sunt multi
qui posito qd p̄natim intersit ratione publici interesse admittun-
tur ad petendam electionē cassari. nā fm dōst. quilibet canonicus
pōt petere cassari electionē: electi minus canonice in ecclesia suaz: vel
qd remoueat p̄tatis minus canonice institutus. Ad qd de elec. ita
tuimus. 2 qd ibi no. quinimmo nō solū canonicus: sed etiā patron⁹.
nec nō parochianus cuiuslibet ecclesie sit admittēdus saltē propter
periculū animarū. Ad hoc. xvi. q. vij. filijs. 2 no. de re. eccle. non ali. si
qs ps byterozū. de choa. cle. 2 mu. vfa. de testi. ex parte. de off. dele. ve-
nerabilis. de simo. licet cū si. 2 si nō dirigēdo actore cōtra p̄latū vel
institutum ad minus denūtiādo. ff. de offi. p̄f. v. l. i. s. qd aut. insti.
de bis qui sunt sui vel alie. iuris. s. sed hoc. 2 superior ad denūtiatio-
nem inquirat fm dōst. 2 sine aliqua denūtiatiōe ex officio inq-
ret. vt no. de simo. licet hely. Tertius casus quando dantur tales pe-
titiones 2 in petitione allegatur per qd aduersario aliquid acquirit
seu accretat ex eo qd petit electionē aduersarij: tunc petitiō est ad-
mittēda. verbigratia. dicit electionē suā cōfirmari 2 aduersarij cas-
sari: qz facta de homine illiterato irregulari 2 criminoso: submittit
qd ideo nō potest eligi: per cōsequens talis electio nō pōt suā im-
pedire. secus si nō dicit aliquid: per qd sua intersit. vt qz dicit electio
nem suam cōfirmari: aduersarij cassari: quia facta de homine illite-
rato irregulari: vel criminoso 2 non submittit. ideo suam per illam
non impediri: tunc instante reo 2 opponēte talis petitiō nō est ad-
mittēda: etiam iudex potest eam repellere ex officio vt dicit: sed
si non repellat procedit qd dicit. s. per qd dicit Inno. reum debe-
re esse cautum: quando datur libellus peto electionem meam cōfir-
mari: aduersarij cassari. Primo petendo quo iure petat cōfirmari:
et si dicit quia est canonica: statim subijciat. multi sunt modi cau-
nonice electionis sc3 per compromissum vel scrutinium. Itē quan-
doqz quis eligit iure suo: quandoqz iure deuoluto. tamen vltimo

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

dicat qd in hoc est modica vis. an exprimat modum canonice electionis: an dicat tantu peto electione confirmari: qd est canonice: vbi dicit qd debet cautior esse quo ad secundam partem libelli in qua petit electionem aduersarii cassari vt petat causam infirmationis: qd si dicat causam que vergat in preiudicium aduersarii: qd modici actio: qd dicit qd est facta de hoi illiterato criminoso vlt irregulari. Ad suaz no debet impedire admittetur petitio: als repellat instate reo.

20 **¶** Et bis deciditur qd de hac petitione peto talem fundum no obstante aliqua vendicatione et traditione facta aduersario. vel peto qd ex causa mutui no obstat pacto de no petendo vel snia lata contra me. Super hoc qdam dicunt tales libellos no recipiendos: per qd ista runt pari rone nec admittendo libellum peto electionem meam confirmari no obstat electione alterius: vel peto electionem confirmari aduersarii infirmari vel cassari. Inno. dicit hos no benedicere: sed bene sunt recipiendi. al. hic expressum. ff. de priui. cre. l. imperatores. ff. qd metus causa. l. metuz. §. sed volenti. l. i. similiter. §. si. veteres actiones extincte vt lites competere possunt. ff. si ex noxa. ca. agaf. l. §. si. ff. de capi. di. l. tutelae. §. libertates. C. si aduersus trasac. l. §. de accep. l. si. sic et in inte. restit. vt no. de in inte. resti. cum ex literis. dicit tamē aliquos dicere petentē debere exprimere cam quare no ob. pactum vel snia vel veditio. tamē quātum ad hoc imploret officiu iudicis qd ipse in pdictis impendere no debet nisi iusta expressa qd no. qd sicut in actione debet exprimi causa ita et in iudicio officio. ad hoc. l. i. §. pteor. edigit. ff. de mino. et dicit quidā qd debet primo cognoscere de vltima petitione quā de prima qd vltimū no plz. Inno. cē. dicit qd immo cognoscet simul de vtraq. no. de resti. in inte. cū ex literis: putat tamē demum has petitiones admittēdas qn per illam adiectionē aliquid accrescit actori: hoc v3 in libello exprime ret: si in libello no dicat qd accrescit sibi no debet recipi libellus cū adiectione que aduersario obest: sibi no prodest. ar. ff. de rei ven. i. fund. do. et no. de rescrip. plerūq. hoc idem dicitur. de probationibus et positionibus super eisdem faciēdis: et si de eis nihil cōtineat fm Inno. in libello de positionibus autē et probationibus superfluis non admittēdis. vide qd no. de elec. bone. ver. cōtra legati. et de offi. dele. cum cōtingat. et de cōfess. c. j. et ij. lib. vi. fm Hostie. et Jo. an. **¶** Ulti mo dicit quidam qd in quātum adiudicatur beneficium: licet seruetur libellus: snia quasi videatur declarasse ino: vt ptz in iudicio fami. heris. et cōmuni dini. tamē melius esset declarari ius vel beneficium ad talem pertinere quā adiudicari: qd ius ex snia no constituit sed declaratur. ff. de rei ven. l. et diuerso. et l. sicuti. §. sed si queratur ff. ser. ven. in spe. de acti. in. §. super petitionibus. verfic. ceterum. in

22 **¶** iij. col. et de rescrip. mādātū. vide qd ibi no. in vlt. col. **¶** Venio ad glo. huius partis: hic sunt tres glo. examinantes principale dictū et circa decisionem pape occurrens in glo. in verbo iustam causam. et in verbo decernerent: et in verbo minus sufficienter. dubium antez formatur in verbo decernerent: videtur qd male papa retractet sententiam latam pro clerico cōtra presbyterum: qd quātūcūq. illa sententia legati esset cōtra ius partis ex quo no est appellatione suspēsa sentētia est aliqua: et trāsit in rem iudi. et no pōt retractari. j. e. sub. orta. et c. cum inter. ff. que sen. sine ap. re. l. j. Sol. regula est de qua op ponitur. Fallit primo hec regula qn snia fertur iniuste cōtra absen tem iusta causa quātūcūq. legitime citatum: qd tunc retractatur via restitutionis in integ. et ita fuit hic ar. ff. de dam. infec. l. si finita. §. si forte: qd no dicitur preiudicatū cū eo qui iusta causa presens esse no potuit. ff. de rei ven. questum. nec debet talis sentētia mādari executioni. ff. de iudi. si pteor: vnde dicit glo. iudicem cōtra absente non debere accelerare sniam ne postea veniens illam retractet restitutio ne petita: sed cōtra hoc signat glo. cōtra. de resti. in inte. ex literis. cō cor. cum ista forte vult dicere qd ibi no fuit pbata absentia: et tamen retractatur. soluit speciale ibi in causa matrimoniali: et qd non poterat haberi ibi recursus cōtra procuratorem. ff. de eo per quem fac. est eadem. l. si. Ita tenet hic Inno. dices qd hic admissus fuit ad retractandum beneficio restitutionis vel potius supplicationis ptra sententiam propter absentiam. huic ob. qd absentia huic non fuit suffi ciēter pbata: sed dicit glo. in verbo minus sufficienter. in prin. et con cor. Inno. hic qd admissus fuit licet minus sufficienter probaret: ne veritati opinio preualeret: et sic aliquādo minus sufficiēs probatio admittitur. idem dicit Inno. et dat simile. §. de in integ. resti. ex lite ris. Sed obuiat: qd no videtur indistincte sniam retractari ppter abs entiam. immo videtur longa distinctio. vt ptz. ff. de in inte. restitu. l. si. et no. de pcura. querelam. quidāz dicunt qd illa distinctio hic de struitur. Jo. dicit hic qd no destruit: quia et ibi concordat qd probata legitima absentia ex quo nullo modo est defensio snia retractat absq. dubio si plene probaretur absentia ex iusta causa: snia de rigo re esset retractanda per viam nullitatis: si index sciret impedimen tum vel per viam restitutionis ignoraret. ff. de re iudi. l. questum. et in. l. si pteor. §. marcellus. in fi. et hoc tenet ibi Bar. sed no pbata le gitima causa absentie in quantum admitteretur ad retractandū no posset esse nisi ex plenitudine potestatis qd no esset trahendum ad cōsequentiā nisi hoc restringatur ad causam beneficiale in qua sit speciale vt propter absentiam minus legitime probatam possit

retractari snia sicut in matrimonio dicit. in. c. ex literis: et hoc satis placet vel nisi dicatur qd hic retractatur propter alia iuncto isto q sequitur in litera: et hoc fuit de mente literar: hoc ponit gl. in verbo minus sufficienter ibi. ex pluribus causis. Nunqd autē omnes cau se iste regantur simul an sufficiāt altera de se examinabitur: et cer tum qd oēs sufficiunt simul qd probata sit minus sufficiēs absentia qd ex tenore snie: actorū reperitū inder circūctus: qd dixerit p latum vbi no est: vel no pbatum vbi est: qd sniam tulerit causa non sufficienter instructa. Et omnibus istis pōt retractari snia saltē via restitutionis: vel supplicationis: et hic sic habemus tres casus in q bus iniusta snia retractatur via restitutionis qn est lata cōtra absen tem iusta autē causaz pbatur absentia. Seco qn est lata cōtra absen tem et no sufficienter pbetur: et lata est in causa beneficiāli. Tertio qn est lata cōtra absente legitima causa minus sufficienter probata hic accedente qd sic circūuentus inder: et qd processum habuerit no ple ne instructum: et hunc vltimum glo. ponit in verbo minus sufficien ter ibi ex pluribus et. et sic habes tres so. in cōtrarium. Ad obit. huic intellectui: qd litera dicat nullius est momenti. qd intelligitur in effe ctum. vnde bene tenet quousq. fuerit renocata: sic dicit gl. in verbo decernerent que psequitur hunc intellectum. **¶** Quartus casus fm Inno. qn snia fertur in aliquē iniuste in causa beneficiāli. nam post sniam etiam appellatione no suspēsa auditur quasi no trāseat in re iudi. et hic qd omnis puritas debet adesse in talibus et malitia abesse. §. e. cum olim. de elec. cū dilecti. cōtraria autē loquūtur de alia cā a beneficiāli. Et aduerte quia differt hoc ab eo qd dixi. §. qd ibi dixi audiri restitutionis via: et minus sufficienter pbata legitima absen tia. propter absentiam tamē auditur etiam no probata ipsa absentia quasi hec sit de sentētia que no transeunt in rem iudi. et hoc sen sit hic Inno. et §. e. cum olim. et de dolo. cum olim. et in. c. constitutus. de rescrip. co. titu. ad aures. qd plene examinaui. in. c. ad audientiam. de rescrip. dic de hoc vt ibi: qd hoc non est sic simpliciter verum: quia via autem audiat veniens cōtra sniam: que no tranfit in rem iudi. an via restitutio: an via nullitatis plene dixi. in. c. ex parte. ad. de res sti. spo. et super glo. h. **¶** Quintus casus qd ex tenore snie ipsius des prebenditur iniquitas euident vt hic erat. nam falsum reperiebatur in eo qd dicebat per attestaciones fuisse probatum qd habuisset pos sessionem iuris patronatus. Itē in eo qd dicebat qd. T. in pbatio ne defecerat. Ad hoc de pur. vul. c. si. vide si iniquitas pateret ex tenore snie dicebat verum. vt. §. c. i. et c. cum inter: sed hic no patebat ex te nore snie: sed ex actis iuncta snia quo casu snia no est nulla: qd ex alio potuit motū sui animi formare. vt. §. de renū. in presentia. et est exps sum. §. e. causam. nisi dicatur qd hic pronūtiando se specificē retulit. et restringit ad acta dicendo: qd ex actis erat probatum vel no proba tum: quo casu ppter relationem expressam vitium actoris videt in sniaz: apparet iudicē allegasse animū ad solā probationem actoris propter relationem ad illa se restringendo: quo casu snia est nulla. et hoc sentit hic Inno. qui sic v3 intelligi. de quo plene dixi. §. de pba. quoniam cōtra falsam. dic vt ibi dixi. sic debent intelligi. dñi de rota sua cōclu. cccxxv. in fi. vbi tenent sententiam nullam qn error ptz ex actis. al. dictum Pau. de re iudi. pastoralis. zar. de sen. ex. romana. lib. vi. et idē no. sua cōclusio. cccxxviii. et hic qd hic dicitur tenet et y. in. l. j. C. de erro. cal. dic vt dixi in dicta decret. qm. **¶** Sextus casus quando dolo aduersarii sententia est lata cōtra aliquem: vt qd index ab aduersario est circūuentus sicut hic fuit: ideo bene potest hic sen tentia retractari vt patet. ff. de iudi. si pteor. §. marcellus. **¶** Aduer te si sententia obtinetur dolo aduersarii vtroq. presente no retracta tur per hoc: sed per viam replicationis subuenitur cōtra sniaz: quia si agitur actione pprimeat: excipitur de sentētia replicabitur de do lo: vt. l. eleganter. §. si dolo. et l. si a te. ff. de dolo: nisi esset lata ex falsis probationibus: quia tunc retractaretur vt infra dicam: sed vbi est la ta in absentem dolo presentis: tunc bene sententia est nulla. sic dicit glo. Inno. hic et sic intelligit infra illam si pteor. §. marcellus. et idem etiam voluit Inno. c. de rescript. cum dilecta. vbi ponit ve rum intellectum illius. §. ad hoc gl. in. l. seruo inuito. §. cum pteor. ff. ad treb. et est expressum. xxxv. q. ix. veniam. et c. sententia quod est verum quando aliquid arripit pteori exprimendo falsum: vel nar rando ita quod subreptio est in falso exprimendo: licet quidam di cant hoc casu opus fore restitutione tenetur communiter quod sen tentia sit nulla quod est verum secundum glo. in. §. marcellus. quan do scienter falsum. als falso allegauit. secus si dolus fuit reipsa: et no ex proposito: quia tunc est opus restitutione. vt vult glo. notabilis. ibi in verbo scienter quod bene no. quia plures videbis errare qui non probabunt scientiam et deducunt nullitate. Si autem arripit tacendo tantum est dubium videtur quod non noceat sententia: ta men non teneatur allegare iura partis: ad hoc tex. optime. j. de ap pel. si duobus. et §. marcellus loquuntur quando falso allegauit: et sic fuit in falsum exprimendo: puto contra qd vbi dolo se tacet ad hoc procedet. §. marcellus. vt dixi. in. d. c. si duobus. et hoc tenet expresse Inno. c. de accusa. c. si. in glo. ma ad fi. ibi. Idem secus si aduersa rius substituit et c. vbi autem ignoranter tacuit tunc sententia: et hoc casu retractabilis. vt. d. c. si duobus. et no. Inno. c. in loco que allega. que

allega. que omnia no. ¶ Septimus casus quando snia in iuste lata est 7 transit in rem iudi. partes tñ voluntarie non opponendo de trans. in rem iudi. incipiant disceptare. de iniusticia snie corā iudi. ce cōpetentē: 7 postea iudex cōperit sniam iniustam certe tunc reno. cabitur snia: qz de qua re iudex cognovit 7c. de iud. de qua re. de cau. fa. pos. cum ecclesia: qz scōm allegata 7 pbata pñuntari debet. l. i. lib. lictas. §. veritas. ff. de off. pñ. xi. q. i. §. nulla. 7c. summo opere. 7c. vera 7 hoc iurat iudex. in aut. vt iusturan. qd presta. ab. col. ij. Si ergo ex actis apparet eaz reuocandam reuocabit. ff. que sen. sine ap. re. l. i. §. hoc tenet spe. in tit. de sen. proba. §. qñ. ver. vñ. ad prin. §. Lasus iste est dubius 7 ipsum plentius examinari. de referip. cñ dilecta. vbi po. nit Jñn. 7 tenet idē licet cōtra sentiat. §. de proba. qñ cōtra. vbi etiā dicit de pbatione aūe facta post iuramentum. vide. ff. de dolo. l. qd si. deferente ibi: transactum videtur ex delatione iuramenti non retractatur iuramentum. ¶ Octauus casus qñ reperitur sniam latā nō plene transmissio instructo pcessu quo casu est nullaz hec vñ de cau. sis hic all. ad hoc. §. de elec. dñd. h. Assignat cām Jñnoc. qz tunc re. peritur sniam latam fore sine cause cognitione: sine ordine iudicia. rio: qz iudex pbationes partis nō vidit. C. de sen. l. platam. §. q. i. per. totum fm Jñno. hoc puto inquantū sententia est lata in absentem tacito processu dolo presentis. vt dicit Jñno. de accu. c. si. qui de fa. cili pbabitur. vbi acta fuerint cum eo qui nunc presens fuit agitata sunt: qz semper dolo presumitur. als cessante dolo eius: 7 legitima absentia qñ absens sit teneret pcessus 7 snia: qz satis causa cognita lata est: ex quovis sunt acta pñentat: imputari potest parti quare nō presentauerit. puto tamen qd quoquo nō licet nō plene: si possit doceri de impedimento: oia qd nō appareat euident negligētia ma. xime in beneficii iudex poterit ex equitate via restitutionis in in. tegrum partem ex integro audire: sic hic inquantum negligentia maxime in beneficii iudex poterit ex equitate via restitutionis in integrum partem ex integro audire: sic hic inquantū dicit sniam latam nō visa pbatione fore nullā hoc intellige qñ hoc notuz est ex breuitate tps nō aliter: qd pbationes nō vidit: als psumitur p sen. tentia. vt no. Bar. in. l. platam. ad qd. de resti. in inte. cum ex l. pteris. 7 vide Jñnoc. de cōf. pben. post electionē. 7 glo. de cōf. ecclia. vbi etiam dicit. ¶ Nonus casus est qñ post sniam ex confessione partis pro qua lata est snia apparet manifesta iniustitia: hoc qz psumptio iuris: de iure pro snia tollitur p confessionem: vt patet ex no. in aut. sed iam necesse. C. de dona. an nup. licet Jñno. dicat in. c. qz pleriqz de imnu. ecc. 7 idem dicit quando notoria als est iniustitia. vt not. ipse de frigi. fraternitatis. ¶ Decimus qñ snia est lata pbatione a iure improbatā vt patet. de pur. vul. c. si. Quid qñ falsa pbatione di. citur. §. de pba. licet causam. 7 in. c. cum venerabilis. de excep. 7. ff. de re indi. diuus. dic vt ibi. ¶ Undecimus casus in sentētia lata in cau. sa matrimoniali. Et idem dicit hic Hosti. in oibus in quibus serua. ta sententia damnares animes: qz tunc volent probare cōtrarium sem audiat de quo dicit. §. eo. cōanguinei. ¶ Duodecimus casus quando post sniam latam reperiuntur instrumenta ex quibus pñt in. iustitia sentētie: quo casu si est lata nō integra pbatione retractatur vt. ff. de iureiur. admonendi. 7 no. de pur. ca. ex tuarū. 7c. §. de purg. vul. sed si est lata ex plena pbatione nunq̄ preteritu instrumenti no. miter reperti retractaretur. Spe. in ti. de sen. excō. §. postremo. vers. illud autē dicit qd sibi subuenies petita restitutione in integ. nam si soluisset posset addictione sine causa repetere: ergo 7 fortius retinere Jo. an. in addi. spec. in ti. de instru. edi. §. post q̄ super. ver. qd si solui. 7. recitat Hug. tenuisse qd pōt agere ad interesse cōtra creditorez re. pto instrumento ad interesse: qz creditor nō reddidit instrumentū debiti qñ soluit qd facere tenebatur per. l. si quis ex argentariis. §. vl. timo. ff. de eden. 7 hoc tetigit spe. in loco palle. Jo. an. in loco palle. post. 7. in. l. de cōdi. inde. dicit qd cessante etiā dolo actoris pōt petere restitutionē ex clausula generali. all. l. si is ad quem. in fi. ff. de acqui. bere. ff. ad tre. l. seruo inuito. §. cū pretor. 7 idem tenet Jo. an. §. de pur. vul. c. si. post. Ja. de are. ad hoc. l. si mater. ff. de excep. rei in. di. in prin. ad hoc. l. si fideiusor. §. in omnibus. ff. man. 7. l. imperato. res. ff. e. vbi speciale in negotio publico: 7 dicit glo. §. eo. inter mona. sterium. in glo. si. qz ibi qñ administratori pōt imputari negligentia est speciale. In alijs autē vbi pōt imputari ipsi nō audiunt ex clausu. la generali. Ex omnibus istis casibus possumus habere. 7. solutio. nes ad pñtariū signatū. 7. x. intellectus. in. c. 7 hi casus sunt in qbus sententia ppter iniustitiā cōcludentem nullitatē snie vel facultatez retractādi absqz appellatione. Alii duo casus in quibus euacuatur effectus snie etiā appellatione nō suspēsa etiā post executionē habē. tur. Primus in. l. si fullo. ff. de cōdi. sine causa. vbi causa sententie ex postfacto ad nō causam fui tibi cōdemnatus: qz male custodini ve. steo lanandas quo subtrahit: quas postea recuperasti: inde pos. sum cōdictione sine causa repetere id in quo damnatus fui. Secun. dus casus quando exceptionem mihi cōpetentem 7 legitimā oppo. nere nō potui obstante statuto vel iure repellente exceptionē. nam damnatus potero post sentētiā repetere qd solui sine cause condi. ctione: siue qz hic repellat statutum ius excipiendi per hoc nō tollit viam agendi. hic dicit Bar. in. l. i. §. hoc interdictum. et. §. se. ff. qd vi

aut clam. ad qd de iureiurā. debitorē. Multi casus alijs reperiunt in iure in quibus sentētia est nulla propter ordinem iuris 7 alia vi. tia nō cōcernentia iustitiam. de his agitur suis locis: sed hoc hic te. ne menti in quibus retractatio surgit ab instantia aliter ab iniusti. tia absqz appellatione. Quatuor casus quos ponit hic Hosti. con. tingentes circa sentētiā: qz aliqui est iniusta: aliqua aliquando in. iusta 7 nulla: aliquando iniusta 7 quasi nulla scienter obmitto: vt su. persuos. per hoc sunt expeditē. glo. in verbo iustam. 7 in verbo de. cernerent. 7 in verbo minus sufficienter. Obmissa glo. in verbo alijs qd accipior: videtur qd delegati legati nō possunt subdelegare. C. de iudi. a iudice. vide. §. de offi. deleg. super questionum. §. i. quidam di. cunt delegatum inferioris a principe nō posse delegare ante litē cō. te. post litem cōte. sic ad instar procuratoris qui nō substituit ante li. tem cōtest. post sic. ad qd. de procura. c. i. lib. vi. 7 hec fuit opi. azo. et. ¶ In. quibus assentit Hosti. in spe. de lit. cōte. in prin. 7 bec opi. nō te. netur: qz nō efficitur per lit. cōtesta. dominus litis iudex. sed procu. rator sic enim quo quasi cōtrahitur. l. iij. §. idem scribit. ff. de pecu. li. et alia ratio assignatur per doc. de appel. cum causam. Secundo di. cit glo. qd delegatus inferioris a principe nō subdelegat: ita qd pos. sit cōtra subdelegatū etiam eius iurisdicō repellit: sed bene subdele. gat. valide inquantum nihil opponatur: hic non fuit oppositum: 7 fuit opi. Tan. 7 Lau. que licet doc. eam nō impugnent nō placet mi. hi: qz cūz assit defectus potestatis in cōmittente nihil iurisdicōis cōfertur: ergo pcessus nullus: etiā si nō exponatur. Ad enim resolu. tur potestas post q̄ data est: sed ab initio nulla cōfertur. ad qd gl. in. cle. i. de iurepa. Ideo dicitur bec est veritas. Delegat⁹ inferioris a pñ. cipe nō subdelegat mixtaz articulum cū iurisdicōne circa illud: sed bene subdelegat merum 7 nuduz articulum. fm Jñno. ideo qñqz in. dex vult cōmittere receptionem testium simpliciter vel examinatio. nem: nō potest fm Jñno. qz licet possit cōmittere quo ad scribēdū nō quo ad examinādū. de cōsangu. 7 affi. c. i. hoc nō plz. Jo. and. nec de facto seruatur. ad qd. C. de fide instru. iudices. 7 auf. ibi signa. ta. fm Hosti. 7 in cle. indices. de offi. deleg. fm Jo. an. Sed certe si Jñno. intellexit vt nō possit delegatus inferioris a principe subde. legare examinationem testium simpliciter. Inquantum est mixtus articulus: bene dicitur sic voluit dicere attenda subiecta materia: de qua loquebatur. Et est causa quia talis articulus receptionis 7 exa. minationis testium: inquantum simpliciter cōmittitur est mixtus: qz in eo videtur electa industria. de offi. deleg. c. si. nam habet discer. nere: 7 scribere iudici quanta fides adhibeatur. ff. de fi. instru. l. iij. de fideiuf. cōstitutus. 7 refrenare multitudinē. ff. de testi. l. i. §. de testi. si. gnificauerunt. 7c. cum causam. testem vacillantem capere: 7 punire C. de testi. nullum ex aminare articulos 7 interrogatoria: ex quibus patet articulum fore mixtum: 7 industriam eius fore electam. Si in. no. intellexit quātūcūqz iudicem etiam habentem potestatem de. legandi nō posse subdelegare examinationē testium: tunc male dice. ret: qz in cūili quilibet potest: licet nō in criminali. vt in aut. apud C. de fi. instru. 7 no. glo. de iudi. at si clerici. 7 in cle. i. de offi. deleg. Si intellexit delegatum inferioris a principe nō posse subdelegare rece. ptionem testium: inquantum est merus et nudus articulus: adhuc male dicit: quia hec non fuit sua intentio: nam talis potest subdele. gare vt hic. de ap. cum causam. de offi. delega. c. si. ver. vices. lib. vi. §. de offi. deleg. super questionum. §. i. 7 in cle. i. de offi. delega. Et dicitur merus articulus receptio 7 examinatio testium. vt si articuli et interrogatoria omnia sunt plene examinata vt numerus testium li. mitatur: ita qd nudus articulus est. de quo dic vt etiam not. in. d. c. super questionum. §. i. 7 c. h. 7 dicta. l. i. fm Hosti. quandoqz in dex vult cōmittere solam scripturam attestationum: 7 tunc dicit Jñ. nocen. qd sic quia potius videtur electa opera quam industria. arg. de appel. cum causam. Hosti. in hoc contra: quia electa sic opera: non tamen sustinet sine consensu eligentis. ff. de solu. inter artifices. et certum est qd multa potest in his tabellio. Item talis confidit de. electo: qui non confidit de substituto. dictum Hosti. procedit quan. do in specie alicui commissā est scriptura: quia tunc fatendum qd al. teri non committit: secundum quando alicui commissā est receptio testium: quin iste possit alteri cōmittere scripturam: nec de facto nec de iure negatur: sic loquitur Jñnocen. nam nudum factūz scri. pturę contradicere potest. ad hoc. §. de offi. delega. ex literis. de do. lo. c. si. 7. d. c. cum causam. de appel. hoc seruatur quicquid teneat spe. cu. in titu. de dele. §. i. versu. sed nunquid subdelegatus. vbi dicitur hanc practica reprobare per. c. cum causam. cui de facili potest re. sponderi. et hic seruatur in curia. vt dicunt domini de rota sua con. clusio. clxx. ¶ Tercio. glo. qd probata perceptione census: qui erat solutus patrono probata sit possessio iuris patronat⁹: quia qui est in possessione partis est in possessione totius. ff. de seruitu. l. vna. et qui minimam partem terre attingit possessionem totius acquirit. ff. de acquirenda possessione lege possideret sufficit quod deputa. ta sit ad vsum patroni. de preben. dilecto. glo. prima dicit quod per. ceptio pensionis: neqz dominium probat: neqz possessionem. ff. de acquirenda possessione lege quamuis. §. i. hec non est bona: quia li. cet non queratur vera possessio rei: bene acquiritur possessio iuris

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

annexi pensioni. Respondet qd possessio pensionis bene acquiritur: sed non possessio presentationis: qd ista iura sunt omnino separata: ut de se patet: nec non satisfaciunt: qd omnia hec claudunt sub hoc genere ius patronatus. ut no. s. de resti. spo. in literis. et s. de capel. mo. dilectus. per Jnn. tertia so. in fi. gl. perceptio partis iuris cu intertione qrendi totu cludit possessione totu qd naturaliter illa est p iuris: ita qd concluditur ad positione totu. ubi aut no concludit ad positio nem totius: tunc apprehensione illius qritur totum: ita est hic: naz talis pñio pñt deberi patrono: preter ius patronatus: et ppter ius patronatus: potest enim vna pensionez reservare ut patronus obmisso iure patronatus: quo ad alia. xvij. di. elenbrius. s. de iurepa tro. preterea: et hoc plz. pñt. iij. respondet qd cu possessio iuris patro natus sit in debitor: perceptio illius pensionis absq patientia de bitoris no acquiritur quasi possessionem: nec pensionis: nec patro natus: vel si pensionis no iuris patronatus. per no. in. d. c. in literis. et de of. or. c. queret: et hec sufficiat: lz aliqui dicant qd lz per partes retineatur totu. ut in iuris. all. in glo. notam p partes acqrit totu. ar. ff. de serui. l. pro parte: sed hoc no est verum. ut in all. s. z. l. p par

24 te loquit in individuis: que per partes no queruntur. ¶ Querit glo. in medio quando census pensio possit queri patrono. Respondit glo. et bene. dic ut in ea. ibi. et hec pensio vsq et per talem: qd ibi est ter

25 tia so. ¶ Op. glo. qd ius patronatus trāsierit in creditorem: quia trāsierit cu vniuersitate. de iurepa. ex literis. de cōtrab. emp. in modis cis. ad hoc: qd fundo vendito accedūt seruitutes. ff. de pñab. emp. l. si aqueductus. et fundus dotalis etiā als inalienabilis trāsierit cu vni uersitate. de fun. do. l. i. glo. sol. aliud in veditioe vel alia alienatio ne: qd tunc trāsierit cu vniuersitate. Aliud in pignoris oblatione assi gnat duplicē causam. Primo qd in venditione: et alia alienatioe: re gularis notatur: est qd trāsierit iura: sed secus est in pignoris obla tione: qd no trāsierit iura nisi specialiter exprimantur. ff. qui. mo. pi. vel hypo. sol. l. i. cum si. ff. de pig. l. oblatione: et hac rationem tangit glo. in duobus locis. Scō ratio est: qd in venditione et alia aliena tione de eius natura trāscunt fructus: et vt cōsumere possit: et inuē exercitium iuris patronatus qritur in fructu: igitur ille trāsierit: pote ritas presentandi cum nihil repugnet in pignoris oblatione trāsierit fructus: no vt cōsumere possit: sed hoc modo vt in principali debito compensentur aut restituatur: qd no facit creditor fructus suos: nec illis ad libitum utitur: sed cōseruare habet: aut compensare: neutru horum cōtingere pñt hic: qd actus presentandi est fructus iuris patro natus: tales fructus no sunt compassibiles cum debito: nec collecti restitui possunt: qd facta presentatione: non potest institutus remo ueri: merito qd ius patronatus transeat repugnat nature pignoris non transeat ergo: tene istam lz dama. iij. q. sua. j. de iurepa. dicit qd creditor pñtabit noie debitoris qd appet fallum ut hic pñt. Quid autē voluit gl. in fi. ver. argumentū pñt apparet: nec in fi. de ea non est curandū. qd non habet intellectum: nec se ipsaz vt puto intellegit.

¶ Sententia plata a papa ordine iuris non seruato valet.

2 Sententia etiaz interlocutoria principis quando tribuat ius vt videatur posse in consequentiam trahi. Judicare quando liceat exemplis.

3 Lis intelligitur contestari per narrationem facti et verbalem con traditionem petitionemq ac responsonem factā inter partes nul lo etiam libello oblato.

¶ In causis. ¶ Papa in sententijs quas profert ordinem iuris no seruat. Primo po nit dictū. Secūdo ratio. Tercio exceptio. notabilia sunt

2 clara. ¶ Oppo. qd snia pape no trabatur ad cōsequē tiam vt patet. C. de legi. l. iij. Sol. diffinitina trahitur ad cōsequē tiam interlocutoria no: nisi sit in iuris corpore clausula. ff. qd me. cā. metū s. j. vel nisi sit lata cu cause cognitione et partibus presentibz fm Jo an. and. vnde qd dicit glo. de interlocutoria in corpore iuris no clau sa procedit qñ est lata ex voluntate: vel sine cause cognitione: sic lo quitur. l. iij. C. de legi. ad idem. C. cōm. v. l. p. et vlti. C. de sent. ex stipulatione. In quantum glo. dicit interlocutoriam clausam in corpore iuris facere ius: dicunt verum doc. hic si hoc tenor eius pa tiatur. als no. C. de sacrosan. eccl. plures. In quantum dicit sniam dif finitina facere ius: est verum si tenor eius patiatur: et si no est cōtra legem no facit ius. Item hoc verum quando est lata cum cause cog ni tione et parte presente: qd tunc facit ius: si sit lata sine cause cog nitio ne: vel parte absente no. l. vlti. C. de legi. z. l. qui repudiantis. de inof fi. testa. Sententia autem inferioris a principe no facit ius: qd no ex emplis sed legibus indicandum est. vt. l. nemo. C. de sent. spāle ergo est in snia principis: qd lex est qñ ei placet animo cōdendi leges. in stituta. de iure naturali. s. sed qd principi: qd no est presumendū qd processus suus habeat maculam vel rugā. xxiij. q. i. in sede. z. c. hec est fides: et qd omnia presumuntur solenniter examinata. xxxv. q. ij. apo stolicē. Et no. de refri. ad audientia: et no hz superiorē qui corrigat de elec. licet in fi. de quo. s. de elec. venerabilē. per decre. dicit Hosti. papā no debere sine cā dispensare: ad qd de prebē. de multa. in fi. vbi

3 de hoc. et facit qd no. de voto. no est. ¶ Ultimo dicit Hosti. qd pra

ctica curie habet qd per narrationem facti: et verbalem contradic tionem: et petitionem et responsonem coram papa et fratribus habitā inter partes: maxime in causis intelligitur lis cōtestari: etiam nullo libello oblato: contra illud quod not. de lib. obla. c. j. hec et alia spe cialia in exemplum non sunt trahēda. de tempo. ordi. c. j. de offi. dea lega. quod translationem. fm Hostien.

1 ¶ Sententia diffinitina cōtra primam qñ tenet vbi de prima no fuit exceptum nec a prima appellatum. nu. 4. z. 12.

2 Iudices non possunt vt suspecti recusari nisi cause recusationis sint sufficientes.

3 Exceptio recusationis quomodo est tanquam dilatoria proponenda ante litem ingressum et no vsq ad litem contestationem: ad aliarum similitudinem et a quo surgit exclusio facultatis proponendi dilato riam cōtra iudicem per litem ingressum. nu. 10.

5 Electus non dicitur abbas ante benedictionem.

6 Protestari est vtile quando aliquid sit in iudicio licet rationabili ter per quod potest alteri preiudicari et de quo operetur protesta tio. numero. 9.

7 Rescripto non intendit papa etiam in proprio facto alteri preiudi care nisi fiat expressa mentio.

8 Rescriptum ad lites ex quo debet facere mentionem de processu vt s. in. iij. no. an sufficiat qd fiat mentio de processu in genere.

9 Ordinatus a papa seu benedictus abbas vel episcopus an sit dioce sano subiectus et si ordinetur cum protestatione dioecani de quo operetur protestatio.

10 Exceptio recusationis qñ non potest opponi post aliaz exceptio nem per excipientem propositam. Iudicis persona approbata censetur vbi partes coram eo volunta rie litigant vel excipiunt.

11 Rescriptum secundum ad lites ex quo dz facere mentionem de pri mo processu vel exceptione seu privilegio de quibus intelligatur.

13 Snia lata cōtra iuramentum vel confessionem an teneat.

¶ Inter monasterium. ¶ Tenet se cunda snia diffi nitina lata cōtra primam. Si de prima no fuit exceptum nec appellatum a secunda. h. d. fm lect. quam ponit vlti. glo. ad de ibi: si de prima scienter et dolose no fuit exceptū. h. d. diuisi tur in quatuor partes. Primo ponit thēma decusum. Secūdo cām diffinitionis. Tercio soluit quoddā obstaculū. Quarto diffinit. se cunda ibi. cum constiterit. tertia ibi. non obstante. quarta ibi. factū.

2 ¶ Mo. i. recusationē etiā delegati no admitti nisi causa recusatio nis sufficiens alleget. ¶ Mo. h. exceptionē recusationis tanq dila toriam pponendam ante litem ingressum. Mo. iij. a quo surgit exclusio facultatis pponendi dilatoria cōtra iudicē per litem ingressū: qd surgit immediate a quadā tacita renūtiatione dilatorie exceptionis. ¶ Mo. iij. qd no valent secūde litere cōtra renūtiationē de pñis: aut privilegio per primas cōcesso aut pcessu: si ante habitus est. ad qd. de refri. dilectus. j. ¶ Mo. v. qd valet snia cōtra sniam: que nul la est: vel etiam que valida est. qñ scōa fuit in diuersis instantijs lata ipsa secundis iudicibz no ostensa ignoranter vel dolose: ne sub pñe rē noui rē. ¶ Mo. v. ar. bñdictū a papa eximi quo ad aliqd a pote state ordinari nisi pñdiciū ordinarj excipiat. ¶ Mo. vij. electū i ab batē no vocari abbate an bñdictionē: s. electū: dat igit bñdictio no mine abbatis. sicut cōsecratio noni epī: et pñt pñt archiepī: et ex cutionem officij. de eta. z. qua. cū cōtingat. de transac. c. h. de vsupal. nisi. Hosti. s. s. de sup. neg. pla. c. j. de accu. meminimus. in cle. de sta. mo. attēdentes. Jo. an. ¶ Mo. vij. qd vbi aliqd sit in iudicio: qñ rōnabiliter: per qd pñt alteri pñdiciari vtile est pñtclari vt hic. vñ. q. j. pontifices. de sup. neg. pre. c. h. in fi. ¶ Et no. papam etiā per pñtū factum no intēdere alteri pñdiciare nec iuri epāli detrahere: etiā si ep̄s sit schismaticus. de elec. qd diligētia. nec per rescriptū vel pñi legum: nisi ibi spālis mētio habeatur. vt no. de offic. dele. sup. eo. de cōfir. vti. vel inuti. c. h. fm Hosti. ¶ Quero an sufficiat de pcessu fa cere mentionē generalē: qd videt: nā pñtate actoris no posset for te recipere pergamentū: dic fm Hosti. boc esse arbitrariū: ita tñ qd fiat expressa et spālis mentio de principalibus articulis. de refri. cū dilecta. de pcura. in nostra. s. fi. z. de ordinationibus. s. eo. cum olim s. tit. j. veniens. z. de iudicibus et litigantibus. z. de his de quibz agif s. de do. z. con. ex literis. vbi de hoc. z. breuiter ita est interpretandū vt ratio que mouet delegantem moueat et delegatum. de rescrip. sup. literis. in fi. et si delegatus remanet dubius consulat delegantem. de sen. ex. inter. de offic. delega. c. h. de iudi. cum venissent. fm Hostien.

9 ¶ Quero cuius dioecani hic pñdiciū excipiat. dic illius ad quem spectat abbates benedicere. de sup. neg. pre. c. j. fm Hostien. et forsan reseruat hec protestatio quo ad promouendos in futurum: simile de sup. negli. pre. c. h. vel intelligit qd iste idem per benedictio nem pape non minus sit dioecano subiectus. de ma. z. obe. p. tuas. ibi fieri debuisse. s. de cōsue. cū dilectus. de verbo. signifi. abbate. vel quia dicebat se ius habere in electione fm Hosti. de postu. prela. bo ne. h. de electio. qd sicut. Lan. dicebat qd ipsi dicebant se ibi ponere Abbatem et monasterium illud sibi subiectum: quas cum indices scōi: fm

scdi: fm p. 2. samp. qbus commissum fuerat qd suaderet illas frino-
las pcederent: vel forte loquitur de primis z lata fuit a secundis iudici-
bus. ¶ Glo. i. ponit casum. ibi. sancti Antonij. Inno. dicit sancte an-
ne: scda z tertia glo. sunt clare. ¶ Opp. qd post ingressum iudicii
possit opponi exceptio suspensionis: qd tanq dilatoria pponi posse
videt vsq ad lit. cote. qd hic est terminus dilatoriaru. C. de pba. exce-
ptionem. iij. q. iij. offerat. ibi pot qd recusare iudice. dato qd dederit
fideiussores de stando iuri. Itz vt ibi dicit exceptio de suspecto po-
test pponi vsq ad. xx. dies. Sol. gl. hoc allegat pro z ptra: est clara
vide ea legendo vsq ad ver. super hoc. ibi ponit opi. primaz qd exce-
ptio de suspecto dz ante ocs alias pponi. z si aliam pponit no pot
post istaz pponere siue in prima pposita obtineat siue succubatur: qd
eo qd censetur litigare cora eo: eius tacite videt approbare personam.
in cota. all. de of. deleg. insinuante: sed rñderi pot qd illa loquitur qñ
exceptio superuenit post litē cote. ad qd. C. de cōfor. eius. li. i. l. i. bec ve-
ra dicunt isti nisi ptefct qd per hoc no intendit cōsentire in iudice.
Jo. distinguit an in exceptioe primo pposita obtineat: an succumbat:
illam de suspecto redire: qd semel ipsum approbavit: an succumbat:
z cum tendat semp ad repellendū iudiciū: adhuc no plene consensit
in iudice: merito pot ipm recusare. gl. ultimo residet cū opi. Tan. qd
pposita alia exceptione no possit ad istā redire: siue in prima succu-
bat siue obtineat vt p. 3. qd semel quātūcūq litigādo corā iudice li-
tigando approbat psonam iudicis: siue p se siue contra se sniauerit
fm Ber. Sed ex hac opi. sequit incōueniēs: qd si reus petat sibi da-
ri copiam rescripti. dicit actor talis est psona cui dz credi. xvj. dist.
nobilissim. Si petet libellū dicit actor no est de p̄fuetudine: et hoc
faciet solū vt iudex super ea pñtiat: ideo de hac exceptione qñ des-
beat z possit pponi vltra opi. positas in glo. ponunt hic p doc. plus
res: quidam qd quicūq vsq ad. xx. dies poterit pponere quo hoc a-
ture cōcedit: qd bñficiū iuris a nemine est auferendū. de reg. iur. in
dultū. lib. vi. Alij vt pbi. Ja. de al. z ab. z Guil. in spe. de dila. y. nunc
videamus. in fi. qd semp vsq ad lit. cōtest. pot opponi. C. de iur. om.
in. l. nemo. ad hoc. C. de iudi. aptissimi: saluo nisi fuisset dat. alij ter-
minus ad dilatorias ocs pponendas. de excep. pastoralis. Nec ob.
auf. offerat: qd hodie iudice arbitrarie. i. ti. p. cū sit. immo aliqui
reputant fatuū pponētes recusationē a iudice: hoc iudice cōtra p̄o-
uocat. spec. tamen in spe. in ti. de recu. y. si autē recusatus. z. y. si autē
recusatio. cōsultat opi. Tan. tenendū: idē cōsultat Hosti. de pba.
quoniā. z hoc ibi remittit. z ad id qd no. in sum. de off. dele. y. sed nec
illud. ver. qñ dz fieri. alia est opi. Jo. i. y. offerat. z recitat Hof. i. nunc
de dila. y. si. z Inno. hic qd no solū ante als debet pponit sed etiā an
xx. dies. Alij dicūt qd si reus puocat ad sniam amplius no recusat:
si puocatur sic. ar. ff. de cōdi. fur. l. z ideo. s. de excep. cum inter. Joā.
and. tenet qd per quā negat iudex pcedat: pcedere dz illaz de suspe-
cto: nam si no est iudex no est recusatio necessariā: maxime qd longio-
rem habeat tractum recusatio cū debeat iri ad arbitros: vtile em ef-
fet ptefctariū: no sit necessariū. Als vero exceptiones p quas no ne-
gatur iurisditio. vtp̄ta excoicationis cōtra actorē: ita qd no re-
scriptum vel dilatoriā solutionis: istas pcedere dz recusatio. ad hoc
qd no. in spe. de excep. y. viso. ver. porro: hac opi. tenent Tan. in or-
dine iudiciorū: qñ factū cōsultat cū Tan. vel qd ptefct post factum
tenet pcedentē opi. Si tñ qd velit tenere opi. Tan. p̄cise pot rñde-
ri ad obiecta. Nā si dicatur reoz pponere cōtraria: tñ pponēdo ea
per que p̄sentiat in iudice: secus p̄iudicat. Ad ob. qd no videat cōsen-
tire in iudice qui postulat sibi edi genis actōis. dic qd aliud est hoc
petere: aliud excipere: qd primo casu nil agit per qd cōsentiat in iudi-
cem: scd sic: qd petit pñtiari. Ad ob. auf. offerat: qd exceptio suspi-
tionis infra. xx. dies pponi pot. nisi aliter hñc exceptioni sit renū-
tiam tacite vel expresse: qd fit als pcedēdo coram ipso per que di-
cit Inno. qd pponēs p̄tra procuratorē aduersarij: no potest iudicez
recusare: qd pponēdo p̄tra procuratorē: videt pponere qd p qd cō-
sentiat in iudice cū petat super hoc pñtiari. Sed si actor pponat
p̄tra procuratorē rei: idē pcuratorē recusat iudicem: bene procedit
in simul bec iudicia: qd ille qui recusat no eligat iudicis illius sniam
super pcuracionem: sed eius aduersarij z iudicium reddat in inui-
tum. ff. de ver. ob. inter stipu. y. si. quedā que psequit Hosti. vt notissi-
ma obmittit. Bar. in. l. qdā cōsulebat. ff. de re iud. tenet per. l. fi. C.
de excep. qd bec exceptio debet pponi in ingressu iudicij: ante qd ali-
quid pponat per qd videat in iudice cōsentire vel cōsensisset: sic lo-
quitur opi. Tan. z rñdet ad obiecta. vt. s. dicit tamē qd si pponat si-
mul exceptionem recusationis: z aliā per quā videat in iudice cōsen-
sisse: qd videbitur ex ordine intellectus prius posita illa per quā iud-
icem recusat. ar. ff. de here. insti. l. talem. de vul. sub. l. i. y. sed si ita di-
cit qd tutius est qd pponatur exceptio cōtra iudicē: idem tñ in qua-
cūq declinatoria. ff. de iudi. no videt per. l. sed z si suscepit. z p di-
etam. l. si. semp mibi visum fuit exceptionē recusationis et quācūq
aliā qd pponitur cōtra personā iudicis posse opponi vsq ad lit.
cōtest. qd iste est terminus cōmuni dilatoriarum: nā no video diffe-
rentiam inter recusationē: als exceptiones per quas cōcludit non
iudex: qd sicut pot recusationi renūtiare: ita pot in iudice cōsentire
progando: tamē cōiter tenet qd vsq ad lit. cōte. non inducitur p-

rogatio saltem irrenocabilis: quin opponi possit: licet actū aliū ges-
serit vsq ad cōtestationē litis: tunc de duobus erit alterū qd aut li-
te cōte. retro fingetur iudex: vel qd an fuit iudex ad validitatē actoris
renocabiliter tñ vsq ad cōte. litis. vt dicit Butri. in. l. i. ff. de iudi. et
Jo. an. in addi. spe. in ti. de cōpe. iudi. ad. y. i. ver. qd si a pñ. z ver. se.
z hoc plz post factū ante factū cōsulo cum Jo. an. Tan. z Bar. z bec
sufficiat. ¶ Querit glo. qd comprehendat priuilegiū. de quo in
litera ex cuius taciturnitate vitiānt literē: dic cōprehēdebat ius ele-
ctionis spectare ad monachos sancti lausfredi sic. s. de cōsue. cum dis-
lectus: qd no debuit taceri. de rescri. cū ordinē. Inno. dicit qd hoc nil
facit ad rem. Hosti. dicit cōtra. Ex quo no. qd no valet rescri. vel pri-
uilegium cōtra priuilegiū impetratū no facta mentione de priuile-
gio. de priuile. ex parte. de rescri. cōstitutus. z. c. cū ordinē. dic vt ibi:
scz si rescriptū habeat aliquā clausulā priuilegiatā detrahentē priuile-
gio procedat dictū Hosti. als no necesse est qd fiat mentio de priui-
legio cōcurrente merita: sicut nec de peremptoria. de lit. cōte. c. i. lib.
vi. z inquantū glo. sequens dicit de exceptione mentionē faciendā
intelligit qñ exceptio respicit processum: no quādo est peremptoria.
¶ Opp. qd iudices ostēsa scētia no eam postposuissent: qd obsta-
te snia debuissent pñtiare pro monasterio sancti y. absolūdo. s.
eo. sicut. dupliciter. exponitur scōz qd duplex est intellectus: primus
qñ snia erat nulla: que primo erat lata. vel ex defectu ordinis iudicia
rñ: vel qd lata ab incompetētē vel qd lata post appellationē vel altero
respectu: tunc bec snia no ob. tum qd no fuit ostēsa: tum qd si fuisset
ostēsa: ea posthabita. i. ea reiecta p̄trariū statuissent. s. eius qd com-
prehēdebat in snia ostēsa si fuisset ostēsa: sic exponit. xxiij. q.
iij. digit. sara. z. C. de spon. l. i. Et hoc sequit glo. in verbo no obstan-
te. z glo. sequens. in ver. z bec expositio. ¶ Secundus intellectus
qd snia no erat nulla. sed validā: tñc litera vult imputandū parti: que
no ostendit sniam quam si habuissent posthabita: sic sunt due par-
tes. cōtrariū statuissent. s. eius qd statuērūt: vnde imputet eis qd no
ostenderūt: tamē p̄textu instrumenti nouiter reperti no retractetur
snia: et hic est verior intellectus: que tāgit glo. in verbo posthabita. in
prin. z in fi. Tūc qd triplici capite isti monachi sancti Antonij de-
buerunt audiri corā papa opponendo de sententia prima lata. Pri-
mo per viā restitutionis: qd si no opposuerunt corā primis iudicibz
debuerunt postea petita restitutione cū ex hoc lesa esset etiam ista
exceptionē pponere. de resti. in inte. c. i. z. c. i. scōz qd in causa appella-
tionis pot opponi peremptoria obmissa in principali. vt p. 3. C.
de temp. ap. p. hac. de testi. fraternitatis. cum si. Tercio per viā nulli-
tatis: qd scōa snia cōtra primaz est ipso iure nulla. ff. q. vi. itē. y. diffi-
nitia. l. i. ff. que sen. ff. ap. re. z. l. i. C. qñ pno. no est ne. glo. ad primū
fatetur qd fuissent auditi per viā restitutionis: sed hoc non petie-
runt: ideo sibi imputent: nā admissi fuissent: nam peti poterat vt di-
cit Jo. an. si ledebatur ecclesia: secus si eorū persona tantū. vt no. de re.
in integ. c. fi. z no. in cle. i. c. ti. in glo. fi. ¶ Ad scōm p̄trariū dicit Jo.
qd dicitur in causa appellationis posse peremptoriā opponi: est
verum: qñ in prima instantia fuit ignoranter obmissa: secus si scien-
ter z dolose ad fatigandum aduersarium fuit obmissa: qd no poterit
in causa appellationis obmitti qd no. qd limitat. l. per hac. z similia.
Idem dicit glo. s. de rescri. ad audientia. pro hac opi. all. Hosti. p
locum a speciali. de excep. exceptionem: lz posset induci contra dire-
ctorū insti. de excep. y. item si in iudicio. ad hoc. de preben. presenti. y.
loca. lib. vi. z qd ibi no. Ad videtur placere bec gl. qd ex litera vel in-
decisa no apparet de scientia in obmittendo. Scōa sol. ponit p glo.
qd dato qd appellauerint: appellatio fuit interposita ab interlocu-
toria: qd exceptiones frivolas recusationis no admissuerunt: z qd alle-
gabant secundas literas valere: que etiā no valebant: sic recesserunt
cōtumaciter non expectata snia: vnde cū appellauerunt a diffinitio-
ne: vel qd etiā vt contumaces appellare no poterāt: no audiunt ap-
pellantes. ff. q. vi. y. sunt quorū. Ex quo habes qd exceptio pempto-
ria no potest opponi in causa appellationis ab interlocutoria: qd ab
illa cum causa appellat: opz qd ex specifica causa appellandi insti-
ficetur. vt in cle. cū a repulsione. de ap. secundo. qd recedēs appellās
frustratorie vt verus cōtumax: no auditur appellans de quo dic ho-
die. vt in cle. i. de dolo z contu. ¶ Ad tertiū p̄trariū respondit glo.
snia p̄tra sniam no valet: verū qñ prima snia ostendit secundis iudici-
bus z pñtiat p̄tra eā: sic loquitur iura in p̄tra. all. Secus aut qñ
snia no fuit primis iudicibus ostēsa dolose. fm Jo. Sed gl. dicit qd
siue scienter siue ignorāter sit obmissa z no oñsa primis iudicibz: no
obstabit snie scōz: qd p̄textu noui instrumenti vel nouiter reperti zc.
vt optime dicit litera: imputent ergo sibi si no ostēderūt p̄pter que
in prin. glo. ponit regulā qd regulariter snia p̄tra sniam non valet.
Fallit primo qñ prima snia non fuit: siue ignorāter: siue scienter. pri-
mis iudicibus ostēsa. ¶ Secundus casus qñ snia est lata p̄tra pri-
mam: ea prima ostēsa: a secundis iudicibus reprobatā. vt nulla. y.
c. pro. l. i. y. si. ff. que sen. ff. ap. re. ff. de p̄p. l. qd iudicet. y. i. ¶ Ter-
tius qñ questio fuit de primā: an fuerit indicatū vel non. z pñntia
tum fuit non indicatū. ff. que sen. ff. ap. re. l. i. ¶ Quartus in nego-
tio publico. ff. de re iudi. imperatores. vt qd repit instrumentum no
uiter ex quo obtinuisset vbi succubuit. Et dicit hic Joā. qd ecclesia

Sententia

Ecclesia

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

in hoc casu non equiparatur reipublice l. accur. ibi no. contrarium alie. in aut. de non ali. §. si minus. pro eo facit. xxiij. q. iij. qd. ergo: qz iura ecclesiarum dicantur publicata. ff. de insti. et iur. l. i. §. publicat. cum. C. de sacrosan. eccl. l. si. ad hoc qd. no. post. Hoff. j. c. pxi. super vltima glo. z. no. de trans. sub preterito: sed quicqd. sit in illo casu opz qd. petat restitutio. ¶ Quintus casus est in l. admonedi. ff. iureiur. qn. sententia fertur non omnino integra pbatione potest enim recitari in iumento instrumentor: snia cōtra illud qd. prius erat sniatū tenet. ¶ Sextus qn. si seruetur prima snia vertitur periculuz anime: tenet scda snia cōtra primam etiā si ostendat snia prima. §. e. latoz. z. c. con sanguinei. no. glo. que extendit illos casus ad alios vbiunqz vertit periculuz anime: sic nō iustificatur snia ex solo acquiescere partiū. Idē no. Ja. xxi. q. ix. in summa. ad hoc qd. no. §. in rubrica. Idē Inno. hic. dic. vt plene dicit. §. e. cōsanguinei. Fallit etiā in casibus quos habes. §. e. cū bertoldus. ¶ Dēs casus sunt clari cōcepto pmo quez repetam: z. examinabo. j. Ex his casibus habem: presertim ex tribus primis tres solutiones ad cōtrariū qd. ibi qn. fuit ostēsa: hic qn. fuit nō ostēsa. ¶ Scda qd. ibi qn. non fuit reprobata: qz nulla. hic qn. fuit reprobata: qz nulla: sed hic diuinat. ¶ Tertia qn. nō fuit pñtiatuz nō iudicatū: hic qn. fuit pronuntiatum indicatum: hic etiā diuinat. ¶ Quarta ponitur p. Inno. vt cōtra pcedat qn. snia nō fuit opposita nec pbata: hic qn. fuit opposita: sed nō pbata: hec depēdet a pma z. erat falsa primo membro: qz qn. nō fuit ostēsa nec opposita z. non pbata snia d. valere. ¶ Quinta qd. snia cōtra rem iudi. nō valet: s. bene valet cōtra sniam: hec pōt esse vera. quo ad secundam partem: z. quādo aliquo remedio est suspēsa quo ad primam potest esse vera z. falsa. ¶ Sexta sol. vt ibi nō valet snia cōtra primā aliquāz. hic valet cōtra primam nullā. hec bona quo ad primum membrum: s. est nimium generalis quo ad scdū nō est indistincte bona. ¶ Septima ponitur p. quosdā vt ibi nō valet scda snia contra primam: qn. iudex sciuit primam sniaz: hic valet qn. iudex ignorauit: allegat qd. iudicis scientia aliqñ operatur vt nō valeat snia. j. de ap. si duobus. ff. de ofi. si. pxi. l. si forte. hec pōt esse bona vt dicam. j. Sed isti dicūt hoc verum vt nō valeat iudice sciente: etiam si pars nō opponat: hoc mihi nō placet vt patebit. j. nō placet etiā Jo. and. hec. sol. qui putat tam proprie nō tenere sniam cōtra primam: qn. pars z. iudex ignorabant de prima nō est equum qd. beneficium ignorantie partis ledatur ex scientia iudicis per quaz potius iuari debet. de rescri. ex parte decani. solum enim ad excludendam vel cōcludendam culpam in iudice ponderatur scientia iudicis vel ignorantia. Nec ob. c. si forte. z. c. si duobus. que loquūtur cum pcedit q. iudex nō est: quo casu pōderat scientia vel ignorantia. vt in ca. si duobus. reperitur pars in culpa. ¶ Octaua so. ponitur hic per Joā. an. vt hic valeat snia contra sententiam: qn. prima scienter z. dolose nō fuit opposita: si autē scienter sed nō dolose: z. fortius si ignoranter est obmissa: tunc nō valet sententia cōtra sententiā vt ibi. nō ob. primo membro: glo. C. de trāfac. si diuersa. vbi dicit prima glo. qd. nō valet snia scda cōtra primā etiā lata de expreso cōsensu partium. ergo multominus ex tacito: ergo dato qd. vera sit illa glo. nō sequit qd. si scientia non nocet: ergo nec dolus. hoc etiā procedit in penam scientis z. dolosi: nō scientis tantū: ad qd. de rescrip. super literis. Ultra vt refert Ly. in l. i. c. qn. prouo. nō est neces. z. recitat Butri. ibi. z. in l. nam z. postea. §. si damnet: dicit qd. secunda absolutoria cōtra primam cōdemnatoriam valet: qz est quid imputetur actori qui habuit primam cōdemnatoriam: quando iterato egit z. habuit absolutoriam. Sed si prima sit absolutoria: secunda cōdemnatoria: illa nō valet: qz nō est qd. imputetur reo: cū iudicium reddat in inuitum: z. hoc nō plz Jo. an. hic: qz eadez est ratio vtriusqz: qz snia nō est cōtra legem: sed cōtra ius partis: sic vtriusqz deberet valere. Idē Butri. dicit qd. in eadē instantia nō valet secunda cōtra primam: qz per primā est functus officio: z. finita est instātia. dic. qd. si de prima nō est oppositum z. nō pbatum valet secunda: qz imputare hz sibi qui nō opposuit cū ista nō sit de exceptis que pponantur post sniam. l. iij. c. sen. rescin. nō pos. Idem si nō pbauit: quia nō pōt probare post sniam: si opposuit z. est reprobata idē. l. qd. i. diē de cōp. si opposuit: z. probauit z. eam nō reprobauit expresse: tūc pcedit. l. i. c. qn. prouo. nō est ne. Bar. tenet indistincte secundāz in diuersis instantiis valere cōtra primam in eadē nō per rationē. Butri. ad primum all. l. si duobus. z. hoc ponit ibi. z. glo. ff. de excep. rei iud. Ad hoc. qz si nō tenet cōtra iuramentum. vt. l. nam z. postea. §. naz. si damnetur. ff. de iureiur. Idem tenet in d. l. i. Excludo casus non duobus: certi sunt casus: nō est dubium sniam valere cōtra sniam. ¶ Pri mus qn. prima est aliquo remedio retractabiliter suspēsa vt appellationis: restitutionis: vel supplicationis: z. planum qd. tunc secunda valet cōtra primāz. j. de fide instr. cum Jo. de testa. Raynaldus. z. c. raynaldus. de testi. in inte. c. ex literis. e. ti. c. iij. lib. vi. cum si. ¶ Secū dus casus qn. snia nullo remedio est suspēsa: sed prima est nulla: ad huc certū est qd. secunda valet cōtra primā vt hic scdm duas lec. d. pur. vul. c. h. C. de sen. que sine cer. quan. l. si. cū si. ¶ Tertius casus quādo fuit prima aliqua: sed fuit renocatū in dubiū de iuribus prime: z. fuit pnuntiata nulla. vt dicit. §. ¶ Quartus casus qn. fuit renocatū in dubiū: an lata fuerit prima: z. pnuntiatur qd. nō erat lata: qz hic

snia nō est directo sniaz: tunc valet scda. vt dicit. §. ¶ Quintus casus qn. sententia scda pōt in aliquo diuersificari a prima rōne tēporis vel alia de causa de qua. C. de re. iur. enu. l. iij. §. cōtrariū. vt si in prima snia fuit pnuntiatur me debere vel rem meā esse. In scda pnuntiatur me nō debere vel tuā nō esse. quorū vtriusqz pōt esse suo tpe et valet. Ad qd. de testi. cū tu. de pe. di. j. periculose. de fi. instr. imputari. z. qd. ibi no. C. de testi. aut. si dicat. C. si man. ita ve. ne prosti. l. i. ff. de mio. in cause. §. si. nā tunc valet secunda quasi cessauerit causa prime. de re. nun. post translationē. ver. ceterū. ff. de excu. tu. l. ex oratione. arg. ff. de pe. here. l. item videndū. z. l. illud. ¶ Sextus casus est: snia secunda cōtra primā lata z. illi directe aduerfatur: nec possunt aliqua via diuersificari: lata est tamē secunda cōtra primam absqz alia instantia: z. tunc scda snia est nulla sine cōsonet sine cōtrariet prime. ¶ Primo qz lata est a iudice qui functus est officio. Scdo qz lata est absqz instātia etiam si pars cōtra quā fertur cōsentiret: qz nō pōt renūtiare solēnitatibus iudiciorū. vt no. de offi. deleg. de causis. de libe. ob. c. j. de re iudi. c. j. lib. vi. ¶ Septimus casus qn. secunda snia fert in diuersa instantia cōtra primam illo p. quo lata est pma scienter vel dolose obmittente exceptionem de primāz tunc scdm veruz casum hic valet scda cōtra primam. ¶ Octauus casus qn. fert snia cōtra primā: eo p. quo lata est prima obmittente primam sniam z. exceptionem cōfite ter: sed nō dolose aut ignoranter: hec est dubitatio. Jo. an. tenet hic secunda nō valere cōtra primam p. d. l. i. opz videri causam ppter quam snia cōtra sniam nō tenet. ¶ Quidā dicūt vt sit finis litis: hec nō plz Bar. qz hac rōne nō valeret snia cōtra iuramentū: nec contra transactionem: cūz ambo sint remedia litis decisoria. vt. l. i. ff. de iureiur. z. l. post rem. ff. de trāfac. ad hoc. l. nam z. postea. §. sed si danet. ff. de iureiur. ¶ Secunda ratio assignat: qz snia lata cōtra sniam est contra ius: qz ius sit ex snia. vt. l. p. ff. de iusti. z. in re: snia autē cōtra ius nō tenet. vt. §. e. cum inter. z. has decidit glo. in d. l. i. nec hoc plz cōter: qz snia cōtra ius partis valet. ex quo est expresse error in sententia. vt. d. c. cum inter. z. c. j. Secundo qz snia cōtra ius nō redactū ad corpus iuris valet etiam expresse errore. vt in l. cum platis. ff. de re iudi. ergo z. valebit ista cōtra tale ius: cū snia nō descripta in iure. ¶ Tertia ratio assignatur p. Bar. z. Bu. qz scda snia reperitur lata a iudice functo officio suo vel lata extra instantiā: ideo nō t3: hec rō est bona in se: sed inquantū cōcludit sniam in diuersa instantia lataz valere indistincte multum restringit. l. i. que dicit indistincte qd. non valet: est cōtra rationem huius tex. qui se fundat super validitate prime: qd. hic operata fuerit nō ostēso snie. Itēz. l. i. ff. que sen. sine ap. rescin. videt loqui qn. snie sunt late in diuersis instantiis: qz p3 in exceptione: cum excipiat casum: qn. renocatū est in dubium de iuribus prime. dicebam qd. rō est qd. snia facit notoriū: snia est nulla: que est lata cōtra notoriū. no. de sen. ex. romana. l. i. §. j. no. Innoc. de frigi. fraternitatis. z. c. cū nris. de concess. pbe. in addi. hoc senserit pe. vt recitat Ly. in l. i. c. de sen. vbi dicit qd. cā est qz snia d3 fieri sup dubio nō super certo. ad hoc tex. nō canillando. §. e. inter cetera. vbi p3 qd. snia nō valet cōtra manifestū. ad hoc. de ap. sollicitudinē. ver. sicu. si vero: vnde cōcludo indistincte qd. snia lata cōtra sniam i diuersis instantiis nō tenet qn. snia fuit pnuntiata iudicibz onsa z. nō renocato in dubium de iuribus ei: vel iniustitia eius: statim iudex pronūtiat illam: snia nō t3: tanqz lata cōtra notoriū de quo iudici cōstat. vbi autē foret lata snia cōtra primā: prima nō ostēsa: est secus qz res perit lata cōtra ius: qz notoriū: de quo iudici d3 onsa z. nō renocato in dubium de iustitia vel iniustitia eius vel est renocatum z. non apparet aliqd. de iniustitia: vbi autē ostenditur iniustitia vel cōfessione partis: tunc valet snia: qz notorium cōfundit notorium. vt no. Inno. de immu. ecc. qz pleriqz. Idem si alia pbatio de tegetetur scdo iudici iniustitia: qz ex quo iam notoria pbatione apparet iniustitia: scda snia inuaf cōtra notorium prime: sic intelligo Inno. de rescrip. cū dilecta. §. e. cum Bertoldus. de frigi. fraternitatis. ad hoc qd. no. archi. h. q. vi. §. diffinitina. z. l. osti. §. e. cū olim. vbi dicit qd. snia cōtra sniam tenet: qn. notoriū est de iustitia pme. ¶ Ex hoc decidit quid de sententia lata cōtra iuramentum vel contra cōfessionem: puto qd. teneat. vt in l. naz. z. postea. §. sed si damnetur. ff. de iureiur. qz multa possunt opponi cōtra iuramentū z. cōfessionē que nō cōtra sniam: h3 eniz cōfessio z. iuramentū babeant in se presumptiōe iuris: nō tñ inducūt psumptionē z. de iure sicut snia: nam cōtra cōfessionem admittit pbatio z. aliqñ cōtra iuramentum nisi qñ transit in transactionē. ff. de dolo. l. sed z. si deferente. iuncta. l. p. c. de iureiur. qd. secus est in snia. inter diuersos tamen valet snia contra sniam. vide Inno. qui si. sint legi. causam. z. est causa: qz notoria tras nō se extendit ad diuersam personam que nō fuit in iudicio. ¶ Sententia lata cōtra priuilegiū ostēsum vel nō ostēsum si ab ea nō fuerit appellatum vel supplicatum tenet. ¶ Sententia lata super certis articulis libelli cōtinentis diuersos valet illis liquidatis z. alijs dilatis z. j. c. seq. nu. 14.

adonachus

- 3 Monachus in omni causa in qua potest esse in iudicio in omni illo alio non repugnante potest constituere procuratorem z. j. c. sequens. nume. 6.
- 4 Possessorio si accumuletur petitorio ubi prius de possessorio constat qd super eo fuit sententia z executioni mandatur dilato petitorio. nu. 11.
- 5 Sententia lata contra subiectum quando non pindicatur vero dno snia in dubio qd in quolibet casu certi cōcludit iudici iustitia pō mulgari sup eo nō spedit qñ i quolibet euentu nota est iudici iustitia.
- 6 Possessorio restituēde si agat sup re incorporali sufficit pbare se fuisse aliquādo in quasi possessione quo pbato obtinet cōtra nūc resistens tam qd censet eā possessione priuasse eo qd nō respōdit z qd subditus resistit z sibi ppetit vel interdicit vel iudicis officiu vel cōditio.
- 8 Probationes due vbi inuicē simul concurrunt iudicandum est pro illa que efficaciora iura concludit.
- 9 Snia vt non noceat ignorantia vocato ad ius que requirantur.
- 10 Sententia an possit per condemnatum peti vt reuocetur ptegetu instrumenti de nouo reperti.
- 12 Exceptioes vbi pars altera pponit si iudex illas obmittat an videatur reprobare vt in executione sentētie nō possint iterato proponi.

- Aborta.** Tenet sententia lata cōtra priuilegium offensum: vel nō offensum si ab ea non fuerit appellatum vel supplicatū. b. d. Et tria faciunt. Primo pmetitit processum z sententiam super possessione latam. Secundo. ibi. verum committit ipsius executionem: z causam super petitorio. Tercio. ibi iudicibus. petitorio diffinit. diffinitum moderatur: z quoddam soluit obstaculum. ibi. subiectio nem quam vendicabat episcopus. ibi. Innocentius secundi. ibi. sibi. scz episcopo: cum prima facie esset instructū priuilegio plene vt debuit. s. e. cu3 Bertoldus remittentibus erant enim iudices perplexi propter priuilegium Inno. z sententiam alexandri. ne scientes ergo qd eligerent remiserunt negotium ad papā. C. f. flo. q. 1. qd vbi in eodē libello plures accumulatur actiones: z articuli quorū aliqui facili expediri potest iudex per partes pronūciare expediendo articulos de quibus constat aliis dilatis. C. f. flo. monachos in omni causa in qua possit esse in iudicio in omni illo alio nō repugnante possunt constituere procuratōres: si regula. s. de resti. spo. ex parte de iudi. intel legimus. C. f. flo. quasi possessione pbati partiū cōfessione. C. f. flo. vbi in eadē istāia accumulata est possessio: z petitorio: si prius cōstat de possessio: sup eo fertur iudicium: executioni mandatur: nec de f. r. vsq ad sniam in petitorio: de hoc in. c. cum dilectus. de causa pos. z in. c. cum ecclesiar. c. ad vltimū. C. f. flo. pro z ptra qñ per sniam latā cōtra subiectū: non pindicatur vero dno: etiā iudicatur sup subiectio: n. de hoc. s. e. cum sup. C. f. flo. qd dubius qd in quolibet casu certi cōcludit iudici iustitia: illud sup eo non impedit sniam promulgari: qñ in quolibet euentu nota est iudici iustitia: pro hoc. l. galus. s. z qd si tantū. ff. de lib. z posthū. C. f. flo. qd valet snia cōtra instrumentū: z priuilegium etiā iudici ostensum. z in iudicio productū. C. f. flo. illud ptegetu priuilegiū zc. C. f. flo. qd ad cōcludendū in possessorio restituēde super re incorporali: sufficit pbare se fuisse aliquādo in quasi possessione: quo probato obtinet contra nūc resistens: qd censet eum possessione priuasse: eo qd nō rñdit z qd subditus resistit apparet spoliatus. vnde cōpetit epō: vel interdicit: vel iudicis officiu: vel cōditio: de quo Inno. remittit. de elec. querelā: de resti. spo. sepe. dic vt ibi dicit: vide omnino qd no. in. c. accedēs. j. vt lite nō cōte. C. f. flo. qd vbi ytraq pars fundat intētionē suā iudicandū est pro illa que efficaciora iura pducit: ad hoc de postu. prela. bone. ij. in fin. vbi de hoc ad hoc de pba. l. 3. cām: est hoc arbitriū. de test. in nostrā. z. c. fm. l. do. s. i. c. C. f. flo. qd snia sup subiectio: debuerit pindicare. Papa. i. e. quāuis. Inno. dicit qd Papa ignorauit ius: qd habebat in monasterio: als sibi pindicasset. ff. e. l. sepe. flo. bene nō sufficit scire iudiciū motū sup iure suo: vel ad se spectantes: sed opz etiā qd sciat sibi illud ius cōpetere: qd no. bñ: qd valde limitando declarat illa iura: et multoties cōtingere pōt que scire litigū sup iure qd bz ex psona alte rius: in quo pōt cadere ignorantia pbabilis. de iureiu. cū quis in ius vel fm. l. do. nō pindicant sibi: cū hoc fecerit ex necessitate publici officij: de qua re em cognouit tñ iudicare opz de causa pos. cum eccle fia. ff. de iudi. de qua re. sicut dicimus in pupillo: z tutore: pro eo agē te vel autoritatē pbente. C. de admi. tu. l. cū quedā. ff. ex qui ca. ma. l. videlicet: l. 3. sic secus in officio voluntario. sicut est officium aduocatio nis: z pcuratio: de inoff. testa. aduersus. s. fi. z. l. fm. Rñ. i. ff. de rei ven. l. offitū. ff. quē ad modū te. ape. l. si qd ex signatorib. C. de inoff. test. l. parētib. s. de transac. ex literis: tutius tñ est iudici qd suū ius excipiat: sicut hic fecit Papa: nec mirū si cōseruat ius suū: per pte stationē: qui sic cōseruat etiā ius aliorū. s. c. proxi. in fi. C. f. ultimo Jo. an. remittit de questione cōdēnati qui post cōdēnationē reperit instrumentū: remittit ad spe. de sen. execu. s. vlti. ver. illud autē z de instru. edi. s. postq. ver. quid si solui. x. vide qd scripsi. s. e. cū Bertol dus. z Jo. an. de pur. vul. c. ij. z glo. in. l. si fiduciū. s. in omnibus. ff. man. C. glo. i. z. ij. sunt clare. in fi. C. glo. ij. dicit rationē quare. vide per glo. de fo. cōpe. cōquestus in gl. ij. C. f. glo. ij. colligit primo: qd accumulato possessorio: z petitorio: si cōfessione: qd stat de possessorio

- prius super illo pronūciatur: z dicit hic Inno. dignū no. qd quando viroq iudicio agit dilata petitorio pronūciat sup pos. de qua cōstat statim per cōfessionē: vt hic. Sed ipse hoc reprobat dicens qd cōstat: qualitercūq pbat. z obtinet: qd suspēso petitorio: pōt quis prosequi possessionē. de cau. pos. c. pastoralis. Docti. remittit de resti. spo. ex cōquestione ad fi. z vide eo. ti. sepe. in glo. dicit Inno. z. j. de cōfess. pre ben. post electionē: in verbo sniam. in fi. Colligit scdō qd qui obtinet in proprietate: obtinet in possessione: in quo etiā ante succubuit: qñ iudicia in snia accumulant: ad qd de causa pos. cū dilect. C. f. flo. glo. qd Papa cōtra epm in proprietate debuerit pronūciare: ex quo nihil pbabat super ea: de causa pos. cū ecclesia: vt eccle. be. vt nostruz in glo. dicit qd epō fuit psecutus tñ possessorij: ptes inducias ad probandū cōtra priuilegiū: super petitorio: vel ipse ex officio suo voluit puidere epō: als nō recte pcessisset Papa: vel dic qd pro possessorio tñ actū fuit: z epō petijt cām cōmitti quantū ad petitorio: qd melius videt. C. f. flo. gl. qd sit aliud exceptionē obmittere: aliud reprobare: vt ptz in exceptis cōpensationis: qd si opponit z iudex eaz expresse nō reprobat: sed ea obmissa pcedit ad sniam: non videt eam reprobare: quin iterato possit opponi: z tñ secus si eā expresse reprobat. ff. de cōpē. qd in die. s. j. glo. dicit qd speciale est in cōpensatione: sed dic qd aliud in cōpensatione. que pōt opponi ad meritā: in executione: vñ si expresse nō reprobat: vnde reseruata ad executionē: scus si expresse reprobat: aliud in exceptionib: que tñ possunt opponi ad meritā: qd eo qd nō admittunt vident reprobari: cū nō possint reseruari ad executionē: nec ibi opponit: qd p sniam excludunt. l. ij. C. sen. refcin. nō posse. C. f. flo. colligit qd solo facto pdis priuilegium. alle. cōcor. de hoc in. c. cū accessissent. de cōfess. dic vt ibi.
- 1 Sententia a qua fuit appellatū retractat si cōstat testes ad quos dicta fuit lata conspiratores fuisse z parte cōtradictē receptos duobus concurrentibus. nu. 21.
- 2 Accusare possunt canonici propriū episcopum de criminib: et eius superiori deferre z de crimine ciuilitate agere. nu. 8.
- 3 Visitatores z inquisitores generales qua practica dentur.
- 4 Capite infirmo infirmari videntur membra.
- 5 Inquisitio cōmitti videtur appellatione correctionis.
- 6 Procuratorem etiam alium canonicum regularem quomodo cōstitueri possunt monachi z canonici regulares non solum nomine ecclesie sed z suo ad inquirendum contra eorum prelatum. nume. seq.
- 7 Monachus an possit procurator constitui.
- 8 Clericus potest de crimine agere ciuilitate.
- 9 Procurator etiā monachus an possit cōmittere vices suas.
- 10 Inquisitio an sit fienda in loco accusati vel possit fieri extra.
- 11 Inquisitores possunt dici iudices z quomodo inquisitores generales possunt ab administratione remoueri.
- 12 Inquisitores possunt super pluribus articulis per partes procedere et principales articulos expedire aliis dilatis.
- 13 Jurare cogitur is contra quem fit inquisitio.
- 14 Tandū quomodo potest super certis liquidatis per partes pronūciari super diuersis articulis aliis dilatis.
- 15 Inquisitores qñ non possunt procedere lite non contestata. nu. 19.
- 16 Testes conspiratores non probant cōtra inquisitum z inhabilitantur ad testificandū solo respectu illius ptra quē cōspiratū est. nu. 22.
- 17 Appellatione emissā possunt in causa appellationis allegari cause concludentes sententie nullitatem.
- 18 Publicatio an concludatur per ostensionem inqueste et quomodo publicatio est de iudicij substantia vt illa obmissa snia sit iniqua.
- 19 Sententia in causa inquisitionis lite non contestata lata vel non citata parte inquisiti non valet.
- 20 Appellationem non iustificat sola voluntas probandi causam appellationis a diffinitua coram iudice a quo nec probatur sola interpositione. nume. 26.
- 21 Testium inhabilitum receptio non grauat partem nisi statim probetur inhabiles.
- 22 Probari potest in causa appellationis quod in principali fuit semi plene probatum.
- 23 Testes an sufficiat obicere vt non exigatur probatio obiectiua.
- 24 Appellatio quando iustificatur sola voluntate probandi exceptionem que non fuit admissa quando appellat ab interlocutoria secus si a diffinitua vbi ante cōpensationē fuit admissa exceptionis pbatio.
- 25 Attēta omnia an sint indistincte reparanda. appellatione emissā.
- 26 Testis criminofus an probet etiam contra infamatum.
- Am. J. z. A.** Snia a qua fuit appellatū retractatur: si cōstat testes: ad quorum dicta tñ lata fuit: conspiratores fuisse: z cōtradictē parte receptos. b. d. Primo ponitur factum coram Papa narratum. Secundo dat indices appellationis. ibi. qd vero. prima subdiuidit. Quia primo ponit delegationē principalis cause et eius formam. Scdō. ibi. iudicis processum z sniam delegatorum. Tercia ibi. a qua appellationem ab eo interpositā: z prosecutionem ipsius. Scdō etiam subdiuiditur. Quia prima incertū casum mō dat processum primo: irritari: de nouo inchoari. Scdō ibi. si vero

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

sub triplici membro. mandat processum confirmari quoddam solvens ob
 Raculum ibi. q. licet. ¶ No. primo qd canonici regulares non soluz
 nomine ecclesie. sed etiam suo procuratorem constituit: etiam alium ca
 2 nonicum regulare: fm Inno. ¶ Secundo not. cōcanonicos ecclesie
 posse proprium episcopū de criminib⁹ eius superiorē deferre: accu
 3 sare: et non solū possunt deferre crimē immediate: sed criminis infa
 mia: q. interest sua non habere episcopum de criminib⁹ infamatum.
 ¶ No. practica vādi visitatorē: et inquisitorē generale: in capite: et
 4 in mēbris. ¶ No. hic expressus qd ppter infamā epī pōt ad inqui
 sitionē pcedi cōtra mēbra: q. infamato capite infamari videt mē
 bra. bec sunt notabilia prime ptis: vsq. ad ver. iudices: hic expeditio
 5 dicta doc. 2 glo. ¶ No. scdo ab appellatione correctionis inquisi
 tionē committi. Itēz qd is cui cōmittitur correctio pnat beneficio
 6 ¶ Opp. qd monachi nō cōstituāt pcuratores: nec cōstituant. xvi.
 q. i. qui verez. c. monachi. de accu. c. pe. lxxvii. di. pnenit. dicit Inno.
 qd monasteriū idubitatē pcuratorē monachi cōstituūt: de consue.
 cum dilectus. de iura. cal. imperatorū. cū multis fi. Item religiosi in
 causis: quas habet pcuratores cōstituūt: vt si fiat inquisitio contra
 ipsos: vel ipā inquisitionē pmonēt cōtra prelatū: vt hic de transa.
 c. pe. In tñ qd cōtra volūtatē episcopī: et prelati: possunt monachi
 denūciare malū prelatū: et ad hoc procuratorē cōstituere: vt ptz hic.
 iij. q. vii. q. ppter: quiniimmo: p psecutione cuiuslibet negotiū
 in qua plures monachi agēdo: vel defendēdo: admittūt: possunt
 vnus vel plures ex eis negotiū psequi: etiā cōstituī pcuratores ab
 alijs: eorū nomine: de accu. c. olim. Ad hoc qd no. de testi. in super. vt
 ptz in cle. religiosus. de procura. Idē si agat de prelati sui electionē. j.
 eo. ad pbandū. de rescrip. cū dilecta. de elec. cū inter. R. Idē in accu
 satione: et denūciatione prelati sui: quo casu sunt eis expēse de bonis
 monasterij ministrade. j. de accu. c. pte. et generaliter vbi cūq. l3 mo
 nacho agere: l3 p aliū literas impetrare: cām psequi: ad hoc de ex
 cep. dilecti. in prin. ibi transmissa vobis: et regulariter em obtinet q
 7 procuratorē cōstituīt is cui pmittit agere. ff. de cura. l. i. et melius est
 qd monachus agat per aliū quā seipsum. s. de iudi. c. i. ¶ An autē
 possit pcurator cōstituī. dicit Inno. qd quilibet monachus possit
 procurator cōstituī ab Abbate: in negotio monasterij sui. xvi. q. i. qui
 verez. c. monachi: nō autē in suis proprijs. s. abbatis negotijs: puta si
 fiat inquisitio cōtra eū: vel alia ppria negotia insurgūt: scdm quosdā
 cum predicta capitula dicūt qd ad hoc vt monachus possit nec
 gotia forētia exercere: duo requirunt: abbatē mādātū: seu autoritas
 et monasterij vtilitas: scdm aliquos. Inno. dicit qd etiā in inquisitio
 ne: et alijs negotijs abbatis: et in electione ipsius: et in alijs: pōt mona
 chus esse pcurator: q. in hoc vertit vtilitas monasterij: vt bonus ab
 bas ei pfectiā: et pfect⁹ defendat: fm Inno. per que dicit procura
 tores electorū: qd qui defendūt prelatū sibi per successores deberi salu
 8 laria. Illi dicūt cōtra. q. seruierūt psonis: videt in vtroq. pōderādū
 euentus: et in electo distinguēda cōcor electio a discordi: per decre.
 cupientes. de elec. lib. vi. per predicta. dicit Inno. qd pro lato patro
 no: vel principe: vel magno defensore: sine vtili amico monasterij: vi
 detur qd possit monachus esse pcurator: nam officij pcuratorionis
 fortius prohibet epō quā monacho. v. q. iij. q. epō. ix. q. iij. cum scim⁹
 et tñ dicit epō arelatē. pro dño velle montis pessulani: qui nec suus
 princeps est: nec patronus: sed amicus tñ: per papā admittitur pro
 cura. j. q. i. sint legi. per venerabilē. fortius ergo monachus admitt
 titur: cum in amico procuret vtilitas monasterij: si is cōtra quē ad
 mittit excipiat qd in hoc non vertit vtilitas monasterij. R. Replicabif
 qd nō ptinet ad eū de hoc excipere: q. nec inquirere: nec scire possent
 vtilitates monasterij: que forte ita occulte sunt: qd non expedit eas
 esse notas aduersario: sed conuentus ad quē pertinet scire: et tractare
 vtilitates monasterij: vel etiā ipse monachus q cōstituīt: possit ptra
 dicere ex hac causa quiniimmo de mādato epī pōt ipse cōstituī pcur
 9 ra. xvi. q. i. qui vere. immo qd plus est: cōtra volūtatē epī et abbatis
 possunt monachi denūciare malū prelatū: et ad hoc pcuratores cō
 stituere: vt hic ptz. iij. q. vi. qua ppter: predictū nō ob. xij. q. i. nō di
 catis: vbi dicit qd nec literas recipere debet monachus sine licentia
 superioris: qd intelligit de literis missis pro sua vtilitate: nō pro
 vtilitate monasterij. Illud regulariter verū. Fallit qñ procurator cō
 10 stituit vt hic: et alijs casib⁹ a iure exceptis: fm Inno. Remittit Inno.
 de postu. c. ij. qd no. de priui. cū olim. in gl. ideo acquisiuit. ¶ Opp.
 qd pro alijs non poterūt nuntiare iudicio criminali de procura. tue.
 Sol. itellige qd hic agebat de crimine ciuilitatē. In ciuilib⁹ autē tales
 dicunt cōsortes litis: vt no. de cōsti. cum. ad hoc de procu. cle. re
 9 ligiosus. ¶ No. querit an possit cōmittere vices suas. glo. qd non
 vt. s. de offi. dele. qm. y. j. ¶ Querit glo. an in ipso loco omnino deo
 beat fieri inquisitio: an extra locū possit. glo. dicit qd nō possit extra lo
 cum: nisi moriant: de quorū vita querit: tu dicit qd idistincte alibi fieri
 non pōt: saluo eo qd dicit de offi. dele. statim⁹. li. vi. p. quā reproba
 tur qd dicit hic v. nec. qd si illi quib⁹ sic scribitur: parte non opponē
 te in alio loco procedat: et sentētia ferat. valet sentētia. ff. de procu
 rato. si filius. y. veterani: tu dic cōtra. nisi in causa predicta decre. statim

mus. lib. vi. secundum Jo. and. ad qd. de rescrip. statim⁹. s. in nullo.
 11 lib. vi. ¶ Ctenio ad ver. iudices. ¶ No. i. qd inquisitores iudices ap
 pellantur et dicit Jo. an qd licet melius inquisitores appellarentur:
 tamen iudices dicūt q. admodū iudicū ab administratore depō
 nunt et exceptiones admittūt in quo tamen sit inter istos dñā remi
 tit hosti. de indi. exhibitā. ¶ No. inquisitores generales posse ab ad
 12 ministratore remoueri. ¶ No. inquisitores super pluribus articu
 lis posse per partes pcedere: et principales articulos posse expedire
 13 alijs dilatis. ¶ No. scdm hosti. qd is ptra quē sit inquisitio cogit in
 14 rare de quo de accu. qualiter. h. ¶ Opp. qd non debeat pñuntari
 per partes. ff. de arb. l. qd tamē. Sol. delegat⁹ pñuntiat per partes.
 Idē in ordinario. Idē in arbitro: nisi sit dictū vt de omnib⁹ pñun
 tiet. et cognoscat. Nunquid autem tales visitatores sint ordinarij:
 vide Federi. suo consilio. cgl. de materia glos. vic. vt. s. cum inter.
 15 ¶ Ctenio ad versic. aqua. ¶ No. i. inquisitores non debere pro
 16 cedere lite nō conte. ¶ No. h. qd cōspiratores ptra inquisitū non
 17 sunt in testes recipiēdi. ¶ No. qd in causa appellationis pōt doce
 ri et opponi de nullitate processus et possunt cause allegari cōcluden
 18 tes nullitatem sentētie. ¶ No. qd actus publicationis et cōfessionis
 testij videt esse de substantia iudicij: vel saltem de iustitia: vt illis ob
 missis sentētia reddat iniqua. No. qd aliud est publicare attestatio
 nes: aliud est ostēdere et sic sunt diuersa. per qd videt qd publicatio
 non concludat ostensionem: et quod non sufficit publicare nisi ostē
 19 dant de quo dixi de testi. fraternitatis. ¶ Opp. qd in causa inquisi
 tionis possit procedi ad diffinitivā lit. non pte. vt lite. nō cōte. qz
 niā. s. sunt zalij. gl. fatet qd hec cā nō est bona. dicit tñ qd citari dñ et
 opponi debet sibi capitula scd3 formā. s. d3. Scdo dicit hñdo vel in
 glo. et hoc intellige debz dicere vel hoc intellige alias nō haberet sen
 sum nisi illud et hoc intellige referas ad tex. et nō ad illa que sunt dicta
 in precedenti parte glo. et est sensus qd vbi proceditur ex inquisitio
 ne altero psequēte exigif cōtestatio litis: all. ad hoc hosti. de iura
 calum. c. pe. ¶ De. ab. dicunt qd in generali nō fit litis cōtestatio: in
 speciali vocatur is contra quem fit inquisitio qui si respondet habe
 tur pro contesta. sicut pñuntat pcedi pōt proceditur et inquisitio
 cōte. quoniā. s. sunt et alijs: ad hoc qd no. sup. vlti. de hoc plene dixi: vt
 lite nō cōte. qm. s. sunt et alijs. dic vt ibi. ¶ Opp. gl. qd papa debuerit
 moueri ad sentētiādaz ex causa qd nō sunt ei offēsa capitula de accu.
 qualiter. glo. dicit qd hec fuit sufficiens causa. papa tamē ab alijs mo
 uetur q. forte ab hac nō cōstitit debebat ergo probari. Inno. dicit
 hic qd forte alijs fuerunt publicati: sed nō dicta aspiratorū qd nō erat
 necesse si ex eis ad sententiādū nō mouebat: vel forte scdm eum licet
 nulle attestaciones fuerunt publicate nō tamen ppter id reuocabif
 sententia cū ex eo nō fuerit appellatū per qd nō est grauamē illatum
 cōtra ius litigatoris trāsitu rē iudi. vel approbari p pte. si infra. x. di
 eo ab illo nō appellet: vel papa mādāt dicta cōspiratorū publicari: et
 20 inquiri an iudices cōspiratorū fuerint psecuti et an aliorū dicta cōcor
 dāt dictis cōspiratorū: scdm Inno. ¶ Ctenio ad ver. q. vero. ¶ No.
 primo qd ppter hoc qd in appellatōis causa ad curiā int erposita
 nō possit probari causa appellationis nihilominus statim nō fertur
 sentētia si pars cōfidit posse probari ad partes tunc causa est ad par
 tes remittenda si tamen aliquid docuit de causa quanq. non plene.
 ¶ No. qd sola voluntas probandi causam appellationis a diffinit
 21 tina coram iudice a quo non iustitiae appellationis nisi aliter actu
 probetur. ¶ No. irritari sententiā ppter receptionē testij cōspi
 ratorū duobus interueniētibus qd vltra receptionem testij cōspira
 torū probent cōspiratores et qd deposuerint cōtra eius psonā: ex cur
 persona reddunt inhabiles et qd indices illorū dicta sunt cōsecuti: et
 dicuntur secuti illorū dicta quādo p alios nō est pbatur et nō dicunt
 secuti illorū dicta quādo p alios est plene pbatur: sic patet qd cōmig
 tio habiliū cūz inhabilibus ad testificandū nō vitiat testimonij dñ
 22 modo tot habiles deponāt ex quib⁹ integra pbatio formaf: sumas
 tur. ¶ No. qd actus cōspirationis inhabilitat testem solū respectu
 illius cōtra quem est cōspiratū et non respectu alterius et sic limitata:
 causa limitatum parit effectum et sic cōspiratores contra abbatem:
 recipi possunt cōtra monachos et sic videtur qd delictum cōspira
 23 tionis indifinite non repellat a testificando. ¶ No. qd per actū rece
 ptionis testium inhabiliū pars nō grauatur nisi statim probentur:
 inhabiles: de quo dic vt de testi. ex parte ade. debuit ergo vel prote
 stari: de testi. presentium vel terminū petere ad probandum vt hic: et
 s. de testi. causam secundum Inno. Joan. an. remittit ad. c. ex parte
 24 ¶ No. ex prin. in causa appellationis probari posse qd tantūz se
 miple ne fuit probatum in principali de testi. fraternitatis secundūz
 hostien. Quid si probata fuissent obiecta nō per alios testes sed per
 instrumenta aliquo genere probationis dic qd idem nam et per eos
 dem indices posset de his constare de excess. prelati. inter dilectos.
 25 ver preterea. de quo. s. de testi. cum a nobis: secundū hosti. ¶ Que
 rit glo. an sufficiat obiectum contra testes qd sunt cōspiratores: an
 etiam exigatur qd hoc probare voluerit vt ex hoc retractetur senten
 tia. glo. hic dicit qd ista littera videtur sonare qd vtrūq. exigat imo
 non sufficit qd voluerit nisi obtulerit nec sufficit qd obtulerit. nisi cō
 spiratores probentur dic si tantum excipit nec aliter probare voluit
 inquantū

inquantum non est admissa exceptio 7 testes sunt admissi non est gra-
natus 7 ideo tunc si vult retractare sententiam a diffinitiva oportet
probet illas conspiratores fuisse 7 iudicem fuisse secutum dicta coru.
hoc tenet archidia. ff. q. ij. appellatione: 7 vin. hoc idem si tantum ex-
cepit 7 voluit probare 7 obtulit sed non incontinenti vel si inconti-
ti non appellavit a receptione sed a diffinitiva: quia illa iustificatur
ex iustitia: 7 non ex solo granamine. Si autem excepit 7 obtulit pro-
bare 7 incontinenti: 7 appellavit a receptione tunc hoc solo docto iusti-
ficatur illa appellatio ab interlocutoria per. c. ex parte ade. 7 per. c.
26 interposita 7 sic soluitur. c. sequens. ¶ **Oppo. glo.** qd immo sola
voluntate p badi exceptione contra testes 7 oblatione p bati iustifi-
cetur appellatio. de ap. interposita gl. remittit ad. c. ex parte ade. dicit
host. qd hoc pbare voluit 7 non obtulit: vlt obtulit nec fuit repulsus
vt si fuit repulsus non tñ appellavit ppter hoc sed solū a diffinitiva:
vt dicā super glo. ¶ **Ho.** qd dicitur exceptio etā oblatā p batione
iustificare appellatione: est verū quando appellat ab interlocutoria
exceptionis nō admissa secus si appellat a diffinitiva admissa appel-
latione ab interlocutoria exceptionis nō admissa totū expedit esse
ex parte ade. ¶ **Deinde glo.** est clarade illa materia dic vt dicit. in. d.
c. ex parte ade. glo. colligit nō sufficere testamētū falsum pbare cor-
ruptum vel testes corruptos nisi probet iudicē secutū illor dicta. di-
cit Inno. qd dicit potest aliud in testibus corruptis aliud in cōspira-
toribus dic vt dicit de proba. l. 3 causaz vbi glo. tangit. ¶ **Oppo.** q
nō reuocent omnia que sunt attēta post appellationē tanq̄ atten-
tata a iudice nō suo. de offi. dele. sup. questionum. Sol. dicit glo. qd l. 3
appellatio sufficiat prima facie qz causa sufficiens erat in ea allegata
tamē nō probauit qz debuit probare omnes testes cōspiratores fuis-
se. hosti. dicit qd oppositio. gl. pcederet si fuisset appellatū antea sen-
tentiā ab actu receptionis testiu cōspiratorū sed nō fuit hic appella-
tū ante ab illo actu nec apparet nā si fuisset formaliter appellatum:
totū actū fuisset postea irritatū. Sz de hoc dicit i. c. ex parte. Al. qz
hoc verū inquantū psequeret retractationē per viā granaminis. In-
quantū autē per viā iustitie vellet hoc psequi nō retractaret sentē-
tia nisi fuisset probatū eos cōspiratores 7 iudices fuisse secutos deā
cōspiratorū. hic autem dicit hosti. fuit appellatū a diffinitiva 7 si di-
citur ex quo non appellavit a receptione quomodo pōt nūc de hoc
cōqueri in appellatione a diffinitiva etiam si dicta testium cōspira-
torū iudex sit secutus. dicit hosti. hoc ideo qz illud grauamen de re-
ceptione testiu cōspiratorū nō grauabat. Sed grauamen quo iudex
secutus est illorū dicta est illud qd videt respicere sententiā ita de-
mum si magis enim grauatus fuit abbas circa illum articulū in sen-
tentie prolatione q̄ in testiu receptione. Ideo scdm distinc. hic pos-
tā retractat sententiā. Jo. an. dicit qd ideo retractat qz grauamē erat
cōnexū sententie 7 poterat retractari per appellationē a diffinitiva
vt de ap. c. h. lib. vj. 7 adde qd nō. de excep. ca. j. in. iij. glo. 7 qd not. de
elec. cum nobis olim in glo. sciendum vbi qd hic dictū est de tracta-
dis omnibus post appellationē: procedit in appellatione ab inter-
locutoria iudiciali secus in extrajudiciali. ¶ **Oppo.** qd ptra alios
etiam de capitulo nō debeant admitti conspiratores qz criminosi
sunt sic repellendi a testificacōe. de testi. testimoniu. Sol. dicit glo.
qd admittunt in causa purgationis vel inquisitionis. scilicet contra
informatos quamq̄ sint inhabiles vbi de facto suo interrogentur.
iij. q. iij. s. item serui 7 vbi alij nō possunt testes haberi hanc tenuit.
Inno. propter infamiam 7 hosti. maxime si sit generalis inquisitio
7 ad penitentiam. al. de testi. co. c. h. Secunda so. ponitur per glo. q
admitti possunt ad testificandum nō vt eis plena fides adhibeatur
sed ad prescriptionē faciendā: vel scdm Jo. an. ad faciendū iudiciū
vel informationem ad qd de confel. c. i. qz si dicta eorum debilitent
in aliquo: non tamen euacuat ex toto 7 sic cum alijs adminiculis p-
habunt. j. de symo. per tuas. Vel potest tertio dici qd valet testimo-
nium contra eos qui alia tolerauerunt eos: vt sunt illi de capitulo
non contra extraneos. non placet hoc Jo. an. and. qz dicitur in. c.
nulli est speciale in epō vt ibi: no. ij. q. vj. s. in hoc. hosti. soluit ergo
speciale in generali inquisitione vt tales admittant: quia in talibus
nō est loq̄ solennitatibus istis maxime in illis q debēt penitentiā age-
re: quo casu nec forsan locus est illi forme: que tradit de accu. qualiter
ij. s. d. 3 abbas: q specialiter expulserat: ab administracōe remo-
uē: de hoc cōqueri potuisset: talib⁹ em testib⁹ nō credit 7 illū ptra
quē cōspirarūt. Quinto soluit hosti. qd tales inhabiles admittunt in
subsidū: vbi alij testes nō possunt haberi: sicut hic: qz ea que sunt in
capitulo de facili ab alijs: qui nō sunt de capitulo sciri possunt: de te-
sti. veniens: sicut in his que sūt per domesticos. C. de repudi. ex con-
sensu. Ideo quales inueniunt tales capiunt. Vel sexto: fm Inno. te-
stis criminosus admittit ad testificandum si nō opponat: hic nil fuit
oppositū nisi p abbate: cuius nōcūmēto bñ excludunt. Inquantū
dicit cōspiratores repellit: dicit Inno. nō solū repellit inimicos. s. qui
ex odio cōspirarūt: s. etā illos: qui sine mētis odio. iij. q. v. c. h. 7 c. se.
per que dicit cōspiratē p bono ecclesie. sine peccato: cōtra platus: re-
pellit a testimonio cōtra eū q tñ nō peccat: vt dicit de iudi. ex bibita: p
hoc ptz glo. sexta ad cōtra. glo. vt hic intelligant de cōspiratibus in
bonum: qui non delinquant: qui licet repellantur. quo ad prelatum:

non quo ad alios. Sit ergo conclusio: conspirator in bonū repellitur
a testimonio cōtra prelatū: nō cōtra capitulū: vel alios: cōspirator in
malū repellit a testimonio ptra illū: cōtra quē cōspirauit: cōtra alios
si nō opponat admittit: si opponat admittit in generali inquisitio-
ne: contra infamatū: vbi agit ad penitentiā: cōtra nō infamatū ad
mittitur ad iudicis informationē: vel qualē qualē presumptionē: ad
plenam nō: vbi possunt alij testes haberi: vbi alij non possunt haberi
admittuntur: sed quanta fides detur relinquo iudicis arbitrio: etia
conscientie decernendum: 7 hec sufficiant.

- 1 Infamis est dānatus in accusatione iniuriarū q̄ tunc cūq̄ sit
iniuria minima tamen potest restitui.
- 2 Sñia in actione iniuriarū an infamat etiā si iniuria sit praua. nu. 9.
- 3 Iniuria quot modis fiat.
- 4 Iniuriarum actio ad quid fiat.
- 5 Actio iniuriarum qualiter tollatur.
- 6 Actio iniuriarum quando 7 qualiter nascatur.
- 7 Bāniti vel infames a quo restituantur 7 an p papa restituant laicum.
- 8 Restituere an possit papa simplicem laicum bānītū vel infamē
sua fama vel rebus.

Inte. ¶ **Dānatus** in accusatione iniuriarum
infamis est: per papam potest fame re-
stitui. hoc dicit. Et primo ponit p̄rectam petitionem.
Secundo eius ex auditionem. ibi. Nos autem. ¶ **Ho.** p̄
mo qd sententiā in causa 7 actione iniuriarum quantumcūq̄ super
minima iniuria infamat etiam si sententiā sit iniusta: scdm vnū in-
tellectū. Et no. qd fame p̄pā pōt restituere simplicē laicū infama-
tum ex crimine: 7 actione civilī: scdm aliā opi. ¶ **Ho.** ij. qd sententiā
iniusta: vel iniusta sup minima iniuria nō infamat. ¶ **Quero** primo
quot modis fiat iniuria. dic qd factis et verbis. ff. de iniurijs. Item
apud labonem. s. iniuriarū. C. de iniurijs 7 si nō cōuicij. vnde Greg.
sup Job in prin. aliquādo plus turbāt verba quā verba. ¶ **Que-
ro** ad quid agit actio iniuriarū. dic qd agit ad pecuniariā exti-
mationem iniurie. de iniur. olim 7 cōdemnatus infamis efficitur: vt
hic: cū suis cōcor. etiā si clericus: vel qd plus est: eps irrogauerit per
decre. olim. de sen. ex. ¶ **Quero** qualiter tollat actio iniuriarū. dic
qd per pactū 7 ipso iure. ff. de pac. si tibi. s. quidā 7 dissimulatiōe. in-
sti. de iniur. s. si 7 morte illius q passus est iniuriā nisi sit lis conte. ff.
de iniur. l. iniuriarū 7 lapsu anni: vt. d. l. 7 si non cōuicij. ¶ **Quero**
quando 7 qualiter nascit actio iniuriarū. dic qd illata est iniuriā ad
annuū renocata. insti. de iniur. s. si. scdm hostien. Nec est necesse qd
tunc dicat hanc iniuriā ad annuū renoco secundū hosti. ¶ **Que-
ro** qui restituant fame. dic qd papa pōt restituere fame honori: pa-
trie 7 omnibus alijs. C. de sen. pas. l. i. 7 vlti. ij. q. iij. s. si. Nūquid autē
restituatur laicum dicam cum glo. j. 7 super ea. Item scdm ius civile re-
stituatur solus princeps 7 senatus in eisdem iuribus. ff. de postu. l. i. s.
de qua. Epi autē licet possint minores etia maiores restituere: quo
ad dāna rerum 7 in multis dispensare: de temp. or. dilectus: 7 qd ibi.
no. 7 absolueret a votis iuramentis 7 fidelitatibus de iureiuran. cū
quidam. cap. j. xv. q. vj. autem. quo ad honores 7 famam. dicit primo
Inno. quod restituere nō possunt qz hoc nullo iure cauetur per que
dicit qd licet episcopus infames ipso iure vel per sententiā cōdemnatos
de crimine tolleret non tamen cum eis dispensat cū hoc ei nō liceat.
ij. q. iij. hic autē colligitur vbi de hoc. z. l. di. domino sancto. xvi. q. i.
nicholaus cū ab accusatione et testimonio repelluntur cū infames
sint. ij. q. i. prohibent. de testi. testimoniu scdm Inno 7 etiā ab ordi-
nib⁹: scdm hosti. qz in nullo dī fama p̄mouēdi vacillare. xxxij. di. lai-
ci. de accu. omnipotēs. Nec ob. de tēpo. or. questū: qz nō loquit de cō-
dēnatis: 7 de iure infamib⁹: sed de occultis: vel infamatis de facto: 7
nam cōdēnatis cū quib⁹ epi post sniaz ipsius: vel partē paratā: dispē-
sare possunt vt ibi dicit: 7 ptz in eo qd no. de biga. qz circa: fm hosti.
per predicta. dicit Inno. qd l. 3 epi cū aliquo criminoso: nō tamē in-
fami dispēset: bene admittit ad accusandū: 7 testificandū: nō solū cō-
tra laicū: s. etia cōtra clericos: cū talis qd plus est possit etiā ad or-
dines promoueri: 7 ad bñficiā: 7 ad alios act⁹ legitimas: quare mul-
to fortius poterit accusare: 7 testificari in sacerdotes. ij. q. vj. ipi te-
stes. hosti. ob. s. de testi. testimoniu. vbi dicit cōdēnatos de crimine nō
posse testificari in criminali: qz illud intelligendū est qn nō est dispē-
satum: fm Inno. vel qn est cōdemnat⁹ de crimine: ex cuius snia nō sit
infamis. hosti. ob. dictū Jo. l. di. dño sancto. vbi no. Jo. qd in omni tē-
pore: in quo possunt epi dispētare: in omni possunt infamia tollere: qz
debet intelligi de infamia canonica: nō de illa que civilis est: qn immo
et talis infamia tollit p pñiam: sic 7 infamia que cōtrahit ex cōdicatio-
ne: tollit absolutione: vt no. glo. vj. q. i. oēs: no. e. q. illi: per absolutio-
nem tamē ab ex cōdicatione nō tollit infamia que ptracta est peccato:
nisi aliter probet absolutio peccati: vt no. Archidia. in. d. c. omnes.
non habilitat tamē ex sola penitentiā ad ordines: 7 accusationē: cum
oporteat nedū qd nō sint: qd nō fuerint infames: vt no. glo. in. d. c.
omnes: nisi aliter dispēsetur. xv. q. viij. bi qui: 7 ibi not. s. qd vbi epi
papa recipiat potestatem dispēdandi cum criminoso: intelligitur vt
possit dispensare cum infamia. De magistratib⁹ aut nūquid dispē-
sent 7 restituat fame. dicit hic Inno. qd nō licet ad dāna rerū possint
vtr ij

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

restituere. vt. l. i. §. de qua. ff. de postu. ff. ad municip. l. ea que. Nunqd autem reges possint restituere. Inno. hic scripsit qd non. quia vnus tantu princeps inter laicos preest omnibus alijs. scz imperator. vñ. q. i. in apibus. ff. ad l. i. Rbo. de iactu. l. de precario. C. de quadri. pre scrip. l. bene a zenone. cuius legibus omnes christiani tam reges q princeps obedire debent. C. de legi. l. leges maxime qui ab ecclesia sunt approbati scdm Inno. nisi in his que sunt extra ecclesia. x. di. c. i. e. ij. z per postu. z no. de no. oper. nñ. c. i. z no. de solu. c. si l. legib. ante cauetur qd nullus possit restituere: nisi solus princeps vel senatus. Per qd videt hoc omnibus alijs prohibitu nisi probetur pcessum de transla. prela. inter corporalia. §. sed neq. ver. si. recitat Inno. di cere alios qd omnes reges restituunt in integrum: qd no impetratori subditi sed pape soli. In dubitamen z granibus articulis tantum qd dic vt no. qui si. sint legi. per venerabile. §. rationibus. Prima opi. potest esse vera in recognoscentibus superiorem. Secunda in no recognoscentib. qui possunt ponere manu ad ea que sunt reservata in privilegium principis: vt dixi. in. d. §. rationibus. per quod dici potest qd ciuitates que no recognoscent supiorē possint restituere fame. ad qd no. per Bar. in l. hostes. ff. de capti. z dixi. in. d. §. rationibus. de collegio auct. cardinaliū tenet Inno. restituere posse qz autoritatē senatus habet. lxxvi. di. 2. instantinus. Et sic potest intelligi qd dicit capitulum qd ecclesia habet senatum. Idē no. Huil. in cle. ne roma. ni. de elec. vbi plene hic prosequit. ¶ Querit glo. nunqd papa. pos sit simplicē laicu fame restituere. dicit gl. qd sic. si est de temporali iurisdictione ecclesie. Alias dicit qd no. Nec ob. si. q. iij. §. huic etiam: qz ibi loquitur de infamia facti que cuq. facto. i. bonis operibus abo leri potest vel etiam purgatione. xv. q. v. crimine z no. glo. vi. q. i. oēs alias cum sit facti potest tolli. l. in bello. §. facta. ff. de capti. vel loqui tur de infamia irrogata per eum qui pronuntiauit puta per ordina. riū que tolli no potest nec per sententiam etiam si a papa imponat qz hic non est modus tollēdi infamiaz: vt. d. §. hic colligitur nec per pene remissionem etiam ab imperatore factam. C. de gene. aboli. l. indulgentie tollit autē per restitutionē in inte. ab imperatore factā z obtentā. C. de sen. pas. l. i. z vlti. §. q. iij. in si. vel a senatu. vt. l. i. §. de qua. ff. de postu. et fortius a papa qui si. sint legi. per venerabilem. §. rationibus de secū. nup. c. pe. z si. nam ecclesia senatum habet. xvi. q. i. ecclesia secundum hosti. z hoc voluit sentire hosti. scdm Jo. an. qd papa possit restituere parū laicum z no de iurisdictione sua: vt dicam. §. Inno. qd clericos z laicos sue iurisdictionis no est dubium papam restituere posse z illos etiam qui aliorum iurisdictioni sub sunt. §. qui si. sint legi. per venerabile. §. rationibus: de quo ibi remitte rit hosti. quo ad no subiectos. idem dicit vt restituere no possit. alt. §. q. iij. §. hinc colligit. ad hoc. c. respondit qd erat clericus vel alias de iurisdictione ecclesie vt dicit glo. quod dicit verū scdm alios nisi forte esset sibi necessarius ad dicatū: per hoc eum restituere vellet z tunc posset papa z no alius ar. liij. di. multos. z. c. ex antiq. vbi po etiam seruū alterius assumere dummodo ius suūz suo domino re cōpenset secundum Inno. ad hoc scdm hosti. qz laicus no eligit. sed tantum eligitur. lxxv. di. §. sed z aliud. z. c. cū suis postulatione autem ad episcopatum fieri no potest per alium qz per papam: vt no. §. de po stu. prela. bone. §. verū. nec nocebat. dicit Jo. an. z hosti. sensit extra. per ea que dicā super vltima glo. dixi super prima qz aliqui habent illaz pro prima aliqui pro vltima. Sed certe aperte ibi no dicit. ideo flo determinationi Inno. ¶ Hosti. sequens dat consilium legis qui timeat notari infamia ex pēnatione dic vt in car. no. eam. Glo. vltima assignat causas aliquas concludentes hunc non infamiaz possum opponere quod hic no fit necessaria restitutio qz tam modis ca. z tam lenis erat bec iniuria: de qua non erat curandum. glo. fateri videtur ex causis quas alt. qd non erat infamis: ideo vitur hic ver bo volumus quasi per hoc loquas declinatorie et hoc tenet spe. in. ii. parte. tit. de resti. in inte. §. videndum. in si. Inno. dicit hic qd opus erat restitutione sic hic fuit restitutus z ideo subaudit ibi volumus zc. scz restituendo z hoc placet hosti. z Ab. z hanc sequitur et facit qz respōsio debet cōuenire petitioni de si. instru. inter dilectos. verū. ceterum et si dicatur in quo poterat hic dicere se iniuriatū dicit hic. Jo. an. erat forte iuuenis qz gloriabatur in capillis vel criminib. sicut mulieres et aliqui italici qui tenent singulis noctibus ceteras infu las ad crines ornandos: vel torquendos et equus istius. b. erat vilis simus: et ex hoc videbat ledisse pudorem istius quare egit iniuriā.

- 1 Sentētia reuocata defectu iurisdictionis vtq. vnus ex iudici bus erat excoicatus vel propter iuris ordinem non seruati pōt ite rum de principali queri. nu. 6. z. 12.
- 2 Appellationis iudicis est infirmare vel confirmare sententiam.
- 3 Index excoicatus inhabilitatur ad idem iudicandū. secus sit occul te excoicat. vel si coicauit cū excoicato. nu. 9. z. 11.
- 4 Sigillum appositum in istis no promulgatozīs fidem plenam non inducit.
- 5 Snia potest ex altera causa infirmari deducto z iudicio nullitatis ex vna causa.
- 7 Snie actus est indiuiduus in psonam pluriū iudici vt snia lata per

- mixtis habilibus cum inhabilibus sit nulla. nu. 13.
- 8 Infirmi pcuratoris no infirmatur ppter pmixtionem inhabilium cum habilibus.
- 9 Snia iudicis qui cū excoicato participauit valet.
- 10 Snia iudicis excoicati notone qualiter infirmatur.
- 11 Snia iudicis excoicati etiaz notorie tñ tollerari an valeat.
- 14 Sententia reuocata defectu solēnitatis stili vel iuris non seruata ite retur negotium principale an sit iteranda litis contestatio.

¶ Probandum. ¶ Renocata snia ppter defectum iurisdictionis vt q. vnus ex iudicibus publice excoicatus erat: vel ppter ordinē iuris non seruati: iterū de principali querit: z de eodē facto loq. de re. de Rescrip. dilecta. ¶ Mo. i. q. aliqui cōfir matio electionis sit per actus snie. ¶ Mo. iij. q. ad officium iudicis nullitatis: vel appellatiōis pti net pfirmare: vel infirmare sniam: fm q. ea reperit cōfirmadā: vel infirmadā. ¶ Mo. iij. q. publica excoica tio iudicis inhabilitat eū adeo ad iudicandū q. snia p. excoicatum la ta est nulla dato q. aliud non opponat: de quo. de rescrip. sciscitatis. Mo. iij. a cōtrario q. occulta excoicatio: in qua qd tolerat: no inha bilitat qnē: etiā delegatū ad iudicandū: qn snia ab eo lata teneat: ex quo aliud non opponitur: ad qd. §. de pben. dilectus. §. si. sup gl. i. z sic no. q. tolerare operatur in delegato: de quo in dicto. c. scisci tatis. eodem titu. cum dilecta. iij. q. vii. §. tria. ¶ Mo. ar. literas te stimoniales simplices: etiā cum sigillo publico: x. quo non sunt pro mulgatozīs: no facere plenam fidē: ad qd. §. de pba. post. cessionē dic vt ibi. ¶ Mo. ar. q. deducto iudicio nullitatis ex vna cā potest snia infirmari ex altera. §. eo. cū Bertoldus: z vide quod scripsi. §. c. ti. di lecto. ¶ Mo. q. cassata snia ex vitio pariter cōcernēte acta: sicut sen tentiaz: cassatur pcessus: adeo q. opz oia a capite iterari: vide quod dixi. de offi. delegati in literis. ¶ Mo. q. actus snie est indiuiduus in psonā pluriū iudicū: ideo snia lata pmixtis habilibus cum in habilibus est nulla: vide qd no. de offi. dele. cū sup. de elec. cū vintoni. z. c. illa. de pcura. c. si. sic fm Jo. an. modici fermenti totā massam corripit: vt in dictis iuribus. ¶ Mo. p. pmixtio inhabilitū non vitiet. §. de pcura. c. si. Sol. dicit Inno. aliud in pcuratoris constituto: aliud in snie platione: vt hic. hosti. dicit idem vtrobiq. vt di stinguat inter publice z occulte excoicatos: vt dicit Inno. licet sit in rescrip. clausula q. si non oēs duo. §. de offi. dele. cum super: dic vt dixi. in. d. c. si. ¶ Quero qz dicit hic interim q. notat prudētiā: quid erat qd pēdebat. dicit Jo. an. q. pēdebat istius administratio: an debebat fieri resignatio subtractozū. de rescrip. cum dilecta. vel pen. appellatione: qz snia non est retractanda nisi ex cā. §. eo. cū. §. z. A. ¶ De. exponit interim. i. pēdēte cognitione sup. exceptione excoica tionis opposite: contra pcuratozē dñō: que fuit decisa de principio. ¶ Quero ad qd fuit facta electio de qua contendebat dicit Inno. q. agebat de electione custodis: facta in abbatisam: vel dic q. 13 con tendere in monialibus de aliquo minori officio: ad quod per electio nem vocant. de sta. mo. c. si. z hoc dictum Inno. male reportauit ad Riē. fm Joā. an. dicens eum dixisse q. poterant ascendere de minori ad maius qñ ad ipsum per electionē vocant. ¶ Quero an valeat snia illius qui coicauit excoicato. dixit Jo. q. no: sed falsum est per c. si celebrat. de cle. ex. mi. ¶ Quero qualiter infirmabitur snia lata ab excoicato: dic q. per exceptionem contra executionem snie: aliter eū agi non potest: ad irritandā sententiam latam ab excoicato: hoc non placet Inno. qui dicit q. bene agit si fuit publice excoicatus: de quo de excep. exceptionē: bene exponit hosti. infirmandā. i. infir mam nuntiandā: z concoz. glo. An excoicatus possit esse arbitet: et qd de bannito: vide in spe. de arbi. §. differt. ver. iterū fm cū. z ver. se. sed de arbitratore: an possit esse qui est excoicatus: remittit Jo. an. de reg. iur. dolo. facis: in questione: vbi colligit multa prohibita ex coicatis z multa premissa. ¶ Venio ad glo. querit glo. i. quid si oc culte foret excoimunicatus. glo. dicit qd valeret gestum secum: tum qz non potest imputari ignorantibus tum quia ex quo cōmuni opi. habebat pro non excoicato toleratus erat z erat in colorata quasi possessione habilitatis. Ideo valēt gesta per eum. dicit Jo. Lalde. qd si actus sunt tales qui geri possunt ab excoicato no est disceptan dum: quos dicit se ponere. iij. q. de excoicato qui contraxit. in. liij. ra tione. In actibus autem qui non possunt geri: alias sunt ipso iure irriti: prosequitur aliquos casus. Primus quando quis est toleras tus cōmuni opi. non probabilis: qz sententia fuit lata publice: z non innuat talis opi. Ad quod. xvi. qd. iij. cure. de postu. c. i. de cle. ex. mi. apostolicē. cum si. hoc ego puto quando est lata de proximo: secus si ita de longinquo quod verisimile euauerit a memoria. Idem quā do est lata in loco proximo: secus si in tam lōginquo: quod verisimi liter non potuerit trāsire ad notitiam illorum: in quorum loco sentē tiatum est. Secundus casus est quando talis communis opi. est to lerabilis et probabilis: tamen actus qui geritur est priuatus: z rōne priuati interesse vel ptatis geritur: pro priuata sua utilitate: vt est impetrare rescriptū gratie: vel iustitie: eligere z talis cōmunis opi. non innuat ali. de rescrip. c. i. lib. vi. licet aliqui ibi aliter notent: bene facit

facit qd no. in. c. ad apostolic. de cle. ex. m. i. z. eo. ti. proposuit. Ter-
tius casus quando probabiliter toleratus actum gerit nomine alie
no: sciente tamen vitiū illo ad cuius vtilitatem gerit. all. de sen. ex. cuj
non ab homine. i. respon. de preben. si beneficia. lib. vi. z. qd no. in di-
eta decre. ad apostolic. Quartus casus quando is qui probabiliter
est tolerat? gessit ad comodum alterius ignorantis viciū: z valet
actus qd hic no agit de comodo alterius. scz excoicari sed illius cui
nomine actum est: qui no fuit in aliqua culpa: ad hoc de co. di. ij. di-
xit: dicta. decre. si beneficia. Quintus casus quando actus qui gerit-
tur a probabili tolerato: geritur ratione publici officij. siue tempo-
ralis siue spiritualis communis opi. iuuat. ij. q. vi. s. verum. ff. de offi.
preto. barbarius. l. ij. z hoc a contrario fallit in sententia excoimuni-
cationis que no tenet etiam a tolerato. no. xxiij. q. iij. in summa. de
or. ab epi. qui re. epi. c. ij. bec vera quado is circa que actus gestus est
publici officij ignorabat vitiū secus si sciebat z voluntarie comūca-
uit sibi i tali actu: qd tūc si mero iure valeat qd mere factū est. ppter
comūne opi. iustū tamen est qd irritetur in odium suscipientis volū-
tariet: tali scienter z punit in eo in quo peccauit. i. q. i. si qui episcos
p: cum conco. j. de cle. ex. m. i. postulat. cum si. de hoc remittit ad. q.
quā disputant de excoicatio: qui communī opi. reputabatur: vbi inue-
nies diuersitatez horū mēbrorū z quid tenēdūz in sacramentis colla-
tis a talibus ego dixi in decre. p sultationibus. de iurepa. ex hīs: p
hanc decre. videt solui qd: an valeat collatio beneficii facta per excoi-
catū qui cōmuni opi. habetur liber: vt patet hic qd sic sicut valuisse
pfirmatio si excoicatio no fuit publica: quā. q. dicit. l. al. se disputat
se: quid de ipe tratiōe vel de electiōe: de hoc p. Jo. an. de sen. ex. si vere
vbi facit mentionē de disputatione adoptiu: ad ista reducenda sunt
que no. Jo. an. c. seruus hic all. quod no. xxiij. q. i. in summa. z. xi. q.
ij. cure. C. lo. ij. colligit ar. qd credat literis episcopi. Jo. an. quod
hic colligit cōtrariū nam no mandaret. j. inquiri de excoicatione: si
12 crederet literis: sed de publicatione de qua no cōstabat. C. Querit
glo. que poterat alia esse iusta causa puta qd electa ipsa esset excoica-
ta vel si fuisset per symoniam electa vel qd inutilis z insufficiens esset:
vel qd no fuit seruata forma de elec. qd propter non vult quod forma
illa habeat locum in monialibus dic. vt de elec. indēnitatibus. s. vt
autem. lib. vi. Ista non sunt bona exempla qd non tractamus hic de
causa infringēte electionē sed de causis infringētibz sententiam: et
processum ideo glo. Secundo dat exemplum qd non fuit seruatus
ordo iuris in procedendo qd non fuit facta lit. contestatio: sed dic. de
hoc vt in cle. disp. n. diosam. de indi. talia vitiā non preiudicant prin-
cipali negotio sed solum faciunt vt processus cassetur. Ad quod. s.
de elec. indum. C. lo. pe. signat quedam contraria. ij. q. vj. s. verū.
bec sunt soluta cum dictis in prima glo. qd illa loquuntur in tolera-
tio: z quando vitiā sunt occulta. C. Oppo. qd non debeat retracta-
ri quo ad alios qui legitimam personam habuerūt. s. e. cum. J. z. A.
Sol. dicit glo. z bene: quod hic actus iudicandi est indiuiduus vñ
de cum non possit geri ab vno siue alio committio in habilis cum
habili vitiat: vt hic ad. capi. cum. J. z. A. z. capitu. cum vintof. dic
z ad. i. ff. quod cum sal. tu. aut qd actus testificandi: z auctorandi est
diuiduus. Ideo valet actus ab habilibz. Ad. c. vintof. dic qd actus
ibi no gerebat cū in habilibz: qd eo qd sciēter admittebant admitten-
tes habitabant cū eis possent ius eligēdi participari: de hoc. in. d. c.
cum sup. in. c. cum vintof. de elec. illa de pcura. c. si vbi plene dixi de
14 hoc. ij. q. ij. putat: vtile per inutile. de reg. iur. lib. vi. C. lo. vi. col-
ligit qd ex nullitate sentētie no vitiat negotiū principale: ideo iterū
cognoscitur ex integro. An aut sit iteranda litis cōtestatio remittit
Jo. an. in spe. de sen. pla. s. iuxta ppositū. ver. sed si cū die. Si vitiū
sentētie cōcernit cōtestationē iteranda est: alia no. vide qd dixi. de offi.
dele. in literis. Bar. in. o. l. si vt proponis: z in. l. cōquerebas. ff. de re
indi. de accu. qualiter: z in. l. ij. ff. indi. sol. ad hoc decre. si cōfirmatio-
nem. de elec. lib. vi. Antio. de Butrio.

- 1 Sententia lata inter alios acta an z quādo tertio non vocato preiudicet et an procedat in alijs actibus a sentētia. nu. seq.
- 2 Regula qd res inter alios acta tertio preiudicet vel non preiudicet in casibus. s. nu. i. an habeat locū in alijs actibus a sententia. nu. seq.
- 3 Confessio auctoris vel cedētis aut patris an preiudicet successorī vel cessionario aut filio. nu. 2.
- 4 Dotalis rei actio licet ppetat marito potest tamē vxor vel socer de-
fendere super illa vel agere vt inde possit vel noceat marito.
- 5 Sentētia lata cōtra auctore qd preiudicet successorī z quid si feras in
actiōe rei dotalis cōtra vxorē vel socerū an preiudicet marito. nu. 4.
- 6 Sentētia quibus casibus preiudicet tertio vsq ad sic.
- 7 Snia lata cōtra ordinatore tanq symoniacū an p iudicet ordinato.
- 8 Sentētia lata cōtra debitore an preiudicet creditori et quid cōtra.
- 9 Sentētia lata cōtra locatore an p iudicet cōductori z quid cōuerso.
- 10 Sententia lata contra iudicem an mibi preiudicet.
- 11 Sententia lata inter patrem z matrem super matrimonio litigātes
an noceat filijs.
- 12 Snia lata cōtra venditorē qd noceat emptori z quid cōtra. nu. 15.

- 13 Sententia lata cū extraneo litigante super re mea an mibi p iudicet.
- 14 Sententia lata contra heredem quando noceat fideicommissario.
- 15 Connexitas qd datur ratione eiusdē principij a quo derivatur.

Clauis Ponit regulam: et duos casus exco-
ptos. Primus ibi: Et tñ. Scds ibi. Et
ille. C. lo. primo regulā qd regulariter res z snia inter
alios acta z promulgata tertio no preiudicet. Fallit pri-
mo quādo ille cui primo ius agēdi cōpetebat: passus est sequēte age-
re: vel defendere. Fallit scdo quādo ille qui causam habebat in re ab
actore: passus est agere actore. Ratio regule patens est: nam natura
le est vt gesta ad auctores z effect? istorū restringant: tam i penis quā
in meritis: vt in. c. quesuit. de his que fi. a prela. l. fancimus. C. de pe-
nis. Ratio istorū casuū est anteq veniat aduerte qd. l. sepe: vnde bec
extr acta est no excipit casus sic sed excipit tantū primum casum licet
duplīciter exemplificet qd res inter alios acta preiudicet quādo is:
ad quem primo loco spectat defensio vel actio patitur sequēte age-
re: z ibi ponit rationem qd patiēdo eum agere eum prohibere pōt
tacite videt cōsentire: vt de iure suo cū alio iudicet: z sic ex voluntate
sua iudicatum videt: z si pendēs primus casus est hic ratio secundū:
qd no ad auctore sed successorē primo loco spectat defensio. Ideo
sententia lata cōtra auctore preiudicat successorī scienti z patienti:
ratio primi casus: z ratio ratiois secūdi est illa quā ponit tex. in. o. l.
sepe. qd videt ex voluntate eius agere ex quo cum pōt ab agendo re-
monere z no remouet quādo de iure iudicatur cū alio. Ista ratio no
videtur generalis nā debitor no potest prohibere creditore quo mi-
nus agat hypothecaria z tamen sententia lata cōtra creditore pre-
iudicat debitori. glo. in. l. sepe. fatetur qd in alijs preiudicat ratio tex
in. o. l. sepe: sed non debitorē patientē agere creditore. vnde dicit qd
ratio est in creditore: qd eo qd pignorat sibi rem videt permittere: vt
agat hypothecaria i qua debet probari de dominio debitoris: id o
ipso debitori sciēti preiudicat: z hoc tāg glo. ibi in verbo de ppi-
tate z in verbo de possessiōe: bec ratio posset cauillari: qd si eo qd pi-
gnorat videt cōsentire vt agat videt quāsi facere ipsuz pcuratore: id
no exigit tēpore quo agit alia sciētia vel patientia sed ratio. tex. est
bona: quia licet creditor non possit impediri a debitore: quo minus
agat hypothecaria in quantum tamen assumit disputationem sup
proprietate: qd defensio primo loco spectat ad eum: potest assumere
in se iudicium proprietatis: z impedire creditore de ipso disceptare:
ex quo paratus est assumere qd principale est in hoc preiudiciū sibi:
nec habet de quo conuenerit creditor ex quo debitor vult eum de-
fendere fideliter: cui tñ assistere pōt creditor: ne colludat. ff. de in offi.
testa. suspecta: ratio ergo est bona: qd in his casibz ex quo is: ad quem
primo loco spectat defensio: vel actio p mittit sequētem agere z disce-
ptatur de eodem iure: si no prohibet sequēte agere videtur ex volū-
tate sua agere. Et aduerte quod si dicatur quod eo quod constituit
creditorē eum hypothecado: videtur permittere agere: hoc est ve-
rum scdo loco: sed no primo: oportet ergo qd scdo loco spectet actio
vel defensio ad scdm ita qd habeat aliquā volūtatē primi: circa facul-
tatem rem deducendi in iudicio: saltē secundo loco: z ad istud ad-
ducitur ratio istius. l. ex quo decidentur multa. j. C. lo. contra re-
gulam qd snia contra alium lata alteri preiudicat: vt. s. eodem cum
super. Sol. sententia contra alium lata de iure suo: eo sciente: bene
potest alteri preiudicare: quo ad possessionē facti: vt. d. c. cum super:
et quo ad qualē qualē presumptionē: vt. l. a snia. ff. de app. z. l. si duo
patroni. in prin. ff. de iureiur. z no. s. eo. in glo. sed quo ad plenū pre-
iudiciū procedit regula regulariter: dicat qd preiudiciū erit quod
translatat possessionē: ex quo possidet qui cōuenit. dicit Inno. qd ma-
gnū: qd forte difficilius erit agere cōtra scdm: quā contra primum:
vt. l. ij. ff. de ali. iudi. mu. cau. fa. C. lo. Quero circa regulāz an habeat
locum in alijs actibus a sentētia: vt cōfessionibz: transactionibz: pas-
ctis: z iuramentis. dic qd no. Inno. de prescrip. auditis. In casibus
a ut exceptis an preiudicet. dicit Inno. qd no: l. snia preiudicet hoc
in. c. auditis. s. de prescrip. ad hoc. l. sci. s. no videt. ff. qui. mo. pig.
vel hypo. sol. idē Pau. in cle. j. de referi. hoc verū quādo ius est trāsla-
tum ex toto: nam cōfessio. vel pactū auctoris no preiudicat successorī.
Facit tamē cōfessio quale quale preiudiciū: vt no. glo. lxx. dist. ordina-
tos Jo. ij. q. i. interrogatū. z. lxx. di. tantis: per que dicit Inno. in cō-
promissio: qd cōpromissus auctoris no nocet successorī: etiā sciēti: etiā
in casibus vbi preiudicaret sentētia: vt ipse not. in. c. dndum de elec.
in verbo partibz: ad hoc. l. si dictū. s. si cōpromisso. de enic. ad hoc. ff.
de in offi. test. l. si suspecta. Jo. an. in addi. Spe. in ti. de cōfessio. s. nūc
videndū. ver. quid si cōfiteor iuxta fi. s. recitat. idē tenuit lxxvber. sup. l.
sine. ff. de interro. ac. per. l. si. z. l. filius. eo. ti. hoc tene: licet Cyn. faciat
differentiam inter voluntariam: z contentiosam confessionem: sicut
dicimus in procura. in. l. certum. s. sed an ipsos. ff. de confesso. tene
primus qd sicut contentiacta non nocet. C. de pig. l. presens: ita tales
actus voluntarij non preiudicant nam z confessio in contentioso iu-
dicio videtur actus voluntatis sicut z compromissum maxime si re-
uocat confessionem statim cum scit: vt in. ca. cum causam. de ape. ex
rrr ij

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

quo ergo aliter nō assistit licet sciat nō debet confessio preiudicare: ubi autem ius est translatum vtiliter tantum in aliu: an tunc confessio auctoris noceat successori: dicendum est: vt no. per Dy. in l. ser. un. filij. §. i. ff. de le. i. 2. Bar. in l. facta. §. i. ff. ad treb. de qua: 2. in l. no. men. C. queres pig. ob. pos. 2. l. si cum debitore. ff. de pac. 2. l. si. C. de transac. per Ly. in l. de confes. in. v. q. qd. qd. alibi nō ponitur in iure ponā hic vt hic cōter canoniste: 7 cessa actione alicui an si cedens auctor pteat non debito vel certo modo indebitū: an preiudicat cōfessio cessionario dic si cesso est facta ad cōmodum cedentis: qd. quicquid exigitur debet spectare ad cedentem: 2 sic preiudicat cōfessio vt l. si actor. ff. de procura. si ad cōmodum cessionarij: quod est cōmunit. ter non preiudicat confessio. l. si partem. §. i. ff. quemadmo. ser. amit. Ex hoc deciditur questio an confessio patris preiudicat filio: quo ad debitum bonorū subsidium: vt si conficeretur debitū scribēs totum patrimonium 2 ibi dicit qd nō preiudicat pfectio quia quasi cōditor est in illa. ff. de inoff. tes. l. papinianus. §. si quis impuberi. S3. Sui. in spe. de confes. §. nunc videndum ver. sed nunquid. qd. satis puto: nam ex magna quantitate frans presumit. l. lucius. §. omnes ff. de his que in frau. credi. ponderanda tamen esset qualitas personę 2 verisimilitudo debiti 2 alie circūstantie ad presumendam: vel nō fraudem 2 dilectionem etiam 2 tractatum fili: de probatione autem alia tene qd ubi preiudicat sententia preiudicat 2 probatio vt si testes reciperentur ad eternam rei memoriam vel aliter dicit Bart. in. d. l. sepe: de excep. rei iudi. l. si inter. in fi. In sententijs vero an preiudicat regula ponitur hic qd nō obest regulariter Tercio aliqui casus exceptant in ter. glo. addit alios. Expediā glo. ruditer vt iacet cum aliquibus apostillis declaratorijs. ¶ Oppo. qd res inter alios acta noceat alijs casibus: vt patet. ff. de sta. ho. l. ingenuū. ff. de li. ag. l. i. in fi. glo. ponit regulam postea ponit multos casus exceptos. In ter alios ponit casus hic cōtētos si actio vel defensio prius spectet ad vnum 2 patiat secundū agere vel defendere exemplificatur in debitore si patiat creditor expediti de re pignoratā: 2 indicatur cum creditore rem non esse debitoris. Idē econuerso si creditor patiat expediti socero vel vxori de proprietate rei dotalis vel si emptor patiat venditorem expediti de proprietate vel emphiteota p proprietarium. ff. de re iudi. l. sepe. sed videtur qd sententia lata contra debitorem non preiudicat creditori. ff. de pigno. l. superatus. Sol. dicit glo. qd si debitor patiat creditor agere bene preiudicat 2 non si creditor patiat expediti debitor agere bene preiudicat 2 non si debitor patiat 2c. 2 non habet si creditor patiat 2c. sed certe aliquo casu preiudicat sententia lata cum debitore creditori vt di cam. i. 2 respond. bo. ad. ll. allegatas. in glo. vnde dicit glo. qd. ll. ille debent intelligi quando lata est sententia cōtra creditorem ignorantē de debitore. ¶ Oppo. quod exempla non sunt congrua inquantū dicunt de vxore 2 socero 2 marito 2 venditore qd focer 2 vxor: re tradita in dotem non possunt expediti quia actio competit marito: cū sit dominus rei dotalis. ff. de iure do. l. in rebus. C. de rei ven. l. in do te. Sol. dicit qd focer 2 vxor bene possunt defendere sed agere nō possunt non exprimendum est verbum expediti pro offendere sicut alij quando defendere ponitur pro agere: vt l. i. C. de testi. licet quo ad creditorem stent verba proprie qd quilibet ipsorum potest agere vñ rei ven. vt debitor alter hypothecaria vt creditor cum quo disceptabitur de dominio vel secundo ponas expediti proprie quia quantū cūq; de facto experiantur habet si imputare vir qui passus est illos agere: 2 sic habet locum ratio. nam ad eos saltem secundo spectat defensio rei. Expediā glo. doc. cōmunit materiam istam expediunt per regulā 2 casus sicut facit hic glo. 2 in. l. i. C. res inter alios ac. In. dicit. qui si. sint legi. causam quod non facit ius inter alios nisi ubi apparet expressum. glo. hic melius dicit qd res inter alios acta nō preiudicat alijs: quādo nō sunt alij: vt dicitur doc. Fallit quādoq; vt preiudicat rōne cōnexitatis 2 ante qd descendam ad casus sit pro regula qd vbiq; super iure meo iudicatur cum alio me cū eo assumente litē principaliter vel me assistente vel me citato: semper mihi preiudicat. hoc tenet gl. de symo. dilectus. lxxxi. di. tantis. Ly. in. l. i. C. de aduo. diuer. iudi. archi. lxxxi. di. tantis. Ly. in. l. i. C. de elec. dudum. ij. Ad hoc de adulterio. significasti: est verū qd de citatione digi sine citatio sit hominis sine non. vt no. Joā. and. post In nocent. 2 archidi. vt lite pen. c. si. lib. vi. in verbo admittendos. Idē Bart. in l. si filiū fami. §. dmi. ff. de elo. v. in. i. q. plus dicit In nocē. qd sufficit citatio generalis per edictū quo ad illos in quorū notitia transiit. vt no. ipse de procura. in nostra. procedit ergo dubitatio: quando solum scit 2 tacet 2 nō citatus nec assistens itē sit pro regula qd vbiq; pro iure meo cū alio iudicatur me ignorante licet non preiudicat mihi quo ad plenum preiudicium sit tamen preiudicium ad quale quale preiudiciū. Ad qd glo. l. si duo patroni. ff. de iure pa. l. a sententia. ff. de ap. no. glo. 3. eo. cū super. 2 est tanti effectus qd equi ualet presumptioni: 2 sempiene probationi: inabili ad deferendum sacramentum in defectum probationis. vt not. Barto. ff. de iure iuran. ad moneudi. 2 dicit. 3. de iure iuran. c. si 2 cōstituit quem in mala fide. vt Mo. archi. de prescrip. ca. j. in verbo habetur: 2 Lapus in sua alleg. lxxij. in scō mēbro: habet etiam effectū infamationis de

facto ex qua potest idci purgatio cōtra tertiū. vt dicit gl. in. d. c. dilectus. Ad qd de adul. significasti. ¶ Prosequor ergo p casus. Primus qd datur cōnexitas in psonis ad re: vel ius: qd habet se vt actor 2 successor. In isto prosequor duos casus. Primus qd snia fertur cōtra actorem. Secundus quādo fertur cōtra successorē. Ad primū quādo snia fertur cōtra actorem. 2 hoc potest esse dupliciter: vel qd auctor de ficit in iure trās lato in psonā: vel quia deficit in modo trāsferēdi: exēplum in ordināte 2 ordinato. ¶ Glo. hic sentit sniam preiudicare. Alleg. lxxxi. di. tantis. iij. q. vi. hoc qppe. de pur. ca. c. pe. 7 puto qd cōtra ordinatōrē pnuuntet super defectu potestatis ordinādi: vt declaratur symoniacus vel hereticus vel scismaticus: vel nō epō 2 non habitus pro epō: snia contra ordinatōrē preiudicat ordinato. vt hic in fi. 2 no. hic in glo. si fiat ordinato scienter 2 patiete. Ad hoc l. sepe. Si pronūtiatur cōtra ordinatōrē super modo: quia ordinatōrē extra quatuor tempora: snia contra ordinatōrē nō preiudicat ordinato quia fm Inno. agi nō potest cōtra auctorem 2 ordinatōrē: vt cassatur ordinatōrē: sed tñ pōt agi ad penam cōtra ordinatōrē: 2 bec personalis est: in qua nō potest dici successor ordinatōrē: qd peccata suos tenent auctores: merito snia nō preiudicat fm Inno. hic in glo. si. ver. melius videtur: sed certe licet non possit agi cōtra 2 bene dicit: si promulgatur snia cōtra ordinatōrē: ex defectu potestatis ordinatōrē: quia ordinatōrē criminosum vel infamē: vel alio in habilem: 2 adhuc nō preiudicat snia: quia cōtra ordinatōrē nō potest agi ad finē nullitatis seu promotionis: sed solum ad finem pene in qua non est successor ordinatōrē. 2 hic de mēte Inno. hic surgit tanta presumptio ex qua pōt idci purgatio. de pur. ca. c. pe. de adulte. significasti. Ad hoc glo. in d. c. dilectus. 7 Nunquid aut econuerso snia lata cōtra ordinatū preiudicat ordinatōrē: 2 si est lata super defectu potestatis ordinatōrē eo sciente potest dici qd preiudicat. ar. eius qd dicitur. 7 de creditore cōtra quē est lata snia. si super modo: quia ordinatus extra quatuor tēpora. Inno. dicit hic. primo qd snia preiudicat. de trās. prela. inter corporalia. de tempo. ordi. literas. 2 hoc quia ista sunt tātum connexa qd separari non possunt: si enim male fecit ordinatōrē recipiendo ordinem tali die: peius fecit ordinatōrē ordinādo tali die. cōtrarium elegit Inno. quia quātūcūq; sit notorium qd sit ordinatus extra quatuor tēpora cōtra ipsum ordinatōrē agi nō potest ad finem cassationis electionis: quia ad eum nō spectat def. nō: sed solum agi potest ad penam in qua nō habet vt mere personale aliquā causam ab ordinatore. Idē dicit si agatur contra ordinatū: quia fuit ordinatus criminosus: quia solum ad penam potest agi cōtra ordinatōrē in qua pena nō habet in pice aliquā cōmunitatē: sic debet intelligi. Jo. lxxxi. di. tantis. 2 hoc tenet ibi Archi. lxxxi. di. tantis. iij. q. vi. hoc quippe. de symo. dilectus: quia loquitur quādo crimina alio essent adeo notoria: qd alia accusatione opus nō erat: nec alio iuris ordine. de accu. enidētia. de iuriciurā. ad nostrā. fm Inno. S3 casus huius est qd cōnexitas auctoris 2 successoris circa ius re iure ab auctore in successorē creato. Exēplū in eligētib; 2 electo ad beneficiū vel dignitatem: tunc si est lata cōtra eligētes: ex defectu potestatis eligētib; preiudicat electis: oportet tamē qd defectus cōcludat in proprietate 2 possessione iuris eligēdi. alio remanēte possessione nō inficeretur electio: dūmodo esset possessor bone fidei. de iure pa. cōsultationib; idē de cōstituēte 2 cōferente. vnde dicit hic Inno. in ver. nō negamus. in glo. magna. qd si agitur interdicto 2 tra aliquē: quia spoliasset eum a iure instituēdi vel eligēdi vel cōferēdi: 2 peteretur se restituere: cassari quicquid est factum de electo: vel cui est facta trās latio vel presentatio vel institutio snia lata cōtra auctores preiudicaret eis: quia efferentur de ecclesijs. 3. de si. pres. veniēs. ff. de vi 2 vi ar. l. i. §. si fundum. Secus si egisset de iure proprietatis tātum. l. negatiua qd sibi nō cōpeteret ius instituēdi: vel presentādi: vel eligēdi: quia snia lata cōtra instituētem nullū facit preiudiciū instituto: quin institutio valeat ppter possessionē: de iure pa. cōsultationib; Ad hoc qd no. iij. q. vi. hoc quippe. Si autem snia fertur cōtra eligētes cōferentes institūtes vel presentātes ppter defectū modiq; nō esset formalis: tūc snia lata cū eligētib; preiudiciū electo inferret: 2 idē de alijs eo sciēte: qd nō sit p iudiciū electo: nisi in ipa electione: nō quo ad aliā penam. Ad qd de elec. super eo. 2. c. cum inter canonicos. 2 hoc tenet Inno. de elec. dudum. ij. in verbo partibus. ver. si nō ppter peccatum. Si nō possunt agere electores de electis. 2 cōtra eos agi donec sit cōfirmatus: forte nō esset idē in cōferēte: qui non potest agere de iure collationis per not. de preben. dilectus. vnde tunc possit tātum agi ad penam in qua nō est cui collatum est beneficiū successor. plus dicit Inno. in dicto loco qd etiam ignorant electio preiudicabit snia lata cōtra electores. 2 alleg. dictum. c. dudum. sed hic nō placet: nisi ad quale quale preiudiciū: vt est dictū: sicut lata contra eligētes: ex delicto: vel inhabilitate electi: tunc si agitur contra eligētes ad penam: quia elegerunt indignum: hoc non preiudicat electo: quia in hoc nō est successor electus: si ad finem vt electio cassetur. Inno. de elec. dudum. ij. in prealleg. loco dicit qd siue sciat electus causam agi: siue nō preiudicat ei: qd cū agatur de magno preiudicio eius: qd efficit eligibilis: quo ad alias electiones illi nō possunt agere cū tanto preiudicio

cio qd

cio: nisi voce. ar. de elec. super eo. plus dicit: quod sententia non preiudicat electo: nec electoribus propter conexitatem. alleg. ff. quod admodum ser. amit. l. si eodem. puto contrariis quanto ad finem cassationis electionis. sed non ad finem: ut ineligibilis fiat immediate ex sententia: sed quia in nullo vacillare debet op. eligendi: preiudicabit in alio propter presumptionem equalitatem qualem sit agentem ex sententia. de accu. oipotens. Nec vera inquantum eligentes litigant super iure electionis: in quo electus habet causam ab eis. et sic potest intelligi Inno. in dicta glo. in fin. Ad hoc debent reduci. no. per doct. de elec. cupientes. §. ceterum. in verbo. nullam. lib. vi. et hoc tene etiam in presentate: et presentato. licet glo. teneat contrariis: quod indistincte non preiudicat sententia contra presentatam: quanta est inter eligentem et electum: hoc tetigit. iij. q. vi. hoc quippe: quod forte est verum: quasi non possint nec primo: nec secundo loco rem deducere in iudicium: hoc forte verum. hec vera inquantum contredit inter eligentes: alios sed est dubium quod si contredit inter duos preiudicantes se habere ius ab eodem: ut quod possideo beneficium: quod petis a collatore tamquam vacans: an sententia lata contra preiudicat. Dicit hic Inno. primo quod sententia non preiudicat: vel possidebam a collatore non habebat potestatem defendendi: quia ad me spectat defensio: contra me erat agendum. ff. de ali. iu. mu. ca. fa. l. i. et si non possidebam mihi non preiudicat: quia non poteram ipsum phibere ab agendo. ff. de iudi. l. sepe. et de iur. iur. l. nam. et postea. §. fin. deter. minat contrariis. ideo dicit quod si aliquid agat contra collatorem super prebenda: quia dicit vacare de iure: licet alius eam teneat de facto: vel si quis dicat eam sibi deberi quam alius sibi dicit sibi deberi: sententia lata contra collatorem: altero sciente: illi preiudicat. et hoc puto: quia hoc casu tagitur ius coterentis etiam quod persequi potest: et cuius defensio ad eum spectat: saltem secundo loco. Ad ob. de preb. dilecto: quia debet intelligi si qui erat ignorans: vel ibi agebatur: quia vitiose cotulerat. sed ad eum re quod debere a coterente: sic defensio ad eum non spectabat. sed ad eum cui est facta collatio: vel ibi fuit ignorans. Jo. an. remittit. de rescrip. mandatu post copo. ver. de iura querit. Potest etiam exemplificari in ppe. tario et usufructuario. Inno. et hic in glo. magna. ver. et hoc quod si quis debet defendere ius suum: recitat quod alij tradunt. l. i. in l. i. C. ubi in rem actio. dicit si est sententia lata super nuda proprietate: quia hic non tagitur ius usufructus: non preiudicat nisi in hoc: quia habet illum reco. gnoscere in proprietarii. de iure pa. ex literis. et c. si vero. Ad hoc quod no. glo. de elec. querela. Si est lata super plena proprietate: quod non phauit ipse dominus hic non preiudicat usufructuario: quia ex quo habet titulum ob. tinet contra habentem solus titulus ex sententia. vt. l. si duobus. ff. de publi. Si est lata pro adversario: quia dominus et preiudicat usufructuario. Si est lata contra ipsum usufructuarii preiudicat domino: nisi quia cogitur illum habere in usufructuarii. sic dicit Inno. hic. nam non poterit denegare usufructum ei qui obtinuit: ex quo sciuit. Si contra usufructuarium ago agendo super domino: quia non potest esse usufructuarium: nisi constitutus a domino: vel quasi et preiudicat. Si fertur: quia non dominus: vel quasi. ad hoc. ff. de ope. no. nun. l. i. in l. i. ff. usufruc. quod admodum ca. Si est lata contra usufructuarium coterentem. tunc dicit Bart. in l. i. sepe quod non preiudicat: quia videtur deductum solum respectu naturalis possessionis usufructuarii: et non respectu civilis. l. ppo. §. is qui. et quod ibi no. glo. ff. de acquir. posses. hoc verum inquantum disputetur de executione possessionis. sed si alius vellent disceptare de domino cum domino qui obtinuit: an tunc preiudicaret: sentit quod non: quia modo aliud agitur: et hoc placet: quia idem potest dici de domino et emphiteota: et domino feudi et feudatario: fm Inno. Potest exemplificari in creditore et debitorum: quo ad ius pignoris. et si inquantum sententia lata contra debitorem preiudicat creditori vel econverso: dicit fm Barto. obmissis op. si est sententia lata contra debitorem: quia non probavit se dominum: hoc non preiudicat creditori: quia ex hoc ille non habuit nisi titulum: hic titulum et possessionem. l. creditor. ff. de publi. si duobus. secus si obtinuerit qui obtinuit si lata est contra debitorem: quia adversarius declaratus est dominus: sententia preiudicat creditore. ff. de excep. rei iudi. l. iudicati. §. si. et dicit Bart. in dicta. l. se. Si autem sententia fertur contra creditorem: ex defectu obligationis pignoris vel alia causa non tangente dominum: hoc non preiudicat domino seu debitori. Idem si succubito: quia creditor non probavit debitorem dominum: nam poterat agere: quia ad alium finem fuit de hoc que situm in primo iudicio. et sic non ob. exceptio. vt. l. vendicantem. ff. de euic. ad hoc. et not. ff. de condi. inde. nihil. in glo. magna. et quod not. de acquir. posses. l. naturaliter. §. nihil. in prima lectu. si non succubito: quia reus in se assumpsit onus probandi: et probavit se dominum: tunc preiudicat debitori scienti. sic loquitur hic. et hec omnia probat tex. in dicta. l. sepe. Ad hoc. l. si inter me et te. ff. de excep. rei iudi. pre. dicta vera si de dominio plene fuit cognitum. alio secus. vt. l. a diuopio. §. i. ff. de rei iudi. et quod no. in l. i. C. de ordi. iudi. et dixi de excep. adversario. Dicit tamen Barto. quod non putat debitorem simpliciter scire creditorem litigare super hypotheca: sed oportet quod disceptet de domino: quod adversarius assumpsit se onus probandi. id est si creditor est conuictus: quia sententia lata contra eum preiudicat debitori quia videtur ei pmississe defensionem rei: eo quod fecit creditorem dedit pignus. l. i. in l. i. cu. l. seq. ff. de usufr. quod admodum ca. puto tunc scias quod agit necessariam

nam alias vel non ad preiudicium suum et ad suum preiudicium quando scit. et potest exemplificare in locatore et conductore. Nunquid sententia lata contra locatorem preiudicat conductore: econverso. Si est lata contra conductorem preiudicat locatori: ut hic sed an lata contra conductorem preiudicat locatori tene quod non ad proprietatem quod non habet potestatem rem deducendi in iudicium ad preiudicium domini. vt. l. i. C. si per vim vel alio modo. et hoc tenet Bar. in l. off. cium. ff. de rei ven. et Inno. in duobus locis. vt litis non conter. quoniam. §. quod si super in verbo nominare quo ad possessionem aut nunquid preiudicat. dixi. §. e. cum super dic vt ibi. Potest etiam exemplificari in iudice per me sententiantem vel super aliquo ex sententia ius derivat in me. et si inquantum sententia lata contra iudicem preiudicat mihi. Inno. tagit hic in verbo a quo causam concludo: quod si iudex processit ex officio quod tunc ad eum spectat defendere processit et sententia vt no. glo. de ap. cum speciali. et hic Inno. et hosti. est casus. de sent. exco. venerabilibus: sententia lata contra iudicem preiudicat illi qui occasio nat ins ex sententia iudicis nam si iudex ex officio inquirendo remouit aliam que a prebenda et illa secundo cotulit: si postea ferat contra iudicem qui maius le remouit hoc preiudicat illi qui est subrogatus. Ad hoc de accusa. ad petitionem in fin. si est lata sententia a iudice non ex officio procedente tunc ad eum non spectat defendere in l. i. vt no. Inno. de transac. de cetero. de procura. in nostra sententia contra eum non preiudicabit. hec vera inquantum disceptat de nullitate sententie si ageret ad penam contra iudicem sententia non preiudicaret quod modo ad aliud agit: et in pena non est successor is qui habuit pro se sententiam: si id est si econverso sententia contra eum qui habuit proferretur et postea ageretur ad penam contra iudicem. quia

11 sola sententia non preiudicaret. et potest etiam exemplificari in patre et matre litigante super matrimonio. An sententia lata cum eis preiudicat filiis scientibus puto quod sic. l. i. in l. i. ff. ad carb. et est casus. vt. l. ait pretor. §. sed si de conditione ad ff. de iure iuran. ignorantibus autem non. Nec ob. quod sententia lata contra defunctum preiudicat heredi: qui filius non est heres in filiatione vel legitimitate si illa habet a natura. ideo puto si filij disceptaret super legitimitate matrimonij patris. Tertius casus huius quando datur conexitas inter personas antoris et successoris iure vel re de autore in successorem translato.

12 et exemplum etiam in venditore et emptore in viro et vxore in loco et vxore. quidam dicunt quod exempla non competunt: quod venditor non potest agere in iudicio re vendita per illa cum non sit dominus sicut nec vxor nec socer. vt dicit glo. et quia sententia non potest ferri contra istos nisi confirmata iuris successorum quia si non sunt. sed domini et pronuntiant non dicit: quia tunc latum est iudicium in successores. unde concludit Enl. de cu. et glo. in l. sepe quod non habeat locum quod habet locum. ca. agut sed solus qui defendit Inno. glo. hic voluit quod habeat locum. ca. hoc etiam in venditore socero vel vxore agente. Ad hoc verba. l. sepe. ibi actio vel defensio et ibi agere vel defendere et conueniri. Ad hoc. teg. hic. Bar. dicit quod si venditor agit nomine meo vel defendit sententia lata contra eum mihi non preiudicat siue fuerit sciens siue ignorans ff. rem ra. ba. l. i. C. qui. res iudi. non no. et l. sed. et hec in principio. ff. de procura. quia tunc agunt de iure quod meum est non de iure vt suo. sic loquitur. c. hoc. et l. sepe. prohibere enim videor eo quod inutiliter gerit negocium meum quod apparet eo quod victus. vt. l. iij. §. in hac. ff. iud. solui. et no. C. man. l. i. Si autem predictae persone agant nomine proprio et si pronuntiant contra eos quod non sunt domini de presenti. Ad ob. sententia quod non veniunt contra sententiam successores se defendentes cui asserant idem. sed autores non dominos tempore quo egerunt. Si autem pronuntiant contra eos qui non erat domini quod in alij transulerunt an traditione: in dotem vel quod ipse qui cotendit est dominus: et tunc preiudicat emptori: et domino scienti. et hoc secundum Inno. ideo oportet esse scire quoniam mota de domino asserito in adversariis: et huius scientie fiet executio contra possessiones: per illam. l. sepe. et alle. dictum Inno. de coel. preben. pposuit Si autem ferat sententia contra maritum vel emptorem an preiudicat venditori. dicit quod sic. si sciuit: si tamen voluit sibi conservare ius de extinctione:

13 enicti oportet quod denuntient. vt de emp. et ven. c. si. et predictis determinatur: an si aliquis extraneus egerat super vel iure meo: non mine meo: et succubuerit ante quam sciam: me scientem: et non contradicentem mihi preiudicat. Inno. tenet quod sic. §. de offi. delega. cum in iure et de rescrip. ex parte decani. et in c. inter. de si. instru. et ray. in c. licet. de p. ba. per hanc decre. et per l. patitur. ff. man. et idem archi. de procura. qui ad agendum. lib. vi. contrarium est veritas. vt sentit Bar. in dicta. l. sepe. et dixi. §. q. hic non est certum quod ad utilitatem meam immo est dubium: et euentus demonstrat hoc esse non utile. vt no. de elec. cum in vertitur in regula qui tacet. de reg. iur. lib. vi. tenet per ff. de nego. ge. l. j. et l. ii. in l. si penitentiam de nego. ge. et Inno. et l. i. in l. legendi. C. de procura. nisi sit attinens vel coniunctus. In dubio tamen presumitur habere mandatum ex quo tacet et non contradicit dominus.

14 sic intelligo Inno. in dicto. c. cum in iure. et hoc apparet an sententia lata contra heredem noceat fideicommissario: cui est restituta hereditas. de quo in l. si patroni. §. si. et l. facta. §. heres. ff. ad treb. et hoc patet an sententia lata cum venditore hereditatis preiudicat emptori: tenet quod sic: quia ille emisit videtur quod obtinuerit venditor vt. l. i. §. queri potest. ff. de herc. vel ac. ven. et hoc sufficit de primo

Antonius de Butrio super secunda parte. ij. Decretalium.

casu principali. quando datur conegitas vt auctoris z successoris.
¶ Secundus casus principalis quando datur conegitas rone eiusdem
 principis: a quo derivat ius ad plures: vel ztra plures z hoc potest
 esse dupliciter. Primo qñ immediate insuit in plures. Secdo quan-
 do immediate insuit ad vñ z postea descendit ad alios. Exempluz
 de primo. duo cōtragerunt matrimoniu cum duabus sororibus: ex
 eodem patre z matre sunt duo heredes: duo successores: sunt duo p-
 bendati ab eodem: sunt duo debitores ex eadem causa: an sententia
 preiudicat lata cum vno: altero sciente: tene qñ nō: quo ad plenū pre-
 iudiciū: qñ cum sint eque principales: nō potest alter deducere in
 iudiciū ad preiudiciū alterius: z qñ non potest alter alterum pro-
 hibere agens de iure suo. vt dicta. l. sepe. Ad hoc de preben. dilecto.
 Glo. de testi. in nostra per que dico qñ sententia lata super falsitate
 instrumenti cōtra vñm: nō preiudicat alteri etiam scienti fundanti
 se ex illo instrumento. vt no. Inno. qui si. sint le. causam. tenet archi.
 iij. q. vi. hoc quippe. Ad hoc glo. de symo. dilectus preiudicat tamē:
 sibi cōtra que est lata snia: vt nō possit dicere illud instrumentū falsū
 pronuntiātū fore ratio qñ ipse fuit pars in iudicio cū qua fuit pronū-
 tiatū. Dicit Inno. s. de procura. in nostra. in glo. plenā. ver. Et no.
 qñ licet preiudicat. Exemplum etiā p3 qñ ambo participāt factū dā-
 natū. Ferf snia cōtra titiū qñ misit adulteriū cū seya: certe sententiā
 nō preiudicat seya. ff. de adul. l. denūtiasse. Si ferf snia ztra testes fal-
 sos qñ falsum dixerūt snia nō preiudicat producenti. vt no. in. l. si ve-
 ris. C. de h. instr. z in. l. i. C. qui ac. non pos. z in. l. j. C. de aduo. diuer.
 indi. vbi per Ly. **¶** Exemplum secundū casus qñ immediate descendit ex
 eodē fonte ius ad vñ z derivat ad plures ex testō ius. erat principis
 heres z secū dario legatarij. Aliquid snia lata cōtra heredē preiudica-
 bit legatarijs. dic qñ sic: qñ immediate est auctor eorū. ff. de inoffi. test.
 l. papin. s. nemini fidei: sed contra legatarios non preiudicat heredi:
 nec alijs legatarijs: qñ non potest ad talem preiudiciū deducere
 ius in iudicio. l. ij. ff. de excep. rei iudi. z hic deciditur qñ si petitur res-
 titutio aduersus aliquem actum: ex quo ius descendat ad plures:
 qñ hec sententia nō preiudicat alijs: ex quo eque principaliter descē-
 dit: nisi sint vocati singulariter: vel per edictum. alias nō. s. de ma. z
 obe. c. si. de procura. in nostra: z ibi dic qñ edictum preiudicat illis. ad
 quorū notitiā transiit: z non alias. Nec ob. regula qñ ex quo citati
 sunt iudicati censetur cū omnibus qui sciuerunt vel scire debuerunt
 causā: agi: quia in talibus sentētijs nō nominat aliquis specialiter:
 sed ferf gñaliter sentētia sic restituitur te in integrū. pñtam? auctori-
 tē adoptioni. idē de similib: z i hoc differūt casus: de quib? hic qñ in
 eis sufficit sola sciētia: vt vñ hic. **¶** Terti? casus principalis qñ datur
 conegitas in iurep modū superioritatis: z inferioritatis: exēplū in
 domino z liberto in ecclesia superiori z in ecclesia subiecta. Inno. c.
 tangit de ma. z obe. intra quatuor. de prescrip. auditio. z. s. e. cum su-
 per. in primis duobus locis tenet sniam latam cōtra dominū: sciē-
 tiā subiecto z liberto: preiudicare subiecto z liberto. z econverso lata
 contra subiectum preiudicare patrono: z domino scienti. hoc exami-
 navi in dicto. c. cum super. Inno. hoc tenet in subiecto qñ sententia
 preiudicat quo ad possessionem. In liberto dicit qñ preiudicat sim-
 pliciter. Verba sua non prosequor formaliter: qñ nil boni dicit. puta
 qñ sententia lata s dominū vel patronum preiudicat subiecto. vt in
 c. cum olim. z qñ ibi no. s. de resti. spo. sed lata cōtra subiectū in pro-
 prietate nō preiudicat domino. vt dicit. Inno. in. c. cum sup. cōtra-
 rium tenet Bart. in liberto. in dicta. l. sepe. credo dictum Bart. verū
 in liberto z patrono. vt sententia contra libertum preiudicat domi-
 no. scdm opt. Inno. pcedit in subiecto z domino vt lata contra sub-
 iectū nō preiudicat domino: etiā scienti: z est ratio diuersitatis: quia
 libertus aliquid habet ab ipso auctore patrono. s. z libertatē ideo cāz
 habet ab eo: sed nō habet subiectus aliquid commodi a suo superiore
 qñ nō h3 ab eo nisi qñ est subiectus. Nec ob. qñ si edificet ecclesia ex
 edificio h3 ius subiectiōis: qñ subiectionē nō h3 a dño sed a iure: sed
 ex hoc nō habet aliqñ ius actiue s3 passiue tantū. z sufficit hoc tantū
 qñ regula est opposita: per hoc dico qñ si subiectus: pape contenderet
 de priuilegio libertatis z subiectionis pape: sciente papa: preiudica-
 ret pape: qñ ipse habet libertatem a papa: z sic habet aliquid positi-
 uū. Ad qñ. s. e. suborta: vt dixi in. c. cum super. **¶** Quart? casus prin-
 cipalis sit qñ datur conegitas ratione indiuiduitatis iuris: qñ si in-
 diuiduum est inter duos: an sententia lata contra vñ alteri preiudi-
 cet. Glo. dicit hic qñ sic. alle. glo. l. si cōdem. ff. quē ad modū seru. amit.
 qñ satis placet qñ si sententia formatur: z libellus: qñ excludit: cō-
 cludit defectus iuris ad omnes. vt qñ seruitus dicit deberi fundo cō-
 z cū vno pronuntiāt seruitutē illi fundo nullatenus debita. Ad qñ. l. si.
 C. de duo. re. **¶** Quintus casus qñ snia est declaratiua iuris ad pers-
 sonam: vel notē: vel defectus: qñ ad aliorū cōmodū aut incōmodum
 derivari pōt: vt in libertate z seruiente: filiatiōe: legitimitate: vel ille-
 gitimitate: infamia: vel alia no. afficiēte psona. dic si qualitas decla-
 rata ad personam: respicit vniformiter omnes: quod est inquantum
 respicit publicū interesse: ad hoc agit: z hoc omnibus preiudicat
 quam illa actio popularis sit. Exemplum si aliquis pronuntiatus
 est illegitimus: nō potest esse illegitimus: quo ad vñ qñ sit illegiti-
 mus quo ad alios: si agitur de effectib? publicis. ff. de sta. bo. l. in ge-

num: sic tempero Inno. qui si. sint legi. causam: qui dicit qñ snia la-
 ta super illegitimitate: nō preiudicat alijs: nā in talib? quāsi popula-
 ribus omnes respiciētibz: quilibet est legitimus z traditor: z vñ?
 actione cōsumit. ff. de iure iurā. l. cū qui. s. in popularibus. Inquātū
 autē qualitas illa tangeret priuatiū interesse aliorū: vel cōmodū: licet
 sibi preiudicat quo ad oēs cōtra quos est pronuntiātū: nō preiudicat
 alijs cū quibus nō est pronuntiātū: qñ deducta est qualitas respectu
 alicui? priuati interesse particularis. secus si simpliciter deducta. s. s.
 si sum pronuntiāt? legitimus: me petēte hereditatem ab vno: si postea
 peto ab alio: vt coherede possidēte: snia nō preiudicabit: nec etiā fa-
 ciet ius quo ad illos: si simpliciter petit se pronuntiari legitimum: nō
 determinādo se ad aliqñ particulare petēdū: faciet ius quo ad oēs:
 etiam quorū priuatiū interst: dūmodo lata sit cum legitimo cōtra-
 dictorē: z eo cui? principaliter interst: forte si pronuntiāt? est aliquis
 ingenuus: vel legitimus: respectu priuati interesse determinato mō
 agēdi alijs inquātum tāgit publicū interesse: qñ mutat finis: z sic non
 obst. snia. vt. l. cū quāsi. z. l. eadem. ff. de excep. rei iudi. z sic pōt limitari
 dictū Inno. in. d. c. causam. Si qualitas declarata ad psonā respicit
 certū genus psonarū. Si est lata cum eo: cuius principaliter interst:
 preiudicat oibus de genere. ff. de libe. agno. l. si. in. fi. z. l. se. nā si pronū-
 tiatur filius quo ad patrē: preiudicat oibus de natione: qui trahunt
 originē ab illo: quo ad alios nō preiudicat: nisi inquātūz cōcerneret
 actus publicos. secus si non sit lata cū principaliter: z cui? per prius in-
 terst: ideo si pronuntiatur quilibet filius cū vno ex cōsanguineis: nō pre-
 iudicat alijs. Ad si pronuntiāt legitimus vel illegitimus. vt dicit In-
 noc. in. d. c. causam. z sufficit qñ veniat tanqñ cuius principaliter in-
 terst: licet in veritate nō sit. ff. de inoffi. testa. l. posthumus. cantū est
 qñ vocent per edictū. vt dicit hic Inno. c. requirunt tñ plura. ad hoc
 qñ snie declaratorie faciant ius quo ad oēs. Exigitur primo qñ sit la-
 ta cum legitimo cōtradictore. secus si sit illegitimus. l. i. z. l. patronū.
 ff. si quis inge. esse di. Sol. qñ sciētibz illis de quorū priuato preiū-
 dicio agitur. secus si sit ignorans: quia potest cōtradicere: z fortius si
 absens. vt no. Inno. s. e. cū sup. in glo. i. in. fi. vers. imo dicimus. z ver.
 hoc verū. inquātum prosequit interesse priuati. s. e. si publicū: quia
 propter ignoratiā vel absentiam nō minus preiudicaret. vt no. i. de ac-
 cusa. de his. ff. de accu. scui. s. idem. Tercio exigitur qñ nō sit pe-
 nariat? is cū quo actū est. vt. l. iij. ff. de penari. z. c. i. de collu. de tegē.
 Quarto exigit qñ sit lata declaratorie qualitatē adesse: vel nō adesse.
 secus si nō sit restituta ad certā psonā: vt quia pronuntiāt? est nō libera-
 tus petētis. vt no. in. l. i. z. l. de libe. cā. z in. l. i. ff. si inge. esse di. z. l. di-
 ui. l. i. ff. de libe. causa. potest exemplificari in criminali: de quo dic vt
 de accu. super his: nā pronuntiāt deliquisse: vel non deliquisse. potest
 pontēgiā in teste repulso: vt criminoso: qui potest etiā ab alio res-
 pelli tanqñ testis: de quo dic vt scripsit Inno. s. de excep. cū venera-
 bilis. z. s. c. cum super gl. ff. Ad quod de testi. testimoniū. iij. q. vij. c.
 j. idem in accusatione populari. vt. l. cum qui. s. in popularibz. ff. de
 iurciur. l. i. z per totum. ff. de popula. ac. ad quod glo. de elec. dilecti. z
 de elec. cupientes. s. ceterū. in verbo nullū preiudiciū. per hoc dicit La-
 pus sua alleg. iij. q. snia qua quis pronuntiāt non vsurari? preiudicat
 omnibus nō vt valeat excipere: quia nō soluerit vsuras: quia hoc est
 in odiū criminis: z quia exoritur immediate a crimine: non tñ preiū-
 dicat volētib? excipere rōne priuati interesse: vel agere volētibus: qñ
 cum agat tūc de interesse priuato: ius nō respicit vniformiter z vñ
 formiter oēs. **¶** Sextus casus principalis qñ datur conegitas rōne
 participij eiusdē facti: vel qñ de vno cōfcentue denenitur ad alium.
 Si oblatio descēdens ex facto respicit plures principales: vt quia
 accusatur quis de adulterio cū Berta: snia lata cōtra cum nō preiū-
 dicat Berte. ff. de adulte. denūtiasse. s. si. s. de adul. significasti. Si cau-
 sa agēdi ex facto cōtra vñ in cōsequentiā descēdit ad alium: z agit
 ad finē utilitatis priuati: snia cōtra vñ nō preiudicat alteri. Ideo
 snia lata cōtra matrē: qñ suppositū partū. nō obst. filio: quo ad abdi-
 canda bona. l. iij. s. si. ad car. z ibi glo. z Bar. z per Lyn. de fal. snia la-
 ta cōtra testes de falso: nō preiudicat pducēti. vt no. in. l. si literis. C.
 de h. instr. z per Lyn. l. i. C. qui accus. nō pos. in. l. cum filius. de ver-
 bo. oblig. si ad finē pene pecuniarie: vel alterius interesse publica sen-
 tentia lata cōtra vñ preiudicat alteri. l. in cognitione. et qñ ibi not.
 ff. ad fille. ideo snia lata ztra homicidas defuncti: preiudicat quo ad
 auferēda bona heredi delata: non vindicanti nec defuncti. Ad hoc
 l. i. z qñ ibi no. C. vbi cause sis. C. ad. l. iulianā ma. quisquis. ff. de accusa.
 ex iudiciō. ideo puto qñ snia lata p remoto: preiudicat substituto
 in bñficiāli. iij. q. vij. hoc quippe. j. de accu. ad petitionē ad si. qñ tāgē
 utilitas publica. Ad hoc gl. de preb. dilecto ad finē. Cautius tamē
 est qñ index vocet oēs quorū interest. C. de liti. an. nūc si heres. z nor.
 C. de aduo. diuer. indi. hec vera qñ cōuenitur presens. secus si p cōtū-
 maciā habetur p cōfesso. ff. de iure sis. l. eius qui delatorē. per Bart.
 z. d. l. cū filius. de verb. obg. qñ illa ficta p fessio nō extēditur ad alium:
 per hoc dicit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de fide instr. s. postremo. ver.
 itē approbat: qñ snia lata sup falsitate instrū: cōtra producēte: nō pre-
 iudicat nec nocet notario: etiā scribēti sniam qui conscripsit instrū:
 qñ fuit lata ab arbitro. Inducit etiā rōnes que concludunt in iudice
 hic puto qñ eque principalr delinquit p vtrūq: z qñ nō dē assistere: ex
 quo ibi

quo ibi adest rōne alterius officii: qđ etiā necessariū est: sic non ob. l. pe. de inoffi. testa. 2. qđ no. 3. e. cū sup. vbi assistendo p̄dicat. ¶ Vbi cūq; dicitur sūm p̄dicare tertio recipere hic generales limitatiōes huius in p̄ncipio posui limitatiōes negatiue huius affirmatiue. ¶ Prima limitatio est vt hic p̄cedat qđ sūm est lata in p̄ntē: sēcō si in abntē cōtumaciter: qđ tūc p̄ndiciū sūm etiā scientis nūq; extendit ad tertium: qđ potius p̄sumit lata ppter culpā cōtumacis: qđ ex vera iustitia: 2. culpa illius alteri nō dō nocere. C. de pign. l. p̄ses. ff. de enic. l. si ideo ff. de pig. si supatus. idē si ppter sp̄alem iniuriā ipsius: 3. quē lata est: sūm in cū lata sit. l. si seruus. §. si hereditatē ff. de le. i. Secūda limitatio qđ in oibus casibus ḡnaler exigit p̄ticiā. pati aut nō dō qđ ipe venit ad iudiciū: 2. suscipit in se iudiciū totū vel cū eo pro iure suo: qđ tunc nō videtur permittere eū agere per se. ff. de libe. cā si pariter. idē si p̄tetur. l. si debitor. §. i. ff. qui. mo. pign. vel hipo. sol. 2. l. licuti. §. nō videt. eo. ti. quando aut debeat fieri hec p̄hibitiō. Dicit Bar. in d. l. sepe. quia dō fieri ante litē conte. post litē enim cōte. ipse p̄hibere non pōt ex quo iam celebratus est quasi cōtractus ex quo qđ obligatur instantie. Ad qđ. l. si pluribus. de leg. j. 2. hoc inquantū vult cum p̄hibere ab instātia. hoc verū dicit qđ scuit ante litē. cōte. sed si scuit post litē cōtes. pōt p̄hibere quantum ad hoc. vt nō p̄iudicetur iuri suo. vt. l. si pariter. §. respō. de libe. cā. 2. qđ ibi nō. 2. dicit p̄hibere siue tacite siue expresse p̄hibeat puta dādo libellū. vt. d. l. si pariter. C. de noua. l. iij. quantūcūq; aut post litē cōtes. nō pōt p̄hibere pōt assilire liti ne colludat. ff. de inoffi. testa. l. si suspecta. C. de litig. aut. nunc heres. Ad hoc. l. titia. 2. qđ ibi nō. ff. solu. ma. In exercente aut officium cū alio de iure suo. dicit. s. cum inter. 2. hec sufficiant.

- 1 Sententie vbi contrarie feruntur: valet lata pro reo nisi causa actoris sit fauorabilis.
- 2 Fauior cause est preferendus fauori persone.
- 3 Sententie quando possunt ferri contrarie a duobus ordinariis 2 q p̄ualeat alteri.
- 4 Sententia iudiciū discordantium quando valeat.
- 5 Sententie contrarie ex quo p̄ferantur a diuersis iudicibus sup ea dem re quare sūm ordinariū teneat pro reo.
- 6 Antonius de butrio huiusce operis autor vinctus anno dñi. 1402. 2 in die. xx. mensis octobris.

Globus. Se summat. 2 tria sunt dicta. ¶ Not. qđ vbi sūm feritur cōtrarie valet sūm la pro reo: nisi causa actoris sit fauorabilis. 2 sic nō. qđ fauor cause preferat fauori persone. ¶ Hic quatuor causas fauorabiles: matrimonii libertas: dos: 2 testm. nō. qđ ex cōtractu sūm ram delegator p̄det ex arbitrio superioris. ¶ Tertio nō. qđ p̄trarie tas sūm ex cōpromisso vtrāq; inicit. ¶ Quarto de exēplo qđ pos sunt ferri sūm cōtrarie a duobus ordinariis. dicit fm Abb. in duobus cōsulib. ff. de offi. cōsu. l. i. in duobus comitib. regētib. pro indiniso. in duobus doctorib. vt in aut. habita. C. ne si. pro pa. Hof. dicit qđ p̄m mēbū habet locū in ecclesiasticis iudicib. nisi dicerent ecclesiā sūci illi: qui sub ecclia habet iurisdictionē tpālē. j. de app. si duobus. Hof. p̄derat qđ vna ecclesia dioce. vel ciuitas nō habere pōt ep̄os vel p̄elatos. de offi. ordi. qm. de p̄ben. nisi de ecclesiasticis ordinariis possit habere locū. vñ. q. j. nō autē. Item posset correctio clerico rū simul in ecclia p̄tinere ad Archidiaconū: 2 p̄positū. idē in cognitiōe caularū que ad eos: vel ad capitulū veniūt. idē vt ipse fatetur in glo. duo ordinarij p̄nt simul p̄trahere in eadē ecclia. de cōsue. itē cū fm verā op̄i. vicarij habeat ordinariū: vt nō. de offi. vi. c. j. lib. vi. er go 2c. item cum duo coadiutores dati essent ep̄o. de cle. egro. c. j. lib. vi. itē in casu de parochia. c. j. itē vbi p̄uidisset ecclia resitutū cum substituto possidere. itē in p̄cilio puinciali ḡnali possent ep̄i dispesa re in pari numero: tūc in his in quib. nō exigit plena cōcordia: bz locū qđ dicitur. de ḡnali lib. aut auditorib. an de eis: vt delegatis: an vt ordinariis iudicet. vide in Specu. titu. iij. ver. quid de auditorib. vbi dicit qđ sunt ordinarij in audiēdo: sed in decidēdo. vide qđ not. in cle. de rescrip. auditor: qđ iuris si discordāt ordinarij: 2 ingitor be resis: habet de hereti. per hoc. lib. vi. qđ argui pōt qđ ingitor bz delegatū. Quid si cōtrariāt ordinarij 2 delegatū pape in cōtrarietate sententiā. dicit qđ ad i. papa. Quid si cōtrariāt ordinarij 2 delegatus college ordinarij: si sūm est pro eo: vt summe equū qđ valeat. itē 2 pro actore in causa fauorabilis: sic rōne impediāt ei effectū cōtraria sentētia delegati: quā nō impediēt ipsius college ordinarij delegantis vt hic. Sed si ordinarij pro actore delegatus: pro reo: vel in causa fauorabili p̄nticiat. dicit vtrāq; nō valere: cū vtrāq; a pari potestate sit lata: nec sit casus determinat. ad l. cōmodissime. de libe. 2 post bz. de rescrip. susceptū. lib. vi. vide si hec decre. nō emanasset. de iure dice retur nō valere sūm discordantiū numero pari. Quid si alter respecu cui effect fauorabilis: an habeat locū decre. dicit qđ sic fm Jo. an. qđ ponit hic de dote matrimonio 2c. ponit causa exēpli fm Alincē. Quid de cōpromisso necessario. Dicit Jo. and. qđ p̄ rationem quā ponit vltima glo. 2 que ibi adiunguntur post Hof. ten. videt qđ aliud in illo quasi dicit pōt qđ vbi ius aliter nō p̄ouidet. j. tit. j. cū special

recurrendum sit ad papam. de offi. deleg. ab arbitris. Ad hoc quod no. post Alinc. de offi. deleg. suscipiens. Infruit decre. fm Inno. qđ prius debemus adire ordinarios. sēcō delegatos. ad arbitros nō nisi si necessitate vigeat que voluntatē inducat cōpromittēdi. ¶ 2. Op. cum glo. qđ nō valeat sententia iudiciū discordantiū. vt p̄t3 de offic. deleg. causam. Sol. nō valet quādo fertur aliquo iudice absente. sēcō si presentibus oibus 2 discordantibus. vt hic numero pari. Si dispari statur maiori parti excepto casu. de rescrip. pastoralis. Sed de illo dicit vbi. Fallit etiā in cā criminali ep̄i vbi oēs debent esse cōcordes. ¶ Glo. alle. iura. dicit vt. s. eo. non pōt. glo. ponit tenorem tex. ¶ 2. Glo. viti. quirit de rōne diuersitatis horū casuū quare ordinarij tenet pro reo: vel in cā fauorabili delegator. nō dicit: qđ delegata pendet a superiore inordinata non est superior qui adatur nisi lex mortua: in arbitro nō est superior: nec a lege bz p̄tatem rō non videt bona in ordinario: qđ ibi est reperire superiorem nisi in papa. s. de offi. dele. l. 3. Est ergo rō fm Hof. vt magis differat iurisditiō ordinarij q̄ naturalis est 2 fauorabilis. Itē in arbitro pōt assignari ratio: qđ cū p̄tās eius sit voluntaria: 2 nō necessaria sibi imputet cōpromittentes. ff. de arbi. l. dicere. §. stari. Hof. qđ hoc late reperit. de cōsi. romana. li. vi. Item cōpromissum vt stricti iuris. de arbi. dilect. nō supplet a iure: sed omne omisum habet p̄missio. vt. ff. de ver. obl. l. quicqđ astrin gende. Ans sit oipotenti deo. ¶ 2. Finita per me Antonij de Butrio die. xx. mensis octobris. 1402. quo tpe vigeat durissimum scisma: tunc electo Gregorio. xij. pro parte nostra: 2 pro vltamonta nis regnante Benedicto qui tūc accesserat Saonam requirēs Gregorij vt pacta seruaret. Deus per sui clemētissimam misericordiā christianitati in tanta confusione p̄uidere dignetur.

De appellationibus.

Rubrica.

- 1 Sententia a qua non appellatur transit in rem.
- 2 Appellatio impedit effectum rei iudicate.
- 3 Appellatio 2 recusatio ac relatio cōueniunt in iurisdictione.

¶ Vltio de his qui sūt in iudicijs 2 tandē de sententijs: de remedijs quib. litigātes releuant est vtendū. ideo 2c. fm Hof. vel ferri sūm a qua si nō appellat transit in rē iudicatā. s. tit. j. qđ ad cōsultationē: 2 de his visum in ti. p̄cedenti. ¶ Quia vero appellatio impedit effectū rei iudicate. Ideo de illa videndū: 2 qđ appellatio recusatio 2 relatio cōueniunt in iurisdictione ad superiorem deferēdo: ab inferiori ipe dienda seu suspēdenda. de quo de ap. legitima. lib. vi. ne multiplicet rubricas ista tria cōiungit materia. §. q. vi. in summa. 2 per totū quo ad primā partē. de sc̄da. iij. q. v. qđ suspitio. §. q. vi. quoties. rj. q. iij. iudicare. de tertia. §. q. vi. biduū. in si. repetit in. vi. cle. Joā. and. ponit hic casus quibus valet appellatio. Secō casus in quibus nō valet. Tertio casus mixtos in quibus valet: 2 in quibus nō valet hoc magis laboriosum est qđ subtile multa remedia retractandi sententiam 2 impediendi iurisdictionem. rj. q. ix. in summa. 2 in Spec. de sen. prola. §. quoniam. vt lite pendens. dilectus.

- 1 Appellatione emissa nō tenet collatio beneficij postea facta.
- 2 Collatio beneficiorum de iure spectat in ecclesia collegiata ad p̄elatum 2 congregationem simul.
- 3 Sama probationem coadiunat. nu. 7.
- 4 Negligentia maliciosa 2 dolosa operatur deuolutionem collatiōis beneficiorum ordinarij vel iurisdictionis ad legatum de latere.
- 5 Lite pendente non est prelatus priuandus obedientia subiectoꝝ.
- 6 Denuntiatio sola non ligat nisi sententia premissa.
- 7 Consuetudine non potest iudici vt plene probationi non stetur.
- 8 Ordinare non potest ecclesiam inferior ep̄o instituendo anthorizabiliter sed presentando 2 conferendo sic.
- 9 Appellans non tenetur facere fidem de sua appellatione post litem contestatam etiam si opponatur non appellatum vel nō rite appellatum.
- 10 Dilatio nunq; datur extra curiam pro dilatorijs probandis.
- 11 Iudex etiam delegatus quomodo se informabit super retractatiōe collationis.
- 12 Appellationem non deferens iudex an sit aliqua pena plectendus.

Electi. ¶ Collatio bñficij post 2 contra ap pellationē legitimā facta non t3. b. d. Primo ponit querelā ipetrantiū. Secō dat indices ibi. sup. qbus. Et infra decidit quartū grauamen qđ cōtulerat ecclias spectantes ad collationē prioris: 2 huius decise tūc r̄ndet: sic fuit inepta decisiō sicut il la. de p̄scrip. venies. ¶ Ho. arg. qđ sūm cēsure est nulla. post appella tiōnē. ¶ Ho. ar. qđ collatio beneficiorū de iure spectat in ecclia col legiata ad p̄elatu: 2 congregationē simul. de quo de elec. cū ecclia vñ terana. ¶ Ho. ar. qđ fama in se nō inducit plenā probationem: sed coad iunat. ¶ Ho. legatū non de latere 2 sic legatū natum non posse cōferre bñficiā legationis ad collationē alterius ordinarij spe

Electi. ¶ Collatio bñficij post 2 contra ap pellationē legitimā facta non t3. b. d. Primo ponit querelā ipetrantiū. Secō dat indices ibi. sup. qbus. Et infra decidit quartū grauamen qđ cōtulerat ecclias spectantes ad collationē prioris: 2 huius decise tūc r̄ndet: sic fuit inepta decisiō sicut il la. de p̄scrip. venies. ¶ Ho. arg. qđ sūm cēsure est nulla. post appella tiōnē. ¶ Ho. ar. qđ collatio beneficiorū de iure spectat in ecclia col legiata ad p̄elatu: 2 congregationē simul. de quo de elec. cū ecclia vñ terana. ¶ Ho. ar. qđ fama in se nō inducit plenā probationem: sed coad iunat. ¶ Ho. legatū non de latere 2 sic legatū natum non posse cōferre bñficiā legationis ad collationē alterius ordinarij spe